

19.06.2022

ΟΠΟΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΣΥΛΛΟΓΑΤΑΙ ΣΥΛΛΟΓΑΤΑΙ ΚΑΛΑ • ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ

ΑΡ. 15149 ΤΙΜΗ €2 | www.simerini.com

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Νικόλας Στ. Κωνσταντινίδης:
Τα Ανώτατα Δικαστήρια
και το Δίκαιο της Ανάγκης

ΣΕΛΙΔΑ 8

ΘΕΣΗ

Η ανάσα του
βιαστή μας...

Ο Έλληνας Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης φλερτάρει με το βάθος της Ιστορίας. Τον βοηθά, βεβαίως, με την πολιτική του ο Ερντογάν. Μετά την αποτυχημένη επαναπροσέγγιση του περασμένου Μαρτίου, την οποία ο Τούρκος Πρόεδρος εξέλαβε ως δείγμα αδυναμίας και υποταγής, ήρθε η κλιμάκωση της έντασης, που ανάγκασε τον Έλληνα Πρωθυπουργό να υιοθετήσει έναν ορθό αποτρεπτικό λόγο, ο οποίος, όμως, του δημιουργεί τεράστιες ευθύνες. Διότι, ό,τι λέει, θα πρέπει να είναι σε θέση να το πράξει. Αλλιώς, ο Ελληνισμός θα οδηγηθεί σε νέες τραγωδίες.

Κανείς δεν θέλει ούτε πόλεμο ούτε τραγωδίες. Όμως, η πρωτοβουλία κινήσεων ανήκει στον Ερντογάν. Όσο σφιγμώνεται εσωτερικά και όσο αισθάνεται ότι μπορεί να χάσει την εξουσία, όλο και περισσότερο θα αυξάνονται οι πιθανότητες ενός «αυχήματος». Εάν επισυμβεί, δεν θα είναι τοπικού χαρακτήρα. Αυτό τονίζει εδώ και δύο χρόνια ο Αρχηγός των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων. Θα πάμε, λέει, σε γενικευμένη σύρραξη από τη Θράκη ως το Καστελόριζο. Και η Κύπρος; Τι θα γίνει μαζί μας; Η Ελλάδα έχει συμβατικές, δηλαδή νομικές, πολιτικές και στρατιωτικές δεσμεύσεις, τις οποίες ως τώρα δεν ανέλαβε όπως όφειλε.

Συνέχεια στη σελίδα 2

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ

Σε φουλ ρυθμούς τα επιτελεία των τριών βασικών διεκδικητών

ΣΕΛΙΔΑ 5

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ

Αυξάνονται οι ροές και ο κοινωνικός αντίκτυπος
Ο όγκος των μεταναστευτικών ροών προς την Κύπρο αυξάνεται επικίνδυνα και ο αντίκτυπος στην κυπριακή κοινωνία κάνει τα θεμέλιά της να τρίζουν. Στο 213% η αύξηση των παράτυπων μεταναστών στη χώρα μας, σε σύγκριση με πέρσι.

ΣΕΛΙΔΑ 11

ΑΝΑΛΥΣΗ

Υψώνονται φράχτες και τείχη σε όλη τη Μέση Ανατολή

ΣΕΛΙΔΑ 6

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Παίρνει μπρος με πτήσεις από νέες αγορές
Περίπου τρία εκατομμύρια επιβάτες ταξίδεψαν φέτος και μέχρι στιγμής από και προς τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου. Αριθμός που αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά τους επόμενους δύο μήνες, αφού αυξάνονται σταδιακά και οι πτήσεις.

ΣΕΛΙΔΑ 17

ΜΑΖΙ ΤΟ ΕΝΘΕΤΟ ΥΓΕΙΑ

Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ - Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ ΜΙΑΣ ΠΑΝΕΘΝΙΚΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗΣ

Ελληνικό casus belli

* ΠΟΙΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΑΤΟ

* ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΝ ΣΕ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

* Η ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΑΥΤΟΠΑΠΑΓΙΔΕΥΣΗ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

* Η ΠΙΘΑΝΗ «ΤΙΜΩΡΙΑ» ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΤΩΝ ΗΠΑ

* ΤΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΕΡΝΤΟΓΑΝ ΓΙΑ ΕΠΑΝΕΚΚΛΟΓΗ Ή ΦΥΛΑΚΗ

Η Σύνοδος του ΝΑΤΟ, που θα πραγματοποιηθεί στις 28 Ιουνίου, αναμένεται ν' αποτελέσει σταθμό για τις εξελίξεις στο Αιγαίο και την Αν. Μεσόγειο, δεδομένου ότι εκεί θα διαφανεί εάν και πώς θα καταστούν αποδεκτές οι τουρκικές αξιώσεις, επί των όρων που θέτει η Άγκυρα για τη διεύρυνση της Συμμαχίας. Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, εάν η Τουρκία δεν λάβει τα

ανταλλάγματα που θα ικανοποιούν τις επιδιώξεις του Ρ. Τ. Ερντογάν, ο οποίος έχει ως στόχο την επανεκλογή του στις εκλογές του 2023, θα υπάρξει, αναπόδραστα, νέα κλιμάκωση της πολεμικής ρητορικής αλλά και, ενδεχομένως, κινήσεις επί του πεδίου. Σ' αυτό το σημείο εγείρεται η αποτρεπτική λογική του ελληνικού casus belli, η πρόταση του οποίου, στην περίπτωση μιας γενικευμένης σύρραξης, όπως διαμνύει

η Αθήνα ότι θα υπάρξει, εάν η Τουρκία αποπειραθεί οιοδήποτε σημειακό επεισόδιο στο Αιγαίο, θα πρέπει, στρατηγικά, να συμπεριλαμβάνει και την Κύπρο. Στην προοπτική αυτή, εγείρεται το ζήτημα κατά πόσον θα πρέπει να συζητηθεί η προβολή του ελληνικού casus belli και για την Κύπρο στο πλαίσιο μιας Πανεθνικής Διάσκεψης, με στόχο: 1. Την αξιόπιστη αποτροπή και αντιμετώπιση μιας κρίσης και διάχυσης ενός πολέμου

από τη Θράκη ως την Κύπρο. 2. Την εξέταση των ιδιομορφιών μεταξύ Κύπρου, νησιών και Θράκης και του τρόπου διπλωματικής δράσης όχι μόνο τώρα, αλλά και στη συνέχεια, διότι ο τουρκικός επεκτατισμός δεν πρόκειται να τερματιστεί, ακόμη και αν χάσει ο Ερντογάν την εξουσία, καθότι οι Κεμαλιστές τον κατηγορούν για αιολμία, επειδή ακόμη δεν «άρπαξε» νησιά από την Ελλάδα.

ΣΕΛΙΔΑ 4

Τροχαία δυστυχήματα: ο εθνικός φόρος αίματος

Σε «Λερναία Ύδρα» έχουν καταστεί τα θανατηφόρα δυστυχήματα για την κυπριακή κοινωνία, καθώς μέσα σε πέντε μόλις μέρες αριθμήσαμε έξι νεκρούς στην ασφάλτο, με τις αρμόδιες Αρχές να μελετούν τη λήψη επιπρόσθετων μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Σημερινής», στην αυριανή έκτακτη ευρεία σύσκεψη, που συγκάλεσε ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έρ-

«ΛΕΡΝΑΙΑ ΥΔΡΑ» ΤΑ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ - ΠΙΘΑΝΗ Η ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ

γων, Γιάννης Καρούσος, θα υποβληθούν εισηγήσεις εκ μέρους των αρμοδίων, θα αξιολογηθεί η διαμορφωθείσα κατάσταση και, αναλόγως των συμπερασμάτων που θα εξαχθούν, θα ληφθούν τα δέοντα μέτρα για την προστασία των χρηστών του οδικού δικτύου.

Ενδεικτικά της όλης κατάστασης είναι τα στοιχεία που δόθηκαν από την Αστυνομία. Από την 01/01/2022 μέχρι τις 16/06/2022 σημειώθηκαν 20 θανατηφόρα δυστυχήματα με 22

νεκρούς. Πέρσι, κατά την ίδια χρονική περίοδο, σημειώθηκαν 14 θανατηφόρα δυστυχήματα με 15 νεκρούς. Αύξηση στα θανατηφόρα δυστυχήματα και στους νεκρούς προκύπτει και κατά τον μήνα Ιούνιο. Συγκεκριμένα, μέχρι τις 16 Ιουνίου 2022 σημειώθηκαν 7 θανατηφόρα δυστυχήματα με 8 νεκρούς, ενώ την αντίστοιχη περίοδο του 2021 καταγράφηκαν 4 θανατηφόρα δυστυχήματα με 4 νεκρούς.

ΣΕΛΙΔΑ 3

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Η Σύμβαση της Λωζάννης περί ανταλλαγής των πληθυσμών

ΣΕΛΙΔΑ 21

ΔΙΕΘΝΗ

Ο Τζόνσον κηρύσσει πόλεμο στις Βρυξέλλες εν μέσω πολιτικού αδιεξόδου

ΣΕΛΙΔΑ 20

ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Άγνωστοι αγωνιστές: Ελλαδίτες εθελοντές αγωνιστές της ΕΟΚΑ

ΣΕΛΙΔΑ 9

ΚΑΥΣΙΜΑ

Ο εκτροχιασμός στις τιμές και η γεωπολιτική του πετρελαίου

ΣΕΛΙΔΑ 7

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η παγίδα των προγραμμάτων ποσοτικής χαλάρωσης

ΣΕΛΙΔΑ 15

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΥΝ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΛΑΤΗΣ: Ανταγωνιστικότητα και διαφθορά: ο ρόλος της κοινωνίας ΣΕΛΙΔΑ 15

ΚΡΙΣ ΜΙΧΑΗΛ: Όχι ψευδαισθήσεις ΗΠΑ ΣΕΛΙΔΑ 18

ΑΝΔΡΕΑΣ Σ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ: Προεδρικές εκλογές: οι υποψήφιοι αποκαλύπτονται ΣΕΛΙΔΑ 18

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΟΜΗΡΟΥ: Ευθύβουλος Φονιάς - Eis αποκαίρειται ΣΕΛΙΔΑ 18

ΚΛΑΙΔΙΑ ΤΟΜΠΟΛΗ - ΘΕΟΔΩΛΟΥ: Γυναίκες που άφησαν το στήμα τους στην κυπριακή κοινωνία ΣΕΛΙΔΑ 19

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Οι χιλιετίες μπλόκες του Ερντογάν και οι δέσμες απαντήσεων ΣΕΛΙΔΑ 19

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ: Ο στρατηγικός ανταγωνισμός μεταξύ Ρωσίας και Δύσης και η ΕΕ ΣΕΛΙΔΑ 19

ΔΡ ΧΡΙΣΤΟΣ Α. ΘΕΟΔΩΛΟΥ: Οι γιορτές για τα 70 χρόνια της Βασιλείας και η σημασία τους ΣΕΛΙΔΑ 20

ΔΡ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ (ΝΤΙΝΟΣ) ΑΥΓΟΥΣΤΗ: Ο απροκάλυπτος αναθεωρητισμός της Τουρκίας: τραβάει επικίνδυνα το σχοινί η Άγκυρα ΣΕΛΙΔΑ 19

ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ: Ούτε νέα Ίλια, ούτε και νέα Μαδρίτη. Ο Ελληνισμός οφείλει ν' ανασταθεί ΣΕΛΙΔΑ 23

ΑΝΔΡΟΛΙΑ ΓΚΙΟΥΡΦ: ΝΑΤΟ-Λαγνεία εν μέσω πολεμικών απειλών της Τουρκίας ΣΕΛΙΔΑ 5

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ Κ. ΓΙΑΛΛΟΥΡΙΔΗΣ: Κυπριακό: Ελληνική στρατηγική απάντηση στην τουρκική θέση ΣΕΛΙΔΑ 23

Τα αγαπημένα PLAYMOBIL μάς αφηγούνται την ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης σε μια πραγματικά αλλιώτικη έκθεση. Τρισδιάστατες φιγούρες PLAYMOBIL, αναπαριστούν ιστορικά γεγονότα, περιγράφουν μάχες, απεικονίζουν σημαντικές μορφές του αγώνα.

Μάρτιος - Σεπτέμβριος 2022

Δευτέρα - Κυριακή | 10:00 - 19:00

Είσοδος Ελεύθερη

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Φανερωμένης 86 - 90, Λευκωσία

www.boccf.org | [fb](https://www.facebook.com/boccf) | [ig](https://www.instagram.com/boccf) | [bc](https://www.youtube.com/boccf)

Η έκθεση θα πραγματοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας.

Επίσημος Χορηγός Αερομεταφορών
AEGEAN

Με τη στήριξη της
playmobil

ΕΘΝΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου

Τράπεζα Κύπρου

ΘΕΣΗ

... Συνέχεια από σελίδα 1

Αληθές είναι ότι η ευθύνη δεν είναι μόνο δική της, αλλά και των ημετέρων, οι οποίοι επί σειράν ετών υιοθετούν μια εξευμενιστική πολιτική στη λογική της ανοχύρωτης πολιτείας, τροφοδοτώντας έτσι την κρίση και το αδιέξοδο στο Κυπριακό. Ενώ μάλιστα ο Ερντογάν μάς απειλεί με πόλεμο και εξαφάνιση ποιες είναι οι προτάσεις που ακούγονται από τη συμπολίτευση και την αντιπολίτευση; Ένα νέο παζάρεμα της κυριαρχίας μας στο πλαίσιο των ΜΟΕ και της κατασκευής αγωγού προς την Τουρκία. Και έτσι, έχουν την ψευδαίσθηση ότι θα κατευθύνουν το θηρίο!

Έχουμε μian αποτροπική ρητορική από τον Έλληνα Πρωθυπουργό που φτάνει ως το Καστελόριζο και έχουμε μια εξευμενιστική πολιτική από το Καστελόριζο ως τη Λευκωσία, ενώ η Τουρκία μάς απειλεί ενιαία. Από τη Θράκη ως την Κύπρο. Η Ελλάδα καταγγέλλει την Τουρκία και η Κύπρος την χαιδεύει με τα δώρα των ΜΟΕ, τα οποία η Αγκυρα απορρίπτει και ετοιμάζει δικά της, στη λογική των δύο κρατών. Άλλα πράττει ο ένας, άλλα ο άλλος. Για ποια, λοιπόν, κοινή πολιτική και στρατηγική γίνεται λόγος; Όσοι, μάλιστα, βολεύονται να πιστεύουν ότι το Αιγαίο είναι μακριά και άρα δεν θα μας «πάρουν τα σκάγια», πλανώνται πλάνην οικτράν. Για την Αθήνα ήταν μακριά η Κύπρος το 1974. Για την Τουρκία, όχι. Αισθανόμαστε καθημερινώς την ανάσα του Αιτίλα. Του βιαστή μας. Και, δυστυχώς, με όσα ακούμε και βλέπουμε, δικαίως οδηγείται ο πολίτης στο συμπέρασμα ότι η ηγεσία μας πάσχει από το σύνδρομο της Σιτοκόλλμης. Δηλαδή, ερωτεύτηκε τον βιαστή μας! Αυτό, όμως, δεν τον εμποδίζει να μας βιάσει εκ νέου. Είναι σαφείς οι προθέσεις του...

Ευρωπαίοι: Ζητούν απεξάρτηση από τις ρωσικές πηγές ενέργειας

ANNA-MARIA EUTYCHIOU
annamariaeutychiou@hotmail.com

ΕΥΡΩΒΑΡΟΜΕΤΡΟ: ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ, ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥΣ ΤΟ 2022

Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου, που δημοσιεύτηκε την περασμένη Τετάρτη, 15/6/22, δείχνει ότι οι Ευρωπαίοι πολίτες υποστηρίζουν μαζικά μια κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας και αναμένουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) να εξαλείψει σταδιακά την εξάρτησή της από τις ρωσικές πηγές ενέργειας. Η έρευνα επιβεβαιώνει, επίσης, ότι οι Ευρωπαίοι υποστηρίζουν σε πολύ μεγάλο βαθμό τον τρόπο με τον οποίο αντέδρασε η ΕΕ στη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας.

Η απάντηση της ΕΕ στη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του έκτακτου Ευρωβαρόμετρου, που δημοσιεύτηκε στις 5 Μαΐου, η δημοσκοπήση επιβεβαιώνει ότι η πλειονότητα των Ευρωπαίων (59%) είναι ικανοποιημένη με την αντίδραση της ΕΕ στη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και με την αντίδραση της δικής τους κυβέρνησης (57%). Οι ανθρωπιστικές δράσεις είναι αυτές που στηρίζουν περισσότερο οι πολίτες (93%) και, στη συνέχεια, ενέργειες για την υποδοχή στην ΕΕ των Ουκρανών που προσπαθούν να γλιτώσουν από τον πόλεμο (91%). Το 80% συμφωνούν με τις οικονομικές κυρώσεις κατά της ρωσικής κυβέρνησης, των ρωσικών εταιρειών και Ρώσων ιδιωτών και το 70% με τη χρηματοδότηση της προμήθειας και παράδοσης στρατιωτικού εξοπλισμού στην Ουκρανία.

Άμυνα και ασφάλεια

Η συντριπτική πλειονότητα των πολιτών της ΕΕ (81%) τάσσονται υπέρ μιας κοινής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, με τουλάχιστον τα δύο τρίτα από τους συμμετέχοντες να υποστηρίζουν την άποψη αυτή σε κάθε χώρα. Επιπλέον, το 93% συμφωνούν ότι

τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενεργούν από κοινού όσον αφορά την υπεράσπιση του εδάφους της ΕΕ και το 85% πιστεύουν ότι θα πρέπει να αυξηθεί η συνεργασία σε αμυνικά θέματα σε επίπεδο ΕΕ.

Ενεργειακή αυτονομία

Το Ευρωβαρόμετρο δείχνει επίσης ότι οι πολίτες στηρίζουν σε μεγάλο βαθμό τους στόχους της RePowerEU. Για το 87% των συμμετεχόντων, η ΕΕ θα πρέπει να μειώσει την εξάρτησή της από τις ρωσικές πηγές ενέργειας το συντομότερο δυνατόν. Το 80% συμφωνούν ότι η ενεργειακή πολιτική μπορεί να συμβάλει στην πρόσφιση των στρατηγι-

κών συμφερόντων της ΕΕ. Το 86% πιστεύουν ότι η μείωση των εισαγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου και οι επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι σημαντικές για τη συνολική μας ασφάλεια, ενώ το 87% πιστεύουν ότι η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης θα μας καταστήσει λιγότερο εξαρτημένους από παραγωγούς ενέργειας εκτός της ΕΕ. Το 85% θα ήθελαν η ΕΕ να επενδύσει μαζικά σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Το 85% των Ευρωπαίων έχουν τη γνώμη

ότι η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της υγείας και της ευημερίας τους και το ίδιο ποσοστό πιστεύουν ότι η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μπορεί να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για καινοτομία, επενδύσεις και θέσεις εργασίας. Αν και το 49% φοβούνται ότι η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής θα μπορούσε να βλάψει την οικονομία μας, το 83% πιστεύουν ότι μπορεί να συμβάλει στη μείωση του κόστους μεγαλύτερων οικολογικών καταστροφών που μπορεί να συμβούν στο μέλλον. Επιπλέον, το 81% πιστεύουν ότι μακροπρόθεσμα, οι ανανεώσιμες πηγές

ενέργειας μπορούν να περιορίσουν την τιμή που πληρώνουμε για την ενέργεια που καταναλώνουμε.

Βασικές προτεραιότητες

Το Ευρωβαρόμετρο δείχνει ότι, υπό το πρίσμα της τρέχουσας κατάστασης, οι Ευρωπαίοι θεωρούν ως τομείς υψηλής προτεραιότητας για το 2022 την άμυνα και την ασφάλεια (34%) και «την ενίσχυση της αυτονομίας της ΕΕ και των κρατών μελών της ως προς τον ενεργειακό εφοδιασμό» (26%). Άλλες προτεραιότητες είναι η αντιμετώπιση της οικονομικής κατάστασης (24%), του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής (22%) και της ανεργίας (21%).

Η πανδημία του κορωνοϊού

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ χειρίστηκε τη στρατηγική εμβολιασμού (58%) και με τον τρόπο με τον οποίο την χειρίστηκε η δική τους κυβέρνηση (59%).

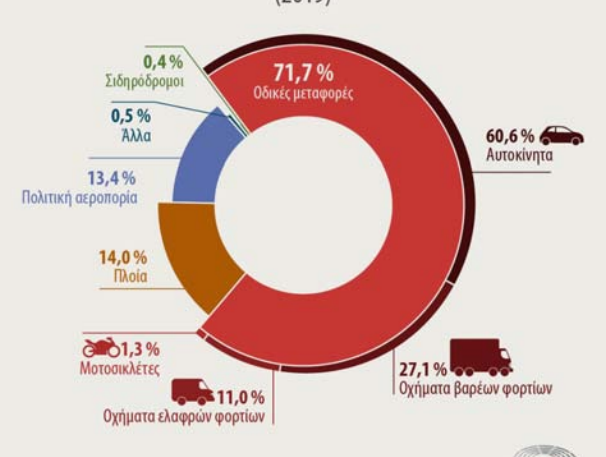
Ιστορικό

Το «Ειδικό Ευρωβαρόμετρο» 526 - «Τα κυριότερα προβλήματα της εποχής μας: η ΕΕ το 2022» πραγματοποιήθηκε με συνεπτεύξεις διά ζώσης και διαδικτυακές συνεπτεύξεις από τις 19 Απριλίου έως τις 16 Μαΐου 2022, στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 26.578 συνεπτεύξεις στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ.

*Ειδική έρευνα του Ευρωβαρόμετρου
526: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2694>

ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ

Κατανομή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στις μεταφορές (2019)

ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΣΤΗΝ ΕΕ*

Εξέλιξη στις εκπομπές αερίων ανά τομέα από το 1990 (ισοδύναμο CO2)

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Έτος 45ο - 1η Έκδοση 3 Φεβρουαρίου 1976
Εκδότης και Συνιδρυτής: Κώστας Ν. Χατζηκωστής
Διατελέσας Διευθύνων Σύμβουλος: Άντνι Χατζηκωστής (2002-2010)

Διευθυντής Εκδοτικού Οίκου Δίας:
Χρύσανθος Τσουρούλλης

Διευθύντρια «Σημερινής»: Πέτρα Αργυρού
Βοηθός Αρχισυντάκτης: Θεοδώρα Νικολάου
Advertising Specialist: Μαρκέλλα Ιακώβου
Λειτουργός Εμπροσκή: Ελισάβετ Ηρακλέους
Brand Manager: Κλέλια Πασαμίδου

Διόρθωση: Λουίζα Ζαμπιακίδου
Δημοσιογραφικά: Ελένη Κυπριανού, Χάρης Κατασίμης
Ιδιοκτησία: Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ
Κεντρικό Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 22580580,
Φαξ: 22580518
Εμπροσκή Τμήμα: 22580510, 22580812,
22580487, Φαξ: 22580455
Ιστοσελίδα: www.simerini.com
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: sintaxi@simerini.com
Εκτύπωση: Proteas Press Ltd
Διανομή: Kronos Public Ltd

Copyright © Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ

Απαγορεύεται αυστηρώς η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά πρότυπο ή κατά διασκευή απόδοση του περιεχομένου (κειμένου ή φωτογραφίας) με οποιαδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, μηχανικό ή άλλο, χωρίς τη γραπτή έγκριση ή άδεια του εκδοτικού Οίκου Δίας Δημοσία Λτδ.

PDF EDITION
ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗ "Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ" ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ SMARTPHONES ΚΑΙ TABLETS
www.simerini.com

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της. Το Κοινοβούλιο δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Διαγωνισμός για φοιτητές Δημοσιογραφίας

Το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο διοργάνωσε διαγωνισμό για φοιτητές Δημοσιογραφίας κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022. Το θέμα του διαγωνισμού βασίστηκε στο φαινόμενο των "Ψευδών Ειδήσεων - Fake News" σε συνάρτηση με τον πόλεμο στην Ουκρανία. Ας σημειωθεί ότι το φαινόμενο των ψευδών ειδήσεων έχει καταστεί μια μάστιγα, που έχει εξαπλωθεί τα τελευταία χρόνια και επηρεάζει σημαντικά το δημοσιογραφικό λειτουργήμα. Ο διαγωνισμός πραγματοποιήθηκε σε

συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου συμμετείχαν στην κατηγορία δημοσιογραφικού κειμένου, ενώ οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Λευκωσίας συμμετείχαν στην κατηγορία οπτικοακουστικού ρεπορτάζ.

Σημαντικό μέρος του διαγωνισμού αποτέλεσε το εκπαιδευτικό σεμινάριο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες, που έλαβε χώραν το Μάρτιο του 2022, όπου οι διαγωνιζόμενοι είχαν παραγωγικές συζητήσεις με εμπειρογνώμονες,

οι οποίες συνέβαλαν στην προετοιμασία τους για τις συμμετοχές τους αλλά και για ζητήματα που αναμένεται να αντιμετωπίσουν στην επαγγελματική τους πορεία ως νέοι δημοσιογράφοι.

Οι νικητές επιλέχθηκαν από επιτροπή αξιολόγησης που αποτελείται από εκπροσώπους του δημοσιογραφικού τομέα της Κύπρου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Οι νικητές στην κατηγορία του οπτικοακουστικού ρεπορτάζ - Πανεπιστήμιο Λευκωσίας ήταν οι εξής:

1η θέση: Νικόλας Παρίσιος

2η θέση: Κλειώ Δημοσθένους
3η θέση: Κωνσταντίνος Παπαμικαήλ
Οι νικητές στην κατηγορία του δημοσιογραφικού κειμένου - Πανεπιστήμιο Κύπρου ήταν οι εξής:

1η θέση: Εμμανουήλ Σόβολος
2η θέση: Αντρέας Ξενόπουλος
3η θέση: Χριστίνα Σταυρινού
Ο διαγωνισμός έδωσε την ευκαιρία στους φοιτητές δημοσιογραφίας να αναδείξουν μέσα από τα έργα τους τις αξίες που η δημοσιογραφία και η ελευθεροτυπία προεβύουν, καθώς και να κατανοήσουν τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό για την

ελευθερία Τύπου και την αντιμετώπιση των «Fake News» από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Οι νικητές βραβεύθηκαν σε μια λιτή τελετή την Πέμπτη, 16 Ιουνίου, στο Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο. Το έπαθλο για τους νικητές είναι η συμμετοχή σε αποστολή που το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο διοργανώνει για παρακολούθηση στο Στρασβούργο τον Ιούλιο, των εργασιών της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ο Τζόνσον κηρύσσει πόλεμο στις Βρυξέλλες εν μέσω πολιτικού αδιεξόδου

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ

ΤΟ ΝΕΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΖΟΝΣΟΝ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙ ΠΟΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΩΝ ΣΚΛΗΡΟΠΥΡΗΝΙΚΩΝ BREXITEERS, ΚΑΤΑΠΑΤΩΝΤΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΤΙΣ ΚΟΚΚΙΝΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΗΣ ΕΕ

Ακόμα μια μελανή σελίδα γράφεται στο δράμα του Brexit με την υπογραφή του Πρωθυπουργού της Βρετανίας, Μπόρις Τζόνσον. Βγαίνοντας πληγωμένος από μια εσωκομματική μάχη, για να κρατήσει τη θέση του αποφάσισε να λάβει «δραστικά» μονομερή μέτρα για να καλοπάσει από τη μια το Δημοκρατικό Ενωτικό Κόμμα (DUP) να επιστρέψει στη συγκυβέρνηση της Βόρειας Ιρλανδίας και, από την άλλη, να εκβιάσει την ΕΕ να προχωρήσει σε υποχωρήσεις που θα εξυπηρετούν την κυβέρνηση του. Εύλογα η κίνηση του Τζόνσον προκάλεσε σφοδρές αντιδράσεις τόσο εντός όσο και εκτός Βρετανίας, με τους επικριτές του να τον προειδοποιούν ότι το νομοσχέδιο που προωθεί παραβιάζει το διεθνές δίκαιο. Σε κάθε περίπτωση, το διαφανόμενο αδιέξοδο είναι η απαρχή μιας σύνθετης και χρονοβόρας δικαστικής μάχης μεταξύ ΕΕ και Ηνωμένου Βασιλείου.

Ο Λαβωμένος Τζόνσον ναρκωθετεί εκ νέου τη διαδικασία του Brexit

Σαν κακό κάρμα, η υπόθεση του Τζόνσον να τελειώσει μια και καλή με το Brexit φαίνεται να απομακρύνεται κάθε φορά με πιο σύνθετο και επεισοδιακό τρόπο. Σε αυτό το νέο επεισόδιο του έπους του ευρωβρετανικού «διαζυγίου», ο λαβωμένος από τα σκάνδαλα του Partygate, Πρωθυπουργός της Βρετανίας, θεώρησε ότι ο καλύτερος τρόπος για να προχωρήσει τις διαδικασίες του Brexit είναι να θέσει υπό αμφισβήτηση μονομερώς το τελωνειακό καθεστώς της Βόρειας Ιρλανδίας.

Το εν λόγω πρωτόκολλο, μια από τις πιο επώδυνες διαδικασίες προς διευθέτηση μεταξύ ΕΕ και Βρετανίας, προνοεί τη δημιουργία ενός τελωνειακού συνόρου μεταξύ της βρετανικής επαρχίας και του νησιού της Μεγάλης Βρετανίας, ώστε να αποφευχθεί η επιστροφή ενός συνόρου μεταξύ της Βόρειας Ιρλανδίας και της Δν-

μοκρατίας της Ιρλανδίας.

Σύμφωνα με αναλυτές, ο Τζόνσον ελπίζει ότι οι μονομερείς του ενέργειες θα ξεβαλίσουν τις διαπραγματεύσεις για το Πρωτόκολλο και θα αναγκάσουν τις Βρυξέλλες σε εκπτώσεις από τις προτάσεις που είχαν καταθέσει τον Οκτώβριο. Θεωρεί, μάλιστα, ότι είναι δυνατό με αυτήν την τεχνητή «φουρτούνα» να ανοίξει ο δρόμος για νέες ιδέες πριν το σχέδιο νόμου εγκριθεί από τη Βουλή των Κοινοτήτων.

Η βρετανική κυβέρνηση, πάντως, παρά τις ευρωπαϊκές απειλές, εμφανίζεται «καλαρή», με την Υπουργό Εξωτερικών, Λίζα Τρας, να μιλάει για «αποκατάσταση της πολιτικής σταθερότητας», και τον Τζόνσον «να μην το θεωρεί μεγάλο ζήτημα», χαρακτηρίζοντας τις αλλαγές «γραφειοκρατικές απλοποιήσεις». Ειδικότερα εξηγούν πάντως ότι ο δρόμος του εν λόγω σχεδίου νόμου μέσα από τη Βουλή των Κοινοτήτων δεν αναμένεται να είναι ρόδινος, ειδικά στη Βουλή των Λόρδων, όπου συγκεντρώνονται τα περισσότερα μέλη του αντικυβερνητικού μετώπου.

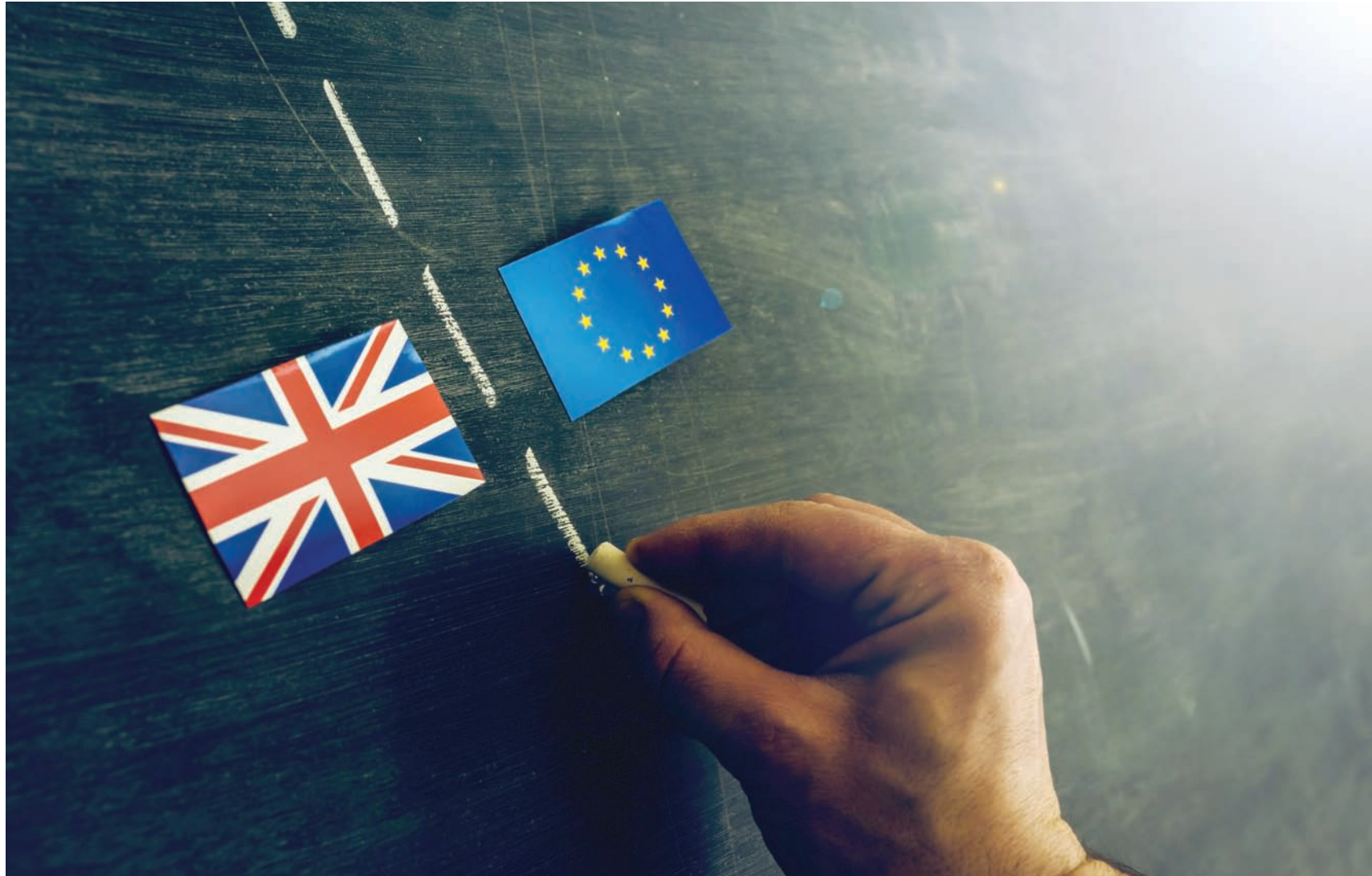
Το νέο εγχείρημα του Τζόνσον φαίνεται ότι πραγματοποιεί πολλά από τα όνειρα των σκληροπυρηνικών Brexiteers, καταπατώντας αντίστοιχα τις κόκκινες γραμμές της ΕΕ. Συγκεκριμένα, προνοεί την αφαίρεση του Δικαστηρίου της ΕΕ (ΔΕΕ) ως τον τελικό διατηρητή για τη διευθέτηση διαφορών στη Βόρεια Ιρλανδία και δεσμεύεται για «ανεξάρτητη διαίτησα». Από την άλλη, οι Βρυξέλλες θεωρούν ότι ο ρόλος του ΔΕΕ είναι θεμελιώδης για την προστασία της ενιαίας αγοράς του μπλοκ των 27.

Επίσης, στην περίπτωση που το σχέδιο νόμου ψηφιστεί, θα είναι στη διακριτική ευχέρεια των Υπουργών του Ηνωμένου Βασιλείου εάν και πότε θα χρησιμοποιούν τις νέες τους εξουσίες, ενώ, σύμφωνα με αναλυτές, στη συνέχεια θα χρειαστεί παραγωγή δικαιο, το οποίο θα περιγράφει λεπτομερώς τις εναλλακτικές λύσεις για να συμβεί αυτό. Ειδικότερα, το νομοσχέδιο θα επιτρέπει τη δημιουργία μιας «πράσινης λωρίδας» χωρίς ελέγχους για «έμπιστους» Βρετανούς εμπόρους που μεταφέρουν αγαθά στη Βόρεια Ιρλανδία και δεν προορίζονται για την ενιαία αγορά της ΕΕ. Την ίδια ώρα, θα υπάρχει μια «κόκκινη λωρίδα» για τελωνειακούς ελέγχους σε εμπορεύματα που προορίζονται για την ΕΕ.

Οργή εντός και εκτός Βρετανίας

Η άμεση αντίδραση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία εποπτεύει τις σχέσεις ανάμεσα στο πρώην μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Βρετανία, και το ευρωπαϊκό μπλοκ, ήταν η έναρξη δύο νέων νομικών διαδικασιών, ενώ επανέφερε μία ακόμη νομική διαδικασία που είχε διακοπεί. Οι διαδικασίες αυτές δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα την επιβολή προστίμων από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με τον Αντιπρόεδρο της Κομισιόν, Μάρος Σέφκοβιτς, η ΕΕ δεν θα επαναδιαπραγματευτεί το πρωτόκολλο και ταυτόχρονα κάλεσε τη βρετανική κυβέρνηση να «συμμετάσχει (με την Επιτροπή) σε κοινές λύσεις».

Τα πυρά κατά της απόφασης του Τζόνσον αρχίζουν από το εσωτερικό της χώρας και εκτείνονται μέχρι τις ΗΠΑ. Η πρόεδρος του εκλογικά ενισχυμένου Σιν Φέιν, Μάιρη Λου ΜακΝτόναλντ, κατηγορεί τη βρετανική κυβέρνηση ότι ετοιμάζεται «να παραβιάσει το διεθνές δίκαιο», τροποποιώντας το Πρωτόκολλο, ισχυριζόμενη ότι με τον τρόπο αυτό ο Πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον προσπαθεί να αποκαταστήσει την τραυματισμένη του εξουσία. Αλλά και η αντιπολίτευση των Εργατικών κατηγορεί την κυβέρνηση ότι θέλει να

παραβιάσει τον νόμο. Η Εργατική Ρέισελ Ριβς εγκάλεσε την κυβέρνηση ότι φαίνεται να «κτίζει ρεκτόρ ως προς την παραβίαση νόμων», αναφερόμενη και στο λεγόμενο «Partygate».

Αν και η κυβέρνηση Τζόνσον, διά μέσου του αρμόδιου για τη Βόρεια Ιρλανδία Υπουργού, Μπράντον Λιούις, διαβεβαιώνει ότι το σχέδιο είναι «νόμιμο» και «δίκαιο», ο Brendan Boyle, μέλος του Αμερικανικού Κογκρέσου, σημειώνει ότι ξεκάθαρα το σχέδιο νόμου παραβιάζει το διεθνές δίκαιο. Μια δήλωση βαρύνουσας σημασίας,

καθώς ο Boyle συμμετέχει στην αρμόδια επιτροπή, η οποία επιβλέπει την εμπορική πολιτική των ΗΠΑ με ξένες χώρες.

Οι αλλαγές που προωθεί ο Τζόνσον στη Βόρεια Ιρλανδία πάντως μόνο τυχαίες δεν είναι, αφού, πέρα από την ικανοποίηση της σκληροπυρηνικής πτέρυγας των Τόρις, έχουν στόχο να πείσουν το Δημοκρατικό Ενωτικό Κόμμα (DUP) να επιστρέψει σπέντα κυβέρνηση του Μπέλφαστ, τις οποίες για πρώτη φορά ηγείται το ρεπουμπλικανικό Σιν Φέιν, που επικράτησε στις εκλογές της 5ης Μαΐου.

Οι Βρυξέλλες έχουν στο οπλοστάσιό τους δύο νομικά εργαλεία, με τα οποία ελπίζουν ότι θα συμμορφώσουν το Ηνωμένο Βασίλειο. Πρόκειται για τη διαδικασία επί παραβίασης και τον μηχανισμό επίλυσης διαφορών που ενσωματώθηκε στη συμφωνία για το Brexit

Μια αδιάκοπη νομική μάχη

Νομικοί πάντως προειδοποιούν για μια μακροχρόνια και δύσκολη νομική μάχη μεταξύ των δύο μερών. Οι Βρυξέλλες έχουν στο οπλοστάσιό τους δύο νομικά εργαλεία, με τα οποία ελπίζουν ότι θα συμμορφώσουν το Ηνωμένο Βασίλειο. Πρόκειται για τη διαδικασία επί παραβίασης και τον μηχανισμό επίλυσης διαφορών που ενσωματώθηκε στη συμφωνία για το Brexit.

Με τη διαδικασία επί παραβίασης η Κομισιόν μπορεί να προσφύγει δικαστικά κατά κράτους μελών, το οποίο δεν εφαρμόζει το δίκαιο της Ένωσης. Μπορεί να παραπέμψει την υπόθεση στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, το οποίο,

σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να επιβάλει οικονομικές κυρώσεις. Εντούτοις, η Βρετανία δεν είναι πλέον κράτος μέλος της ΕΕ, έτσι δεν υπάρχουν πολλές ελπίδες ότι αυτό το μέτρο θα έχει το προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Οι Βρυξέλλες, αν και γνωρίζουν ότι το εν λόγω μέτρο δεν θα «συνετιστεί» την κυβέρνηση Τζόνσον, θέλουν να δείξουν ότι έχουν εξαντλήσει όλες τις δυνατές οδούς πριν από οποιαδήποτε περαιτέρω κλιμάκωση.

Η επιλογή της χρήσης του μηχανισμού επίλυσης διαφορών δεν είναι ξένη για την ΕΕ, αφού έχει ήδη ενεργοποιηθεί δύο φορές από τότε που η

Βρετανία εγκατέλειψε το ευρωπαϊκό μπλοκ, κυρίως λόγω μονομερών αποφάσεων της κυβέρνησης Τζόνσον σε σχέση με τις πρόνοιες της συμφωνίας για τη Βόρεια Ιρλανδία.

Ουσιαστικά, αυτή η επιλογή θα οδηγήσει τη διαφορά στη Μεική Επιτροπή ΕΕ-ΗΒ, η οποία είναι αρμόδια για την εποπτεία της εφαρμογής της συμφωνίας για το Brexit. Εάν μετά από τρεις μήνες συζήτησης δεν συμφωνηθεί λύση, η κάθε πλευρά μπορεί να ζητήσει τη δημιουργία μιας ειδικής ομάδας διαίτησας, η οποία θα συγκροτείται από πέντε μέλη που έχουν επιλεγεί από λίστες υποψηφίων που έχουν ήδη

καταρτιστεί από το Ηνωμένο Βασίλειο και την ΕΕ. Αυτή η επιτροπή με τη σειρά της θα πρέπει να βρει τρόπο να άρει το αδιέξοδο και είναι υποχρεωμένη να κοινοποιήσει την απόφασή της στην ΕΕ και τη Βρετανία εντός 12 μηνών.

Σύμφωνα με τη συμφωνία για το Brexit, η απόφαση της επιτροπής θα είναι δεσμευτική και για τις δύο πλευρές. Εάν η Βρετανία αρνηθεί να συμμορφωθεί, η Κομισιόν θα μπορούσε να παγώσει τις συμφωνίες εμπορίου και συνεργασίας ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου ή ακόμα να την αναστείλει πλήρως, ανοίγοντας τον δρόμο για επιβολή δασμών κατά του Ηνωμένου Βασιλείου.

Οι γιορτές για τα 70χρονα της βασίλισσας και η σημασία τους

ΔΡ ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΧΙΛΛΕΟΣ ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ, Barrister-at-law (Lincoln's Inn, London), Διδάκτωρ Πολιτικών Επιστημών & Διεθνών Σχέσεων (Η.Ε.Ι.), Γενεύης, Ελβετίας), Πρώην Μέλος της Γενικής Γραμματείας του ΟΗΕ στο Τμήμα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Πρώην Επιμελητής του Πάντειου Πανεπιστημίου, c.a.theodoulou@cytanet.com.cy

Ολόκληρη η τηλεοπτική Ευρώπη και ο κόσμος είχαν για μια εποχή ως πρώτο θέμα τους τις γιορτές για τα 70χρονα από την άνοδο στον θρόνο της βασίλισσας του Η.Β., Ελισάβετ.

Τέσσερις μέρες (1-5 Ιουνίου 2022) φανφάρες και jingoism (εθνικισμού). Ήταν κατά βάθος μόνο για τη βασίλισσα ή ένας τρόπος γιγαντιαίας προβολής της χώρας, του Η.Β.;

Με κανέναν άλλον τρόπο η χώρα δεν μπορούσε να προβληθεί καλύτερα. Τα

γνωστά, που αρέσουν στο κόσμο, ημεδαπούς και αλλοδαπούς: πρίγκιπες και πρίγκιπες, πολύχρωμα φορέματα και στολές, σκάνδαλα και ανάθεση πληγών. «Τι θα γίνει με τον Harry και την Megan;», με τον Κάρολο και την Καμίλα, τον Ουίλιαμ και την Κέιτ;

Εν τω μεταξύ, πολλοί ανόητοι προσέρχονταν στο Λονδίνο για να απολαύσουν το θέαμα. Και η βρετανική οικονομία ενισχυόταν και ενισχύεται. Ο κόσμος, μετά το κλείσιμο για το covid-19, το Brexit και την απογοήτευση για τις βρετανικές ομάδες

στην Ευρώπη και κυρίως στο Champions League, αφού η Λίβερπουλ δεν κατόρθωσε να σώσει την τιμή της Αυτοκρατορίας εναντίον των Ισπανών, που εκδικήθηκαν επιτέλους για τον βράχο (Γιβραλτάρ), το έριξε επιτέλους έξω για άρτον και θεάματα.

Όσον αφορά εμάς, στο μικρό αλλά ιστορικό μας νησί δεν μπορούμε ποτέ να ξεχάσουμε ότι μια νεαρή τότε βασίλισσα έστειλε στην αγχόνη αμούστακα παλλήγκια, των οποίων το μόνον έγκλημα ήταν η αγάπη για την πατρίδα τους.

Ελβετία, 3 Ιουνίου 2022

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΘΡΑΚΗ

Η Σύμβαση της Λωζάννης περί ανταλλαγής των πληθυσμών

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Μ. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΗΣ, Λέκτορας
Νεοελληνικής Ιστορίας - Τμήμα Ιστορίας και
Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κύπρου

Στη συνέχεια του αφιερώματος για την υπογραφή της Συμφωνίας της Λωζάννης και την ανταλλαγή πληθυσμών, ο Δρ Δημήτριος Κοντογεώργης επιχειρεί να καταδείξει πώς προέκυψε η ιδέα περί ανταλλαγής πληθυσμών και γιατί κατέστη αποδεκτή από την ελληνική Κυβέρνηση. Περαιτέρω, αναλύει τις πολυεπίπεδες αλλαγές που επήλθαν στο ελληνικό κράτος μετά την εφαρμογή της συγκεκριμένης συμφωνίας, ενώ υπογραμμίζει τη σημασία του σχηματισμού ενός συμπαγούς έθνους – κράτους. Κάνει, επίσης, μνεία στη σημασία του διακανονισμού και για το τουρκικό κράτος, που άφηνε πίσω του το αυτοκρατορικό, πολυεθνικό οθωμανικό παρελθόν.

Μέρος Β'

Πώς φτάσαμε στην υποχρεωτική ανταλλαγή;

Οι κύριες πυξές της ανταλλαγής των πληθυσμών, οι νομικές διαστάσεις της, οι διπλωματικές εξελίξεις καθώς και οι κοινωνικές, οικονομικές και δημογραφικές επιπτώσεις της είναι αρκετά γνωστές· παραμένει, ωστόσο, όχι ιδιαίτερα ξεκάθαρο το πώς ακριβώς οδηγήθηκαν στη Σύμβαση της Λωζάννης, ποιος ή ποιοι ανέλαβαν την πρωτοβουλία να προτείνουν την υποχρεωτική ανταλλαγή και ποια ήταν η ανταπόκριση των υπολοίπων σε αυτήν την πρόταση. Οι περισσότεροι από τους πρωταγωνιστές των διαπραγματεύσεων (Βενιζέλος, Ισμέτ πασάς, Nansen), πιθανότατα αναλογιζόμενοι το βάρος του να έχουν υποστηρίξει μια τόσο «απάνθρωπη» και «άδικη» λύση, είχαν διακρίνει ανά καιρούς ότι η εισήγηση δεν ήταν δική τους. Αδιαμφριβήτητα, η απόφαση για την ανταλλαγή δεν μπορεί να vonηθεί έξω από τη συγκεκριμένη «συγκυρία», δηλαδή την οξυιατη ανθρωπιστική και προσφυγική κρίση που είχε προκληθεί από την ήττα και κατάρρευση των ελληνικών στρατιωτικών δυνάμεων στη Μικρά Ασία, τη σφαγή χιλιάδων Ελλήνων από τους Τούρκους εθνικιστές και τη φυγή εκατοντάδων χιλιάδων στην Ελλάδα τον Αύγουστο και Σεπτέμβριο του 1922.

Η ιδέα, ωστόσο, κυφορείτο μήνες πριν. Ήδη στις 16 Μαρτίου 1922, ο Κεμάλ πασάς είχε αναφέρει ότι η κυβέρνηση της Άγκυρας υποστήριζε ολόθερμα την ανταλλαγή πληθυσμών με την Ελλάδα, άποψη που δεν έτυχε όμως τότε τις συναίνεσης των ξένων δυνάμεων. Μετά την καταστροφή, η ιδέα επανήλθε στο πλαίσιο των προτάσεων του φημισμένου Νορβηγού εξερευνητή Fridtjof Nansen (1861-1930), στον οποίον είχε αναθέσει η Κοινωνία των Εθνών (19 Σεπτεμβρίου 1922) να υποβάλει σχέδιο για την υποστήριξη των Μικρασιατών προσφύγων. Ο Nansen, γνωστός ήδη για το πολύτιμο έργο του υπέρ Ρώσων και Αρμενίων, θυμάτων αφενός της Ρωσικής Επανάστασης και αφετέρου της κεμαλικής πολιτικής στην Ανατολία, έδρασε συστηματικά και με ζέση υπέρ των Ελλήνων και ανέπτυξε στενή σχέση με τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Από τη μεταξύ τους αλληλογραφία φαίνεται ότι οι δύο άνδρες μοιράζονταν κοινές σκέψεις για τη διαχείριση της κρίσης, που έκλιναν προς την επιλογή της υποχρεωτικής ανταλλαγής.

Ήδη, με το υπόμνημα και την επιστολή, στις 12 και 14 Οκτωβρίου, προς τον Χαμίτ μπέη (Hamid bey), εκπρόσωπο της κεμαλικής κυβέρνησης στην Κωνσταντινούπολη, ο Nansen είχε θέσει και το ζήτημα «μιας ανταλλαγής πληθυσμών ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία», και οι απόψεις του είχαν τύχει ευνοϊκής υποδοχής από τους αρμοστές των μεγάλων δυνάμεων

στην πρώην οθωμανική πρωτεύουσα. Επιπλέον, με επιστολή του προς τον Ελευθέριο Βενιζέλο (10 Οκτωβρίου 1922) είχε αναφέρει το ενδεχόμενο να φτάσει η ελληνική Κυβέρνηση σε συμφωνία με την τουρκική για την ανταλλαγή πληθυσμών, και έμμεσα το είχε υποστηρίξει με στόχο την ταχύτερη αντιμετώπιση του οξυιατου προσφυγικού ζητήματος. Η αναπόκριση του Βενιζέλου ήταν χαρακτηριστική· ήδη στις 13 Οκτωβρίου πληροφορούσε τον Nansen ότι θα πρότεινε στην προσεχή συνδιάσκεψη ακριβώς αυτήν τη λύση. Ήταν φανερό ότι η ελληνική πλευρά, επιδιώκοντας να διευκολύνει την εγκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα, αλλά και κατανόώντας ότι τόσο η στρατιωτική της αδυναμία όσο και η διπλωματική της απομόνωση υπονόμευαν τη δυνατότητα να αντιστρέψει την εις βάρος της κατάσταση, ήταν έτοιμη όχι μόνο να αποδεχτεί αλλά και να προωθήσει ένα σχέδιο ανταλλαγής, που υπονοείτο ότι θα είχε υποχρεωτικό χαρακτήρα. Τόσο ο Κρητικός πολιτικός, όσο και οι άλλοι Έλληνες διπλωμάτες στη Λωζάννη (Κακλαμάνος, Πολίτης), πίστευαν, βέβαια, ότι η επιστροφή των προσφύγων στις εστίες τους δεν ήταν δυνατή, καθώς άλλωστε οι κεμαλικές Αρχές είχαν ξεκάθαρα δηλώσει ότι δεν θα συναινούσαν σε κάτι τέτοιο, και ακόμη περισσότερο γενικότερα στην παρουσία Ελλήνων στη νέα Τουρκία. Αυτή ήταν άλλωστε και η θέση των προσεκτικότερων παρατηρητών της κατάστασης. Οι μεγάλες δυνάμεις δεν επιδείκνυσαν, επιπλέον, καμία βούληση να πιέσουν την τουρκική κυβέρνηση να αποδεχτεί παλιννόστιση των Ελλήνων, καθώς στην πραγματικότητα θεωρούσαν ότι η ανταλλαγή θα συντελούσε στην παγίωση της ειρήνης στην Ανατολική Μεσόγειο.

Όπως έχει εύστοχα υποστηριχθεί (Κωνσταντίνος Σβολόπουλος, *Η απόφαση για την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας*, Εθνική Βιβλιοθήκη 41 - Δημοσιεύματα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών 41, Θεσσαλονίκη: 1981, σελ. 18): «η απόφαση του Βενιζέλου να υποθεθεί την αρχή της ανταλλαγής των πληθυσμών και να επιζητήσει την ταχύτερη δυνατή εφαρμογή της, απορρέει από την ψυχρή όσο και ψύχραιμη αποτίμηση των συγκεκριμένων αυτών πραγματικοτήτων». Οι επιδημίες που είχαν ήδη προκαλέσει τον θάνατο χιλιάδων προσφύγων, ο κίνδυνος που αποτελούσε για τους τελευταίους το να τους βρει ο χειμώνας χωρίς επαρκή μέσα διαβίωσης και κατοικίας, καθώς και η άφιξη χιλιάδων ακόμη Ελλήνων από την Ανατολική Θράκη, η οποία τέθηκε υπό τουρκική διοίκηση, ωθούσαν την ελληνική πλευρά στο να πιέσει για την όσο το δυνατόν ταχύτερη αναχώρηση των μουσουλμάνων, που θα επέτρεπε την εγκατάσταση τουλάχιστον μέρους των προσφύγων στις οικίες τους. Αυτή ήταν, άλλωστε, όπως προαναφέρθηκε, στην ουσία της και η άποψη του Nansen.

Φυσικά δεν θα πρέπει να παραθεωρηθούν και άλλοι παράγοντες, κυρίως η εθνολογική «οχύρωση» των βόρειων επαρχιών της Ελλάδας. Όπως σημείωνε ο Βενιζέλος σε υπόμνημά του (17 Οκτωβρίου 1922), η λύση του προσφυγικού ζητήματος θα οδηγούσε «εις το ν' ασφαλισόμεν,

Ο ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΚΕΜΑΛ
(«ΑΤΑΤΟΥΡΚ»).

μετά την κατακρήνισον της Μεγαλειότητας Ελλάδος, την στερήσων της Μεγάλης Ελλάδος, ης τα σύνορα ουδέποτε θα είναι ασφαλή εάν Δυτική Θράκη και Μακεδονία δεν καταστούν και εθνολογικά, όχι μόνον πολιτικά, ελληνικά χώρα» [Σβολόπουλος, *ό.π.*, σελ. 15].

Έμενε η συγκατάθεση της Άγκυρας. Στις 22 Οκτωβρίου 1922 ο Nansen έλαβε τηλεγράφημα του Κεμάλ ότι συμφωνούσε με την πρόταση του πρώτου να πραγματοποιηθεί η ανταλλαγή πληθυσμών και έδωσε σχετική πληρεξουσιοότητα στον Χαμίτ μπέη να διενεργήσει τις σχετικές συζητήσεις με στόχο την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών, περιλαμβανομένων και των

Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης. Πρέπει να σημειωθεί ακόμη ότι, παρά το γεγονός πως ο Nansen επιδίωκε να συζητηθεί επίσης το ενδεχόμενο μιας προαιρετικής μετανάστευσης, η τουρκική πλευρά δεν ήταν ευνοϊκά διακείμενη σε τέτοια «λύση», όπως άλλωστε διεφάνη αμέσως όταν ξεκίνησαν οι συζητήσεις στη Λωζάννη. Στην ελβετική πόλη το μόνο που στάθηκε δυνατό να αποφευχθεί, όπως έχει ήδη αναφερθεί, ήταν η συμπεριλήψη και των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης στους ανταλλάξιμους. Ουσιαστικά, η θεσμική καθιέρωση της υποχρεωτικής ανταλλαγής είχε δρομολογηθεί πριν προσέλθουν οι αντιπρόσωποι της Ελλάδας και της Τουρκίας στη συνδιάσκεψη.

Νέες χώρες - Η Ελλάδα και η Τουρκία μετά την Ανταλλαγή

Για την Ελλάδα, οι δημογραφικές, κοινωνικές, οικονομικές, εθνολογικές και πολιτισμικές αλλαγές που προκάλεσε η εγκατάσταση στη χώρα περίπου 1.200.000 προσφύγων είναι αδύνατο να χαρτογραφηθούν με ακρίβεια και πληρότητα, αλλά δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το ελληνικό κράτος το 1924 ήταν θεμελιωδώς διαφορετικό από εκείνο του 1914. Το προσφυγικό ρεύμα ήταν τεράστιο σε σχέση με τον πληθυσμό της χώρας, που το 1920 αριθμούσε περίπου 5.500.000 πολίτες. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 1928 ένας στους πέντε Έλληνες ήταν τουλάχιστον προσφυγικής καταγωγής.

Όχι μόνο όμως τα δημογραφικά δεδομένα, αλλά και η εικόνα των περισσότερων αστικών κέντρων, και ιδίως της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, μεταβλήθηκαν ριζικά με τη δημιουργία πολυάριθμων προσφυγικών συνοικιών, με χαρακτηριστικές ονομασίες (Νέα Ιωνία, Νίκαια κ.λπ.), ονομασίες που συνιστούσαν καθημερινή υπόμνηση της καταγωγής των κατοίκων τους. Σε αυτές τις φτωχικές «νέες πόλεις» διαμορφώθηκε παράλληλα και μια ταυτότητα που ξεπνέουσε τις διαφορές ανάμεσα σε Πόντιους και Μικρασιάτες, ελληνόφωνους και τουρκόφωνους, και συνοψιζόταν στον «πίλο» του πρόσφυγα, μία ιδιότητα που, ιδίως στις μεταπολεμικές δεκαετίες, απέκτησε και θετικές διαστάσεις καθώς συνδυάστηκε με την εκ νέου «ανακάλυψη» και επαναξιολόγηση της συνεισφοράς της «Ασιατικής γης» στον καθόλου νεότερο ελληνικό πολιτισμό. Ιδρύματα όπως το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, που είχε ιδρυθεί από τη Μέλπω Λογοθέτη Μερλιώσ Μουσικό Λαογραφικό Αρχείο το 1930, και η Ένωση Σμυρναίων (έτος σύστασης 1936) δραστηριοποιήθηκαν έντονα, και

αποτελεσματικά, προκειμένου όχι απλώς να συντηρήσουν τη μνήμη των «χαμένων πατρίδων», αλλά και να συμβάλουν και στην αποτύπωση της ιστορίας και του πολιτισμού των Ελλήνων της καθ' ημάς Ανατολίας. Σε λογοτεχνικά έργα, όπως το «Στου Χατζηφράγκου» (1962-1963) του Κοσμά Πολίτη, απεικονίστηκε με ενάργεια και παραστατική δύναμη ο μικρασιατικός Ελληνισμός.

Πέρα όμως από τα αστικά κέντρα, και η ελληνική ύπαιθρος ενισχύθηκε με ανθρώπινο δυναμικό και εξελίχθηκε. Το σημαντικότερο ήταν, ωστόσο, ότι στη Μακεδονία και τη Θράκη, όπου διοικεiyόθηκε το 1/3 του ασικού προσφυγικού και τα Υ του αγροτικού, μεταλλάχθηκε ολοκληρωτικά και τελείως η εθνολογική σύστασή τους. Φαντάζει ιράγικό ότι η απώλεια της Μικράς Ασίας διασφάλισε για τη χώρα την «κυριαρχία» αυτών των μέχρι τότε διαφιλονικούμενων περιοχών. Στη Μακεδονία ο ελληνικός πληθυσμός ξεπέρασε το 85%, ενώ στην πολύπαθη Θράκη, που είχε υποστεί αξιοσημείωτη απώλεια πληθυσμού κατά τη διάρκεια της βουλγαρικής κατοχής το 1913, το 1924 οι Έλληνες έφτασαν στο 62%, με έναν στους τρεις κατοίκους να είναι πρόσφυγας. Η εθνική ομοιογένεια διασφάλισε τη δυνατότητα του έθνους να επαναπροσδιορίσει τους στόχους και τα οράματά του. Η «μεγαλύτερα Ελλάς» χάθηκε, όμως εξακολουθούσε να υπάρχει ένα μεγάλο εθνικό κράτος, μεγαλύτερο από εκείνο των Βαλκανικών «...και μάλιστα τόσο ομοιογενές», όπως επεσήμανε σε ομιλία του ο Ελ. Βενιζέλος το 1929.

Βιβλιογραφία

Κλάφης, Αντώνης, «Η διπλωματία του εφικτού-η εφαρμογή της σύμβασης της Λωζάννης για την ανταλλαγή των ελληνιτουρκικών πληθυσμών», στο Γιώργος Γεωργιάς, Χρίστος Κ. Κυριακίδης, Χαράλαμπος Γ. Χαράλαμπος (επιμ.), *Λωζάννη 1923. Διαχρονικές προσεγγίσεις και εκτιμήσεις*, Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 2017, σελ. 208-231.
Kritikos, Giorgios, «Motives for compulsory population exchange in the aftermath of the Greek-Turkish War (1922-1923)», *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, 13 (1999), σελ. 209-224.

Αλλά νέα χώρα μετά το 1923 σιάνθηκε και η Τουρκία και όχι μόνο, ή όχι κυρίως, γιατί οι πληθυσμιακές μετακινήσεις συνοδεύτηκαν από την πώση της οθωμανικής δυναστείας και την ανακήρυξη της δημοκρατίας. Η πολεμική δεκαετία 1912-1922 είχε οδηγήσει στον θάνατο εκατομμύρια μουσουλμάνους είτε στο πεδίο των μαχών είτε από τις επιδημίες και την πείνα. Η ίδια η πολιτική του νεοτουρκικού καθεστώτος κατά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και των κεμαλικών Κυβερνήσεων που το διαδέχθηκαν, «μερίμνησε» συστηματικά για τη μετανάστευση της Ανατολίας σε μια σχεδόν αποκλειστικά μουσουλμανική περιοχή με τη γενοκτονία των Αρμενίων, Ασσυρίων και Ποντίων και την εκδίωξη/ανταλλαγή των υπολοίπων. Πιθανότατα γύρω στο 20% του πληθυσμού της, δηλαδή το σύνολο των χριστιανών, εξοντώθηκαν ή αναγκάστηκαν να εκπατριστούν. Η άφιξη περίπου 400.000 μουσουλμάνων κυρίως της Μακεδονίας και της Ηπείρου δεν μπορούσε παρά να καλύψει σε πολύ μικρό βαθμό όσους «χάθηκαν». Η περιοχή έγινε σε αξιοσημείωτο βαθμό ομοιογενής, μολονότι σημαντικές πολιτισμικές, γλωσσικές και εν τέλει εθνικές διαφοροποιήσεις υπήρχαν, ιδίως στα ανατολικά, μεταξύ Τούρκων και Κούρδων.

Το τίμημα όμως αυτής της ομοιογένειας ήταν τεράστιο. Δεν επρόκειτο μόνο για ζήτημα αριθμών· η «έξοδος» Ελλήνων και Αρμενίων κατ' εξοχήν αστικού και εμπορικού στοιχείου έπληξε καιρία τις πόλεις, πολλές εκ των οποίων γνώρισαν μεγάλη μείωση πληθυσμού και οικονομική οπισθοδρόμηση. Η Τουρκία απώλεσε το πιο δυναμικό τμήμα του πληθυσμού της αναφορικά με την τεχνολογία, το ενδιαφέρον και την επένδυση στη βιομηχανία αλλά ακόμη και τεχνικών που διευκόλυναν την καθημερινότητα των κατοίκων της. Τον πρώτο καιρό μετά την ανταλλαγή υπήρξαν περιοχές στις οποίες δεν μπορούσε να βρεθεί ούτε ένας ηλεκτρολόγος.

Η αποχώρηση των Ελλήνων που είχαν συνδεθεί, όπως όλες οι θρησκευτικές μειονότητες, στο συλλογικό φαντασιακό με το οθωμανικό παρελθόν της Τουρκίας είχε και μια ακόμη συνέπεια. Στις ομογενοποιημένες πλέον επαρχίες της Τουρκίας φυσούσε ένας νέος αέρας, εθνικιστικός, ενδυναμωμένος από τις σύγχρονες επιτυχίες του στρατού. Το πολυεθνικό οθωμανικό παρελθόν αντιμετώπιστηκε ως μια γενοποιοτική σελίδα της νεότερης τουρκικής ιστορίας και ως ένα κεφάλαιο που είχε πλέον κλείσει.

Η Μεγάλη Ιδέα με την οποία πορεύτηκε το έθνος για έναν περίπου αιώνα κατέρρευσε στη γη της Μικράς Ασίας και η σύμβαση περί ανταλλαγής πληθυσμών συνιστούσε την τελευταία επίσημη διπλωματική πράξη που έκλεισε αυτό το κεφάλαιο. Αν και οδυνηρή, υπήρξε υποδεχματική για τον βαθύ πραγματισμό της και την απαλότητα από συναισθηματικούς διευθετισμούς ενός δυσεπίλυτου και πιεστικού προβλήματος. Δημιούργησε παράλληλα τις απαραίτητες προϋποθέσεις για μια νέα, συγκροτημένη πραγματική εξωτερική πολιτική.

* Πηγή φωτογραφιών: Wikimedia.

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ.

Εκδρομές

Το Ινστιτούτο Ελληνικού Πολιτισμού διοργανώνει ποιτικές εκδρομές στην Ελλάδα και Ν. Ιταλία - Σικελία, και καλεί τους ενδιαφερόμενους να δηλώσουν συμμετοχή στα τηλέφωνα 22775639, 96674383. 18-25/8 & 24/8-1/9 Ακτές Ολύμπου, Πιερία, Θεσσαλονίκη - Διακοπές στις χρυσαφένιες παραλίες της Ολυμπιακής Ριβιέρας, συνδυάζοντας βουνό και θάλασσα €495. 12-18/8 Ναύπλιο - Λίμνη Δόξα - Ύδρα - Σπέτιες - Πόρος - Αθήνα €645. 8ήμερες εκδρομές στην Πελοπόννησο 23/7, 20/8 €640. 11 - 18/8 Σέρρες, Βουλγαρία, Δράμα, Καβάλα, Χαλκιδική, Θεσσαλονίκη €590. 4-11/8 Καρπενήσι, Μονή Προυσού, Μονή Ταϊράνας, Λίμνη Κρεμαστών, Λιχαδονήσια, Αράχωβα, Σιτερά Ελλάδα, Υπάτιη - Μονή Αγάθωνος, Παρνασσός €590. 20-28/8 πολυτελής εκδρομή στην Κεντρική και Δ. Ελλάδα. Αλπική Πίνδος- Λίμνη Πλαστήρα, Μετέωρα, Μονή 13 Τρούλλων Ασπροπλάτου, Τζουμέρκα, Ζαγοροχώρια, Λίμνη Πηγάων Αώου, Μονή Βουτσάς, Ιόνιο, Λευκάδα, Σύβοτα, Πάργα, Μολυβδοσκεπαστη, Κόνιτσα, Ιωάννινα €790. 4-11/8 Κασοριά - Πρέσπες, Κορυτσά (Αλβανία) - Βυζαντινή Οχρίδα (Σκόπια), Θεσσαλονίκη €640. 24-30/8 Κ. Ιταλία - Τάραντα - Ελληνόφωνα Χωριά Καλαβρίας - Σικελία - Κατάνια - Συρακούσες - Ακράγαντες - Παλέρμο - Ταορμίνια - Ρήγιο - Μεσσίνα €945. Η τιμή είναι κατ' άτομο σε δίκλινο και περιλαμβάνει αεροπορικό εισιτήριο, διαμονή σε επιλεγμένα ξενοδοχεία με πρόγευμα (ή και ημιδιατροφή σε κάποιες εκδρομές) έμπειρο συνοδό/αρχηγό, ΦΠΑ, περιηγήσεις και ξεναγήσεις βάσει του αναλυτικού προγράμματος που βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.ier.org.cy. Συνεργαζόμενο γραφείο Skylab Travel, Λευκωσία.

Πλήθος κόσμου στην παρουσίαση του βιβλίου του Γιαννάκη Ομήρου

Στην παρουσία εκατοντάδων κόσμου πραγματοποιήθηκε στην Πάφο η παρουσίαση του βιβλίου του πρώην Προέδρου της Βουλής, Γιαννάκη Ομήρου, «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ». Στην εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στον υπαίθριο χώρο του Πανεπιστημίου «ΝΕΑΠΟΛΙΣ» Πάφου, απύσπυαν χαιρετισμούς οι Γιώργος Λεπίτσ, Πρόεδρος του Πανεπιστημίου «ΝΕΑΠΟΛΙΣ», Ανδρέας Μολέσκης, Διευθυντής του Πανεπιστημίου «ΝΕΑΠΟΛΙΣ», Ξένος Ξενοπούλος, Πρόεδρος ΔΟΒΕ, Ηλίας Μυριάνθους, βουλευτής ΕΔΕΚ, Φώτης Νικολαΐδης εκ μέρους του Ιδρύματος Ελευθέρης Ραδιοφωνίας «Νίκος Νικολαΐδης» και Ανδρέας Θεοδώρου, Πρόεδρος Αντιστασιακών Πάφου. Το βιβλίο παρουσιάσε ο ιστορικός και διπλωμάτης Γιώργος Γεωργής, ενώ ολοκληρώθηκε με αναψώνηση του Γιαννάκη Ομήρου. Ακολούθησε μουσικό πρόγραμμα.

Γενική και Εκλογική Συνέλευση του Γυναικείου Ομίλου ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΣ

Προσκαλείστε στη Γενική και Εκλογική Συνέλευση του Γυναικείου Ομίλου ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΣ, που θα πραγματοποιηθεί την 27η Ιουνίου 2022 και ώρα 18.00, στο ξενοδοχείο ΣΕΜΕΛΗ, στην οδό Πετράκη Γάλλουρου 10, Λευκωσία. Θέμα: Εκλογές για ανάδειξη της Προέδρου και των Μελών του νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Φέρεται εις γνώσιν σας ότι δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας έχουν τα εγγεγραμμένα μέλη που είναι ταμειακώς τακτοποιημένα. Η πληρωμή της συνδρομής Μέλους για το 2022 δύναται να γίνει και την ημέρα της Εκλογικής Συνέλευσης. Υποψηφιότητες να υποβάλλονται το αργότερο 48 ώρες πριν από τη Γενική Συνέλευση (άρθρο 63), με επιστολή προς το Διοικητικό Συμβούλιο από την ίδια την υποψήφια. Η υποψηφιότητα για τη θέση της Προέδρου πρέπει να δηλωθεί στην αίτηση υποψηφιότητας, ξεχωριστά των αιτήσεων για τα μέλη του Δ.Σ. και κατατίθεται στα γραφεία του Ομίλου που είναι στην Κλήμεντος 25Β, 1061 Λευκωσία ή στα emails lia.georgiades@cytanet.com.cy, liacovidou@gmail.com

Η παρουσία προσκλην αποστέλλεται με βάση τα άρθρα 29, 30, 31, 34 και 35 του Καταστατικού του Γ.Ο. ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΣ.

AstroBank: Προσφορά ζωής από τους εργαζομένους

Με μεγάλη συμμετοχή του προσωπικού της AstroBank, πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, 15 Ιουνίου 2022, σε συνεργασία με τα Κέντρα Αίματος, παγκύπρια εθελοντική αιμοδοσία. Στη Λευκωσία η αιμοδοσία πραγματοποιήθηκε στο κτήριο Διοίκησης της Τράπεζας, ενώ στις άλλες πόλεις το προσωπικό προσήλθε στα τοπικά Κέντρα Αίματος. Η ετήσια αυτή δράση, η οποία αποτελεί μέρος του πολυετούς προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της AstroBank, έχει αγκαλιαστεί από τη διοίκηση και το προσωπικό, οι οποίοι ανταποκρίθηκαν μαζικά

γι' ακόμα μια χρονιά, χαρίζοντας ζωή σε συνανθρώπους μας, που το έχουν ανάγκη. Η φετινή αιμοδοσία τιμήσε την Παγκόσμια

Ημέρα Εθελοντή Αιμοδότη, που γιορτάζεται στις 14 Ιουνίου και αποτέλεσε μία μεγάλη ευκαιρία ανάδειξης της σημασίας της εθελοντικής αιμοδοσίας. Η κ. Τώνια Χατζικωστή, επικεφαλής του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού της Τράπεζας, σε δηλώσεις της ευχαρίστησε το προσωπικό για τη συγκινητική ανταπόκριση και τη διαρκή συμβολή του στις εθελοντικές δράσεις της AstroBank. Εξήρε, παράλληλα, τη δράση του Κέντρου Αίματος, χάρις στη συνέπεια του οποίου η Κύπρος έχει βρεθεί πρώτη σε ποσοστό αιμοδοτών, μεταξύ των χωρών της Ευρώπης.

Το Nicosia Mall σαλπάρει μαζί σας στην Ανατολική Μεσόγειο

Το Nicosia Mall μπαίνει δυναμικά σε καλοκαιρινό mood και σε πάει κρουαζιέρα με έναν μοναδικό διαγωνισμό! Εισομάσου να σαλπάρεις, λοιπόν, με το κρουαζιερόπλοιο MSC Lirica, συμμετέχοντας στον Ready to Cruise διαγωνισμό, προσφορά της Let's Go Tours by Amathus. Αν είσαι εσύ ο τυχερός, θα ταξιδέψεις από τη Λεμεσό σε Ρόδο, Σαντορίνη, Πειραιά, Έρεσο, Χάφα και επιστροφή στο λιμάνι της Λεμεσού. Η κρουαζιέρα, αξίας €1100, προσφέρεται για δύο άτομα, σε εσωτερική καμπίνα, με πλήρη διατροφή. Ισχύουν όροι και κανονισμοί. Την επόμενη φορά λοιπόν που θα βρεθείς στο αγαπημένο σου εμπορικό κέντρο, κάνε μια στάση στο Information Desk του Nicosia Mall και συμπληρώσε το κουπόνι που θα βρεις εκεί. Τοποθέτησέ το στην κάλπη και μπες στην κλήρωση για να κερδίσεις μια οκταήμερη κρουαζιέ-

ρα για δύο στην Ανατολική Μεσόγειο. Ο καλοκαιρινός διαγωνισμός ξεκίνησε χθες Σάββατο, 18 Ιουνίου, και ισχύει μέχρι τις 17 Ιουλίου. Για περισσότερες πληρο-

φορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Nicosia Mall στον σύνδεσμο <https://www.nicosiamall.com/ready-to-cruise-t-cs/>.

«Better Together»

Η A&A Porter Novelli και ηThe Work συνεργάστηκαν με το Mall of Cyprus, το πολυσύχναστο Εμπορικό Κέντρο της Λευκωσίας, εγκαινιάζοντας από κοινού την πρωτοβουλία «Better Together». Πρόκειται για μία σειρά πρωτότυπων και συμμετοχικών δράσεων, που στόχο έχουν να αναδείξουν τη σπουδαιότητα της ομαδικής δουλειάς για τη διεκδίκηση ενός καλύτερου και πιο «πράσινου» μέλλοντος για τον πλανήτη. Στο πλαίσιο του ευρύτερου concept «Μαζί μπορούμε καλύτερα» και ως πρώτη ενέργεια, εγκαινιάσαμε το Σαββατοκύριακο 21ης και 22ης Μαΐου 2022, την έκθεση “Greener Together”, επιδιόκοντας να δώσουμε έμφαση στη σημασία της προσασίας της φύσης και του σεβασμού για το περιβάλλον, μία δράση που επικεντρωνόταν στην έννοια της ομαδικότητας και του πώς μπορούμε όλοι μαζί να τα καταφέρουμε. Είναι γεγονός ότι, στις μέρες μας, οι περιβαλλοντικές ανησυχίες αποκτούν όλο και περισσότερη σημασία για όλες τις κοινωνίες σε παγκόσμιο επίπεδο και ιδιαίτερα για τη νέα γενιά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι εταιρείες να θέτουν ως στόχο το να αναπτύξουν και να προσδούν πρωτοβουλίες βιωσιμότητας, καθώς και

το να προσφέρουν στους πελάτες τους πιο φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές. Ο σκοπός, λοιπόν, αυτής της έκθεσης ήταν να ενθαρρύνουμε την κυπριακή κοινωνία να στραφεί σε έναν πιο «πράσινο» τρόπο ζωής, παρουσιάζοντας στο κοινό φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα, πρωτοβουλίες και επιλογές. Παράλληλα, η έκθεση αποτέλεσε μία ιδανική αφορμή, προκειμένου οι άνθρωποι που δραστηριοποιούνται στη δημιουργία «πράσινων» προϊόντων να γνωριστούν και να μοιραστούν τις γνώσεις τους με τους πελάτες του εμπορικού κέντρου, παρακινώντας τους θετικά στο να υιοθετήσουν αυτές τις οικολογικές συ-

νήθειες στην καθημερινότητά τους. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, το Mall of Cyprus ανακοίνωσε τη δέσμευσή του να προχωρήσει σε ποικίλες οικολογικές πρωτοβουλίες, όπως πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την αξιοποίηση της ηλεκτρικής ενέργειας και τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Οι εκθέτες που συμμετείχαν είχαν την ευκαιρία να μοιραστούν τις γνώσεις τους και τη δουλειά τους με το κοινό, προωθώντας μεταξύ άλλων βιώσιμα προϊόντα, ηλεκτρονικά οχήματα και οικολογικές πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένων και των ΜΚΟ που παρουσίασαν τις προτάσεις τους περί βιωσιμότητας.ω

ART AERI

Ράσελ Κρόου

Ο Ράσελ Κρόου γεννήθηκε στο Ουέλινγκτον της Νέας Ζηλανδίας, στις 7 Απριλίου 1964. Είναι Νεοζηλανδός ηθοποιός, παραγωγός και τραγουδιστής. Αν και πολίτης της Νέας Ζηλανδίας, έχει ζήσει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στην Αυστραλία. Βραβεύθηκε με Όσκαρ Α' Ανδρικού Ρόλου για την ερμηνεία του ως Μάξιμος Δέκιμος Μερίδιος στην ταινία «Μονομάχος». Έχει προιαθεί επίσης για Όσκαρ Α' Ανδρικού Ρόλου για τις ταινίες The Insider και «Ένας υπέροχος άνθρωπος». Ο Κρόου έχει κερδίσει πολλά άλλα βραβεία κατά τη διάρκεια της καριέρας του, μεταξύ των οποίων και ένα αστέρι στη Λεωφόρο της Δόξας στο Χόλιγουντ, τρεις διαδοχικές υποψηφιότητες για

Όσκαρ (1999-2001), μια Χρυσή Σφαίρα και ένα Βραβείο BAFTA. Ο Κρόου είναι επίσης συνιδιοκτήτης της South Sydney Rabbitohs, μιας αυστραλιανής ομάδας ράγκμπι. Ο παππούς του Κρόου από τη μεριά της μητέρας του, ο Σιαν Γουίμς, ήταν κινηματογραφιστής, ο οποίος έλαβε το παράσημο του Τάγματος της Βρετανικής Αυτοκρατορίας από το Ηνωμένο Βασίλειο για τη μαγνητοσκοπήηση του Β' Παγκοσμίου Πολέμου (παράσημο το οποίο φορούσε ο Κρόου στα Όσκαρ του 2001). Ο παππούς του Κρόου από τον πατέρα του, ο Τζον Νιαμιτλνίεϊ Κρόου, ήταν από το Ρέξαρ της Ουαλίας, ενώ μια από τις προ-προ-γιαγιάδες του από την πλευρά της μητέρας του ήταν Μαορί.

Όταν ο Κρόου ήταν τεσσάρων ετών, η

οικογένειά του μετακόμισε στο Σίδνεϊ. Σε ηλικία έξι ετών έκανε την πρώτη του εμφάνιση στην τηλεοπτική σειρά Spyforce, της οποίας παραγωγός ήταν ο νονός της μητέρας του. Σε ηλικία δεκατεσσάρων ετών επέστρεψε με την οικογένειά του στη Νέα Ζηλανδία, όπου και συνέχισε το σχολείο. Το 1995 συμπρωταγωνίστη με τον Νιένζελ Ουάσινγκτον στην ταινία «Ένιολντ εξόντωσης» και με την Σάρον Στίουν στην ταινία «Γρήγορη και Θανάσιμη». Δύο χρόνια μετά πρωταγωνίστη με την Κιμ Μπέιονγκερ, τον Γκάι Πιρς και τον Κέβιν Σπέισι στο «Λος Άντζελες: Εμπιστευτικό». Η ταινία κερδίζει 2 Όσκαρ και ο Κρόου γίνεται γνωστός στο Χόλιγουντ. Το 1999 έρχεται και η πρώτη υποψηφιότητα για Όσκαρ Α' Ανδρικού

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ	
Το στεγνοκαθαριστήριο οι «2 Αδελφοί» στη Δασούπολη ζητά, για άμεση εργοδότηση, καθαρίστρια και πρεσαδόρο άνδρα ή γυναίκα (έμπειρο ή χωρίς εμπειρία). Πενθή-	μερη εργασία, ωράριο 07:00-16:00. Μισθός αναλόγως προσόντων. Για περαιτέρω πληροφορίες, επικοινωνήστε στο 96800299, Μάριος Ερωτοκρίτου.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

Λευκωσία
Αριστοδήμου Κωνσταντίνια: Λεωφόρος Σταυρού 71Ε (απέναντι από περίπτερο Οκτώγωνο), Στρόβολος, τηλ.: 22492929, 22494102.
Αντωνίου Μαργαρίτα: Δημοκρατίας 16 (κοντά στα φώτα «Coca-Cola»), Άγιος Δομέτιος, τηλ.: 22322700.
Παπαναστασίου Σοφία: Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 320Α (απέναντι από το στρίψιμο για το εστιατόριο ΤΣΑΝΤΑΛΙ), Πάνω Λακατάμεια, τηλ.: 22372337.
ΧατζηπαστόλουΑντώνης: Λεωφ. Κυριάκου Μάτση 37Α (δρόμος Junior English School), Λευκωσία, τηλ.: 22311416, 99513314.
Τσαγγαρίδης Χαράλαμπος: Μακεδοντίσσης 92 Α+Β (πλησίον Κ-Cineplex), Στρόβολος, τηλ.: 22871954, 22319608.
Γεωργίου Νικόλας: Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 14 και Κωστή Παλάμη 2 (γωνία), Λατσιά, τηλ.: 22488425, 22338726.
Λεμεσός
Μιχαήλ Θεοδούλου Ελένη: Λεωφ. Ομονοίας 54Β, Λεμεσός, τηλ.: 25560981, 25395085.
Χριστοδούλου Γιάννης: Αρχιεπι-

σκόπου Λεοντίου Α΄ 224 (δρόμος Παλαιού Νοσοκομείου), Λεμεσός, τηλ.: 25828890, 99526653.
Πρασίτη Ελένη: Αγίας Φυλάξεως 154 (απέναντι από φρουαρία Λιμνιά), Λεμεσός, τηλ.: 25383120, 25735573.
Νικολάου Βασίλης: Χαλαλάμπος Ευαγόρου 1Β (Βορείως round about Λινόπετρας& δεξιά, δίπλα από εστιατόριο Γεύση), Άγιος Αθανάσιος, τηλ.: 25728798, 99490773.
Λάρνακα
Χρίστου Μελίνα: Παλαιών Πατρών Γερμανού 6, Αραδίππου (πλησίον Τράπεζας Κύπρου), Αραδίππου, τηλ.: 24322447, 97808002.
Θεοφάνους Δέσπω: Λόρδου Βύρωνος και Γλάδστωνος 1, Παναγιώτεια Μέγαρο, κατ. 2 (έναντι Costa Coffee), Λάρνακα, τηλ.: 24622522, 24720083.
Πάφος
Μανώλης Ευάγγελος: Αριστοτέλη Σάββα 49 (δρόμος Νοσοκομείου προς Μεσάγνη), Αναβαργός, τηλ.: 26930599, 26943628.
Παραλίμνη
Αλαπαή Χριστίνα: Γρίβα Διγενή 8 (δίπλα από ΚΕΔΙΠΕΣ - πλατεία Παραλιμνίου), Παραλίμνη, τηλ.: 23742002, 23744155.

Η VTTV φιλοξένησε το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Διαχείρισης και Αποθήκευσης Καυσίμων του ΤΕΠΑΚ

Η VTT Vasiliko Ltd στήριζει έμπρακτα το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα: Διαχείριση/Αποθήκευση Καυσίμων και Λιπαντικών του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, φιλοξενώντας εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους στους χώρους των εγκαταστάσεών της και πραγματοποιώντας σχετική παρουσίαση. Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του ΤΕΠΑΚ, το οποίο ξεκίνησε τον Ιανουάριο 2022 και ολοκληρώνεται τον Ιούνιο 2022, χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Άμυνας και απευθύνεται σε

αξιωματικούς που στελέχωνουν αρμόδια γραφεία των Σωμάτων που σχετίζονται με καύσιμα, λιπαντικά, γράσα κ.ά. Κατά τη διάρκεια του Προγράμματος, ομάδα που απαρτιζόταν από15 Αξιωματικούς της Εθνικής Φρουράς και 2 εκπαιδευτές του ΤΕΠΑΚ, επισκέφθηκε τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του τερματικού σταθμού στο Βασιλικό, όπου πραγματοποιήθηκε παρουσίαση της εταιρείας και ξενάγηση στους χώρους από τον Operations Manager της VTTV, Λάμπρο Κυρλιτσιά, ο οποίος ταυτόχρονα ενημέρωσε εκτενώς τους εκπαιδευόμενους αναφορικά με τη διαχείριση/αποθήκευση καυσίμων.

γωνίστηκε στη ρομαντική κομεντί «Μια καλή χρονιά» και στο πλευρό του είχε τη Γαλιόδα ηθοποιό Μαρίον Κογιρά, σε σκηνοθεσία του Ρινίβλεϊ Σκοτ. Για περισσότερες πληροφορίες αποταθείτε στο www.artaeri.com. Μακαρίου 71, Λ/οία

ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙΣ

Ούτε νέα Ίμια ούτε νέα Μαδρίτη. Ο Ελληνισμός οφείλει ν' αντισταθεί

Επιτέλους, ο Ελληνισμός οφείλει να επιμεδωθεί ότι ο Τούρκος μία γλώσσα καταλαβαίνει και σεβεται: Τη δύναμη! Στις 8 Ιουλίου 1997, μαζί με άλλους δημοσιογράφους, ήμουν καλεσμένος του εκλεκτού συνάδελφου, Παύλου Κ. Παύλου, στον Αντιέννα (Κύπρου), για να συζητήσουμε εξελίξεις γύρω από το Κυπριακό. Ενώ ετοιμαζόμασταν να μιλήσουμε στο στούντιο, ο Παύλος ήλθε σχεδόν τρέχοντας και μας ενέχειρισε ένα τηλεγράφημα του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων. «Συνάδελφε», μας είπε, «παρακαλώ διαβάστε πρώτα αυτό το τηλεγράφημα επειδή θέλω τις απόψεις σας».

Το τηλεγράφημα προερχόταν από τη Μαδρίτη, όπου γινόταν Σύνοδος του ΝΑΤΟ. Οι Πρωθυπουργοί της Ελλάδας και της Τουρκίας, Σημίτης και Ντεμιρέλ, είχαν κατ' ιδίαν συναντήσεις, με πρωτοβουλία της Αμερικανίδας Υπουργού Εξωτερικών, Όλμπραϊτ. Οι δύο ηγέτες είχαν καταλήξει στη γνωστή συμφωνία της Μαδρίτης, την οποία υπέγραψαν οι Υπουργοί Εξωτερικών Παγκάλος και Τζεμ, υπό τα βλέμματα των Σημίτη, Ντεμιρέλ και Κρανιδιώτη. Με τη συμφωνία της Μαδρίτης, η Ελλάδα αναγνώριζε, για πρώτη φορά, στην Τουρκία «νόμιμα και ζωικά συμφέροντα και ενδιαφέροντα στο Αιγαίο».

Δι' αυτής, η Τουρκία πέτυχε το γκρίζοιωμα του Αιγαίου, παραδοχή εκ μέρους της Ελλάδας ότι η Τουρκία έχει «νόμιμα και ζωικά συμφέροντα», νομιμοποίηση της αμφισβήτησης της ελληνικής κυριαρχίας με τη διαμόρφωση σπάθι του casus belli και της οριακής του Αιγαίου, απέναντι στη Σιώνη, για να το υπενθυμίζει. Όπως οι Μιχ. Ιγνατίου και Ν. Μελέτης επισημαίνουν στο βιβλίο τους: «Η συμφωνία που γκρίζαρε» το Αιγαίο. Από τα Ίμια στη Μαδρίτη. Τα απόρρητα τηλεγραφήματα των Αμερικανών»:

«Το ότι η Ελλάδα δεν προχώρησε ακόμη σε καμία κίνηση επέκτασης έως το όριο των 12 ν.μ. της αιγιαλίτιδας ζώνης, το ότι δεν κήρυξε ΑΟΖ (όπως π.χ. παρά τις εκκλήσεις τριών Προέδρων της Κυπριακής Δημοκρατίας για οριοθέτηση της ΑΟΖ Ελλάδας-Κύπρου) ώστε να επιδιώξει αμέσως μετά την οριοθέτησής της και να ξεκινήσει έρευνες για την ανακάλυψη και εκμετάλλευση φυσικών πόρων, αλλά και η ντε φάκτο παγίωση των γκρίζων ζωνών» είναι αποτέλεσμα των δεομεύσεων που αναλήφθηκαν στη Μαδρίτη» (σελ. 16 και 138-139).

Της κρίσης των Ίμίων και της Συμφωνίας της Μαδρίτης είχαν προηγηθεί άλλες κρίσεις, συμφωνίες και υποχωρήσεις της Ελλάδας. Η κρίση του τουρκικού ερευνητικού «Χόρα», το καλοκαίρι του 1976 (είναι γνωστή η εντολή του Ανδρέα Παπανδρέου: «Βυθίσαι το 'Χόρα'») οδήγησε στο Πρακτικό της Βέρνης (1/11/1976). Με αυτό τα δύο μέρη ανέλαβαν την υποχρέωση να απέχουν από κάθε πρωτοβουλία για την υφαλοκρηπίδα ή να

μειώσουν το κύρος ετέρου. Η κρίση του Μαρτίου 1987 οδήγησε στο Νιαβός.

Ο Α. Παπανδρέου συναντήθηκε με τον Τουρκοκύτι Οζάλ, θιασώτη του παντουρκισμού και του οθωμανικού μεγαλότηταςισμού και αποφάσισαν τον «μη πόλεμο». Ο Παπανδρέου επικρίθηκε σκληρά επειδή αποσυνέδεσε το Κυπριακό από όποια πρόοδο στα Ελληνοτουρκικά και συμφώνησε με τον Οζάλ όπως οι δύο χώρες απέχουν από έρευνες για πετρέλαιο στα διεθνή ύδατα του Αιγαίου. Τον Ιούνιο του 1988, ενώπιον της Βουλής των Ελλήνων αναφώνησε το ιστορικό «mea culpa».

Οι Τούρκοι ακολουθούν μία σταθερή πολιτική αστήρικτων διεκδικήσεων σε βάρος της Ελλάδας και της Κύπρου. Οι υβριστικές και απαξιοτικές επιθέσεις και απειλές που εκτοξεύονται καθημερινά από τον Τούρκο δικτάτορα, τον Υπερ Τσαβούσογλου, τον Υπουργό Άμυνας Ακάρ, συνεπικουρούμενοι από την αντιπολίτευση και τα ελεγχόμενα ΜΜΕ, εναντίον του Έλληνα Πρωθυπουργού και της Ελλάδας, δεν οφείλονται μόνο στην οικονομική και κοινωνική εξαθλίωση της Τουρκίας. Ούτε, φυσικά, στη δημοσκοπική μείωση της δημοτικότητας Ερντογάν.

Οι αμφισβητήσεις της ελληνικής εθνικής κυριαρχίας και ειδικά οι εξωφρενικοί ισχυρισμοί για την κυριότητα νησιών του Αιγαίου ξεκίνησαν επί χούντας, από τον Πρωθυπουργό της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο, Ειζεβίτ, από το 1973. Οι ύβρεις και οι προσβλητικές συμπεριφορές της τουρκικής ηγεσίας είναι αναπόσπαστο μέρος της τουρκικής ψυχοσύνθεσης και ιδιοσυμμοσίας. Ο Ερντογάν έχει εξυβρίσει σχεδόν όλους τους ηγέτες της Ευρώπης όταν αυτοί δεν συμφωνούσαν με εκβιαστικές αξιώσεις του.

Οι υβριστικοί χαρακτηρισμοί και η ανεπίτρεπτη απαξίωση του Έλληνα Πρωθυπουργού από τον σουλτάνο δεν είναι απλώς έκφραση οργής του Τούρκου δικτάτορα, ειδικά μετά την ομιλία Μπισιοτάκη στο Κογκρέσο και την εντυπωσιακή

ανάπτυξη και σύσφιγξη των ελληνοαμερικανικών σχέσεων. Είναι μια άλλη, επικίνδυνη αποτύπωση της επιθετικής, πολεμοχαρούς και επεκτατικής συμπεριφοράς της αναθεωρητικής Τουρκίας.

Οι απειλές Ερντογάν «θα πάθει ό,τι έπαθαν οι πρόγονοί σας πριν έναν αιώνα», του Ακάρ «θα έρθουμε βράδυ», όπως και διατεταγμένων δημοσιογράφων και αναλυτών εντάσσονται στην πάγια πρακτική της εξαναγκαστικής τουρκικής πολιτικής. Όπως και σε προηγούμενες κρίσεις, η Τουρκία στοχεύει να εξαναγκάσει την Ελλάδα σε συμφωνίες ή ΜΟΕ για «δίκαιο διαμοιρασμό» του Αιγαίου. Οι μεθοδευμένες αμφισβητήσεις της κυριότητας όχι μόνο νησιών και βραχονησίδων αλλά και μεγάλων νησιών είναι αποδεικτικές της τουρκικής επεκτατικής αρπακτικότητας.

Να μην έχει κανείς ψευδαισθήσεις: Οι Τούρκοι εννοούν όσα διακηρύσσουν. Θα τα υλοποιήσουν: Θα ανοίξουν την πόρτα του φρενοκομείου; Η Ελλάδα θα ακολουθήσει; Θα έχουμε και πόσο θερμό καλοκαίρι; Η νέα έξαρση και συντηρούμενη κλιμάκωση της τουρκικής πολεμικής επιτείνει τη σοβαρή αστάθεια στην Ανατολική Μεσόγειο-Μέση Ανατολή, που συνδραυλίζεται από τον πόλεμο στην Ουκρανία, τον συνεχιζόμενο πόλεμο στη Συρία, την ενεργειακή κρίση, την ένταση των μεταναστευτικών ροών, την επισιτιστική κρίση και τις αναμενόμενες τεκτονικές γεωπολιτικές αλλαγές.

Η αναθεωρητική Τουρκία επιδιώκει να εκμεταλλευτεί στο έπακρον αυτήν την αστάθεια, εκβιάζοντας ξανά και τους ΝΑΤΟϊκούς εταίρους της για την ένταξη της Σουδίας και της Φινλανδίας στη Συμμαχία. Σε αυτήν την άκρας επικίνδυνη εξέλιξη, η Κύπρος είναι ο πιο αδύναμος και στρατιωτικά ευάλωτος κρίκος. Η Ελλάδα ως μη διαπράξει το ολέθριο σφάλμα να συρθεί σε μια νέα Μαδρίτη, επειδή ίσως προηγηθούν νέα Ίμια. Οφείλει, αυτήν τη φορά, να αντισταθεί στην τουρκική αρπακτικότητα.

Να μην έχει κανείς ψευδαισθήσεις: Οι Τούρκοι εννοούν όσα διακηρύσσουν. Θα τα υλοποιήσουν; Θα ανοίξουν την πόρτα του φρενοκομείου; Η Ελλάδα θα ακολουθήσει; Θα έχουμε και πόσο θερμό καλοκαίρι; Η νέα έξαρση και συντηρούμενη κλιμάκωση της τουρκικής πολεμικής επιτείνει τη σοβαρή αστάθεια στην Ανατολική Μεσόγειο-Μέση Ανατολή, που συνδραυλίζεται από τον πόλεμο στην Ουκρανία, τον συνεχιζόμενο πόλεμο στη Συρία, την ενεργειακή κρίση, την ένταση των μεταναστευτικών ροών, την επισιτιστική κρίση και τις αναμενόμενες τεκτονικές γεωπολιτικές αλλαγές

ΘΕΣΗ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ Κ. ΓΙΑΛΛΟΥΡΙΔΗΣ
Ομότιμος Καθηγητής Διεθνούς Πολιτικής,
Πάντειο Πανεπιστήμιο

Κυπριακό: Ελληνική στρατηγική απάντηση στην τουρκική θέαση

Η πρόσφατη επίσκεψη του Τούρκου Υπουργού Εξωτερικών, Μεβλούτ Τσαβούσογλου, στην κατεχόμενη περιοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας, λαμβάνει χώραν εν μέσω εκδήλως προβολόμενων τουρκικών διεκδικήσεων και απειλών έναντι του Ελληνισμού.

Ο Τούρκος Υπουργός, στο πλαίσιο της κατά τα ανωτέρω επίσημης του, δηλώνει κατά το σύνθηδες προσφυώς διακηρυγόμενο πως οποιαδήποτε στο μέλλον προβλεπόμενη συνάντηση των δυο μερών για διεξαγωγή συνομιλιών επίλυσης του Κυπριακού, προϋποθέτει την κατοχύρωση των δυο πλευρών ως ισότιμων κρατικών οντοτήτων, όπερ και παραπέμπει σε αναγνώριση της τουρκικής κατοχής ως νομίμως συντελεσθείσης τοιούτης.

Διερωτάται κανείς εν προκειμένω σε μια τέτοια περίπτωση αναγνώρισης της κατοχής, δεδομένου του «ού τύπος», ποιο θα ήταν το περιεχόμενο της διαπραγματεύσεως.

Η Τουρκία σήμερα θέτει τα ανωτέρω ακραία διεκδικητικές προσεγγίσεις ζητήματα, τόσο για εσωτερική εν τινι βαθμό «κατανάλωση», όσο και για να προβάλει διεθνώς την παράσταση ότι η λύση του Κυπριακού συνοδεύεται από την αποδοχή της ύπαρξης και παρουσίας στον χώρο δυο κρατικών οντοτήτων, «ενός βόρειου τουρκικού και ενός νότιου ελληνικού κρατίδιου».

Πρόκειται για μια θέαση, η οποία εδράζεται στην πάγια τουρκική γεωστρατηγική αντίληψη μιας εν είδει conditio sine qua non αναγκαιότητας, ο βόρρας ως συνέχεια της τουρκικής ενδοχώρας, τουρκικός αν, να ελέγχει γεωστρατηγικά έναν κατά ταύτα μετέωρο και εν πολλοίς φινλανδοποιημένο νότιο. Ως γνωστόν, το σενάριο αυτό θα συνιστούσε αφεύκτως μια περίπτωση διαδρομής του χώρου προς καθεστώς «Ιμβριοποίησης».

Η επίσκεψη Τσαβούσογλου στα κατεχόμενα και στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, θα μπορούσε να ιδωθεί και ως οπασμοδικός αντιπροσώπος της Αγκυρας στην ενεργό διεθνή παρουσία των Αθηνών, χρησιμοποιώντας τον παλαιόθεν θεωρούμενο από την Τουρκία και ως αδύναμο κρίκο του Ελληνισμού, την Κυπριακή Δημοκρατία.

Συμπληρώνεται και υπογραμμίζεται, συναφώς, πως οι τουρκικές δηλώσεις που αποσκοπούν στην εδραίωση και νομιμοποίηση των κατεχομένων υποχρεώνουν την ελληνική πλευρά, Αθήνα και Λευκωσία, να αντικρίσει τις «πραγματικότητες» της κατοχής ως μια βαρβαρότητα διεθνούς παρανομίας, η οποία ανεξάρτητα από το αισθητό πέρασμα του χρόνου, επιβάλλει την υποχρέωση της διεκδίκησης αποκατάστασης παντί τρόπου και διά παντός μέσου της διεθνούς νομιμότητας καθ' άπασα την κυπριακή επικράτεια, πράγμα που συνιστά, όχι μόνο αναγκαιότητα ελευθερίας που

το διεθνές δίκαιο επιβάλλει, αλλά και όρο επιβίωσης του κυπριακού κράτους και του κυπριακού Ελληνισμού εν γένει.

Ουδείς δικαιούται να αμφιβάλει για τις τουρκικές βλέψεις και τους εν προκειμένω σχεδιασμούς περί της στρατηγικής τουρκοποίησης ολόκληρης της Κύπρου και μετατροπής της σε προεκτοράτο της Αγκυρας. Η μεταφορά επισκόπων από την Ανατολία στην κατεχόμενη βόρεια Κύπρο, η εγκατάστασή τους και η χρησιμοποίησή τους στη διαπραγμάτευση ως «τουρκοκυπριακό» δεδομένο, προσδιορίζουν εδώ και πολλές δεκαετίες το στήγμα της στρατηγικής της Τουρκίας για τη μεγαλόνησο.

Σε συνέχεια των προαναφερθέντων, οφείλει κανείς να υπογραμμίσει πως η πάγια στρατηγική του Ελληνισμού πρέπει να παραπέμπει στη μεγιστοποίηση του κόστους για την Αγκυρα από την κατοχή της Κύπρου, εμπεδώνοντας διεθνώς το στήγμα μιας ατέρμονης παρανομίας, πλήττουςς δικαιώματα, ελευθερίες και κράτος δικαίου.

Αθήνα και Λευκωσία είναι υποχρεωμένες σε παρόντα χρόνο, αξιοποιώντας ευκαιρίες, όπως η σημερινή, που παραπέμπει στην καταρρέουσα τουρκική οικονομία και την εν γένει αποδυνάμωση του τουρκικού κράτους, να αποτρέπουν την οποιαδήποτε στήριξη των κατεχομένων διά των διαλαβανόμενων επισκέψεων, να αναπτύξουν κοινές πολιτικές άμυνας, ασφαλείας και στρατηγικής και να αντικρίσουν τα κατεχόμενα ως επερχόμενη ελεύθερη ελληνική γη.

Τα ανωτέρω δεν μπορούν να επέλθουν με ευκολογία και χάραξη των ούτω καλουμένων μέτρων οικοδόμησις εμπιστοσύνης με την κατοχική δύναμη, αλλά προϋποθέτουν για τα δύο κράτη του ελληνισμού, αποφασιστική ηγεσία και σχεδιασμό κοινών πολιτικών σταθερότητας και συνέπειας στον στόχο, που οφείλει να είναι η έλευση στην Κυπριακή Δημοκρατία του status quo ante.

ΕΙΡΗΣΘΩ

ΛΑΖΑΡΟΣ ΜΑΥΡΟΣ

Συνταγή Αποτροπής τουρκικής επίθεσης...

ΠΡΟΒΛΕΠΤΟ ήταν και το ότι: Ο «εκτός ορίων» παραφερόμενος εν παροξυσμώ κωμικόμενος από την υποδοχή του πρωθυπουργού της Ελλάδας στον Λευκό Οίκο και στο Κογκρέσο των ΗΠΑ 16-17 Μαΐου Τούρκος νεο-σουλτάνος, πριν υλοποιήσει τις απειλές του για στρατιωτική εισβολή στα ελληνικά νησιά, θα αναζητούσε τρόπο για να... βάλει την ουρά στα σκέλια.

- Ακόμη και την προπερασμένη Πέμπτη, 9.6.2022, όταν ως... αρχιστράτηγος ο Ερντογάν βρυχόταν από το παρατηρητήριο της ΤΑΜΣ «Εφές 2022» στη Σμύρνη τις πολεμικές του απειλές εναντίον της Ελλάδας και, ενορχη-στρωμένα τα ογλάνια του κατόπιν στα δικά του Μέσα Μαζικής Χειραγώγησης, στοχοποιούσαν σε ποια ελληνικά νησιά θα κάνει την εισβολή ο τουρκικός στρατός, το ερώτημα που τέθηκε από τη μετρήσιμη σύγκριση των εκατέρωθεν συντελεστών εθνικής ισχύος, για τον κραυγάζοντα το «Μπισιοτάκης γιόγκ», ήταν... «ποιους τρόπους θα βρει ο Ερντογάν για να ανακρούσει πρόθυμα και να βάλει την ουρά στα σκέλια» (ΕΙΡΗΣΘΩ, 12.6.2022).

ΚΑΙ ΙΔΟΥ, λοιπόν: Μόλις μία ακριβώς εβδομάδα από τους πολεμικούς βρυχηθμούς του Νεο-οθωμανού Προέδρου περί «Μπισιοτάκης γιόγκ», την Πέμπτη, 16.6.2022, ο Υπουργός Άμυνας του Ερντογάν, ο στρατηγός Χουλούσι Ακάρ, αντί να βρεθεί επικεφαλής τουρκικού αφοβτικού στόλου στα νησιά,

έσπευσε στις Βρυξέλλες της συνάντησης των Υπ.Αμ. των χωρών μελών του ΝΑΤΟ, σε συνάντηση με τον Υπουργό Άμυνας του Μπισιοτάκη (όχι... γιόγκ, αίφνης) τον Νίκο Παναγιωτόπουλο, για να «τονώσει τη σημασία της διατήρησης ανοικτών διαύλων επικοινωνίας για την επίλυση των τρεχόντων προβλημάτων». Ενώ, εντός Τουρκίας, ο νεο-σουλτάνος συνεχίζει τον ανθελληνικό του αμανέ στα προεκλογικά του ακροατήρια, συντροφιά με τους «Γκρίζους Λύκους» του Μπαχτσελί, σε ανταγωνισμό πλειοδοσίας βουλευτικού Αττίλα με τους Κεραλιότες του Κιλιπντάρογλου...

ΓΙΑΤΙ ΕΤΣΙ; Ποιοι είναι οι κύριοι παράγοντες οι οποίοι παράγουν και αυτές τις προβλέψεις, «με το ζυγι και τη μεζούρα», συμπεριφορές;

- Ξεροκέφαλα κατανούτη είναι από πλείονες, η προέλευση του προβλέπειν, από πασιφανή γεγονότα. Τα οποία πρώτη βεβαίως τα βλέπει και τα δοκιμάζει εμπράκτως, ακόμη και «επί του πεδίου» μάλιστα, η ανέκαθεν καραδοκούσα Τουρκία.

- Τουρκία, η οποία, βεβαίως, δεν διαθέτει απέναντί της, στην Αθήνα, όπως τον ολέθριο Ιούλιο του 1974 κάποια ανθελληνική χούντα δικτατόρων πραξικοπηματιών, ώστε να της προσφέρει κάποιο αβύλαχιο Πέντεμιλι της Κερόνεας προς αποβίβαση ενός νέου Αττίλα.

- Ούτε και εμφύλιως αλληλοσπαράζόμενο

σε εθνικούς διχασμούς Ελληνισμό, ώστε να καταβρώσει ο νεο-σουλτάνος μια νέα Μικρασιατική Καταστροφή, όπως εκ των ονειρώξεων του ωθούμενος, ρητώς εξαγγέλλει στις απειλές του. Αλλά, όπως γράφτηκε εδώ και την περασμένη εβδομάδα:

- ΠΡΩΤΟΝ: Ποτέ προηγουμένως στις εφτά τελευταίες δεκαετίες των ελληνο-τουρκικών «διενέξεων» (από το ανθελληνικό Πογκρόμ των Σεπτεμβριανών 1955 στην Κωνσταντινούπολη έως σήμερα) η Ελλάς δεν είχε τόσοσους πολλούς υπέρ της. Και, αντιπρόσφως, η Τουρκία τόσοσους πολλούς όχι πλέον υπέρ της, αλλά μόλις μισό βήμα πριν η ίδια τους μετατρέψει σε εναντίον της. Πρωτίστως στις ΗΠΑ. Και το σημαντικότερο:

- ΔΕΥΤΕΡΟ: Ποτέ προηγουμένως οι ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις δεν ήταν τόσο καλά προετοιμασμένες, εξοπλισμένες, ικανές και αποφασισμένες (ιδίως αποφασισμένες) να ανταποδώσουν στο πολλαπλάσιο οποιαδήποτε τουρκική πολεμική επίθεση.

ΜΕ ΕΚΒΙΑΣΤΙΚΗ επιμονή κλιμακώνει και θα συνεχίσει να κλιμακώνει τις απειλές του ο Ερντογάν. Προβάλλοντας εικόνες επικείμενων «θερμών επεισοδίων» στο Αιγαίο, μίας ενδο-ΝΑΤΟϊκής σύρραξης.

- Ποντάρει στην ανάγκη που έχουν την Τουρκία, οι ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ, στα εγγύτερα πρόσω απέναντι στη συνεχιζόσα για 116η μέρα την πολεμική της εισβολή στην

Ουκρανία, Ρωσία του Πούτιν, η οποία επέχει θέση προανακρούσματος Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου.

- Αισθάνεται άξιος «παγκόσμιος σκακιστής» ο Ερντογάν, ικανός να ρισκάρει τραβώντας ως τα άκρα τις κινήσεις του «Εκκρεμούς» στην περιοχή και διεθνώς. Ωστε να εισπράξει νέα επιπρόσθετα «κεκτημένα» της νεο-οθωμανικής στρατηγικής του, για να τα περιφέρει ως τρόπαια προκειμένου να παραμείνει στην εξουσία το 2023.

- Ελπίζει ότι οι εκβιασμοί του θα αποδώσουν στην Τουρκία από τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ, πολύ περισσότερα απ' όσα η «Κρίση των Ίμίων» του 1996 εναντίον της Ελλάδας. Ωστε, επιδεικνυόντάς τα, να εδραιώσει και τη νεο-οθωμανική επικράτησή του, ως παγκόσμιου όλων των χωρών της περιοχής, ιδιαίτερας στη Μέση Ανατολή, την Ανατολική Μεσόγειο, την Αφρική, τον Καύκασο, τα Βαλκάνια και όλων των Μουσουλμάνων εντός των ευρωπαϊκών χωρών.

ΕΔΕΙΞΕ ξεκάθαρα στην εικοσάχρονη ήδη εξουσία του ο Ερντογάν, τις διαστάσεις αυτού ακριβώς του «Στρατηγικού Βάθους», το οποίο συστηματικά μεθοδεύει αταλάντευτα ο σκληρόπης πυρήνας της μακροπρόθεσμης πολιτικής του. Αξιοποιώντας κάθε προσφερόμενη περίπτωση και δοκιμάζοντας τις κατά καιρούς δυνάμεις αντιστάσεων των στόχων

του. Φτάνοντας μέχρι και τη ρήξη στις παραδοσιακές σχέσεις της χώρας του, όπως λ.χ. με τον Ισραήλ, την Αίγυπτο, τη Σαουδική Αραβία κ.ο.κ.

ΑΥΤΕΣ είναι οι κρίσιμες και πάλι περιστάσεις μέσα στις οποίες ο Ελληνισμός (Ελλάς, Κύπρος και Διασπορά) καλείται σε πανοστρατιά απόκρουσης της τουρκικής απειλής.

- Έχει τα προσόντα να απεγκλωβιστεί επιτέλους από τα απομεινάρια των μειονεκτημάτων του.

- Και να ορθώσει πραγματικά πειστικές απέναντι στην Τουρκία τις Αποτρεπτικές του Δυνάμεις. Ωστε να ΑΠΟΤΡΕΨΕΙ ακόμα και την περίπτωση που ο οίστρος του νεο-οθωμανικού αφιονισμού οδηγήσει τον Ερντογάν στην παραφροσύνη.

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ανάγκη, λοιπόν, η κατά προτεραιότητα εσπευσμένη ενίσχυση της Αποτρεπτικής Ισχύος της Εθνικής Φρουράς στην Κύπρο. Ωστε να βγάλει απ' τον νου του ο Ερντογάν ότι θα μπορέσει να εκβιάσει και να υποτάξει την Αθήνα με «όχημα» και «αδύναμο κρίκο» την Κύπρο.

ΙΣΧΥΡΕΣ και αποφασισμένες Ένοπλες Δυνάμεις στην Ελλάδα και στην Κύπρο, στην ξηρά, στην θάλασσα και στους αιθέρες, είναι η συνταγή για να βάλει ο νεο-σουλτάνος την ουρά στα σκέλια. Η συνταγή αποτροπής πολεμικής σύρραξης και ξεφουσκώματος των τουρκικών απειλών.

Η ξαπλώστρα του Τσαβούσογλου

Κάνει και ασιτιάκια ο Τσαβούσογλου. Οι Ελληνοκύπριοι, λέει, ξεσποκίνουν τον κόσμο για μια... ξαπλώστρα. Κατά την πρόσφατη παράνομη επίσκεψή του στα κατεχόμενα, δήλωσε και τα εξής: «Η ελληνοκυπριακή πλειυρά δεν πρέπει να ισχυρίζεται, με ασιείο τρόπο, ότι η ξαπλώστρα που τοποθετείται στην παραλία του Βαρωσιού, αποτελεί απειλή για τη διεθνή ασφάλεια». Ναι, μωρέ. Έχει δικαιο ο Μεβλούτι. Κάνουμε τόσο νότρο για ένα απλό κρεβατάκι και μιαν ομπρέλα. Όπως τότε, που χαλάσαμε τον κόσμο επειδή ήπιαν ένα απλό τσάι ο Ταγίπ και η Εμινέ στην παραλία της κατεχόμενης πόλης. Παρέξηγουμε συνεχώς τις αγνές προθέσεις τους και τους συκοφαντούμε παντού. Και μη νομίζετε. Ότι τα ελληνικά νησιά απειλούν οι Τούρκοι με κατάληψη, όπως λανθασμένα πιστεύουμε. Αν θα επιτεθούν, οι το κάνουν για να τα απαλλάξουν από τις... μοβ μέδουσες που έχουν κατακλύσει τις ελληνικές θάλασσες.

Εντάξει, ας αφήσουμε την πλάκα και τα ασιεία, που δεν αρέσουν ούτε στον Τσαβούσογλου, ούτε στον σουλιάνο, ο οποίος διαμήνυσε ότι δεν ασιτεύεται όταν λέει πως οι Έλληνες θα πάθουν αυτό που έπαθαν και οι πρόγονοί τους πριν από εκατόν χρόνια.

Ο Μαυρογιάννης επανέφερε το... «λουκούμι»

Βγήκε... αριστερότερα και από το ΑΚΕΛ ο «ανεξάρτητος» υποψήφιος Ανδρέας Μαυρογιάννης. Πρότεινε μεταφορά του κυπριακού αερίου στην Τουρκία, για τις δικές της ανάγκες, ακόμη και πριν από τη λύση του Κυπριακού! Ο κ. Μαυρογιάννης διατύπωσε τη φαινή του ιδέα στο κρατικό κανάλι, εκφράζοντας την εκτίμησή πως με αυτόν τον τρόπο θα διαφοροποιηθεί το υφιστάμενο πλαίσιο και θα δημιουργηθούν συνθήκες «οργανικής ειρήνης στην περιοχή». Εξηγισε, μάλιστα, ότι, από τη στιγμή που το φυσικό αέριο θα αξιοποιηθεί αποκλειστικά για τις ανάγκες της Τουρκίας, τότε δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος. Αμάν! Μόλις εξήγγειλε την υποψηφιότητά του ο τείως συνομιλητής, άρχισε τα... δώρα και τις προσφορές στην άλλη πλευρά. Μα καλά, πιστεύει ο κ. Μαυρογιάννης ότι ο Ερντογάν θα δεχτεί να του πουλήσουμε αέριο, το οποίο μπορεί να πάρει... ρούτιν με γεωτρήσεις εντός της δικής μας ΑΟΖ, την οποία θεωρεί δική του και των Τουρκοκυπρίων;

Η Τουρκία δεν έχει δικό της φυσικό αέριο και προσπαθεί να το κλέψει από τους γείτονες και ταυτόχρονα παρεμποδίζει τις άλλες χώρες της περιοχής να εξάγουν το δικό τους αέριο στην Ευρώπη, ώστε η ίδια να κατασιεί ενεργειακός ηγέμονας στην Ανατολική Μεσόγειο. Και ο κ. Μαυρογιάννης φαίνεται ότι αποδέχεται και ενισχύει αυτόν τον ρόλο της Άγκυρας.

Ο Τούρκος ΥΠΕΞ, όταν λέει ότι παραφουσκώνουμε το θέμα των Βαρωσιών για μια ξαπλώστρα, μας δουλεύει κανονικά. Αυτοί ανοίγουν βήμα-βήμα τα Βαρώσια για εποίκισμό, δηλώνουν με κάθε ευκαιρία ότι τα Βαρώσια είναι έδαφος της «Τουρκικής Δημοκρατίας Βόρειας Κύπρου», ετοιμάζουν γεωτρήπανα για νέες γεωτρήσεις στην ΑΟΖ μας σύντομα, επέβαλαν «πρωτόκολλο παράδοσης» των Τουρκοκυπρίων στην Άγκυρα, ισλαμοποιούν ασύστολα τα κατεχόμενα, έκαναν το παράνομο αεροδρόμιο της Τύμπου «εσωτερικό» αεροδρόμιο της Τουρκίας και από πάνω παραπονιούνται κιόλας ότι τους κατηγορούμε άδικα για μια ξαπλώστρα!

Κι ενώ εκείνοι τα κάνουν όλα αυτά με κάθε σοβαρότσια, εμείς συνεχίζουμε το «ασιείο» με τα ΜΟΕ. Τα οποία έχουν απορρίψει οι Τούρκοι και θα υποβάλουν δικά τους, που θα περιλαμβάνουν σίγουρα και τις... ξαπλώστρες. Ξέρετε; Αυτοί το πάνε γιαβάς-γιαβάς. Σήμερα βάζουμε μια ξαπλώστρα στα Βαρώσια, αύριο βάζουμε διπλά της μιαν άλλη, μεθαύριο ακόμη μια και ούτω καθεξής. Ωστε, ξαπλώστρα με ξαπλώστρα, στο τέλος θα ξαπλωθούνε... μέχρι την Αγία Νάπα!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Αν ύστερα από εμπειρία τόσων χρόνων ως συνομιλητής και ως διπλωμάτης δεν ανυψήθηκε ακόμα ότι οι κινήσεις καλοπίδαμτος και εξευμενισμού της Τουρκίας φέρνουν το αντίθετο αποτέλεσμα, η εικόνα είναι απογοητευτική. Για να είμαστε ειλικρινείς, ο κ. Μαυρογιάννης δεν είπε και τίποτε διαφορετικό από εκείνο που είχε προτείνει κάποτε ο αείμνηστος Δημήτρης Χριστόφιας στον Πρόεδρο Αναστασιάδη, λέγοντάς του ότι «οι υδρόγονάνθρακες είναι το δικό μας λουκούμι, το οποίο κρατάς στα χέρια σου. Κάνε την Τουρκία να ανοίξει το στόμα της και να πάρει το λουκούμι». Αντιλαμβάνομαι ότι αν ο κ. Μαυρογιάννης καταφέρει να εκλεγεί Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα πάρει το λουκούμι και θα προσπαθήσει να πείσει την Τουρκία να ανοίξει το στόμα της για να το καταβροχθίσει. Αν, στο μεταξύ, δεν θα έχει καταβροχθίσει... ολόκληρη την Κύπρο!

ΜΠΟΣΞΡ

Για την Κύπρο γιατί δεν επεμβαίνετε, κυρίες/κύριοι του ΕΔΑΔ;

Ξαφνικά το ΕΔΑΔ αποφάσισε να επέμβει αυτεπάγγελτα, δίχως να του το ζητήσει κανένας, και να εμποδίσει την πύση για τη Ρουάντα με αιτιπές ασύλου/οικονομικούς μετανάστες που φθάνουν στο ΗΒ μέσω της Μάγχης, που προγραμματίσε η βρετανική κυβέρνηση. Ως γνωστόν, η τελευταία αποφάσισε να στείλλει αιτιπές ασύλου σε άλλες χώρες να ζητούν άσυλο λόγω του μεγάλου αριθμού που καταφθάνουν στη χώρα λαθραία κ.λπ. Η πρώτη χώρα που συμφώνησε είναι η Ρουάντα. Λάθος επιλογή, βεβαίως, η χώρα αυτή δεν ήταν η κατάλληλη η το κακό μπρώω της στον σεβασμό ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και άσχετα με τα βρετανικά θαλασσοώματα για το θέμα αυτό, που αρχικά θα έστελλαν κοντά στους 140 και τελικά το αεροπλάνο θα πήγαινε με... 7 - τον βράδυ της Τρί-

της, 14.6.2022, έναντι £500.000 για την ναύλωση του Boeing 767- είναι η εκπληκτικό που το ΕΔΑΔ αντέδρασε να σταματήσει την πύση. https://www.bbc.co.uk/news/uk-61808120 Εκπληκτικό να αντιδράσει αυτεπάγγελτα, γιατί για την Κύπρο δεν τους ακούσαμε να κάνουν το ίδιο, τη στιγμή που η μικρή Κυπριακή Δημοκρατία πνίγεται κυριολεκτικά με λαθρομετανάστες που φθάνουν λαθραία κ.λπ. Η πρώτη χώρα που συμφώνησε είναι η Ρουάντα, με άμεσο κίνδυνο ανεπανόρθωτης δημογραφικής αλλοίωσης... Την ΚΔ ΠΑΤΙ δεν την βλέπτε, κυρίες και κύριοι του ΕΔΑΔ; Γιατί δεν τολμάτε να πείτε ή να κάνετε κάτι με τον θύτη και αυτουργό της σκόττηψς δημογραφικής αλλοίωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ονόματι ΤΟΥΡΚΙΑ;

Φανούλα Αργυρού

Εξ Απορρήτων

Φωτιά στα ελαστικά και... ελαστικός έλεγχος

Δεν μυρίζει καθόλου βασιλικό η περιοχή... Βασιλικού. Μυρίζει καμένα λάστικα, μυρίζει πειτρέλαια, μυρίζει καπνίλα, μυρίζει υγραέριο, μυρίζει σκουπίδια... Έχουν απόλυτο δικαιο να ανησυχούν και να διαμαρτύρονται οι κάτοικοι της περιοχής, οι οποίοι ξαναβγήκαν στους δρόμους μετά και το νέο περιστατικό περιβαλλοντικής καταστροφής, όταν ξέσπασε πυρκαγιά σε σωρούς από ελαστικά, κοντά στο Τοιμεντοποίηση, με αποτέλεσμα πυκνός καπνός να σκεπάσει την περιοχή και να φθάσει μέχρι τη Λάρνακα, που ετοιμάζιαν για το παναήριν του Κατακλυσμού, και να την κατακλύσει με ευωδίες. Οι κάτοικοι της περιοχής Βασιλικού πνίγηκαν από τον καπνό κι ενώ σε άλλες περιοχές ο κόσμος λέει «ανοίξτε τα παράθυρα να μπει φρέσκος αέρας», αυτοί φώναζαν έντρομοι «κλείστε τα παράθυρα, να μπορέσουμε ν' αναπνεύσουμε»! Κάτω από τέτοιες συνθήκες, θα αναγκα-

σούν και οι ψαροταβέρνες της περιοχής να αλλάξουν το μενού. Θα βάλουν μια πινακίδα έξω από κάθε μαγαζί: «Φρέσκο ψάρι τέλος! Ξερβίρουμε μόνο καπνιστή τοπιούρα, καπνιστό λαβράκι και καπνιστό χταποδάκι»! «Ο,τι είναι ανεπιθύμητο έρχεται στην περιοχή μας» και «Γίναμε ο σκουπιδότοπος της Κύπρου», διαμαρτύρονται οι απελπισμένοι κάτοικοι των εννιά συνοικιακών κοινοτήτων της περιοχής, όπου έχει συγκεντρωθεί όλη η βαριά βιομηχανία της μισής Κύπρου. Εκεί συμβιώνουν το Τοιμεντοποίηο, ο ηλεκτροπαραγωγός σταθμός, εγκαταστάσεις πειτρέλαιοειδών, εγκαταστάσεις υγραερίου, αποθήκες καυσίμων και πολλά άλλα, ενώ προγραμματίζεται και η εγκατάσταση εργοστασίων ασφάλτου.

Η πυρκαγιά στα ελαστικά, που προκάλεσε τη νέα περιβαλλοντική καταστροφή, ξεκίνησε τυχαία από ένα μηχανήμα τεμαχισμού των ελαστικών και η Πυροσβεστική χρειάστηκε μέρες και εντατικές

προσπάθειες για να οβήσει τελείως τη φωτιά. Το πρόβλημα, βεβαία, δεν είναι η αιτία έκρηξης της πυρκαγιάς. Το πρόβλημα είναι ότι στην περιοχή υπάρχουν μεγάλη συσσώρευση εύφλεκτων και εκρηκτικών υλικών. Ειδικά για τα ελαστικά η Ελεγκτική Υπηρεσία προειδοποίησε από το 2017, αλλά φαίνεται ότι ο έλεγχος από τους αρμοδίους ήταν πολύ...

ελαστικός. Είναι αρκετό ένα νέο ατύχημα στην περιοχή για να προκαλέσει ένα νέο Μαρί ή μίνι-Μαρί. Η νυν Κυβέρνηση, που ξέρεi πλέον πολύ καλά... πού πέφτει το Μαρί, σφείλει να διασφαλίσει την αποτροπή μιας νέας τραγωδίας, αλλιώς θα πρέπει να αναλάβει πλήρως την ευθύνη.

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Τρεις δικαστικές αποφάσεις

Η Δικαιοσύνη απεικονίζεται με δεμένα μάτια, ως ένδειξη της αμεροληψίας της. Ενίοτε, ωστόσο, θα πρέπει να βγάζει τον επίδεσμο από τα μάτια της, να στέκεται μπροστά στον καθρέφτη και να διερωτάται: «Είμαι πάντα ακριβοδίκαιη; Δεν αφήνω κανέναν παράγοντα να με επηρεάσει στις αποφάσεις μου; Έξανθλό όλη την αυστηρότητά μου εκεί που πρέπει, ή την ασκώ επιλεκτικά; Συνειδητοποιώ τις συνέπειες μιας λανθασμένης απόφασής μου;». Και αφού υποβάλει όλες αυτές τις ερωτήσεις (και πολλές άλλες) στον εαυτό της, να τις απαντήσει με ειλικρίνεια και διάθεση αυτοκριτικής. Και τότε να ξαναδείξει τα μάτια της και να επιστρέψει στην έδρα, με ανανεωμένη αποφασιστικότητα να απαντήσει ορθή δικαιοσύνη. Έκανα τις σκέψεις αυτές όταν διάβασα τρεις ειδησεις από τον χώρο της Δικαιοσύνης και ειδικότερα για λανθασμένες ή ανεξήγητες δικαστικές αποφάσεις.

Στη μιαν από τις τρεις περιπτώσεις εμπλέκεται και η Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία οδηγείται ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη γνωστή υπόθεση της νεαρής Αγγίλιδας, η οποία είχε καταγγείλει βιασμό της από νεαρούς Ισραηλινούς στην Αγία Νάπα, αλλά το πρωτόδικο Επαρχιακό Δικαστήριο Αρμoxώστου την είχε καταδικάσει για ψευδή καταγγελία και δημόσια βλάβη. Το Ανώτατο Δικαστήριο ανέτρεψε την απόφαση αυτή, υποδεικνύοντας λάθη, αδυναμίες και παραλείψεις από πλευράς του δικαστή, της Αστυνομίας και της κατηγορούσας Αρχής. Οι νομικοί της Αγγίλιδας ζήτησαν να ξαναοίξει η υπόθεση, για να απονεμηθεί δικαιοσύνη, αλλά ο Γενικός Εισαγγελέας απέρριψε το αίτημα και το δικό αποφάσισαν να προσφύγουν στο ΕΔΑΔ. Στη δευτέρα περίπτωση, το Επαρχιακό

Δικαστήριο Λάρνακας αποφάσισε να επιβάλει ποινή τριετούς φυλάκισης με αναστολή σε ιατρό τον οποίο βρήκε ένοχο για τον θάνατο, εξ αμελείας, 10χρονου μαθητή. Προσέξτε! Με αναστολή... Στην τρίτη (τραγελαφική) περίπτωση, δύο Τουρκοκύπριοι που είχαν παραπεμφθεί σε δικη ενώπιον του Κακοουργιοδικείου Αρμoxώστου για βιασμό και σεξουαλική κακοποίηση στην Αγία Νάπα, αφέθηκαν ελεuthεροί με απόφαση του Δικαστηρίου, διέφυγαν στα κατεχόμενα και τους ψάχνουν. Το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση να αφεθούν ελεuthεροί, αλλά μετά το μπαϊράμι. Δεν θέλω να κάνω οποιοδήποτε άλλο σχολίο, εκτός από το ότι θα πρέπει να προβληματιστούν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς για την ποιότητα κάποιων δικαστικών αποφάσεων.

ΜΠΟΣΞΡ

Ένας Δούρειος Ίππος της Ρωσίας στη Δύση!

Στις 13 Ιουνίου 2022 ένα δημοσίευμα στην India West Journal, με αναπόκριση από τη Μόσχα, ενημέρωσε για κάτι που ήταν στα χαρτιά εδώ και καιρό. Η G-8 ετοιμάζεται... θα αποτελείται από τις 8 χώρες που δεν συμμετέχουν στον «πόλεμο των κυρώσεων». Αυτές είναι, η Ρωσία, η Κίνα, η Ινδία, η Ινδονησία, η Βραζιλία, το Μεξικό, το Ιράν και η Τουρκία. Οι τελευταίες εξελίξεις, αναφέρει το δημοσί-

ευμα, επιτάχυναν την κίνηση προς αυτήν την κατεύθυνση. “Οι ΗΠΑ με τα «ίδια τους τα χέρια» έσπρωξαν τις χώρες που δεν συμμετέχουν σε «πόλεμο κυρώσεων» να δημιουργήσουν τη νέα μεγάλη ομάδα «G-8» με τη Ρωσία”, δήλωσε ο Vyacheslav Volodin, στη Ρωσική Δούμα. Τι μας λέει το δημοσίευμα αυτό; Ότι συσισατικά η εξελισσόμενη πραγματικότητα

είναι πως η Τουρκία έχει κλειδώσει σε μια στρατηγική συμμαχία με τη Ρωσία, και η Τουρκία ανήκει στη «Δύση» μόνο καιγ’ όνομα. Με άλλα λόγια, η Τουρκία μετατρέπεται σε έναν Δούρειο Ίππο της Ρωσίας στη Δύση! https://indiawest.com/2022/06/13/russia-alludes-to-new-g8-includes-india-turkey-iran/

Φανούλα Αργυρού

Και η Αννούλα ανησυχεί για τον Ακάμα

Αφήνεις μια παρθένα στο έλεος κάποιου έκφυλου; Και αφήνεις μια παρθένα περιοχή στα χέρια μεγάλων συμφερόντων; Το ερώτημα απευθύνεται από τις περιβαλλοντικές οργανώσεις και άλλους φορείς σε σχέση με το Αναθεωρημένο Τοπικό Σχέδιο του Ακάμα, που βρίσκεται στα πρόθυρα ανακοίνωσής του από την Κυβέρνηση. Το Σχέδιο προκάλεσε νέες έντονες αντιδράσεις και φόβους ότι θα «τσιμεντωθεί» και ο Ακάμας, όπως έγινε και σε άλλες περιοχές φυσικού κάλλους και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Βασικά δεν υπάρχει εμπιστοσύνη ότι το κράτος θα μπορέσει να προστατεύσει αποτελεσματικά το φυσικό περιβάλλον του Ακάμα όταν ξεκινήσει η «ήπια ανάπτυξη» για την οποία μιλά η Κυβέρνηση. Επειδή ο αυτόν τον τόπο οι λέξεις έχουν χάσει την πραγματική τους

σημασία, ο καθένας μπορεί να αντιλαμβάνεται την «ήπια ανάπτυξη» όπως του γουστάρει. Ο ένας μπορεί να βλέπει την «ήπια ανάπτυξη» στην ανέγερση ενός μικρού τουριστικού περιπτέρου και ο άλλος στην ανέγερση ενός ξενοδοχείου χιλίων κλινών, το οποίο να ονομαστεί... «Το Ηπιο Hotel». Την κοινή τους αγωνία για το μέλλον της Χερσονήσου του Ακάμα μετέφεραν, μέσω κοινής τους δήλωσης, και περισσότεροι από 400 άνθρωποι του Πολιτισμού, των Γραμμάτων και των Τεχνών. Εξέφρασαν, ειδικότερα, φόβους ότι το Σχέδιο ανοίγει κερκόπορτες για ανάπτυξεις εντός της Χερσονήσου και θα ανοίξει την όρεξη σε κάθε λογής ιδιωτικά συμφέροντα που επιθυμούν να μετατρέψουν τον Ακάμα σε ένα ακόμα θέρετρο με ξενοδοχεία, εξοχικές κατοικίες και άλλες συναφείς αναπτύξεις. Ανάμεσα στους

ανησυχούντες η Άννα Βίσιον, ο Μιχάλης Χατζηγιάννης, η Αλέξια και άλλοι δημοφίλει τραγουδιστές, όπως ο ερμηνευτής παραδοσιακών τραγουδιών Μιχάλης Τερλικκάς. Θα εισηγήσουμε, μάλιστα, να οργανώσουν και μια μεγάλη συναυλία για τον Ακάμα και να τραγουδήσει και ο Τερλικκάς την περίφημη «Γαουρίτσα» του, με αναπροσαρμοσμένους στίχους, για έναν Ακάμα χωρίς αυτοκίνητα: Αντί για αυτοκίνητα στους ρότους του Ακάμα εγώ τζι η γαουρίτσα μου να πασίνουμεν αντάμα! Εν μέσω όλων αυτών των διαφωνιών και εν όψει και των προεδρικών εκλογών, δεν προβλέπεται η τελική έγκριση του Σχεδίου από τη Βουλή. Μάλλον θα μείνει «αγγονίς» για τον επόμενο Πρόεδρο. Μην σας πω για τους... επόμενους Προέδρους.

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Όλοι στο Προεδρικό

Σιγά-σιγά το Προεδρικό Μέγαρο αρχίζει να παίρνει τη μορφή του... Ιερού Ναού Αγίου Παντελεήμονος, στη βάση της γνωστής κυπριακής ρήσης «κουτσοί, στραβοί στον Άην Παντελεήμονα». Μόλις προκύψει κάποιος σοβαρό και περίπλοκο πρόβλημα, όλοι οπεύδουν στον Λόφο για να τους το λύσει ο... Άνς Νίκαρος. Η τελευταία παρέμβαση του έγινε για το πονεμένο θέμα με τις κάμερες τροχαίας, που βγάζουν μεν φωτογραφίες, αλλά αυτές δεν πάνε στους... ποζάροντες οδηγούς. Προηγούμενος είχαν πάει Προεδρικό τα χαλλούμια, τα προβλήματα του ΓεΣΥ, η πρόληψη των πυρκαγιών, ο Ακάμας, η αγορά ενέργειας, τα εργοστάσια ασφάλτου και ένα σωρό άλλα ακανθώδη, στα οποία ο... Άνς Νίκαρος προσπάθησε να κάνει τα... «θαυμάτια» του. Είναι λογικό ο Πρόεδρος, ο οποίος διανύει τους τελευταίους μήνες της δεκαετούς θητείας του, να έχει στο μυαλό του και την υστεροφημία του, αλλά ας αφήσει και κανένα πρόβλημα για τους υπουργούς. Εν πάση περιπτώσει, ο Πρόεδρος θέλει να φύγει αφήνοντας την εντύπωση του ηγέτη που επιδιώκει να επιλύει τα προβλήματα και όχι για τα αφήνει κάτω από το χαλί του Προεδρικού, για να... κουτισουφλά πάνω ο διάδοχός του. Αλλωστε, ας μην ξεχνάμε ότι ο Νίκος Αναστασιάδης πρωτοεξελέγη το 2013 με σύνθημα «Η κρίση θέλει ηγέτη». Από τότε, βεβαία, μέχρι σήμερα ο Ύψιστος δεν... εφείσθη κρίσεων για να τις αποστέλνει στον... Άην Νίκαρον. Και μάλιστα όχι απλές κρίσεις. Τις μεγαλύτερες δυνατές! Στην αρχή είχε να αντιμετωπίσει τη μεγαλύτερη οικονομική κρίση που γνώρισε ποτέ ο τόπος. Κι εκεί που άρχισαμε να βρίσκουμε τα πόδια μας, ήρθε η μεγαλύτερη υγειονομική κρίση, εκείνη του κορωνοϊού. Στο Κυπριακό, είχε να χειριστεί τη μεγαλύτερη κρίση από την εισβολή, με την επικείμενη απόλεια και της Αρμoxώστου. Για να μην πούμε και για τη μεγαλύτερη κρίση διεθνούς ρεζιμέματος, με την υπόθεση των «χρυσών» διαβατηρίων. Και σαν να μην έφθαναν αυτά, ήρθε και η καταστροφικότερη πυρκαγιά στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην περιοχή Αρακαπά. Και τελευταία επέλασε η φοβερή κρίση της Ουκρανίας! Υπομονήν, Πρόεδρε! Οχιώ (μίνες) τζιαι πόψε!

ΜΠΟΣΞΡ

«Λερναία Ύδρα» τα θανατηφόρα

ΠΕΤΡΟΣ ΑΥΣΕΝΤΙΟΥ
afxentiou@sig-
malive.com

ΜΕΓΑΛΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΔΥΣΤΥ-
ΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ
ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΟΥ 2022 - ΕΞΙ
ΝΕΚΡΟΙ ΣΕ ΠΕΝΤΕ ΜΕΡΕΣ

Προβληματίζουν οι αριθμοί θανάτων από τροχαία δυστυχήματα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2022. Οι εξι νεκροί μέσα σε πέντε μέρες (11/6-15/6), με αποκορύφωμα την πρωτοφανή μετωπική σύγκρουση δύο μοτοσικλετιστών και τον θάνατο των οδηγών, θορύβησαν την Κυβέρνηση και την Αστυνομία, με τους αρμοδίους να ψάχνουν λύσεις για αντιμετώπιση - περιορισμό των τροχαίων συγκρούσεων και των θανατηφόρων ατυχημάτων.

Ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, Γιάννης Καραύσος, συγκάλεσε έκτακτη ευρεία σύσκεψη για τη Δευτέρα (20/6), στην οποία θα συμμετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, αρμοδίων Υπηρεσιών/Τμημάτων, της Αστυνομίας και κοινωνικών εταίρων. Ο Αρχηγός της Αστυνομίας, Στέλιος Παπαθεοδώρου, θα απουσιάσει από τη σύσκεψη καθώς θα βρίσκεται στο εξωτερικό και θα τον εκπροσωπήσει ο Υπαρχηγός της Αστυνομίας, Δημήτρης Δημητρίου. Πηγές της «Σ» αναφέρουν πως ο Υπουργός θα ακούσει τις εισηγήσεις των αρμοδίων, θα αξιολογήσει την κατάσταση και, ανάλογα με το αποτέλεσμα της σύσκεψης, θα λάβει τα δέοντα μέτρα για την προστασία των χρηστών του οδικού δικτύου.

Σε δήλωσή του, ο κ. Καραύσος τόνισε πως «έχουμε ευθύνη ως κράτος και ως κοινωνία να λάβουμε δραστικά μέτρα για να προστατεύσουμε όλους τους χρήστες του οδικού δικτύου, ώστε να μη χαθούν άλλες ζωές άδικα στην ασφάλτη». Πρόσθεσε ότι το Υπουργείο Μεταφορών και το Συμβούλιο Οδικής Ασφάλειας προωθούν σειρά δράσεων, όπως σχέδιο κινήτρων για αγορά προστατευτικού εξοπλισμού, νομοθετικές τροποποιήσεις του περί Άδειας Οδήγησης Νόμου και του νομοθετικού πακέτου για τη ρύθμιση της διακίνησης των Συσκευών Προσωπικής Κινητικότητας (τύπου scooter) με τροποποιήσεις στον περί Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων και άλλων Συσκευών Προσωπικής Κινητικότητας (Τροποποιητικό) Νόμο του 2021, ενώ σημειώνει ότι η ψήφιση των νομοθετικών αλλαγών θα διασφαλίσει επιπλέον ασφαλιστικές δικλίδες για μεγαλύτερη προστασία των χρηστών του οδικού δικτύου και μείωση των οδικών συγκρούσεων και των θανατηφόρων ατυχημάτων.

Παράλληλα, ο Υπουργός απεύθυνε έκκληση προς τη Βουλή των Αναπροσώπων για συζήτηση και ψήφιση των προτεινόμενων τροποποιήσεων στον περί Άδειας Οδήγησης Νόμο και τον περί Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων και άλλων Συσκευών Προσωπικής Κινητικότητας (Τροποποιητικό) Νόμο του 2021, ενώ σημειώνει ότι η ψήφιση των νομοθετικών αλλαγών θα διασφαλίσει επιπλέον ασφαλιστικές δικλίδες για μεγαλύτερη προστασία των χρηστών του οδικού δικτύου και μείωση των οδικών συγκρούσεων και των θανατηφόρων ατυχημάτων.

Στη «Σημερινή» μίλησε ο εκπαιδευτικός Τύπου της Αστυνομίας, Χρίστος Ανδρέου, ο οποίος ανέφερε ότι «η Αστυνομία, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων της, κάνει ό,τι είναι δυνατόν για να μη συμβαίνουν θανατηφόρες και σοβαρές τροχαίες συγκρούσεις». Πρόσθεσε ότι προβαίνουν σε καθημερινούς τροχονομικούς ελέγχους, σε διαλέξεις σε σχολεία και οργανωμένα σύνολα και ειδικότερα σε άτομα νεαρής ηλικίας, ώστε να εμπεδωθεί το αίσθημα της οδικής ασφάλειας. Ακόμη, είπε ότι προβαίνουν σε διάφορες αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. «Παρατηρείται αυτή η αύξηση και ενδεικτικά μέσα στο Σαββατοκύριακο (11/6-12/6) καταγράφηκαν περισσότερες από 3.000

καταγγελίες. Είχαμε εντοπίσει άτομα χωρίς άδεια οδηγού», είπε. Συμπλήρωσε ότι οι περισσότερες καταγγελίες αφορούν την ταχύτητα και τη μη χρήση ζώνης ασφαλείας.

Ο κ. Ανδρέου ανέφερε ότι, σε εκοιταρεία που έγινε στη Λεμεσό, σε 5 ώρες κατασχέθηκαν 16 μοτοσικλές, οι 10 μεγάλου κυβισμού με τροποποιήσεις. Προβαίνουμε σε όλες τις ενέργειες αλλά δεν υπάρχει οδική παιδεία, που επαφίεται στον καθένα να οδηγεί σύμφωνα με τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας». Διευκρίνισε ότι ο Αρχηγός και η ηγεσία της Αστυνομίας παρακολουθούν πάντα τις θανατηφόρες και σοβαρές τροχαίες συγκρούσεις. «Έχουμε κατάλογο με τα σημεία των οδικών συγκρούσεων και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες σημειώνεται ένα τροχαίο ατύχημα για να επικεντρωνόμαστε στους τροχονομικούς μας ελέγχους». Επιπλέον, ανέφερε ότι οι δράσεις της Αστυνομίας είναι καθημερινές και σε όλους τους δρόμους.

Από την πλευρά του, ο Βοηθός Διευθυντής του Τμήματος Τροχαίας Αρχηγείου, Χάρης Ευριπίδου, ανέφερε στη «Σ» ότι το τελευταίο διάστημα σημειώθηκαν αυξημένες τροχαίες συγκρούσεις και αυτό είναι κάτι το ανησυχητικό. Επείσμησε ότι λαμβάνονται τα προσχεδιασμένα μέτρα, ενώ θα πραγματοποιηθούν και συσκέψεις με τις υπόλοιπες αρμόδιες υπηρεσίες, ώστε ν' αξιολογηθεί η κατάσταση.

«Θα εισαχθούν πιθανά νέα μέτρα, τα οποία θα μπορούμε να εφαρμόσουμε με σκοπό τη μείωση και πρόληψη των τροχαίων συγκρούσεων», ανέφερε. Σημείωσε ότι είναι αρκετοί οι παράγοντες που προκαλούν τις οδικές συγκρούσεις. «Ο πιο συχνός είναι η αυξημένη ταχύτητα, ενώ συχνό φαινόμενο είναι η οδήγηση υπό την επήρεια ουσιών». Ο κ. Ευριπίδου ανέφερε ότι παρατηρείται συχνά η μη χρήση ζώνης ή προστατευτικού κράνους, με αποτέλεσμα τους σοβαρούς και θανάσιμους τραυματισμούς.

Τρομάζουν τα στοιχεία για το τρέχον έτος

Ενδεικτικά της όλης κατάστασης είναι τα στοιχεία που δόθηκαν από την Αστυνομία. Από την 01/01/2022 μέχρι τις 16/06/2022 σημειώθηκαν 20 θανατηφόρα ατυχήματα με 22 νεκρούς. Πέροι, κατά την ίδια χρονική περίοδο, σημειώθηκαν 14 θανατηφόρα δυστυχήματα με 15 νεκρούς, δηλαδή 7 περισσότεροι θάνατοι για το 2022. Για το έτος 2020 καταγράφηκαν 16 θανατηφόρα δυστυχήματα με 16 νεκρούς από την 01/01/2020 μέχρι 16/06/2020.

Αύξηση στα θανατηφόρα δυστυχήματα και στους νεκρούς προκύπτει κατά τον μήνα Ιούνιο. Συγκεκριμένα, μέχρι τις 16 Ιουνίου 2022 σημειώθηκαν 7 θανατηφόρα δυστυχήματα με 8 νεκρούς, ενώ την αντίστοιχη περίοδο του 2021 καταγράφηκαν 4 θανατηφόρα δυστυχήματα με 4 νεκρούς, δηλαδή 4 περισσότεροι θάνατοι το 2022. Όσον αφορά το 2020, καταγράφηκαν 3 θανατηφόρα δυστυχήματα με 3 νεκρούς μέχρι τις 16/06.

Οι οδικές συγκρούσεις από το 2017 μέχρι το 2021

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Αστυνομίας, από το 2017 μέχρι το 2021 σκοτώθηκαν συνολικά 247 άτομα σε 237 θανατηφόρες συγκρούσεις. Το 2017 σημειώθηκαν παγκυπρώς 876 οδικές συγκρούσεις, εκ των οποίων οι 49 ήταν θανατηφόρες με 53 συνολικά νεκρούς. Τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο καταγράφηκαν οι περισσότεροι θάνατοι από τροχαία δυστυχήματα μέχρι και σήμερα. Το 2018 καταγράφηκαν 741 οδικές συγκρούσεις, 44 θανατηφόρα με 49 νεκρούς. Το 2019 καταγράφηκαν 727 τροχαία με 52 νεκρούς. Ακολούθησαν οι δύο χρονιές της πανδημίας και του εγκλεισμού. Το 2020 καταγράφηκαν 506 τροχαία με 48 νεκρούς, ενώ το 2021 σημειώθηκαν 422 οδικές συγκρούσεις με 45 νεκρούς.

Η αμελής οδήγηση, η κυριότερη αιτία των θανατηφόρων

Η απρόσεκτη και αμελής οδήγηση, η κατανάλωση αλκοόλ και η υπερβολική ταχύτητα είναι οι τρεις κυριότερες αιτίες που προκαλούν τα θανατηφόρα δυστυχήματα.

Πρώτη αιτία είναι η απρόσεκτη και αμελής οδήγηση με ποσοστό 20,25%. Ακολουθεί η κατανάλωση αλκοόλ με 18,99%, η υπερβολική ταχύτητα με 11,39%, η απρόσεκτη διακίνηση πεζών 9,70%, άλλοι παράγοντες με 8,86%, η απρόσεκτη στροφή δεξιά με 7,59%, η μη τήρηση

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΧΑΙΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ / ΘΥΜΑΤΩΝ

Έτος	ΟΔΙΚΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ					ΘΥΜΑΤΑ\ Τραυματίες			
	Θανατηφόρα	Σοβαρά	Ελαφρά	Ζημιές	ΣΥΝΟΛΟ	Νεκροί	Σοβαρά	Ελαφρά	ΣΥΝΟΛΟ
2017	49	349	209	269	876	53	388	450	891
2018	44	292	163	242	741	49	348	393	790
2019	52	286	152	237	727	52	340	333	725
2020	48	185	108	165	506	48	211	218	477
2021	44	207	75	96	422	45	252	194	491

Πηγή: Γραφείο Στατιστικής και Χαρτογράφησης (ΓΣ&Χ)

Χρονική περίοδος	Θανατηφόρα	Νεκροί
01/01/22 - 16/06/22	20	22
01/01/21 - 16/06/21	14	15
01/01/20 - 16/06/20	16	16

Χρονική περίοδος	Θανατηφόρα	Νεκροί
01-16/06/2022	7	8
01-16/06/2021	4	4
01-16/06/2020	3	3

της αριστερής πλευράς με 6,75%, η χρήση ναρκωτικών με 6,75%, η μη παροχή προτεραιότητας σε οχήματα 4,22%, η μη συμμόρφωση στα σήματα τροχαίας 3,80% και η μη παροχή προτεραιότητας σε πεζό σε διάβαση πεζών με ποσοστό 1,69%.

Πρώτη η πρωτεύουσα

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Αστυνομίας για τα θανατηφόρα ανά πόλη, στις πρώτες θέσεις ανατάσσονται οι δύο πολυπληθέστερες επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού. Τα περισσότερα θανατηφόρα, 20 στο σύνολο, σημειώθηκαν το 2017 στην επαρχία Λευκωσίας με 22 νεκρούς, ενώ στη Λεμεσό σε 16 θανατηφόρα χάθηκαν 18 ζωές. Τις χρονιές 2018 και 2020, η Λεμεσός θρήνησε 17 θύματα της ασφάλτου.

Οι περισσότεροι νεκροί που καταγράφηκαν στη Λάρνακα ήταν το 2020 με 9 νεκρούς, στην Πάφο το 2018 με 11 νεκρούς σε 9 θανατηφόρα δυστυχήματα, στην ελεύθερη Αμμόχωστο το 2021 με 6 νεκρούς και στην περιοχή της Μόρφου το 2019 με 6 νεκρούς.

Η θέση των θυμάτων

Εδώ φαίνεται η κατάσταση στην οποία βρίσκονταν οι εμπλεκόμενοι την ώρα των θανατηφόρων συγκρούσεων. Το 2017 ήταν η χρονιά με τους περισσότερους πεζούς που έχασαν τη ζωή τους. Συγκεκριμένα, σκοτώθηκαν 15 πεζοί, 12 οδηγοί, 6 επιβάτες οχήματος, 2 μοτοποδηλάτες, 14 μοτοσικλετιστές και 4 ποδηλάτες. Το 2018 σκοτώθηκαν 8 πεζοί, 19 οδηγοί, 5 επιβάτες οχήματος, 2 μοτοποδηλάτες, 11 μοτοσικλετιστές, 3 επιβαίνοντες σε μοτοσικλέτα και 1 ποδηλάτης. Το 2019 σκοτώθηκαν 13 πεζοί, 15 οδηγοί, 5 επιβάτες οχήματος, 15 μοτοσικλετιστές, 1 επιβαίνων σε μοτοσικλέτα, 1 σε ηλεκτροκίνητο scooter, 1 ποδηλάτης και 1 σε ηλεκτροκίνητο αναπηρικό τροκοκάθισμα. Το 2020 έχασαν τη ζωή τους 13 πεζοί, 16 οδηγοί, 4 επιβάτες οχήματος, 13 μοτοσικλετιστές, 1 επιβαίνων σε μοτοσικλέτα και 1 ποδηλάτης. Το 2021 έχασαν τη ζωή τους 6 πεζοί, 20 οδηγοί, 3 επιβάτες οχήματος, 11 μοτοσικλετιστές, 1 επιβαίνων σε μοτοσικλέτα, 1 σε ηλεκτροκίνητο αναπηρικό τροκοκάθισμα και 1 ποδηλάτης.

Συνολικά από το 2017 μέχρι το 2020 σκοτώθηκαν 55 πεζοί, 82 οδηγοί, 23 επιβάτες σε όχημα, 6 μοτοποδηλάτες, 64 μοτοσικλετιστές, 6 επιβάτες σε μοτοσικλέτα, 1 σε ηλεκτροκίνητο scooter, 2 σε ηλεκτροκίνητο αναπηρικό τροκοκάθισμα και 8 ποδηλάτες.

Το 54,21% των νεκρών οδηγών την Σείτα 2017-2021 δεν έφεραν ζώνη ασφαλείας, το 32,71% έφεραν ζώνη, το 9,35% είναι άγνωστο αν έφεραν ζώνη ασφαλείας και το 3,74% δεν υποχρεούντο να φέρουν ζώνη ασφαλείας. Το ίδιο χρονικό διάστημα, το 51,32% των μοτοσικλετιστών έφεραν κράνος, το 43,42% δεν έφεραν κράνος και το 5,26% είναι άγνωστο εάν έφεραν ή όχι.

Κυριακή τα πλείστα δυστυχήματα

Τα περισσότερα θανατηφόρα δυστυχήματα που σημειώθηκαν από το 2017 μέχρι το 2021, ήταν ημέρα Κυριακή με 53 νεκρούς. Ακολουθεί το Σάββατο με 47 νεκρούς, η Παρασκευή με 41 νεκρούς, η Πέμπτη με 34 νεκρούς, η Δευτέρα με 26 νεκρούς, η Τρίτη με 25 νεκρούς και η Τετάρτη με 21 νεκρούς. Όσον αφορά την ώρα, τα περισσότερα θανατηφόρα σημειώθηκαν μεταξύ των ωρών 16:00-19:59 με 49 δυστυχήματα. Ακολουθούν οι ώρες 12:00-15:59 με 46 δυστυχήματα, 20:00-23:59 με 45 δυστυχήματα, 04:00-07:59 με 35 δυστυχήματα, 08:00-11:59 με 35 δυστυχήματα και 12:00 τα ξημερώματα με 03:59 με 27 δυστυχήματα.

Πηγές της «Σ» αναφέρουν πως, στην αυριανή σύσκεψη, ο Υπουργός θα ακούσει τις εισηγήσεις των αρμοδίων, θα αξιολογήσει την κατάσταση και, ανάλογα με το αποτέλεσμα, θα λάβει τα δέοντα μέτρα για την προστασία των χρηστών του οδικού δικτύου

ΣΕ ΑΦΟΡΑ!

Εάν είστε Μισθωτός, Συνταξιούχος ή Αυτοεργοδοτούμενος και το Μεικτό σας Εισόδημα για το 2021 είναι μεγαλύτερο των €19500, τότε έχετε υποχρέωση να υποβάλετε Δήλωση Εισοδήματος Ατόμου 2021

Η Δήλωση είναι διαθέσιμη για υποβολή μέσω TAXISnet

Τελευταία ημερομηνία υποβολής η 31^η Ιουλίου 2022

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του Τμήματος Φορολογίας www.mof.gov.cy/tax

ΠΛΗΡΩΝΗ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ ΠΟΥ ΜΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ. ΣΥΝΕΙΣΦΕΡΩ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΤΑΘΜΟΣ Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ CASUS BELLI

Το εισιτήριο του Ερντογάν για επανεκλογή ή φυλακή και η στρατηγική λογική μιας Πανεθνικής Διάσκεψης

ΓΙΑΝΝΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ,
Δρ. των Διεθνών
Σχέσεων

ΠΟΙΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΝ ΣΕ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Σταθμός θα είναι η Σύνοδος του ΝΑΤΟ στις 28 Ιουνίου σχετικά με τις εξελίξεις στο Αιγαίο. Διπλωματικές πηγές αναφέρουν ότι, αν η Τουρκία δεν πάρει αναλλάγματα που να ικανοποιούν τον Ερντογάν και την πολιτική του, που έχει ως στόχο να κερδίσει τις εκλογές του 2023, θα παρατηρηθεί, και' ελάχιστον, νέα κλιμάκωση της πολεμικής ρητορικής. Υπό αυτές τις συνθήκες και με όσα λέγονται από τις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις περί της περίπτωσης για γενίκευση του πολέμου και όχι για ένα τοπικό και μόνο επεισόδιο, εγείρεται το ζήτημα κατά πόσον θα πρέπει να συζητηθεί το ελληνικό casus belli για την Κύπρο στο πλαίσιο μιας Πανεθνικής, με στόχο: 1. Την αξιοποίηση απορριπτή και αντιμετώπιση μιας κρίσης και διάχυσης ενός πολέμου από τη Θράκη ως την Κύπρο. 2. Την εξέταση των ιδιομορφιών μεταξύ Κύπρου, νησιών και Θράκης και του τρόπου διπλωματικής δράσης όχι μόνο τώρα αλλά και στη συνέχεια, διότι ο τουρκικός επεκτατισμός δεν πρόκειται να τερματιστεί ακόμη και αν χάσει ο Ερντογάν την εξουσία, καθώς η αναπολίτευση τον κατηγορεί για αιολική επειδή ακόμη δεν άρπαξε νησιά από την Ελλάδα.

Οι επιδιώξεις του Ερντογάν

Για τον Τούρκο Πρόεδρο, το Αιγαίο μετατρέπεται σε εισιτήριο για την επανεκλογή του, αλλά και παγίδα, για τους εξής λόγους: Πρώτον, εάν ο Ερντογάν υποχωρήσει στο θέμα του Αιγαίου θα συνθλίβει από την αναπολίτευση, η οποία δεν τον κατηγορεί για την επεκτατική του πολιτική, με την οποία συμφωνεί, αλλά για την αιολία που επιδεικνύει έναντι των Ελλήνων, καθώς και για τον αναμερικανισμό του. Δεύτερον, εάν ο Τούρκος Πρόεδρος δεν προχωρήσει σε επεισόδιο και δεν πάρει αναλλάγματα ούτε από τους Συμμάχους, δηλαδή τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ, για να τερματίσει νικηφόρα την κλιμάκωση της έντασης, τότε η υφιστάμενη κατάσταση που έχει δημιουργήσει θα εξελιχθεί σε μπουρτανική για τον ίδιο. Το κύριο πρόβλημα του Ερντογάν είναι το εξής: Εάν προχωρήσει είτε σε τοπική είτε σε γενικευμένη πολεμική σύρραξη, δεν είναι βέβαιο ότι

θα κερδίσει είτε στα νησιά του Αιγαίου είτε στον Έβρο. Και τότε μπορεί να χάσει νοητίτερα από το 2023 τις εκλογές και να βρεθεί φυλακή. Εκτιμάται ότι εκείνο που αναζητά είναι μία τοπική κρίση, την οποία θα μπορεί να παρουσιάσει ακόμη και ως νίκη, επιδιώκοντας μάλιστα να σύρει την Ελλάδα σε διάλογο, στο πλαίσιο του οποίου θα είναι δυνατόν να εγείρει τα θέματα της αποστρατιωτικοποίησης, ακόμη και αυτής της κυριαρχίας.

Η δυσκολία των Αθηνών...

Μια τέτοια εξέλιξη είναι δύσκολη, για τους εξής λόγους: Α) Καμία ελληνική Κυβέρνηση δεν θα παραμείνει στην εξουσία εάν εμπλακεί σε διάλογο για την αποστρατιωτικοποίηση και την κυριαρχία των νησιών. Είναι ως να έχει χάσει τον πόλεμο και μάλιστα ταπεινωτικά, προτού δώσει την όποια μάχη. Β) Καμία ελληνική Κυβέρνηση δεν θα μείνει στην εξουσία εάν μετά από μία τοπική κρίση οδηγηθεί σε έναν τέτοιο διάλογο, διότι θα πρόκειται για την απάρχη μιας μεγαλύτερης ήτας.

Το αισιόδοξο σενάριο

Υπάρχει πάντως και μία αισιόδοξη για την Ελλάδα διπλωματική εκτίμηση. Ότι δηλαδή εάν στην παρούσα φάση η Τουρκία αποτολμήσει την πρόκληση κρίσης, οι Αμερικανοί θα επιδιώκουν τον καταποντισμό του Ερντογάν, για να τελειώσουν μαζί του, επιβάλλοντας στη χώρα μία νέα τάξη πραγμάτων, που θα τερματίζει την πολιτική του εκκρεμούς (μία στη Μόσχα, μία στην Ουάσινγκτον εκβιάζοντας). Το ερώτημα σε αυτήν την περίπτωση είναι τι θα κερδίσει και τι θα χάσει η Ελλάδα. Διότι, στην καλύτερη περίπτωση η Ελλάδα, εφόσον δεν έχει επεκτατικές βλέψεις, θα διατηρήσει τα υφιστάμενα κυριαρχικά της δικαιώματα. Οικονομικά, όμως, κανείς δεν μπορεί να προσδιορίσει ποιο θα είναι το κόστος από μια έστω μικρής κλίμακας κρίση και οι συνέπειές της, αλλά και κάτι άλλο: Πώς θα συμπεριφερθούν οι Αμερικανοί αφού κάνουν τη δουλειά τους...

• Η τιμωρία της Τουρκίας και το σενάριο των ΗΠΑ

• Η γενίκευση του πολέμου και το πρόβλημα της Κύπρου

• Πώς η Λευκωσία αυτοπαγιδεύτηκε διπλωματικά και στρατιωτικά

Έβρος και Αιγαίο

Πάντως ο Αρχηγός των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων διευκρινίζει ότι η Αθήνα δεν πρόκειται να αποδεχθεί ένα τοπικό επεισόδιο και ότι ο πόλεμος θα διαχυθεί. Θα γενικευτεί. Σίγνει, δηλαδή, το μήνυμα ότι ο Ελληνικός Στρατός θα χυπώσει στον Έβρο. Διότι εκεί εκτιμάται ότι υπάρχει πλεονέκτημα. Αφενός, όπως λέγεται, διότι η Ανατολική Θράκη είναι ταφί, δηλαδή επιτρέπει στην ελληνική πλευρά, με τις απαιτούμενες δυνάμεις, να προελάσει και να κατακτήσει εδάφη, αφετέρου, λόγω της γεωφυσικής κατάστασης προς τη Δυτική Θράκη, δεν υπάρχει το ανάλογο πλεονέκτημα για τις τουρκικές Ένοπλες Δυνάμεις. Το γεγονός ότι η Τουρκία έχει μετακινήσει δυνάμεις προς τη Συρία και ετοιμάζεται να ανοίξει και άλλα μέτωπα, κυρίως στο Ιράκ, δεν της επιτρέπει να ενισχύσει τις δυνάμεις της στην Ανατολική Θράκη, σε περίπτωση κρίσης. Διότι θα πρέπει να αποδυναμωθεί αλλού. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι δεν μπορεί να αμυνθεί επαρκώς. Το αντίστροφο συμβαίνει στις ακτές της Μικράς Ασίας. Η Ελλάδα, επειδή δεν είναι επιθετική χώρα, διαθέτει μεν αποβατικές δυνάμεις, οι οποίες

όμως ακόμη και αν μπουκ στα τουρκικά παράλια δεν μπορούν να αγκιστρωθούν και να αντιμετωπίσουν τουρκική αντιμετώπιση. Η δε Τουρκία ισχυρίζεται ότι έχει αξιόπιστο αποβατικό στόλο, ο οποίος, όμως, δεν έχει δοκιμαστεί ποτέ, παρά μόνο το 1974 στην Κύπρο, όταν όμως δεν είχε αντιμετωπίσει την ανάλογη αντίσταση. Ως προς τη θάλασσα και τον αέρα είναι πρόδηλον ότι οι δύο χώρες θα επιδιώξουν ν' αποκτήσουν υπεροχή.

Μεταβλητές της κρίσης, στρατός και κοινωνία

Συνεπώς, η κρίση, είτε τοπική είτε σε επίπεδο ενός γενικευμένου πολέμου, θα κριθεί από τις στρατηγικές και τακτικές κινήσεις και από μία σειρά άλλων μεταβλητών, όπως:

1. Η ικανότητα της στρατιωτικής και πολιτικής ηγεσίας, καθώς και γενικότερα η ικανότητα των Ενόπλων Δυνάμεων να πολεμήσουν επιτυχώς.
2. Ικανότητα της πολιτικής ηγεσίας να συνεργάζεται με τη στρατιωτική και να μετατρέπει το πεδίο της μάχης σε εργαλείο της διπλωματίας και λήψης στρατηγικών αποφάσεων για την τελική νίκη.
3. Η οικονομική κατάσταση, η ετοιμότητα και οι αντοχές της κοινωνίας.
4. Η εξουδετέρωση στρατηγικών σημείων που μπορούν να προκαλέσουν κόστος και παράλυση στον αντίπαλο.
5. Οι ανωρθόδοξες τακτικές επί του πεδίου της μάχης, δηλαδή εκείνες που δεν θα αναμένονται από τον αντίπαλο.
6. Η εκμετάλλευση ή αδυναμία εκμετάλλευσης από κάθε πλευρά των πλεονεκτημάτων που ενδεχομένως να διαθέτει έναντι της άλλης.
7. Η ικανότητα λήψης γρήγορων αποφάσεων για την αναπροσαρμογή κινήσεων επί τη βάση των εξελίξεων στο πεδίο της μάχης είτε αυτό είναι η θάλασσα είτε αυτό είναι ο αέρας είτε αυτό είναι το έδαφος.

Πανεθνική και προϋποθέσεις casus belli...

Είναι αφελές να πιστεύει κάποιος ότι,

εάν γενικευτεί ο πόλεμος από το Αιγαίο μέχρι τη Θράκη, θα αφεθεί έξω η Κύπρος, ειδικώς εάν η Τουρκία χάνει το παιχνίδι και θέλει να εκβιάσει την Ελλάδα. Οπότε θα στραφεί προς την ακίλλειο πτέρνα του Ελληνισμού. Είναι κοινό μυστικό σε ποια κατάσταση βρίσκονται οι κυπριακές Ένοπλες Δυνάμεις, καθώς και τα πλεονεκτήματα και η υπεροχή των τουρκικών, αλλά και πόσο εγκληματική είναι η πολιτική που υιοθετήθηκε όλα αυτά τα χρόνια και δη η ακύρωση του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος, του οποίου η σημασία αποδεικνύεται σήμερα περίτρανα. Ας μην κοροιδεύουμε τους εαυτούς μας προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι η Ελλάδα δεν είναι πλέον μακριά. Εάν η Ελλάδα και η Κύπρος επιθυμούν να αποφύγουν τα χειρότερα σε περίπτωση κρίσης, θα πρέπει να ξεκινήσουν από τα πιο απλά: Ας επαναφέρει η Ελλάδα το casus belli με τη σύμφωνη γνώμη της Λευκωσίας. Με άλλα λόγια, ο Έλληνας Πρωθυπουργός θα πρέπει να στείλει σαφέστατο μήνυμα ότι, οποιαδήποτε κίνηση της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου, σε περίπτωση κρίσης, σημαίνει κίνηση σε βάρος της Ελλάδας. Μια τέτοια όμως δήλωση, για να έχει σημασία και για να μην εξελιχθεί σε τραγωδία, θα πρέπει:

Α) Να συνοδεύεται από ανάλογες πρακτικές στρατιωτικές και στρατηγικές κινήσεις. Β) Να έχει τη στήριξη όλων της πολιτικής ηγεσίας της Κύπρου και της Ελλάδας. Συνεπώς, αυτές τις στιγμές, ο Έλληνας Πρωθυπουργός θα πρέπει να συγκαλέσει στην Αθήνα μία Πανεθνική Διάσκεψη, στην οποία θα παρίσταται η στρατιωτική ηγεσία και θα εξηγηθεί πώς, κατά τον πλέον υπεύθυνο τρόπο, Κύπρος και Ελλάδα θα απαντήσουν αρχικώς διπλωματικά αλλά κυρίως σε μια ενδεχόμενη τουρκική επίθεση από τη Θράκη μέχρι την Κύπρο.

Τα λάθη του '74 και η «Νικηφόρος»

Το 1974 είχαν γίνει πολλά τραγικά λάθη. Ένα από αυτά ήταν η αντίληψη ότι

εάν απαγκιστρωθούν η Κύπρος από την Ελλάδα, όπως έλεγε ο Μακάριος προς τον Αμερικανό πρέσβη στη Λευκωσία, Ρόιζερ Ντιέιβις, θα ήταν δυνατό να απέφυγε η Κύπρος την οποιαδήποτε σύγκρουση, η οποία αναμενόταν στο Αιγαίο. Τελικώς η εισβολή δεν έγινε στα νησιά του Αιγαίου αλλά στην Κύπρο, διότι εδώ ήταν η ακίλλειος πτέρνα. Και τότε οι Κύπριοι πίστευαν ότι η Ελλάδα θα μας καλύψει με τα χέρια ψηλά. Η ευθύνη της Ελλάδας έγκειται στο ότι υιοθέτησε επί σειράν ετών εξευμενιστική πολιτική, που τροφοδότησε την τουρκική στρατιωτική υπεροχή και τις κρίσεις όταν η Αγκυρα αξίωνε και η Ελλάδα δεν υποχωρούσε... φανερά. Σε ό,τι αφορά την Κύπρο, η κύρια ευθύνη καταλογίζεται στη δική μας πολιτική ηγεσία, η οποία υιοθετεί τις αντιλήψεις του κατευνασμού και της ανοχής των πολιείας, παρότι ο εχθρός είναι εντός των πυλών. Πώς μπορεί να γίνεται λόγος για αξιοποίηση τοπικής απορριπτή στην Κύπρο όταν γνωρίζουμε όλοι τι συμβαίνει στην κοινωνία μας, στην Εθνική Φρουρά και δη από δική μας υπαιτιότητα, όταν ο κόσμος δεν γνωρίζει πού είναι τα πολεμικά καταφύγια της Πολιτικής Αμυνας και όταν η «Νικηφόρος», που αποτελούσε ευκαιρία άσκησης, καλλιέργειας ψυχολογίας, ενίσχυσης του πηλικού και αυτοπεποίθησης, έχει να πραγματοποιηθεί προ αμνημονεύτων ετών, στη λογική του συμβιβασμού μας με τις συνομιλίες στο Κυπριακό, που τελικώς μάς οδήγησαν από τη δικτοκρατία των δύο ισότιμων συνιστώμενων κρατών στην τουρκική αξίωση των δύο χωριστών κρατών με ισότητα, όπως λέει η Αγκυρα, κυριαρχία: Θέλουμε ή όχι απορριπτή; Στην πράξη και όχι στα λόγια.

Το μοντέλο της Ρωσίας

Το μοντέλο της Ρωσίας σε βάρος της Ουκρανίας είναι επίκαιρο και μπορεί ν' αποτελέσει πειστικό εργαλείο πίεσης εφόσον υπάρχει πολιτική πρόθεση και διπλωματική ικανότητα. Άλλωστε, μια ελληνοτουρκική σύρραξη δεν θα ντάνει στον αέρα μόνο το ΝΑΤΟ, και ως εκ τούτου θα πανηγυρίζει η Ρωσία, αλλά θα εξευτελιστεί και η ΕΕ. Οι δε οικονομικές επιπτώ-

σεις δεν θα πλήξουν μόνο την Τουρκία και την Ελλάδα, αλλά θα προστεθούν στην ήδη αρνητική κατάσταση στην οποία βρίσκεται η παγκόσμια οικονομία και δη η ευρωπαϊκή. Βεβαίως, ένας απελπισμένος Ερντογάν ενεργεί μόνο με βάση τους δικούς του νόμους ως Σουλτάνος που πνέει τα λοίσθια και δεν έχει πρόβλημα να πάρει τους πάντες μαζί του...

Το πεδίο της ΕΕ και του ΝΑΤΟ

Εκτός, λοιπόν, ενός νέου ελληνικού casus belli και μιας Πανεθνικής, που αποτελεί απόδειξη της σοβαρότητας και της ωριμότητας των πολιτικών μας, επί του παρόντος η κύρια κίνηση θα πρέπει να γίνει σε δυο επίπεδα: Α) Εντός της ΕΕ, όπου Ελλάδα και Κύπρος θα πρέπει να θέσουν επί τάπητος: 1) Το εμπόργκο πώλησης όπλων στην Τουρκία, όπως συμβαίνει μερικές με τις ΗΠΑ, που δεν πωλούν στην Αγκυρα ούτε τα F-16, ούτε τους «Πάτριους», ούτε τα F-35. 2) Την αυτόματη ενεργοποίηση του άρθρου 427 των Συνθηκών, που αναφέρει ότι, εάν κράτος μέλος της ΕΕ δεχθεί επίθεση από τρίτο κράτος, οι χώρες

της ΕΕ συνδράμουν στρατιωτικά. Β) Εντός του ΝΑΤΟ, η Ελλάδα θα πρέπει να ζητήσει τη διατύπωση θέσης ότι τα κράτη μέλη της Συμμαχίας σέβονται πλήρως τα κυριαρχικά δικαιώματά του καθενός και ότι θεωρείται αδιανόητο και απαράδεκτο, για τη συνοχή και την ύπαρξη της Συμμαχίας, η επίθεση ενός κράτους μέλους σε βάρος άλλου. Εδώ είναι που χρειάζονται ορθοί χειρισμοί και ωμές θέσεις επί των αξιών της δημοκρατίας, στη βάση των οποίων ιδρύθηκαν για να προεβδύνουν η ΕΕ και το ΝΑΤΟ. Ειδικώς η Βορειοατλαντική Συμμαχία ως αμυντικό συλλογικό σύστημα ασφάλειας και όχι ως επιθετικό.

Υπόγειες προεκλογικές μάχες

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΑΤΤΗΣ

ΨΗΓΜΑΤΑ ΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ ΖΗΤΟΥΝ ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, ΔΗΠΑ ΑΠΟ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗ - ΣΤΗΝΕΤΑΙ ΤΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗ - ΕΝΤΑΤΙΚΟΠΟΙΕΙ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΗΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ Ο ΑΒΕΡΩΦ

Σε φουλ ρυθμούς κινούνται τα επελεύια των τριών βασικών διεκδικητών της προεδρικής καρέκλας, με τις κομματικές ζυμώσεις, αυτήν την περίοδο, να διεξάγονται κυρίως γύρω από την υποψηφιότητα Νίκου Χριστοδουλίδη, αλλά και, σε δεύτερο βαθμό, γύρω από τον Ανδρέα Μαυρογιάννη. Η μεγάλη μάχη μαίνεται στο «στρατόπεδο Χριστοδουλίδη», καθώς, το κάθε κόμμα που συζητά με τον υποψήφιο, επιδιώκει να θέσει τον εαυτό του ρυθμιστή της εκλογικής πορείας, διεκδικώντας «ψηγματα» κομματικής αξιοπρέπειας, σε μια υποψηφιότητα που δομικά περιορίζει την κομματική εμπλοκή.

Δεν λείπουν οι ίντριγκες και τα στρατηγικά κτυπήματα «ισχύος»

Παρά τα χαμόγελα μπροστά από τις κάμερες και παρά το ότι όλα δείχνουν πως τα τρία κόμματα θα στηρίξουν Νίκο Χριστοδουλίδη, εντούτοις, πηγές αναφέρουν πως δεν είναι πολύ ευχαριστημένες από τις θέσεις του κ. Χριστοδουλίδη. «Γενικόλογες αναφορές, υπάρχει ανάγκη να εμπλουτιστούν πολιτικά οι θέσεις», αναφέρουν πηγές από την ΕΔΕΚ, ενώ στο ίδιο πνεύμα τοποθετήθηκαν και στελέχη από το ΔΗΚΟ. Πηγές από τη ΔΗΠΑ, που ήταν

παρούσες στη συνάντηση, ανέφεραν πως «ήταν διαβασιμότητες σε σημείο που μας χάιδευε τ' αφτιά. Παρουσίαζε τις θέσεις που εκφράζουμε κατά καιρούς. Νόμιζα ότι μας μιλούσε ο κ. Κάρογιαν, σε κάποια φάση».

Το δύσκολο, ωστόσο, στην εξίσωση, δεν είναι τόσο οι θέσεις, αλλά το περιεχόμενο που θα πάρει η συνεργασία των κομμάτων. Η αναπαλότητα ΔΗΚΟ - ΔΗΠΑ σίγουρα δεν έληξε με μια συνάντηση των δύο πολιτικών αρχηγών, κάτι που εντοπίζει κανείς σε συζητήσεις με στελέχη των δύο κομμάτων. Από την άλλη, φαίνεται πως και ο κ. Χριστοδουλίδης επεξεργάζεται τρόπους να περιορίσει τον αρνητικό αντίκτυπο που θα έχει σε μερίδα του εκλογικού του κοινού, η στήριξη των τριών κομμάτων. Όπως αναφέρουν στη «Σημερινή» κομματικά στελέχη, αφενός, θέλει στήριξη από τα κόμματα και, αφετέρου, τα θέλει σε απόσταση, καθώς γνωρίζει πως η εκλογική του δυναμική απορρέει και από την - έστω επιδερμική - εναντίωση στα κόμματα.

Στη ΔΗΠΑ, όπως αναφέρουν, ξέρουν πως «ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ είναι βαρίδια για τον κ. Χριστοδουλίδη. Όταν έρθουν κοντά, αμέσως δημιουργείται το αναπολιτευτικό αφήγημα για τους ψηφοφόρους του ΔΗΣΥ. Φυσικός του σύμμαχος είμαστε εμείς, κι αυτό το γνωρίζει ο υποψήφιος». Μάλιστα, διευκρίνισαν πως «αν δεις πίσω από τις λέξεις στις δηλώσεις Χριστοδουλίδη μετά τις επαφές με τα τρία κόμματα, το μόνο κόμμα που δεν αναθεμάτισε, είναι τη ΔΗΠΑ». Στην ΕΔΕΚ, πάντως, επιμένουν να ζητούν «εμπλοκή όσων κομμάτων στηρίζουν τον κ. Χριστοδουλίδη. Να υπάρχει ένα κοινό μέτωπο, μια κοινή συνιστάμενη που θα συντονίζει τη διαδικασία». Μια στρατηγική που δεν βρίσκει σύμφωνη τη ΔΗΠΑ, η οποία θέλει μια πιο ευέλικτη συνεργασία.

Σε κάθε περίπτωση, ο Νίκος Χριστοδουλίδης τελεί εν αναμονή του πρώτου πρακτικού αντικτύπου της θετικής αύρας που είχαν οι συναντήσεις με ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ και ΔΗΠΑ, συνεχίζοντας ωστόσο τις επαφές με το ομάδα πολιτών. Πηγές από το επιτελείο του διατηρούν συγκρατημένη αισιοδοξία για το μέλλον, ενώ φάνηκαν ιδιαίτερα ενθαρρυνμένοι από την παρου-

σία εθελοντών και φίλων στις τελευταίες συγκεντρώσεις.

ΑΚΕΛ: Θέλει πιο διακριτό και διακριτικό ρόλο, απ' ό,τι στον Μαλά

Στο ΑΚΕΛ θεωρούν ιδιαίτερα σημαντική, τόσο σημειολογικά όσο και πρακτικά, τη συνάντηση του υποψηφίου που στηρίζει το κόμμα, με την ΠΕΟ. Όπως μας ανέφεραν κομματικές πηγές, δείχνοντας την ικανοποίησή τους, «ο κ. Μαυρογιάννης άρχισε να ξεδιπλώνει και το κοινωνικό του πρόγραμμα, στρεφόμενος προς την κοινωνική βάση του ΑΚΕΛ, όχι απλώς την κομματική». Όπως διευκρίνισαν, επιδιώκουν να προταχθούν τα κοινωνικά και εργασιακά, γιατί αυτά αφορούν τον κόσμο αυτήν την περίοδο, ενώ μέσω μιας σειράς άλλων παρεμβάσεων (π.χ. για τον Ακάμα) ο υποψήφιος θα δώσει σταδιακά και το στίγμα του «τι σημαίνει προοδευτική αλλαγή».

Το επιτελείο του κ. Μαυρογιάννη, όπως πληροφορούμαστε, είναι υπό διαμόρφωση, ενώ εργασία γίνεται και στις

προγραμματικές θέσεις. Προγραμματίζεται πάντως να αρχίσουν συναντήσεις με κοινωνικούς φορείς και να πυκνώσουν οι δημόσιες του παρεμβάσεις, τόσο σε εκδηλώσεις του ΑΚΕΛ όσο και ευρύτερα. Το αμέσως επόμενο διάστημα θα στεγαστεί και σε συγκεκριμένο χώρο. Πηγές από το ΑΚΕΛ, κληθείσες να σχολιάσουν την εμπλοκή που θα έχει το κόμμα στο επιτελείο, ανέφεραν πως ακόμη δεν καθορίστηκε η ακριβής εμπλοκή, θέλησαν όμως να διευκρινίσουν πως «θα είναι μεγαλύτερη η απόσταση από αυτήν με το επιτελείο Μαλά». Όπως φαίνεται, ο κ. Μαυρογιάννης επιδιώκει και θα επιδιώκει συναντήσεις με κόμματα που δεν έχουν ακόμη λάβει τις αποφάσεις τους, παρά το ότι η πλειοψηφία τους στρέφεται προς τον κ. Χριστοδουλίδη. Αντικειμενικά, ωστόσο, μόνοι οι Οικολόγοι θα μπορούσαν, υπό προϋποθέσεις, να στηρίξουν. Κάτι που φαίνεται να γνωρίζει το ΑΚΕΛ.

Δεν αποκλείουν κατά βούληση οι Οικολόγοι

Δεν ανοίγουν τα χαρτιά τους πάντως οι

Οικολόγοι. Κομματικές πηγές αναφέρουν πως προγραμματίζεται Κεντρική Επιτροπή στις 3 Ιουλίου, για ενημέρωση των μελών. «Εξ αντικειμένου δεν θα βρισκόμαστε σε σημείο πλήρους ωρίμανσης της κατ'εστάσης», πρόσθεσαν, διευκρινίζοντας ότι δεν έχουν ακόμη ολοκληρώσει τον κύκλο επαφών με τους υποψηφίους. Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη το 60% που χρειάζεται η όποια απόφαση στήριξης, φαίνεται πως και οι ίδιοι κατανόουν ότι υπάρχει μια δυσκολία, μη αποκλείοντας, μάλιστα, το σενάριο για ψήφο κατά βούληση.

Εντατικοποιεί το παιχνίδι της συσπείρωσης ο Αβέρωφ

Ο Αβέρωφ Νεοφύτου, κατά την ομιλία του στο Ιδεολογικό και Πολιτικό Συνέδριο του ΔΗΣΥ, επιχείρησε, αφενός, να παρουσιάσει την υποψηφιότητά του ως την μόνη επιλογή πατριωτικού ρεαλισμού που εξασφαλίζει ασφάλεια και σταθερότητα στη χώρα. Με σκοπό τη συσπείρωση, αξιοποιώντας και την ιδιαίτερα συμβολική παρουσία, πέραν του Νίκου Αναστασι-

άδη, του Έλληνα Πρωθυπουργού, αλλά και του Προέδρου του ΕΛΚ, Μάνφρεντ Βέμπερ. Και αφετέρου, να σχηματιστεί την υποψηφιότητά του, στη βάση του ετεροπροσδιορισμού, θέτιοντας, δηλαδή, τον εαυτό του και τον ΔΗΣΥ, απέναντι σε τρία βασικά μέτωπα. Όπως ανέφερε, «στέκεται απέναντι στον λαϊκισμό που καταστρέφει τις χώρες οικονομικά. Στον ψευδοπατριωτισμό που οδηγεί σε εθνικές περιπέτειες και στη δημαγωγία του απολιτίκ και του lifestyle». Εννοώντας, προφανώς, το ΑΚΕΛ, το λεγόμενο «απορριπτικό μέτωπο» που μπορεί να εκφραστεί από τις υποψηφιότητες Χρήστου, Κολοκασιδή ή και Χριστοδουλίδη και, τέλος, η κατηγορία για «απολιτίκ», είναι σαφείς αιχμές προς τον Νίκο Χριστοδουλίδη. Εξάλλου, βασικό αίτημα του υποψηφίου του ΔΗΣΥ είναι ν' αρχίσουν τα προεκλογικά debates. Κάτι που δεν βρήκε την αναμενόμενη ανταπόκριση από τον κ. Χριστοδουλίδη, ο οποίος υποστηρίζει πως «πρόκειται ο διάλογος με την κοινωνία των πολιτών». Στην Πινδάρου, θεωρούν πως ήρθε η ώρα να «κατέβει» η προεκλογική αντιπαράθεση σε επίπεδο θέσεων και να απομακρυνθεί από το πρώτο στάδιο, που είναι η επικοινωνιακή διαχείριση της πρώτης εικόνας. Γιατί γνωρίζουν πολύ καλά πως στο πρώτο στάδιο δεν μπορούν να δώσουν πολλές μάχες, καθώς η κυπριακή κοινωνία φαίνεται να λειτουργεί πλέον αναναστασιακά, ο' ένα ήδη συγκροτημένο πλαίσιο, ιδιαίτερα άκαμπο.

Ηκπρά ονόματα του αντικατοικικού χώρου προς Κολοकाσιδή

Ευχαριστημένοι από την παρουσία του κόμμο στην εκδήλωση που διοργάνωσε ο υποψήφιος, είναι το επιτελείο του Γιώργου Κολοκασιδή. Προτάσσουν την παρουσία του βουλευτή της ΕΔΕΚ Κωστή Ευσταθίου και του πατέρα του, του Νίκου Κουτουσού, του πρώην βουλευτή του ΔΗΚΟ Ανδρέα Αγγελίδη, του πρώην ΥΠΙΑΜ και πρώην υπαρχηγού ΓΕΕΦ, Φοίβου Κλόκκαρη, της Αδούλως Κερώνιας, αλλά και της Χαρίτας Μανώλεως και της Ελένης Φωκά. Στην εκδήλωση παρέστησαν και αρκετά στελέχη των Οικολόγων, όπως και άλλων κομμάτων.

NATO-λαγνεία εν μέσω πολεμικών απειλών της Τουρκίας

ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΓΚΙΟΥΡΠΟΥ
a.giouropou@gmail.com

Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗ, ΛΟΙΠΟΝ, ΔΕΝ ΉΤΑΝ ΚΕΡΑΥΝΟΣ ΕΝ ΑΙΘΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΙΣ ΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΑΝ ΟΠΙΣΘΟΧΩΡΟΥΜΕ, ΓΙΑ Ν' ΑΠΟΔΕΙΞΟΥΜΕ ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΜΑΣ ΘΕΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ, ΜΠΑΣ ΚΑΙ ΔΕΝΗΣΕΙ ΝΑ ΠΑΡΑΚΑΘΙΣΕΙ ΣΕ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ

Αν το 1974 η Κύπρος προδότηκε, ξεπουλήθηκε και θυσιαστική, εξαιτίας της λυσσαλέας πολεμικής της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας εναντίον της ειρηνόφιλης και αδόμευτης πολιτικής του Μακαρίου, σήμερα επικριρείται το ξεπούλημα της για δεύτερη φορά. Όχι κατ' ανάγκην με μια πομπώδη επισημοποίηση των διά της βίας τελελεσμένων της τουρκικής εισβολής. Υπάρχουν και άλλοι, πιο αναίμακτοι τρόποι και επικίνδυνες εφαρμογές. Η αποδοχή του ανυπόφορου εθισμού και η ξεστοίσιση πλέον παραπληροφόρησης, ώστε να μοιάζουν δυνατά, επιτηρητά και ανατρεπτικά τα ιστορικά γεγονότα από τη γένεση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Επιστρατεύεται μια επιπνευμένη λεύκανση του μαύρου για να αλλοιωθούν τα ιστορικά γεγονότα και οι φωνάδες των λαών να εμφανίζονται ως αθώες λευκές περιστερές με τον κλάδο ελαίας στο ράμφος τους. Έτσι ερχόμαστε στους σύγχρονους κράτες

να ντελαζίζουν την «αθωότητα» της Αισιόδοξας, που έπαιξε την Κύπρο στη σκακιέρα του θανάτου, συνδράμοντας πολυποικίλα στην απόπειρα βιασμού και εξανδραποδισμού της νομισσοσύνης του λαού μας.

Προφανώς η απόπειρα διαφόρων δήθεν αναλυτών και συγγραφέων βιβλίων, να φορτωθεί ο κυπριακός Ελληνισμός τις ευθύνες για τα εγκλήματα των ξένων και των αργυρώνητων ντόπιων που, όπως τότε, έτσι και σήμερα κοπιπλαιτούν εις βάρος του τόπου εξυπηρετώντας αλλότρια συμφέροντα. Θυμίζοντάς μας έτσι τους συγκλονιστικούς στίχους της Ρίτας Μπούμπη - Παπά στον μεγάλο λυγμό της για την Κύπρο:

*Μπυρλοίες, η θα κερδίσετε;
ώς πότε θα αγοράζονται οι αγροί
Κεραμέως;
παραπέμποντα στα τριάντα αργύρια
του Ιούδα, που με αυτά αγοράσθηκε
αγρός στην περιοχή Κεραμεία.*

Ποια Κύπρος θα ενταχθεί στο ΝΑΤΟ;

Η σιομφής και επαναλαμβανόμενη στήριξη από τον υποψήφιο του ΔΗΣΥ για την προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αβέρωφ Νεοφύτου, για ένταξη της Κύπρου στο ΝΑΤΟ, όχι μόνο δεν απομακρύνει ψήφους, αλλά λειτουργεί και ως σημαντικό αφύπνιστος. Ξυπνούν τραγικές εικόνες, μνήμες πικρές από το παρελθόν, για όσους τουλάχιστον βίωσαν το όνειδος της τραγωδίας της Κύπρου: την απόρριψη, την υποκρισία για τις μακρινές αποστάσεις που ήλεγαν οι κοσμοκράτορες και ο δος Αμερικανικός Στόλος στα ταραγμένα νερά, τότε και σήμερα, της νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Εάν δεν είναι ένα απλό καλόπισμα, για να επιβεβαιώσουμε στους Αμερικανούς πόσο αμερικανοφιλος είναι, τότε ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ θα πρέπει να διευκρινίσει ποια Κύπρος θα ενταχθεί στο ΝΑΤΟ. Τα κατακτημένα εδάφη από την Τουρκία, που

είναι ήδη ενταγμένα στην επικράτεια της ΝΑΤΟϊκής συμμαχίας ελέω Αγκυρας; Η η κοινοσυρεμένη Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία τα τελευταία 15 χρόνια έχει καταπιεί «ελεύθερη Κέρκυρα» και «μπάτε σκύλοι αλάστε και αλεστικά μη δώσετε» για τους πάσης φύσεως Αμερικανούς κατασκόπους, πράκτορες, συμβούλους για χρηματοδοτήσεις διαφόρων «αγαθοεργιών» και μιας πλειάδας «Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων» (ΜΚΟ), τις λεγόμενες ΝΓΟ; «Όλα τα χει η Μαριόλη...», αλλά σιγά-σιγά, έτσι όπως πάνε ενδοικοί, αργυρώνητοι και υποταγμένοι στον εθισμό των «πραγματικότητων» και της αποδοχής των τελελεσμένων, θα μας φορέσουν και τον φερέτζο!

Το ΝΑΤΟ «πέθανε», ζήτη οι ΗΠΑ

Όταν ο Γάλλος Πρόεδρος δήλωνε πριν από περίπου δύο χρόνια ότι το ΝΑΤΟ είναι κλινικά νεκρό, δεν απέχε από την πραγματικότητα. Το ΝΑΤΟ είναι μεν εν ζωή, αλλά «ψυχωραγεί και ο Χάρος λείπει», που έλεγαν και οι γιαγιάδες μας. Κουμάντο στη συμμαχία κάνουν οι ΗΠΑ, οι οποίες κατόρθωσαν να μετατρέψουν την Ευρώπη - ενταγμένη ή μη στην Ε.Ε. - σε μίαν απέραντη αποικία τους.

Στο κάδρο των ΝΑΤΟϊκών ή καλύτερα αμερικανικών προτιμήσεων είναι η Τουρκία. Δεν είναι τυχαία που ο Γ.Γ. του ΝΑΤΟ, Γενς Στόλτενμπεργκ, έχει επιλέξει έναν ρόλο σύγχρονου Πόνητου Πιλάτου. Από την εκλογή του το 2014 έως και σήμερα προσπαθεί να κρατήσει ίσες αποστάσεις σε Ελλάδα και Τουρκία, ακόμα και όταν η Αγκυρα εξοφθαλμα καταπατά το διεθνές δίκαιο, αμφισβητεί κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας και προκαλεί προβλήματα στη συμμαχία.

«Βρείτε τα μεταξύ σας»

Η θέση του Γ.Γ. του ΝΑΤΟ παραμένει σταθερά ίδια κάθε φορά. «Βρείτε τα μεταξύ σας». Κι οι προκαταρκτικοί του βέβαια αυτήν τη στάση τηρούσαν.

Η μεριοπαθής σε βαθμό παρεξήγησης στάση του 63χρονου Νορβηγού Γενικού Γραμματέα απέναντι στον Ταγίτ Ερντογάν φάνηκε ξεκάθαρα τον Μάρτιο του 2020, όταν χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες, καθοδηγούμενοι από την Αγκυρα, προσπάθησαν να εισέλθουν στην Ελλάδα από τον Έβρο. «Παρακολουθώ με μεγάλη ανησυχία τα γεγονότα που συμβαίνουν στα σύνορα Τουρκίας και Ελλάδας τις τελευταίες ημέρες. Το πρόβλημα της μετανάστευσης και των

προσφύγων είναι μια κοινή πρόκληση και χρειάζεται κοινή λύση», είχε δηλώσει τότε. Λίγους μήνες μετά, με το Ουκ Ρεϊς να πλέει εντός ελληνικών χωρικών υδάτων και με τα πολεμικά πλοία Ελλάδας και Τουρκίας να βρίσκονται σε πληρη απόπειρα, ο Γ. Γραμματέας του ΝΑΤΟ κάνει, για άλλη μια φορά, τα στραβά μάτια στις προκλήσεις της Αγκυρας, υποστηρίζοντας ότι η περιοχή νότια της Κρήτης ήταν πεδίο αντιπαράθεσης και στο παρελθόν.

Τι κάνει όμως το ΝΑΤΟ για να πιθα-σέψει την παραβατικότητα και τον αναθεωρητισμό της Τουρκίας; Παραθέτει τις χλιοσεισόμενες δηλώσεις των επικεφαλής του καθ' υπόδειξιν των ΗΠΑ.

Θα υπάρξει θερμό επεισόδιο ή είναι μόνο «γυθίσματα» από πλειυράς Ερντογάν, προκειμένου να αποσπάσει τη δυσάρεσκειά του τουρκετικού λαού και να στρέψει την προσοχή του στα εξωτερικά ζητήματα; Όλα είναι πιθανά. Τιποτε δεν αποκλείεται σε αυτόν τον ταραγμένο κόσμο. Το μόνο σίγουρο ότι και σε αυτήν την περίπτωση «το μαχαίρι και το κρέας» το κρατούν οι ΗΠΑ και αυτές θα βάλουν στη ζυγαριά ποια θα είναι τα συμφέροντα και οι κερδοζημιές τους στην περίπτωση που επιλέξει την Ελλάδα ή Τουρκία σε μια ενδεχόμενη σύγκρουση.

Το πιο πιθανό και μάλλον σίγουρο είναι ότι οι πολυάριθμες στρατιωτικές βάσεις που παρακαθρπσε η Ελλάδα στις ΗΠΑ δεν θα στραφούν εναντίον της Αγκυρας.

Όσα και να παραχωρηθούν στην Τουρκία δεν είναι αρκετά

Μπορεί να εξέλπηξε η αναφορά του ανεξάρτητου υποψηφίου Προέδρου της Δημοκρατίας, Ανδρέα Μαυρογιάννη, την περασμένη Τετάρτη, στη μεσομβρινή εκπομπή του ΡΙΚ. Ο Α. Μαυρογιάννης (που προσώρας υποστηρίζεται μόνο από το ΑΚΕΛ) υποστήριξε τη διοίκηση φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς την Τουρκία, πριν από τη λύση του

Κυπριακού, για τις εσωτερικές τις ανάγκες. Αν και αυτή η πρόταση - πρώτη φορά τέθηκε δημόσια, ωστόσο στο Π.Γ. του ΑΚΕΛ συζητείτο από το 2013-14. Η ηγεσία του ΑΚΕΛ σε επίπεδο Κ. Γραμματείας την είχε υποστηρίξει. Υπήρξαν ωστόσο ανυδράσεις από 2-3 μέλη του Π.Γ. και έτσι αφέθηκε σωπαυρά να υποστηρίζεται από την πλειοψηφία, με την αυστηρή υπόδειξη να μην αφεθεί να διαρρεύσει, γιατί θα προκαλούσε αντιδράσεις στο εσωτερικό.

Η πρόταση Μαυρογιάννη, λοιπόν, δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία για τους γνωρίζοντες τις ιδέες της ηγεσίας του ΑΚΕΛ να οπισθοχωρούμε, για ν' αποδείξουμε την καλή μας θέληση στην Τουρκία, μιας και δείχνει να παρακαθίσει σε διαπραγματεύσεις.

Επίσης είναι καλά να ερωτηθεί και ο τέως Γ.Γ. του ΑΚΕΛ, Αντрос Κυπριανού, κατά πόσον έθεσε μια παρόμοια πρόταση στον Τούρκο ΥΠΕΞ Μ. Ταβοζιόσζου κατά τη συνάντηση που είχαν πριν από μερικά χρόνια στην Τουρκία. Συζητήθηκε ένα τέτοιο ενδεχόμενο ή όχι;

Λέχθηκε, χωρίς να επιβεβαιωθεί, ότι και η ηγεσία του ΔΗΣΥ φερόταν από τότε να υποστηρίξει κάτι τέτοιο.

Ούτε οι συνεχείς εκπαισές προς την Τουρκία, ούτε και η ΝΑΤΟ-λαγνεία θα σώσουν την Κύπρο από τη μάλιστα της τουρκικής κατοχής. Όσα και να παραχωρούμε, υποχωρώντας από θέσεις αρχών και από «κόκκινες γραμμές, η Τουρκία θα θέλει κι άλλα.

Όσο για το ΝΑΤΟ, είναι ενδεικτική η στάση του έναντι της Ελλάδας και όχι μόνο. Παράδειγμα προς αποφυγήν είναι και οι χώρες των δυτικών Βαλκανίων, οι οποίες εντάχθηκαν η μια μετά την άλλη στη Βορειοατλαντική Συμμαχία, αλλά προκοπή δεν βέλησαν. Παρόλο που υπήρχαν τα μεγάλα θύματα των ΝΑΤΟϊκών βομβαρδισμών, σήμερα οι μεταξύ τους διαφορές είναι αγεφύρωτες και κανένα ΝΑΤΟ δεν θέλει, ούτε και προσπαθεί, να τις επιλύσει.

Υψώνονται φράχτες και τείχη σε όλη τη Μέση Ανατολή

ΔΡ ΛΑΜΠΡΟΣ Γ. ΚΑΡΥΟΛΑΖΑΣ, Απονομικές Σπουδές, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Η ΑΠΕΙΛΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΕΣ ΡΟΕΣ & Η ΛΑΘΡΟΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΣΚΛΗΡΑΙΝΟΥΝ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΠΑΡΑ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΑΤΖΕΝΤΕΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΚΡΑΤΩΝ, ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ & ΠΑΡΑΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ

Ενώ τα μάτια της διεθνούς κοινότητας βρίσκονται στην Ουκρανία, το παιχνίδι στη Μέση Ανατολή δεν έχει σταματήσει, καθώς η Τουρκία απειλεί πως θα ξεκινήσει μια νέα επιχείρηση στη Συρία κατά των Κούρδων, ενώ έχει ήδη ξεκινήσει αντικουρδικές επιχειρήσεις στο Ιράκ, την ίδια ώρα που το κουρδικό χαρτί παίζεται και σε ό,τι αφορά την αίτηση ένταξης Σουδίας και Φινλανδίας στο ΝΑΤΟ.

Μια ενδεχόμενη νέα επιχείρηση της Τουρκίας στη Συρία αναμένεται να προκαλέσει νέα αναταραχή στη χώρα αυτή

και ενδεχομένως να ενισχυθούν οι μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές. Όμως, εδώ και αρκετά χρόνια, σε ολόκληρη τη Μέση Ανατολή, όπως αρχίζει να συμβαίνει σε μεγάλο βαθμό και στην Ανατολική Ευρώπη, ξεκίνησε η ανέγερση φρακτών και τειχών για περιορισμό των ροών, αλλά και της διείσδυσης τρομοκρατών και εγκληματικών στοιχείων.

Ηλεκτροφόρος Φράχτης Ιράκ-Συρίας

Στα τέλη Οκτωβρίου 2021, ο Ιρακινός Στρατός ανακοίνωσε ότι έχει κατασκευάσει στα σύνορα με τη Συρία ηλεκτροφόρο φράχτη μήκους 650 χιλιομέτρων, που περιλαμβάνει συρματοπλέγματα και παρατηρητήρια.

Όπως δήλωσε στο Ιρακινό Πρακτορείο Ειδήσεων (INA, 21/10/2021), ο εκπρόσωπος του Ιρακινού Στρατού, Υποστράτηγος Yahya Rasool, «ο φράχτης ασφαλείας μήκους 650 χιλιομέτρων με τη συριακή πλευρά περιλαμβάνει οχυρώσεις, συμπεριλαμβανομένης τάφρου, θερμικών καμερών και συρματοπλέγματος». Πρόσθεσε πως «ο κίνδυνος παραμένει εντός του συριακού εδάφους, ειδικά σε περιοχές στα βορειοδυτικά, όπου υπάρχουν τρομοκρατικές ομάδες».

Ο Υ. Rasool τόνισε ότι «τα σύνορα με τις γειτονικές χώρες είναι καλά ασφαλισμένα από συνοριοφύλακες, αλλά μας ενδιαφέρει να θέσουμε υπό έλεγχο ολόκληρη την ιρακίνο-συριακή μεθόριο και να αποτρέψουμε τη διείσδυση τρομοκρατών στο Ιράκ». Είπε, επίσης, πως οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας έχουν ξεκινήσει μια μεγάλη προσπάθεια συλλογής πληροφοριών, παράλληλα με την επιχείρηση

που ξεκίνησε η Ιρακινή Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (INIS) κατά τρομοκρατών, των χρηματοδοτών τους και οργανωμένου εγκλήματος.

Σημειώνεται ότι η INIS είναι η υπηρεσία πληροφοριών του Ιράκ που διαδέχτηκε την ISS ή «Mukhabarat» του Saddam Hussein, η οποία διαλύθηκε το 2003, μετά την αμερικανική εισβολή του Μαρτίου του 2003. Η διάλυση της ISS έγινε με Διάταγμα του Αμερικανού Πρέσβη L. Paul Bremer, πρώτου διοικητή της Προσωρινής Συμμαχικής Αρχής, δηλαδή της μεταβατικής κατοικικής κυβέρνησης. Το Διάταγμα «CPA Order Number 2: Dissolution of Entities» της 23ης Μαΐου 2003 διέλυσε μεγάλο μέρος του οικοδομήματος ασφαλείας του Ιράκ, συμπεριλαμβανομένων των Ενόπλων Δυνάμεων, ορισμένων Σωμάτων Ασφαλείας και Παραστρατιωτικών Σχηματισμών πιστών στο κόμμα Ba'ath, καθώς και των Υπηρεσιών Πληροφοριών. Η απόφαση του L.P. Bremer, που φαίνεται να έγινε χωρίς προηγούμενη συνεννόηση με το State Department και το ΥΠΙΑΜ,

θεωρείται από πολλούς ως ένας από τους λόγους που οδήγησαν στο χάος που ακολούθησε και λειτούργησαν αποτρεπτικά στη γρήγορη ανοικοδόμηση της χώρας (New York Times, 17/03/2008).

Τα σύνορα Ιράκ-Συρίας αποτελούν πηγή ανησυχίας για την κυβέρνηση της Βαγδάτης εδώ και πολλά χρόνια, λόγω της εισόδου τρομοκρατών της ISIS στη χώρα. Την ίδια περίοδο που ανακοινώθηκε η ολοκλήρωση του φράχτη, το ΥΠΙΑΜ της χώρας είχε ανακοινώσει πως απέτρεψε τρομοκρατική επίθεση κατά οχηματοπομπής οχημάτων επιμελητείας και υλικοτεχνικής υποστήριξης στην περιοχή της Βαβυλώνας, νοτίως της Βαγδάτης.

Το 2017, το Ιράκ κέρυξε τη νίκη επί της ISIS ανακτώντας όλα τα εδάφη που είχε υπό τον έλεγχό της η τρομοκρατική οργάνωση από το καλοκαίρι του 2014, που αναλογούσε σε περίπου στο ένα τρίτο του εδάφους της χώρας. Η οργάνωση, ωστόσο, φαίνεται πως διατηρεί εν υπνώσει πυρήνες («sleeping cells») σε μεγάλες περιοχές του Ιράκ και κατά καιρούς εξαπολύει σποραδικές επιθέσεις

(Middle East Monitor, 21/10/2021).

Πέραν των τρομοκρατών, στόχος του ηλεκτροφόρου φράχτη είναι η παρεμπόδιση εισόδου λαθρεμπόρων. Η ανέγερσή του ξεκίνησε από το 2018 και εντασσόταν στην ευρύτερη στρατηγική του Ιράκ για αναχαίτιση της ISIS, συνεργαζόμενο τόσο με τις υποστηριζόμενες από τις ΗΠΑ κουρδικές δυνάμεις της SDF, όσο και με την κυβέρνηση της Συρίας, που στηρίζεται από τη Ρωσία και το Ιράν. Η Ιρακινή Δύναμη Συνοριοφυλακής (Iraqi Border Popular Mobilization Forces), που έχουν απορροφήσει μια σειρά πολιτοφυλακών και παραστρατιωτικών οχηματοπομπών, να περνούν τα σύνορα προς Συρία για επιχειρήσεις κατά της ISIS (Newsweek, 07/02/2018). Εκτιμάται ότι ο φράχτης, που ξεκίνησε στο τρίγωνο Ιορδανίας-Συρίας-Ιράκ, θα επεκταθεί για να καλύψει όλα τα σύνορα της χώρας.

Φράχτες & τείχη σε όλη τη Μέση Ανατολή

Τα τελευταία χρόνια, όλο και περισσότεροι φράχτες και τείχη υψώνονται στη Μέση Ανατολή. Η Σαουδική Αραβία από το 2015 κτίζει φράχτη, μήκους 900 χιλιομέτρων, για να καλύψει το εύρος το συνόρων της με το Ιράκ, με στόχο να ανακόψει την είσοδο σε ιλαμιστές της ISIS. Από σχετικά δημοσιεύματα της εποχής, φαίνεται πως το μοντέλο που υιοθετεί τώρα το Ιράκ μοιάζει πολύ με αυτό που έκανε η Σαουδική Αραβία στα δικά τους κοινά σύνορα, που περιλαμβάνει πολλαπλά εμπόδια. Η συζήτηση για έναν τέτοιο φράχτη ξεκίνησε από το 2006, όταν φούντωσε ο ιρακινός εμφύλιος πόλεμος, αλλά η κατασκευή ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2014, όταν η ιρακινή παραμεθόριος περιοχή ήταν υπό τον έλεγχο της ISIS και είχαν διενεργηθεί επιθέσεις κατά σασουδαρβικού συνοριακού φυλακίου (Telegraph, 14/01/2015). Η Σαουδική Αραβία ανήγειρε επίσης φράχτη σε αρκετά σημεία των συνόρων της με την Υεμένη στον νότο.

Παρά τις φωνασκίες της κατά της ανέγερσης ελληνικού φράχτη στον Έβρο, για αντιμετώπιση της εργαλειοποιημένης λαθρομετανάστευσης, η ίδια η Τουρκία ξεκίνησε από τον Ιούλιο του 2021 την ανέγερση τοιμενέντιου τείχους στα σύνορά της με το Ιράν. Στόχος του φράχτη είναι η απαγόρευση των μεταναστευτικών ροών και λαθρεμπορίας όπως αυτές που προέρχονται μέσω Ιράν από το Ιράκ και το Αφγανιστάν, αλλά και η αποτροπή της δράσης των Κούρδων μαχητών που βρίσκονται στη Συρία. Ο τοίχος θα έχει μήκος 295 χιλιόμετρα, ύψος 3 μέτρα και περιλαμβάνει και το σκάψιμο τάφρου των συνόρων, όπως το Βαν, για να τους δείξει πως «το πρόβλημα ασφαλείας της Ευρώπης δεν ξεκινά με την Ελλάδα και τη Βουλγαρία, ξεκινά εδώ», δικαιολογώντας επικοινωνιακά την πολιτική της (Politico, 03/01/2022).

Τείχος στη Νινευή: Το πολιτικό τρίγωνο Ροτζάβα, Claw-Lock & YBS

Ενας μέρος των συνόρων όμως θα μετατραπεί σε τοιμενέντιο τείχος, για ενίσχυση της αποτροπής του. Το ιρακινό τείχος είναι στα σύνορα με τη συριακή επαρχία της Αλ-Χασάκ, η οποία αυτήν τη στιγμή κυβερνείται από την αυτοανακηρυχθείσα το 2012 «Αυτόνομη Διοίκηση της Βόρειας και Ανατολικής Συρίας» (Autonomous Administration of North & East Syria). Το καθεστώς της AANES, που δεν αναγνωρίζεται από την κυβέρνηση της Συρίας ή οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση, εκτός από την τοπική βουλή της Καταλωνίας, είναι ουσιαστικά η κουρδική Ροτζάβα υπό τον έλεγχο των Συριακών Δημοκρατικών Δυνάμεων (Syrian Democratic Forces). Στις SDF συμμετέχουν οι κουρδικοί οχηματοποιοί YPG, YPJ και YAT (καθώς και κάποιες μικρότερες ασοσυριακές και χριστιανικές πολιτοφυλακές), τους οποίους η Τουρκία χαρακτηρίζει «τρομοκρατικούς».

Το «πρώτο στάδιο» του τείχους έχει μήκος 12 χιλιόμετρα και ύψος 3,5 μέτρα και κατασκευάστηκε στην επαρχία Νινευή, στην περιοχή της Σιντζάρ, στο βορειοδυτικό Ιράκ (AFP, 27/03/2022). Σύμφωνα με τους Ιρακινούς αξιωματούχους, στόχος παραμένει η αποτροπή της εισόδου τρομοκρατών της

ISIS εντός της χώρας, ενώ δεν έχει διευκρινιστεί μέχρι στιγμής η έκταση του τείχους. Η ίδια πηγή αναφέρει πως τον Ιανουάριο, στη συριακή επαρχία που ελέγχεται από τους Κούρδους, μαχητές της ISIS επιτέθηκαν σε φυλακή για να απελευθερώσουν ιχθυανιστές συντρόφους τους, πυροδοτώντας συγκρούσεις που κράτησαν για μέρες και άφησαν πίσω τους εκατοντάδες νεκρούς. Εκτιμάται πως πολλοί από αυτούς τους κρατούμενους διέφυγαν είτε προς Τουρκία είτε τουρκοκρατούμενες περιοχές της Συρίας. Παρά την εξαγγελθείσα νίκη του Ιράκ επί της ISIS, παραμένει μια χαμηλού επιπέδου εξέγερση, η οποία φουντώνει από καιρό εις καιρόν, ιδιαίτερα στις αγροτικές και ορεινές περιοχές μεταξύ του κουρδικού Ιράκ και των βόρειων προστίων της πρωτεύουσας.

Σύμφωνα με μίαν άλλη προσέγγιση, πίσω από την ανέγερση του τείχους στη Σιντζάρ υπάρχουν άλλες σκοπιμότητες, που έχουν να κάνουν με την τουρκική επιχείρηση «Claw-Lock» στην ίδια περιοχή, που ξεκίνησε στις 17 Απριλίου 2022 (βλ. «Σημερινή», 22/05/2022). Όπως γράφει ο Fehim Tastekin στο «Al-Monitor» (03/05/2022), η ανέγερση του τείχους στη Σιντζάρ από τη μια φαίνεται να βολεύει την Τουρκία διότι αποκρίνει

την επικοινωνία μεταξύ των Κούρδων από την κάθε πλευρά των συνόρων, από την άλλη το Ιράκ ασκεί αποτελεσματικότερο έλεγχο στην περιοχή αφού ελέγχεται από τη γιαζνιτική πολιτοφυλακή YBS (που συνεργάζεται με τους Κούρδους της YPG) και η οποία δεν έχει απόλυτη εμπιστοσύνη στις δυνάμεις ISF, περιλαμβανομένων των κουρδικών Peshmerga του Ιράκ. Ο φράχτης δυσχεραίνει την πρόσβαση σε «ανθρωπιστικούς διαδρόμους», όπως το ανεπίσημο «Highway 47» προς Συρία, το οποίο οι Γιαζνίτες μπορούν να χρησιμοποιούν για να διαφύγουν από τις επιθέσεις της ISIS.

Όπως αναφέρει σε ανάλυσή του στο United States Institute of Peace (12/04/2021), ο Osama Gharizi, ειδικός για θέματα που αφορούν το Ιράκ, η επαρχία αποτελείται από 14 περιοχές και είναι διαφιλονικούμενη μεταξύ της κεντρικής κυβέρνησης του Ιράκ και της Αυτόνομης Κυβέρνησης του Κουρδιστάν στο Ιράκ (Kurdish Regional Government). Μεταξύ των ομάδων που επιζητούν τον πολιτικό έλεγχο της περιοχής είναι οι Λαϊκές Δυνάμεις Κινητοποίησης, το Κουρδικό Εργατικό Κόμμα (PKK), οι Peshmerga της KRG και οι κυβερνητικές δυνάμεις της Βαγδάτης.

Ιρακινές Δυνάμεις Ασφαλείας & Ιρακινή Ομοσπονδιακή Αστυνομία

Σύμφωνα με τη σχετική πληροφόρηση που υπάρχει στην ιστοσελίδα του Διεθνούς Συνασπισμού κατά του Ισλαμικού Κράτους (Global Coalition to Defeat Daesh/ISIS, globalcoalition.org, 29/04/2022), οι Ιρακινές Δυνάμεις Ασφαλείας (ISF, Iraqi Security Forces, όπως χαρακτηρίζονται από τις ΗΠΑ τα στρατιωτικά και αστυνομικά σώματα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας του Ιράκ που δημιουργήθηκαν μετά το 2003), έχουν εκπαιδευτεί και εφοπλιστούν τον φράχτη στα σύνορα με τη Συρία για αποτροπή διείσδυσης μαχητών της ISIS. Η τάφρος που δημιουργήθηκε είναι 3 μέτρα βάθος και 3 μέτρα πλάτος, απροσπέλαστη από ανθρώπους, οχήματα, ακόμη και ζώα. Έχουν δημιουργηθεί οχυρωματικά έργα από άμμο και τοιμενέντια παρατηρητή-

ρια, ενισχυμένα φυσικά από τις κάμερες. Για πρώτη φορά οι στρατιώτες έχουν κυάλια νυκτός.

Η Ιρακινή Ομοσπονδιακή Αστυνομία (Iraqi Federal Police) υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών και έχει χαρακτηριστικά Χωροφυλακής, με τα στελέχη της να έχουν λάβει στρατιωτική εκπαίδευση. Η Ομοσπονδιακή Αστυνομία καλύπτει το κενό μεταξύ τοπικών αστυνομικών αρχών και του στρατού. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα της globalcoalition.org (13/05/2022), η IFP αναζητεί «εν υπνώσει πυρήνες» της ISIS εντός της ιρακινής επικράτειας, συμπεριλαμβανομένων και συμμοριών που σχετίζονται με αυτήν και εμπλέκονται σε λαθρεμπόριο ναρκωτικών, εμπορία προσώπων και άλλες εγκληματικές ενέργειες που αποφέρουν οικονομικό όφελος στην τρομοκρατική οργάνωση.

Στην αποστολή της IFP περιλαμβάνεται η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, του κυβερνοεγκλήματος, η προστασία σημαντικών γεωγραφικών τομέων, κρίσιμων υποδομών και κατοικημένων περιοχών. Η IFP, όπως και οι υπόλοιπες ISF, έχουν λάβει εκπαίδευση και υλικοτεχνική στήριξη από τον Διεθνή Συνασπισμό.

Για την ιστορία, η Κύπρος συμμετέχει στον Διεθνή Συνασπισμό κατά του Ισλαμικού Κράτους, που ιδρύθηκε το 2014 και ανάμεσα στα 84 μέλη του περιλαμβάνονται κράτη και διεθνείς οργανισμοί. Στην πιο πρόσφατη συνάντησή του στο Μαρακές του Μαρόκο, στις 11 Μαΐου 2022, με βασικό αντικείμενο τον συντονισμό των διεθνών προσπαθειών για καταπολέμηση της τρομοκρατίας, εκπροσωπήθηκε και η Κύπρος από τον ΥΠΕΞ Ιωάννη Κασουλίδη.

Εκτροχιασμός στις τιμές καυσίμων και η γεωπολιτική του πετρελαίου

ΜΑΡΙΟΣ ΠΟΥΛΑΔΟΥΣ
pouladousm@sig-
malive.com

ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΕ ΑΝΟΔΟ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΒΕΝΖΙΝΗΣ - ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ - ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Οι τιμές των καυσίμων, μιλάνε για τις τιμές των καυσίμων. Φτάσαμε στο σημείο που για να γεμίσει κάποιος ένα αμάξι μεσαίων κυβικών χρειάζεται περίπου 100 ευρώ. Στην επαρχία Λεμεσού η μέση τιμή αμόλυβδης 95 αγγίζει το 1,803 ευρώ το λίτρο, ενώ στη Λευκωσία η ανάλογη μέση τιμή είναι 1,727 ευρώ/Λ. Σε παγκόσμια κλίμακα, η μέση τιμή για το πετρέλαιο κίνησης φτάνει το 1,876/Λ. Από ποιους άραγε παράγοντες εξαρτάται η άνοδος της τιμής των υγρών καυσίμων; Είναι πλέον εμφανές πως όταν οι τιμές των καυσίμων ανεβαίνουν, οι καταναλωτές πληρώνουν άμεσα από την αντλία, αλλά και έμμεσα όταν το υψηλότερο κόστος μεταφοράς αυξάνει τις τιμές σε οτιδήποτε, από τρόφιμα μέχρι πάνες και υλικά κατασκευής. Μέχρι πού, λοιπόν, μπορεί να φτάσει η τιμή πετρελαίου/βενζίνης/φυσικού αερίου και πώς επηρεάζεται από τις διεθνείς εξελίξεις αλλά και τους περιβαλλοντικούς στόχους;

Η διαμόρφωση των τιμών

Αρχικά θα πρέπει να σημειωθεί ότι

τα προϊόντα πετρελαίου αποτελούν αντικείμενο Χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών και οι τιμές διαμορφώνονται, καθημερινά, σύμφωνα με τους κανόνες της προσηφοράς και της ζήτησης. Οι τιμές δημοσιεύονται στο Δελτίο «Platt's European Marketscan» και αφορούν: i) τη λεκάνη της Μεσογείου «MED-Genova», και ii) την περιοχή ARA (Αμστερνταμ-Ρότερνταμ-Αμβέρσα), τοποθεσίες που βρίσκονται τα μεγάλα διυλιστήρια και Εγκαταστάσεις. Σε γενικό πλαίσιο ο δείκτης Platt's λειτουργεί ως σημείο αναφοράς σε μια τιμολόγηση τύπου κοινής βάσης υπολογισμού (basing point pricing).

Ο ρόλος ΗΠΑ

Οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός πετρελαίου και επεξεργασμένος προϊόντων πετρελαίου στον κόσμο. Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει σημαντικός εξαγωγέας, στέλνοντας μεγάλες ποσότητες στη Λατινική Αμερική και την Ευρώπη.

Αλλά και οι Ηνωμένες Πολιτείες αγοράζουν πολύ πετρέλαιο από άλλες χώρες. Είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος εισαγωγέας στον κόσμο μετά την Κίνα. Αυτό οφείλεται εν μέρει στο ότι οι αμερικανικά διυλιστήρια δημιουργούνται συχνά για την επεξεργασία τύπων πετρελαίου διαφορετικών από αυτά που παράγονται στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Θα ήταν δαπανηρό και εξαιρετικά δύσκολο να ανακατασκευαστούν τα διυλιστήρια ώστε να επεξεργάζονται περισσότερο πετρέλαιο των ΗΠΑ, γι' αυτό οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι πιθανό να συνεχίσουν να εισάγουν μεγάλες ποσότητες ακόμη και αν επρόκειτο να παράγουν περισσότερες στην εγχώρια αγορά.

Το αραβικό πετρέλαιο

Όπως σημειώνει ο σχετικό δημοσίευμα των New York Times, για να βοηθήσει στην ανακούφιση αυτής της αυξανόμενης κρίσης, η κυβέρνηση Μπάιντεν ζητά από

τις αμερικανικές εταιρείες πετρελαίου και άλλους μεγάλους παραγωγούς πετρελαίου να αυξήσουν την παραγωγή τους, αλλά μέχρι στιγμής δεν έχει μεγάλη επιτυχία. Αυτό συμβαίνει επειδή η στελέχη της βιομηχανίας πετρελαίου φοβούνται ότι η τιμή θα μπορούσε να πέσει εάν αυξήσουν υπερβολικά την παραγωγή. Και χώρες όπως η Σαουδική Αραβία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα δεν μπορούν να αυξήσουν γρήγορα την παραγωγή για να αντισταθμίσουν την αναμενόμενη πτώση των ρωσικών προμηθειών.

Η προσπάθεια σταθεροποίησης της αγοράς πετρελαίου, ωστόσο, έρχεται επίσης σε αντίθεση με τη δεδηλωμένη φιλοδοξία του κ. Μπάιντεν να μεταφέρει τη χώρα στα ηλεκτρικά αυτοκίνητα και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ο παράγοντας Ρωσία

Η Ρωσία, συγκριτικά, είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος παραγωγός στον κόσμο και αντιπροσωπεύει περίπου ένα στα 10 βαρέλια στην παγκόσμια αγορά. Πριν η χώρα εισβάλει στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο, περίπου οι μισές εξαγωγές πετρελαίου της Ρωσίας πήγαιναν στην Ευρώπη, αντιπροσωπεύοντας 10 δις-

κατομμύρια δολάρια σε συναλλαγές τον μήνα. Πέρυσι, περίπου το 8 τοις εκατόν των εισαγωγών αργού πετρελαίου των ΗΠΑ προέρχονταν από τη Ρωσία.

Από την αρχή του πολέμου στην Ουκρανία, η Ρωσία πουλά λιγότερο πετρέλαιο εν μέρει λόγω των κυρώσεων που επιβλήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Ηνωμένες Πολιτείες και άλλες μεγάλες οικονομίες. Αυτό μείωσε τις παγκόσμιες προμήθειες και οδήγησε σε άλμα τις τιμές.

Εκτίμηση για το μέλλον

Μιλώντας στη «Σημερινή» ο οικονομολόγος-οικονομétrης, Γιώργος Αδαλής, εξήγησε πως υπάρχουν 11 λόγοι που ωθούν τις τιμές του αργού πετρελαίου σε ανοδική πορεία εδώ και ένα χρόνο, με σημαντικότερους το έλλειμμα προσφοράς-ζήτησης και τα αυξημένα war premiums. Οι ίδιοι λόγοι, εξήγησε, ισχύουν και για τα καύσιμα (διυλισμένα προϊόντα) συν έναν ακόμη: Την ανικανότητα των διυλιστηρίων να προλάβουν την αυξανόμενη ζήτηση.

Γι' αυτό και η ποσοστιαία άνοδος της τιμής του αργού είναι μικρότερη της άνοδου της αμόλυβδης και του ντίζελ στα πρατήρια. Επειδή οι λόγοι που δημιουργούν αυξητικές τάσεις θα συνεχίσουν να

υπάρχουν, οι τιμές θα συνεχίσουν την ανοδική τους πορεία μέχρι και το τέλος του έτους. Το επίπεδο των \$125 στο αργό είναι κάτι πάνω από οίγουρο στα επόμενα δύο τρίμηνα.

Αν και οι τιμές του φυσικού αερίου στις Ηνωμένες Πολιτείες βρίσκονται σε υψηλά ρεκόρ, την προηγούμενη εβδομάδα κατέγραψαν μια θεαματική πτώση. Αυτό οφείλεται, σύμφωνα με τον κ. Αδαλή, σε έκρηξη σε τερματικό εξαγωγικό σταθμό LNG στο Τέξας, με την τιμή από τα \$9,6 να πέφτει στα \$7,1 γιατί πλέον διατίθεται στην εσωτερική αγορά των ΗΠΑ, 20% περισσότερη ποσότητα. «Η απόβλεια αυτού το ποσοστό όμως από τις αγορές Ολλανδίας-Βρετανίας ωθεί τον ευρωπαϊκό δείκτη TTF ξανά προς τα πάνω, αφού οίγουρα όσο είναι εκτός συστήματος η εγκατάσταση Freeport στο Τέξας μειώνονται κατά 20%, τουλάχιστον, τα φορτία LNG από ΗΠΑ σε Ευρώπη», πρόσθεσε.

«Εκθρόβος πλέον είναι η τεκμαρτή μεταβλητότητα σε όλους τους παραπάνω δείκτες, η οποία θα συνεχίσει να διαλύει τους προϋπολογισμούς κρατών και εταιρειών. Η γενική ιδέα, παρά τις όποιες πιέσεις, θα είναι εξόχως ανοδική. Οι ανοδικές τάσεις θα συνεχιστούν και μόνο ένα lockdown,

που θα καταστρέψει τη ζήτηση, μπορεί να οδηγήσει τις τιμές προς τα κάτω! Το Brent σύντομα θα αγγίξει πλέον επίπεδα \$145-\$150 και αέριο στις ΗΠΑ για \$10 (μόλις επιδιωρωθεί η βλάβη στο Freeport). Ο ολλανδικός TTF, αντίθετα, μόλις επεσκουαστεί η βλάβη θα υποστεί διόρθωση προς τα κάτω, (στα όρια των €100) από τα €125 που έφτασε σήμερα», είπε

Ελπίδες στα διυλιστήρια

Εν κατακλείδι, αξίζει να σημειωθεί πως ακόμη και πριν από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, οι τιμές του πετρελαίου και της βενζίνης αυξανόνταν καθώς ο κόσμος σταδιακά ανέκαμψε από την πανδημία του Covid. Για μια σύντομη στιγμή το 2020, το κόστος ενός βαρελίου πετρελαίου έπεσε κάτω από το μηδέν, επειδή οι δεξαμενές αποθήκευσης ήταν γεμάτες από την έλλειψη ζήτησης. Τώρα, οι ταξιδιώτες και οι παραθεριστές έχουν επιστρέψει στον δρόμο και τα γραφεία και οι βιομηχανίες ανοίξαν ξανά.

Θα πρέπει πάντως να συνυπολογιστεί ότι πολλά διυλιστήρια κλείνουν καθώς οι εταιρείες πετρελαίου σχεδιάζουν μια μετάβαση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η πίεση θα μειωθεί το δεύτερο εξάμηνο του επόμενου έτους, όταν αναμένεται να ξεκινήσουν πολλά νέα μεγάλα διυλιστήρια, συμπεριλαμβανομένων της Μέσης Ανατολής, εκμιά σε έκθεσή της η συμβουλευτική Wood Mackenzi.

Καθώς ο πόλεμος στην Ουκρανία παρατείνεται και η ρωσική παραγωγή μειώνεται, οι αναλυτές έχουν προτείνει ότι η αγορά ενέργειας θα μπορούσε να ανανεωθεί εκ βάρθρων. Με την πάροδο του χρόνου, αυτή η αλλαγή στη ροή του πετρελαίου θα μπορούσε να μειώσει τη μόλυνση της Ρωσίας στην Ευρώπη. Αλλά μέχρι να έρθει περισσότερη προφορά στο ενεργειακό δίκτυο ή να πέσει η ζήτηση, οι τιμές στην αντλία πιθανότατα θα παραμείνουν υψηλές.

Η ΕΛΕΝΗ ΦΩΚΑ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΡΑΦΑΛΓΚΑΡ, 19 ΙΟΥΛΙΟΥ 1998

«Η Διζωνική θα μας κάνει τους τελευταίους Έλληνες στην ελληνική Κύπρο»

ΦΑΝΟΥΛΑ ΑΡΓΥΡΟΥ,
Ερευνήτρια/δημοσιογράφος
afanoulla@gmail.com

«ΝΑ ΜΗΝ ΕΧΕΙΣ ΚΑΝΕΝΑ ΦΙΛΟ, ΠΑΡΑ ΜΟΝΟΝ ΕΚΕΙΝΟΝ ΠΟΥ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΕΙΣ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝ. ΚΑΙ ΝΑ ΜΗΝ ΕΧΕΙΣ ΚΑΝΕΝΑΝ ΕΧΘΡΟ, ΠΑΡΑ ΜΟΝΟΝ ΕΚΕΙΝΟΝ ΠΟΥ ΥΠΟΣΚΑΠΤΕΙ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΟΥ ΠΡΟΚΟΠΗ», **ΑΔ. ΚΟΡΑΗΣ**

Στις 19 Ιουλίου 1998 η Ελένη Φωκά πορεύθηκε πλάι στα μέλη του «Λόμπι για την Κύπρο» και όταν έφθασε η πορεία στην Πλατεία Τραφάλγκαρ η κ. Φωκά οδηγήθηκε στην εξέδρα και περίμενε τη σειρά της να μιλήσει. Οι μόνοι που την προσέγγισαν και τη χαιρέτησαν, μας είπε αργότερα, ήταν ο κ. Κυριάκος Τσιουπράς (ανταποκριτής του ΡΙΚ τότε) και ο κ. Ανδρέας Καραολής, Γραμματέας της ΕΚΟ (Εθνικής Κυπριακής Ομοσπονδίας). Ο τελευταίος της είπε να προχωρήσει και να σταθεί πλάι στη σύζυγο του Υπ. Αρμοστή Απαλίδη. Η κ. Φωκά προχώρησε, αλλά, για άγνωστους λόγους, μόλις έφθασε εκεί, η κ. Απαλίδου άλλαξε θέση.

Κύριος ομιλητής στην Πλατεία ήταν ο τότε Υπουργός Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, Ντίνος Μιχαηλίδης (απεβίωσε 6/4/2020), και ακολούθησαν ο κ. Χάρης Σοφοκλείδης, τότε Πρόεδρος της ΕΚΟ, και 12 Βρετανοί βουλευτές.

Από όλους ακούσαμε τις γνωστές και

επαναλαμβανόμενες για 24 χρόνια ασπίδες ρητορείες, κούφιας και αποικιοκρατικής υποσχέσεις εκ του ασφαλούς για «λύση» ρατσιστικής Διζωνικής, Δικονομικής Ομοσπονδίας. Ακατανόητα χειροκροτήματα Ελλήνων προσφύγων από κάτω. Οι οποίοι, κατά τα άλλα, πορεύονταν... ζητώντας την απελευθέρωση των κατοχόμενων χωριών και πόλεων τους...

Ο κ. Σοφοκλείδης είχε ξεχάσει τη δασκάλα από την κατεχόμενη Αγία Τριάδα Καρπασίας. Μετά από υπόδειξη μελών του «Λόμπι για την Κύπρο» την κάλεσε να μιλήσει. Είχαν μιλήσει όλοι! Ήταν η τελευταία!

Η ομιλία της Φωκά ήταν μόλις δύο σελίδες δακτυλογραφημένες και αντί τρία λεπτά, ομιλούμενός ήταν διαρκείας εξι λεπτών. Δεν είχε καλά-καλά φθάσει στο τέλος της πρώτης και ο κ. Σοφοκλείδης φάνηκε να τις ψιθυρίζει κάτι και να την παροτρύνει για κάτι. **Της ζητούσε να συνοτμεύει, να τελεωνεί!**

Δεν επιτρέπεται να καταφερόμαστε εναντίον της Διζωνικής

Η Ελένη Φωκά αγνόησε τις παροτρύνσεις και ολοκλήρωσε. Καταχεροκροτήθηκε από το πλήθος. Συνέφερασαν ορισμένα πρόσωπα ξένων και δικών μας στην εξέδρα. Όχι γιατί έλασε τα... τρία λεπτά! Αλλά πώς ξεφυγε άνθρωπος να μιλήσει εναντίον της Δ.Δ.Ο! Ακατανόητο! Ο κ. Χάρης Σοφοκλείδης αμέσως ακολούθησε την Ελένη Φωκά κάτω και της επιτέθηκε φραστικά για την ομιλία της. Αναυδος έμεινε ο κόσμος γύρω στην Ελένη Φωκά από τη συμπεριφορά του.

«Υποτίμησες τη νομιμότητα μας. Δεν έπρεπε να πεις όσα είπες. Δεν γνωρίζουμε εμείς το Κυπριακό και θέλαμε εσένα να μας το εξηγήσεις; Πρόσβαλες τους Βρετανούς βουλευτές...».

Σημειώνω ότι οι «φίλοι», τότε μαζί και η Πολίτη Γκριν, δεν είχαν την ελάχιστη ευπρέπεια να την χαιρετήσουν με μίαν απλή χειραψία... Όπως και ορισμένοι δικοί μας...

Το «σκλαβάκι» δεν χωρούσε

Κατά τα άλλα, μετά την πορεία και καθιερωμένες ομιλίες, οι Βρετανοί βουλευτές ανταμείβονταν με γεύμα από την ΕΚΟ. Η Ελένη Φωκά δεν χωρούσε στο «επίσημο γεύμα». Αντίκει σε άλλη παράταξη... Αυτών που αγωνίζονται και δίνουν το αίμα τους ακόμη, για να υπάρχει ελευθερία για όλους. Μια συμπεριφορά, που δεν είχε τίποτα να ζηλέψει από εκείνην που απαρχαίνει της Νοτίου Αφρικής...

Ο Eddie O'Hara στον δρόμο...

Φεύγοντας από την Πλατεία Τραφάλγκαρ και καθώς κατευθυνόμασταν προς το αυτοκίνητο του ξαδελφού της Ελένης Φωκά, Λεόντου Χριστοδούλου (ήμασαν τέσσερα άτομα - η γράφουσα με τον σύζυγό της, η Ελένη και ο ξάδελφός της), στο απέναντι πεζοδρόμιο ήταν ο Εργατικός βουλευτής «φίλος», Eddie O'Hara, με τη σύζυγό του. Δεν γύρισε να χαιρετήσει. Τότε του φώναξε με δυνατή φωνή ο ξάδελφος της Ελένης: «Ε, κ. Οχάρα, έλα να δεις την Ελένη μας». Αναγκαστικά διασταύρωσαν και πήλυν. Με διαστακτικό τρόπο χαιρέτησε. Όταν δε η Ελένη τού είπε: «Είκοσι τέσσερα χρόνια, κ. Οχάρα, είναι πάρα πολλά, τίποτε δεν έγινε, τι κάνετε...», ο Οχάρα με κυνισμό απάντησε καθώς βιαζόντουσαν να φύγουν: «Του... χρόνου θα πάτε στα σπία σας. Θα πρέπει να μιλήσουμε στους Αμερικανούς!»

Ο ίδιος «φίλος» Εργατικός βουλευτής

(κατά τα άλλα ελληνόφωνος), που στις 3 Μαρτίου 1997 από το βήμα της Βουλής των Κοινοτήτων είχε πει: «Η Βουλή δεν πρέπει ποτέ να ξεχάσει τη νομιμότητα της τουρκικής εισβολής το 1974...» (Θεωρούσε νόμιμη την πρώτη εισβολή και παράνομη μόνο τη δεύτερη - πέθανε 28/5/2016).

Η ομιλία Ελένης Φωκά στην Πλατεία Τραφάλγκαρ 19 Ιουλίου 1998

«Αγαπητά μου αδελφια και εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση που βρίσκομαι ανάμεσά σας ύστερα από 24 χρόνια βάρβαρης και βάντασης τουρκικής εισβολής και κατοχής και εκδιωγμένη για έναν χρόνο από το σπίτι μου και την εργασία μου. Για να διατρανώσουμε γι' ακόμα μια φορά την απαίτησή μας σε όλους όσους καφεύουν, στους διεθνείς οργανισμούς και δυνάμεις της Γης, ότι δεν ξεχνούμε και διεκδικούμε την απελευθέρωση και όχι νόθες και συγκαλυμμένες λύσεις...

Είκοσι τέσσερα χρόνια και δεν επέφεραν ακόμα σε καμιά οργάνωση ανθρωπίνων δικαιωμάτων να επισκεφτεί τα κατεχόμενα εδάφη μας και να διερευνήσει τις άγριες και βάρβαρες συστηματικές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στους σκλαβωμένους της Καρπασίας...

Η ίδια τακτική και για την καταστροφή

της περιβαλλοντικής μας κληρονομιάς... Οι Τούρκοι καίνε τα δάση μας και για καυσόξυλα τις ελιές και τα δέντρα μας...

Είκοσι ένα χρόνια μετά, τον Δεκέμβριο του 1995, ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών υπέβαλε στο Συμβούλιο Ασφαλείας έκθεση, όπου καταγράφονταν σοβαρές επισημάνσεις παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων με συστάσεις στην τουρκική πλευρά από την ΟΥΝΦΙΚΥΠ για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των εγκλωβισμένων... Ουδέποτε υποθετήθηκαν από την τουρκική πλευρά...

Είκοσι τέσσερα χρόνια συνδιαλλαγής, πιέσεων, υποχωρήσεων, συνομιλιών και όμως οι ξένες δυνάμεις μας υποδεικνύουν άδικες λύσεις, για να μην πω προδοτικές λύσεις, αγνοώντας εντελώς τα συμφέροντα και τα ανθρώπινα δικαιώματα των νομίμων κατοίκων της Κύπρου, που βρίσκονται εκεί για χιλιάδες χρόνια. Μας προτείνουν λύσεις που εξυπηρετούν τα δικά τους οικονομικά και γενικά στρατηγικά, στρατιωτικά συμφέροντα και της Τουρκίας.

Προσπαθούν να μας επιβάλουν λύση διχοτομική, όπως τη δικονομική διζωνική ομοσπονδία, για να νομιμοποιήσουμε με την υπογραφή και συγκατάθεσή μας τα τελεωμένα μιας βάρβαρης και παράνομης τουρκικής εισβολής και κατοχής. Μας ζητούν να δεχτούμε την εξαφάνιση, τον ξεριζωμό από τη γη των προγόνων μας, όπως έγινε στην πράξη με τη Συμφωνία της 3ης Βιέννης. Η δικονομική δικονομική ομοσπονδία, αγαπητά μου αδελφια, θα μας κάνει τους τελευταίους Έλληνες στην ελληνική Κύπρο μας.

Το κυπριακό πρόβλημα δεν είναι πρόβλημα δύο κοινοτήτων, όπως μας λένε, γιατί είναι θέμα παράνομης εισβολής και κατοχής. Γι' αυτό είναι πρόβλημα επιβολής του διεθνούς δικαίου και της διεθνούς νομιμότητας ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθερίας. Και οι διεθνείς οργανισμοί και η Ενωμένη Ευρώπη καθώς και πρωτίστως

η εγγυήτρια Βρετανία έχουν τεράστιες ευθύνες να σεβαστούν τις αρχές αυτές και να τις εφαρμόσουν και στην Κύπρο. Η εγγυήτρια Βρετανία έχει, λοιπόν, υποχρεώσεις και πέρα από εκείνες που απορρέουν από τη συμμετοχή της στη Συνθήκη Εγγυήσεων, που δυστυχώς δεν τήρησε.

Επιτέλους πότε θα πούμε φτάνει πια και θα υψώσουμε τη φωνή μας σε όποιο μας επιβάλλει να δεχτούμε τέτοιες λύσεις που συμφέρουν στους κατακτητές, στους θύτες και όχι στα θύματα; Που μας επιβάλλουν λύσεις με μειωμένα ανθρώπινα δικαιώματα, με απαράδεκτες και απάνθρωπες φυλετικές διακρίσεις που οι λίγοι θα κυβερνούν τους πολλούς; Πότε θα πούμε ότι δεν ζητούμε τίποτε περισσότερο αλλά ούτε και λιγότερο από την εφαρμογή των αποφάσεων και διακηρύξεων του ΟΗΕ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Διεθνούς Δικαίου...

Να μην ντριπτόμαστε ή να διατάζουμε να απαιτούμε την ανατροπή των τελεωμένων και να απαιτούμε την εθνική μας ασφάλεια. Την ασφάλεια της αξιοπρέπειάς μας, συνειδήσεως και αγάπης για μια πατρίδα που έγινε έρμαιο ξένων συμφερόντων. Την υπεράσπιση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, της δημοκρατίας που ο Ελληνισμός έφερε σε ολόκληρη την ανθρωπότητα, που είναι γέννημα της Ελλάδας, πρέπει να είναι ο φόρος του δρόμου που πρέπει να επιλέξουμε πλέον να ακολουθήσουμε για τη σωστή διεκδίκηση των δικαίων μας.

Αγαπητά μου ξενιτεμένα αδελφια. Όταν μας υπόσχονται δίκαιη και βιώσιμη λύση, να μην ντριπτόμαστε να ανταπαντήμε ότι μόνο η απελευθέρωση είναι δίκαιη και βιώσιμη για μας. Καμιά διζωνική δικονομική ομοσπονδία δεν είναι δίκαιη και βιώσιμη, γιατί καταπατά κατάφωρα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Πώς μπορεί λοιπόν να χειροκροτείται ως δίκαιη και βιώσιμη;

Σας ευχαριστώ και ευγενικά στην Κύπρο μας».

Η ΕΛΕΝΗ ΦΩΚΑ ΟΜΙΛΕΙ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΡΑΦΑΛΓΚΑΡ, 19 ΙΟΥΛΙΟΥ 1998. ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΑΥΤΗΝ ΟΙ κ.κ. ΧΑΡΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΙΔΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΟΛΗΣ ΚΑΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΝΤΙΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ (ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΓΡΑΦΟΥΣΑΣ «ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ», 1998).

Τα Ανώτατα Δικαστήρια και το Δίκαιο της Ανάγκης

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΥΡΗΣ

Ο ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΣ ΣΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ, ΕΞΗΓΕΙ ΣΤΗ «Σ» ΠΩΣ Η ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟ 1964 ΣΥΝΕΒΑΛΕ ΣΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΩΓΙΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ, ΠΑΡΑ ΤΗ ΝΕΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕ ΝΑ ΕΠΙΒΑΛΕΙ Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗΣ – ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΣΕ. ΑΝΑΦΕΡΤΑΙ, ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ, ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΟΥΜΕΝΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ

Ε

πειτα από την τουρκα-νισαρία του Δεκεμβρίου 1963-1964, την αποχώρηση των Τουρκοκυπρίων από τη Δημόσια Υπηρεσία και τη συνεπακόλουθη θεσμική κρίση, η Βουλή θέσπισε τον «περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμο του 1964». Στο προοίμιο του εν λόγω Νόμου σημειώνονταν οι λόγοι που ώθησαν στην απόφαση της Βουλής: «Δεδομένου ότι πρόσφατα γεγονότα κατέστησαν αδύνατον την λειτουργία του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανώτατου Δικαστηρίου (High Court) και την από άλλων αιτίσεων απονομή της δικαιοσύνης και δεδομένου ότι είναι επιβεβλημένη η απονομή της δικαιοσύνης μη παρακωλυομένης υπό της συνεπείας των γεγονότων τούτων δημιουργηθέντων πλέον στο νέο Ανώτατο Δικαστήριο της ενασχόλησής της υπό του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανώτατου Δικαστηρίου (High Court) μέχρι τούδε ενασκουμένης δικαιοδοσίας και δεδομένου ότι κατέστη επάναγκες όπως ληφθούν επί τούτου νομοθετικά μέτρα μέχρις ου ο Κυπριακός λαός εκφέρει την άποψιν αυτού επί των ζητημάτων τούτων...».

Βάσει του προαναφερθέντος νόμου (Ν. 33/1964), ιδρύθηκε Ανώτατο Δικαστήριο, στο οποίο συνενώθηκαν το Ανώτατο Δικαστήριο (High Court) και το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο (Supreme Constitutional Court) όπως προνοούνταν από το Σύνταγμα του 1960. Οι δικαιοδοσίες και εξουσίες των δύο Σωμάτων συγκεντρώθηκαν πλέον στο νέο Ανώτατο Δικαστήριο που ιδρύθηκε στο πλαίσιο των προπαιθειών αντιμετώπισης της συνταγματικής – θεσμικής κρίσης που δημιουργήθηκε την περίοδο 1963-1964. Η συγκεκριμένη εξέλιξη ήταν καθοριστική για την υπόσταση της ίδιας της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς αποτέλεσε αμύλη για να αναγνωριστεί η συνέχεια της νομιμότητας του 1960 μέσω του Δικαίου της Ανάγκης, όπως καθορίστηκε από την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου στην υπόθεση «The Attorney-General of the Republic v. Mustafa Ibrahim and others (1964)».

Εντός του μνός αναμένεται ότι θα τεθούν στη Βουλή προς ψήφισμα τρία νομοσχέδια για μεταρρύθμιση της Δικαιοσύνης. Στη βάση της προαποφασισμένης μεταρρύθμισης, προβλέπεται η λειτουργία δύο Δικαστηρίων (Ανώτατου και Ανώτατου Συνταγματικού), με πρόσθετες δικαιοδοσίες. Με αφορμή την εξέλιξη αυτή, συζητούμε με τον δικηγόρο Νικόλα Στ. Κωνσταντινίδη, Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Κερύνειας, για το ιστορικό ίδρυσης του Ανώτατου Δικαστηρίου υπό τη σημερινή του μορφή, τη σημασία της απόφασης του 1964, αλλά

και για την επιχειρούμενη μεταρρύθμιση στον τομέα της Δικαιοσύνης.

Μπορείτε, κατ' αρχάς, να μας εξηγήσετε εν συντομία τις διαφορές στη λειτουργία των δύο Ανώτατων Δικαστηρίων που προνοούνταν από το Σύνταγμα του 1960; Γιατί κρίθηκε απαραίτητη η συγχώνευσή τους το 1964;

Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας προέβλεπε για τη λειτουργία δύο Ανώτατων Δικαστηρίων, του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου (Supreme Constitutional Court) και του Ανώτατου Δικαστηρίου (High Court). Ειδικότερα, το άρθρο 133 του Συντάγματος προέβλεπε την ύπαρξη Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου, η σύνθεση του οποίου θα αποτελέσει από έναν Ελληνοκύπριο Δικαστή, έναν Τουρκοκύπριο Δικαστή και Πρόεδρο έναν ουδέτερο Δικαστή, δηλαδή που να μην ανήκει σε καμιά από τις δύο κοινότητες που προέβλεπε το Σύνταγμα και να μην ήταν υπήκοος καμίας εκ των τριών εγγυητριών δυνάμεων. Πρώτος Πρόεδρος του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου ήταν ο αμφιλεγόμενος Γερμανός συνταγματολόγος Ernst Fortshoff. Ο Ελληνοκύπριος δικαστής ήταν ο Μιχαλάκης Α. Τριανταφυλλίδης και ο Τουρκοκύπριος δικαστής ο Mehmet Nedjati Munir.

Το Δικαστήριο αυτό ήταν επιφορτισμένο με την εκδίκαση υποθέσεων Δημοσίου Δικαίου (π.χ. εκδίκαση προσφυγών από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο της Δημοκρατίας σε σχέση με νόμο ή απόφαση της Βουλής, των οποίων διάταξη αποτελούσε δυσμενή διάκριση σε βάρος μιας εκ των δύο κοινοτήτων, γνωμοδοτούσε για την συνταγματικότητα νόμων, άρση συγκρούσεων αρμοδιότητας μεταξύ διαφόρων οργάνων ή Αρχών της Δημοκρατίας, εκδίκαση εκλογικών ενστάσεων κ.ο.κ.).

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποτελούνταν από δύο Ελληνοκύπριους Δικαστές, έναν Τουρκοκύπριο Δικαστή και ουδέτερο Πρόεδρο, ο οποίος σύμφωνα με το άρθρο 153.1 του Συντάγματος διεθέτε δύο ψήφους. Το Ανώτατο Δικαστήριο είχε κυρίως δευτεροβάθμια δικαιοδοσία, δηλαδή την αρμοδιότητα εκδίκασης επόμενων για υποθέσεις αστικής και ποινικής φύσεως, αλλά και πρωτοβάθμια δικαιοδοσία σε συγκεκριμένα θέματα όπως την έκδοση προνομιακών ενταλμάτων. Πρώτος πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου έως το 1961 διετέλεσε ο Ιρλανδός Barra O'Briain και στη συνέχεια ο Καναδός John Leonard Wilson. Οι δύο Ελληνοκύπριοι Δικαστές ήταν ο Γεώργιος Σ. Βασιλειάδης και ο Ιούλιος Π. Ιωσφιδής, και ο Τουρκοκύπριος δικαστής ο Mehmet Zekia.

Με την εκδήλωση της τουρκικής ανταρσίας το 1963-1964 και στον απόηχο της συνταγματικής κρίσης, που κορυφώθηκε με την αποχώρηση των Τουρκοκυπρίων από την Κυβέρνηση και τη Βουλή των αντιπροσώπων, τα δύο ανώτατα δικαστήρια παρέλυσαν. Ο Γερμανός Πρόεδρος του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου είχε παραιτηθεί από τη θέση του τον Ιούλιο του 1963 και ενώ ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος είχαν συμφωνήσει στον διορισμό ενός Αυστραλού νομικού προς αντικατάστασή του, μεσολάβησε η τουρκανισαρία τον Δεκέμβριο του 1963 και, ως εκ τούτου, δεν κατέστη δυνατή η ανάληψη της θέσης. Ο Πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου παραιτήθηκε επίσης τον Μάιο του 1964. Παρά το ότι οι δύο Τουρκοκύπριοι Δικαστές που συμμετείχαν στη σύνθεση των δύο Ανώτατων Δικαστηρίων είχαν παραμείνει στις θέσεις τους, η δυστοκία διορισμού νέων ουδέτερων Προέδρων των Ανώτατων Δικαστηρίων, ένεκα της απαραίτητης συμφωνίας του Τούρκου Αντιπροέδρου σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συντάγματος, κατέστησε τη λειτουργία των δύο Σωμάτων αδύνατη. Δεν ήταν δυνατή ούτε η τροποποίηση των σχετικών προνοιών του Συντάγματος, καθώς αυτές, σύμφωνα με το άρθρο 182 του Συντάγματος, δεν υπόκεινται σε ουδεμία τροποποίηση. Πρόκειται γι' ακόμη μίαν από τις στρεβλώσεις ενός περίπλοκου, δυσλειτουργικού και αντιδημοκρατικού Συντάγματος, η φιλοσοφία του οποίου

επιβλήθηκε εξωθεν με τις Συμφωνίες της Ζυρίχης.

Σε αυτό το πλαίσιο θεοπίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, χωρίς τη συμμετοχή των Τουρκοκύπριων βουλευτών, ο Περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμος (Ν.33/1964). Τονίζεται ότι ο εν λόγω Νόμος δεν κατήργησε τα δύο Ανώτατα Δικαστήρια, απλώς διακοπούσε της έκφρασης καίσασης που δημιουργήθηκε, το νέο ενιαίο Ανώτατο Δικαστήριο που συστάθηκε να εκτελούσε συγκεκριμένα τις αρμοδιότητες του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανώτατου Δικαστηρίου. Ο προαναφερθείς νόμος προέβλεπε ότι το νέο Ανώτατο Δικαστήριο θα απαρτιζόταν από πέντε ή περισσότερους Δικαστές, αλλά όχι περισσότερους από επτά, και πως οι τρεις Ελληνοκύπριοι και δύο Τουρκοκύπριοι Δικαστές, που συμμετείχαν στη σύνθεση των δύο Ανώτατων Δικαστηρίων που προέβλεπε το Σύνταγμα, θα συμμετείχαν στη σύνθεση του νέου Ανώτατου Δικαστηρίου. Μάλιστα, ο Τουρκοκύπριος Δικαστής Mehmet Zekia υπήρξε και ο πρώτος Πρόεδρος του Σώματος, ένεκα της αρχαιότητάς του.

Η πιο πάνω ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία για να αποφευχθεί η κατάρρευση του συστήματος της Δικαιοσύνης, λόγω των αδιεξόδων που προέκυψαν και των περιορισμών του Συντάγματος για τον διορισμό δικαστών στα ανώτατα δικαστήρια.

Η απόφαση για συγχώνευση των δύο Σωμάτων προκάλεσε αντίδραση εκ μέρους των Τουρκοκυπρίων. Μάλιστα, το Ανώτατο Δικαστήριο κλήθηκε να αποφανθεί επί της νομιμότητάς της, ενώ η απόφαση στην εν λόγω υπόθεση κρίνεται σημαντική για την ίδια την υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πώς ακριβώς εξελίχθηκαν τα γεγονότα και ποιά έκπαιη η σημαντικότητά τους;

Όντως, στην υπόθεση σταθμός «The Attorney-General of the Republic v. Mustafa Ibrahim and Others (1964) CLR 195», το νέο ενιαίο Ανώτατο Δικαστήριο με σύνθεση τους Δικαστές Γιώργο Βασιλειάδη, Μιχαλάκη Τριανταφυλλίδη και Ιούλιο Ιωσφιδή, κλήθηκε να αποφανθεί επί της νομιμότητας του Περί Απονομής της Δικαιοσύνης Νόμου του 1964 και της νόμιμης υπόστασης του ίδιου του Δικαστηρίου. Επρόκειτο για ποινική υπόθεση εναντίον Τουρκοκυπρίων, οι οποίοι κατηγορούνταν για προπαρασκευή πολέμου ή πολεμικής φύσης επιχειρήσεων και της χρήσης ένοπλης βίας εναντίον της Κυβέρνησης. Το πρωτόδικο δικαστήριο, παρά τη σοβαρότητα των κατηγοριών, άφησε τους κατηγορούμενους ελεύθερους με εγγύηση. Ο τότε Γενικός Εισαγγελέας,

Ο ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΣ ΣΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ.

Κρίτων Τορναρίτης, εφεσίβαλε την εν λόγω απόφαση και τέθηκε ενώπιον του νέου ενιαίου Ανώτατου Δικαστηρίου. Σε εκείνο το στάδιο ο Τουρκοκύπριος δικηγόρος Α. Μ. Berberoglou ηγείρε το ζήτημα της νομιμότητας του νόμου και του Δικαστηρίου.

Στην απόφαση που εξέδωσε τελικώς το Δικαστήριο στις 10 Νοεμβρίου 1964, αποφάνθηκε ότι ο Νόμος του 1964 και το νέο ενιαίο Ανώτατο Δικαστήριο νομίμως θεοπίστηκαν κατά παρέκκλιση των προνοιών του Συντάγματος, στη βάση του νομικού αξιώματος του Ρωμαϊκού Δικαίου ότι η σωπρία της πατρίδας και του λαού είναι ο υπέρτατος νόμος (salus populi suprema lex esto), το γνωστό Δίκαιο της Ανάγκης. Ο Νόμος δε δημιουργήθηκε μόνο στα ελληνικά, με ενέργειες μόνο του Προέδρου της Δημοκρατίας, καθώς ο Τουρκοκύπριος Αντιπρόεδρος είχε αποχωρήσει από τη θέση του και αρνιόταν να εκπληρώσει τα καθήκοντά του. Συνοπτικά να αναφέρω ότι το Δικαστήριο, αιτιολογώντας την απόφασή του, έθεσε αριθμό κριτηρίων για να είναι δυνατή η επίκληση και χρήση του Δικαίου της Ανάγκης. Αυτά τα κριτήρια ήταν: Να υπάρχει μια επιτακτική και αναπόφευκτη ανάγκη, η μη ύπαρξη οποιασδήποτε άλλης θεραπείας, τα μέτρα που λαμβάνονται θα έπρεπε να είναι ανάλογα με την ανάγκη και τα μέτρα θα ισχύουν για όσο διάστημα εξακολουθεί να

υφίσταται η κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Η κατάσταση στην οποία είχε περιέλθει η Κυπριακή Δημοκρατία μετά την αποχώρηση των Τουρκοκυπρίων από τους θεσμούς της πολιτείας είχε κριθεί από το Δικαστήριο ότι ικανοποιούσε τα πιο πάνω κριτήρια και ότι οι ενέργειες που είχαν ληφθεί για άρση των παράλυσης του τομέα της Δικαιοσύνης ήταν ανάλογες με την ανάγκη που υπήρχε.

Αναμφίβολα αποτελεί μέχρι σήμερα την πιο σημαντική δικαστική απόφαση στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας, τόσο για τις νομικές όσο και για τις πολιτικές της προεκτάσεις. Συνέβαλε καταλυτικά στη διάσωση της Κυπριακής Δημοκρατίας και δημιούργησε και τις συνθήκες εκείνες που επέτρεψαν τη λειτουργία των θεσμών μέχρι σήμερα. Σημειώνεται ότι η εμπέλευση της εν λόγω απόφασης ξεπέρασε τα όρια της Κύπρου, καθώς επίκλησή της έγινε και σε δικαστικές αποφάσεις στο Πακιστάν, τη Ρωσία και τον Καναδά. Αξιολογήθηκε επίσης θετικά από τον διακεκριμένο Άγγλο συνταγματολόγο, Καθηγητή Stanley Alexander de Smith.

Σημειώνεται ότι είχε προηγηθεί στις 4 Μαρτίου του 1964 και η υιοθέτηση του Ψηφίσματος 186/1964 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, με το οποίο αναγνωρίζονταν η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και η ευθύνη της για τη διατήρηση και την αποκατάσταση του νόμου και της τάξης. Το εν λόγω ψήφισμα

ήταν πολύ σημαντικό για τη συνέχεια της αναγνώρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της διεθνούς υπόστασής της, αλλά και για την συνταγματική της επιβίωση.

Επείγει η ψήφισμα της μεταρρύθμισης

Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης που προωθείται στον τομέα της Δικαιοσύνης (και αναμένεται να θεοπιστεί εντός του παρόντος μνός), γίνεται λόγος για σύσταση των δύο Ανώτατων Δικαστηρίων. Τι οδηγεί σε αυτήν την απόφαση;

Η προτεινόμενη θεοπιση του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανώτατου Δικαστηρίου, καθώς και η σύσταση Εφετείου, αποτελεί τον κύριο άξονα της μεταρρύθμισης της ανώτατης βαθμίδας των δικαστηρίων του τόπου μας. Αναμφίβολα, στόχοι της επιχειρούμενης μεταρρύθμισης είναι η διασφάλιση της εξειδίκευσης, της ταχύτητας στην απονομή της δικαιοσύνης, της διαφάνειας και του ελέγχου μεταξύ των δικαστικών θεσμών, αλλά και η ενδυνάμωση της ανεξαρτησίας του θεσμού της Δικαιοσύνης. Όλοι οι εταίροι του τομέα της Δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, καθώς και οι εμπειρογνώμονες, συνηγορούν θετικά στην προτεινόμενη διάρθρωση και αποτελεί πλέον ευθύνη της νομοθετικής εξουσίας να προωθήσει τα νομοσχέδια για ψήφισμα.

Ποια κρίνετε ως τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο τομέας της Δικαιοσύνης; Ποιες θα έπρεπε να ήταν οι προτεραιότητες της πολιτείας ως προς τη μεταρρύθμισή του;

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα ο τομέας της Δικαιοσύνης είναι η σοβαρή πολύ μεγάλη καθυστέρηση στην εκδίκαση των υποθέσεων από τα Δικαστήριά μας, τόσο πρωτόδικα όσο και κατ' έφεση. Η αδικαιολόγητη αυτή καθυστέρηση οφείλεται σε σειρά από λόγους και έχει σοβαρές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις. Ενδεικτικά, στην πρόσφατη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «EU Justice Scoreboard» για το έτος 2022, η Κυπριακή Δημοκρατία κατείχε στην τελευταία θέση μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε. ως προς τον χρόνο εκδίκασης αστικών, εμπορικών και διοικητικών υποθέσεων. Η έκθεση αναδεικνύει επίσης το λυπηρό γεγονός ότι η πολιτεία δεν έχει επενδύσει στον τομέα των απαραίτητων εκείνων πόρων για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος απονομής της Δικαιοσύνης. Αυτό που επείγει να υλοποιηθεί, σε πρώτο στάδιο, είναι η ψήφισμα των νομοσχεδίων που εκκρεμούν ενώπιον της νομοθετικής εξουσίας, τα οποία αφορούν στη δικαστηριακή μεταρρύθμιση της ανώτατης βαθμίδας, καθώς ο τομέας της Δικαιοσύνης βρίσκεται σε οριακό σημείο. Παράλληλα, θα πρέπει να συνεχιστεί η μεταρρύθμιση και ο εκσυγχρονισμός της Δικαιοσύνης με επίκεντρο τη χρήση σύγχρονων τεχνολογικών μέσων για διεκπεραίωση των δικαστικών διαδικασιών, τη δημιουργία ανεξάρτητης δικαστικής υπηρεσίας που θα επιφορτιστεί με ζητήματα διοικητικής φύσεως, αλλά και την προσθήκη εν εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, όπως είναι οι θεσμοί της διαμεσολάβησης και της διαιτησίας.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ ΤΗΣ «ΧΑΡΑΥΓΗΣ» (11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1964) ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΜΕΡΑ, ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΤΑΝ Η ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1964: «ΤΟ ΖΥΡΙΧΙΚΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΟΥΣΤΙΚΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ»

«Ο Σύλλογός μας είναι κομμάτι της Κερύνειας»

Τέλος, θα ήθελα να αναφερθώ με στον Δικηγορικό Σύλλογο Κερύνειας, του οποίου την προεδρία αναλάβετε προσφάτως. Ποιοι είναι οι στόχοι και το ευρύτερο όραμά σας για τον Σύλλογο; Πέραν των πρακτικών των στόχων ως προς τα δικηγορικά δράματα, σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι δημόσιες δραστηριότητες του συμβάλλουν στη διατήρηση της μνήμης και στην επανένταξη της Κερύνειας στην καθημερινότητά μας;

Η πορεία του δικηγορικού Σώματος

της Κερύνειας είναι μακρά και η δράση των μελών του πλούσια. Ο Σύλλογός μας είναι κομμάτι της Κερύνειας. Αν και μικρή σε μέγεθος, η Κερύνεια είχε ιστορικά μεγάλο πνευματικό εκτόπισμα, το οποίο κληρονομούμε ως παρακαταθήκη και εμείς, οι νεότερες γενιές Κερυνειωτών, οφείλουμε να το διαφυλάξουμε και να το αναδείξουμε. Η επιχειρούμενη ενδυνάμωση του Δικηγορικού Συλλόγου Κερύνειας και οι δημόσιες δραστηριότητές μας θεωρώ ότι, μεταξύ άλλων, συμβάλλουν στη διατήρηση της συλλογικής μνήμης της Κερύνειας που είναι ένας

από τους κύριους στόχους μας. Ενδύω ταυχόμαστε με την καταγωγή μας, επιαναφέρουμε την Κερύνεια στο προσκήνιο. Με έδρα την Πλατεία Δικαστηρίων στη Λεωφόρο 28ης Οκτωβρίου στην Κερύνεια, ο Σύλλογός μας προσμένει και αγωνίζεται για επιστροφή στη φυσική του έδρα και στην αποκατάσταση του δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Κερυνειωτών, αλλά και όλων των νόμιμων πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η κατοχή της Κερύνειας από τον υπόλοιπων εδαφών μας από την Τουρκία αποτελεί ανοικτή πληγή. Ως

λειτουργοί της Δικαιοσύνης, καταγόμενοι από κατεχόμενη επαρχία όπου το δίκαιο έχει παραβιαστεί βανάουσα, οφείλουμε να τοποθετήσουμε το επαγγελματικό μας Σώμα στο επίκεντρο κάθε δράσης που αφορά στην δικαιοσύνη. Σε αυτό το πλαίσιο, ως Κερυνειώτες νομικοί φιλοδοξούμε με τις δράσεις και παρεμβάσεις μας να ενδοχούσουμε τον αντικατοχικό αγώνα του τόπου μας, αλλά και να συνδράμουμε στη βελτιστοποίηση των συνθηκών απονομής της δικαιοσύνης και στην ενίσχυση του κράτους δικαίου.

Άγνωστοι αγωνιστές: Ελλαδίτες εθελοντές αγωνιστές της ΕΟΚΑ

Χαράλαμπος Χαράλαμπιάδης

ΠΩΣ ΕΝΕΡΓΟΥΣΑΝ ΜΥΣΤΙΚΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΡΥΠΙΝΟ ΜΑΤΙ ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΡΕΤΑΝΩΝ ΠΡΑΚΤΩΡΩΝ

Όταν αναφερόμαστε στις μυστικές προετοιμασίες για την έναρξη του επικού, Απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ, δεν πρέπει ποτέ να

παραλείπουμε και τη συμβολή ο' αυτές πολλών Ελλαδιτών αδελφών μας, ανάμεσα στους οποίους συγκαταλέγονται διπλωμάτες, στρατιγωί, καθηγητές πανεπιστημίων, νομικοί, πλοιοκτήτες ισοφόρων, λιμενικοί και αρκετοί αξιωματούχοι διαφόρων κυβερνητικών υπηρεσιών. Τα ονόματα και τις ιδιότητες των αγωνιστών αυτών, πολλοί από τους οποίους έπαιζαν τη ζωή τους κορώνα-γράμματα ή διέτρεχαν μεγάλο κίνδυνο να διωχθούν από τις υπηρεσίες τους, αναφέρουν ο ίδιος ο Διγενής, ο Αντρέας Αζίνας, οι αδελφοί Σάββας και Σωκράτης Λοϊζίδης και ο Παπασταύρος. Αξίζει να επισημανθεί ότι η κυβέρνηση του στρατάρχη Αλεξανδρου Παπάγου είχε ταχθεί αρχικά εναντίον της ιδέας έναρξης ένοπλου Απελευθερωτικού Αγώνα. Μάλιστα, ο Υπουργός Ασφάλειας, στρατηγός Βασίλειος Βραχνός, όταν ενημερώθηκε από τα «λαγωνικά» του και ιδιαίτερα από μερικούς αξιωματικούς, που είχαν πλοιαστεί για να βοηθήσουν στη συγκέντρωση οπλισμού, είχε καλέσει στο γραφείο του τον απόστρατο συνταγματάρχη Γεώργιο Γρίβα και τον απείλησε, αν ήταν δυνατό, ότι θα διατάξει τη σύλληψή του, «αν συνεχίσει να ενδοχεί αξιωματικούς, ζητώντας τους οπλισμό για παράνομη οργάνωση, που ετοιμάζε ένοπλο απελευθερωτικό αγώνα στην Κύπρο». Βέβαια ο Γρίβας του απάντησε με ειρωνικό ύφος, ότι δεν πρόκειται να κάνει τίποτε που θα μπορούσε να βλάψει την πατρίδα του.

Στο «Χρονικό του Αγώνος ΕΟΚΑ 1955-59» ο Διγενής αναφέρει και ονόματα αρκετών συνεργατών του, πριν και μετά την έναρξη του Αγώνα. Αυτοί ήταν οι αδελφοί Ευσταθόπουλοι (νομικοί), Γ. Γαζουλέας (φαρμακοποιός), (σύγαμπος του Αρχηγού), Κοσμάς Μαστροκόλιας (συνδικαλιστής), Παναγιώτης Σταματούρος (πολιτευτής), Δεσποτόπουλος

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΛΟΥΚΑ ΚΟΥΤΑΛΙΑΝΟΣ

(Διευθυντής Τελωνείου Ρόδου), Παναγιώτης Μιχαηλιάκος, Παναγιώτης και Βασίλης Ραϊκάκος, (αστυνομικοί), Πιερής Αλευράς (Λιμεναρχείο Ελευσίνας), Δημήτριος Ραϊκοτάκης (Λιμενάρχης Ελευσίνας), Κωνσταντίνος Τζανιδάκης (Επιθεωρητής Τελωνείων), Ευάγγελος Καραμαλέγκος, Αντώνιος Βαράγκας, Βασίλης Κεραμειώτης, Αναστάσιος Λιακόπουλος (τελωνειακός) και Ηλίας Δρακόπουλος.

Ο Αντρέας Αζίνας, που ενεργούσε ως εντολοδόχος του Διγενή, στο βιβλίο του «50 Χρόνια Σιωπής - Αποφάσεις να Μιλήσω» αναφέρει και τους ακόλουθους συμπολεμιστές και συνεργάτες του Διγενή, που είχε συνεργαστεί μαζί τους στη μυστική συγκέντρωση οπλισμού για τον Απελευθερωτικό Αγώνα της ΕΟΚΑ: Ζαφείρης Βάλβης και Παντελής Σταματούδης. Ο Βάλβης ήταν ένας από τους σιενούς πολιτικούς συνεργάτες του Διγενή από τον καιρό της κατοχής, και κατά τη διάρκεια του Αγώνα της ΕΟΚΑ ήταν σύνδεσμος με κρατικούς αξιωματούχους και συνεργάτες του ίδιου του Πρωθυπουργού Αλεξανδρου Παπάγου, όταν ο Στρατάρχης υιοθέτησε, έστω καθυστερημένα, τη διεξαγωγή του Απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ. Ο πρώτος από τους συνεργάτες του Στρατάρχη που είχε δηλώσει πλήρη συμπαράσταση στον Αρχηγό ήταν ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Στρατού, Στρατηγός Γεώργιος Κοσμάς, με τον οποίο ήταν συμπολεμιστές στον πόλεμο κατά των Ιταλών το 1940. Οι δύο άντρες είχαν συναντηθεί μυστικά για

πρώτη φορά τα Χριστούγεννα του 1950, στα γραφεία του ΓΕΣ. Ο Στρατηγός Κοσμάς, όχι μόνο ενθάρρυνε τον Γρίβα να συνεχίσει τις προσπάθειές του για αγώνα απελευθέρωσης της ιδιαίτερης πατρίδας του, αλλά τον διαβεβαίωσε ότι ήταν έτοιμος να του παράσχει κάθε στήριξη και βοήθεια.

Μετά τη διαβεβαίωση αυτή του στρατηγού Κοσμά, ο Γρίβας συνέχισε τις επαφές του με τον κυπριακής καταγωγής Χριστόδουλο Παπαδόπουλο και τους αδελφούς «Σειρήν» και «Άγιος Γεώργιος». Το πρώτο τους επίσημο κυπριακής καταγωγής αδελφούς Σάββα και Σωκράτη Λοϊζίδα, που τελικά του πρότειναν ν' αναλάβει αυτός την ηγεσία του Αγώνα.

Επίσης, πρέπει να μνημονευθεί ο Καπετάν Ζήσης, ιδιοκτήτης των ισοφόρων «Σειρήν» και «Άγιος Γεώργιος». Το πρώτο, με καπετάνιο τον Λουκά Κουταλιανό, έφερε στην Κύπρο τον πρώτο οπλισμό της ΕΟΚΑ και αργότερα με καπετάνιο τον Θεόφιλο Ξανθόπουλο έφερε τον Διγενή και τον Σωκράτη Λοϊζίδα στο νησί. Το «Άγιος Γεώργιος», με κυβερνήτη τον Κουταλιανό, είχε συλληφθεί αργότερα στη Χλώρακα με το πλήρωμά του, ενώ οι Χλωρακιώτες αγωνιστές ξεφόρτωναν όπλα και πυρομαχικά για την ΕΟΚΑ. Ο Καπετάν Ζήσης είχε επανειλημμένες επαφές με τον Ναύαρχο Αλεξανδρό Σακελλαρίου, που ήταν υπεύθυνος για τη συγκέντρωση και αποστολή του πρώτου οπλισμού στην Κύπρο. Αργότερα, όταν ο Καπετάν Ζήσης αρρώστησε βαριά, ήθελε να πωλήσει τα καράβια του. Για το «Σειρήν» βρήκε αγοραστή έναν Πελοποννήσιο φίλο του, γνωστό πατριώτη, τον Δημήτρη Ιωάννου Καραϊζή, και τον έκανε συνδιοκτήτη,

αφού πρώτα του εξομολογήθηκε ότι είχε δεσμευθεί να μεταφέρει με το πλοιάριο μυστικά οπλισμό στην Κύπρο για τις ανάγκες του Απελευθερωτικού Αγώνα του νησιού. Ο Δημήτρης Καραϊζής δέχθηκε και δήλωσε πρόθυμος να διαθέσουν το «Σειρήν» για τον αγώνα της Κύπρου. Ο νεαρός τότε γιος του, μάλιστα, Γιάννης Καραϊζής, αναμείχθηκε στη φόρτωση του πρώτου οπλισμού στο καΐκι και ήρθε και ο ίδιος, όταν μεταφέρθηκε ο πρώτος οπλισμός στην Κύπρο.

Επίσης, ο βαριά αρρώστος Καπετάν Ζήσης είχε πωλήσει το δεύτερο σκάφος του «Άγιος Γεώργιος» ο' έναν άλλο ακραϊνή πατριώτη, τον Ανάργυρο Μέλο, από τη Χαλκιδική, αφού πρώτα τον ενημέρωσε ότι το σκάφος ήταν δεσμευμένο να συμμετάσχει στον Απελευθερωτικό Αγώνα της Κύπρου, μεταφέροντας, μυστικά, οπλισμό στο νησί. Ο Μέλος, αγνός πατριώτης, όπως ήταν, δέχθηκε και διέθεσε όχι μόνο το σκάφος του, αλλά και τον ίδιο τον εαυτό του στην υπηρεσία του Αγώνα της Κύπρου. Κατά τη μεταφορά οπλισμού με το «Άγιος Γεώργιος» είχε έρθει κι αυτός στην Κύπρο και είχε συλληφθεί με το σκάφος του, τον καπετάνιο, το πλήρωμα, τον οπλισμό και τους Χλωρακιώτες αγωνιστές που τον ξεφόρτωναν, στις ακτές του χωριού τους. Ο Μέλος είχε καταδικαστεί από το αποικιακό δικαστήριο σε φυλάκιση πέντε ετών.

Ελλαδίτες συμπαράστατες του Αγώνα της Κύπρου ήταν επίσης κορυφαίες προσωπικότητες της εποχής εκείνης όπως ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος Σπυρίδωνας, ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Στρατού, Στρατηγός Γεώργιος Κοσμάς, ο πολιτικός Γεώργιος

ος Σιράτος, ο απόστρατος Ναύαρχος του Πολεμικού Ναυτικού, Αλέξανδρος Σακελλαρίου, ο Ναύαρχος του Λιμενικού, Νικόλαος Σταμπολής και πολλοί άλλοι, όπως ο Μητροπολίτης Λήμνου Διονύσιος, που είχε το βάρος της προβολής του Κυπριακού και των βαρβαροτήτων των Βρετανών σε βάρος των αγωνιστών και του Κυπριακού Ελληνισμού γενικότερα. Πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι αρκετοί καθηγητές πανεπιστημίων και άνθρωποι των Γραμμάτων είχαν, άλλοι μυστικά και άλλοι φανερά, τη συμβολή τους στον Αγώνα μας.

Η συμβολή των Ροδιών

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η προσφορά των Ροδιών αδελφών μας. Στο νησί του Κλεόβουλου και του Διαγόρα, η φλόγα της ελευθερίας ήταν αέναα αναμμένη και οι Ρόδιοι το απέδειξαν έμπρακτα. Στο νησί τους είχε οργανωθεί ειδικό κλιμάκιο συμπαράστασης στον Αγώνα της Κύπρου, από τον τότε πλοίαρχο του Λιμενικού Νικόλα Σταμπολή. Προϊστάμενος του κλιμακίου ήταν ο Λ. Σ. Ευαγγελάτος, προϊστάμενος της Λιμενικής Αστυνομίας και του Κεντρικού Λιμεναρχείου Ρόδου. Ο Ευαγγελάτος, όπως αναφέρει ο Διγενής στο «Χρονικό του Αγώνα 1955-59», «εβοήθησε το πετρελαιοκίνητο πλοιάριο 'Σειρήν', με κυβερνήτη τον καπετάνιο Ευάγγελο Λουκά Κουταλιανό, για τη μεταφορά όπλων στην Κύπρο τον Μάρτιο του 1954 και αργότερα το ίδιο σκάφος με κυβερνήτη τον Θεόφιλο Ξανθόπουλο, κατά τη μεταβίβαση του Αρχηγού από την Ρόδο στην Κύπρο, τον Οκτώβριο του 1954. Επίσης βοήθησε το πλοιάριο 'Άγιος Γεώργιος', έμποριο οπλισμού, που είχε περάσει από τη Ρόδο με προορισμό τη Χλώρακα της Κύπρου, χωρίς, δυστυχώς, να γνωρίζει, ότι ο πλοίος του πλοιαρίου ήταν προδομένος από την Αθήνα, διότι δεν είχε εγκαίρως ειδοποιηθεί από κανέναν».

Για το Κλιμάκιο της Ρόδου κάνει εκτενή αναφορά και ο Αντρέας Αζίνας, που ενεργούσε ως εντολοδόχος του Διγενή. Γράφει στο βιβλίο του «Πενήντα Χρόνια Σιωπής: Αποφάσεις να Μιλήσω»: «Στη ομάδα της

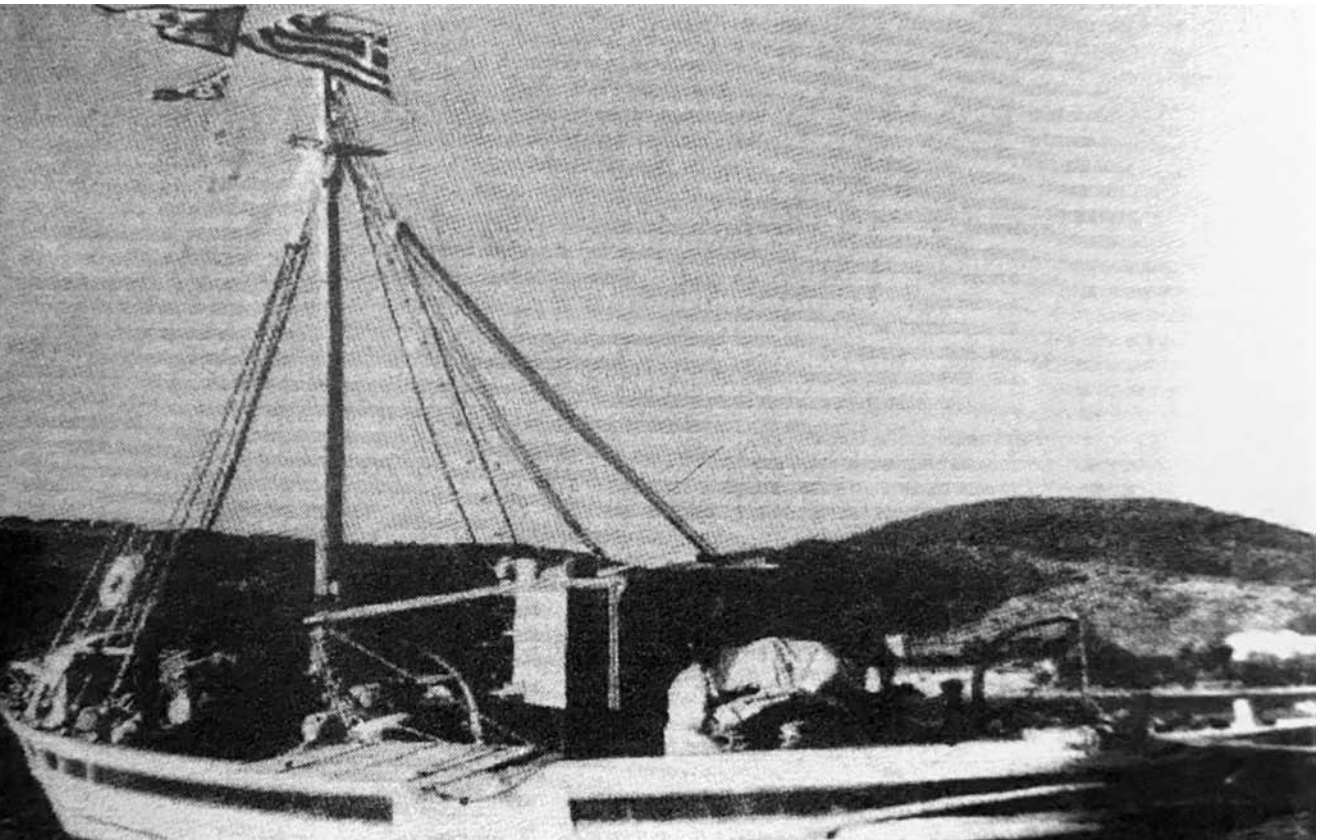
Πρέπει να μνημονευθεί ο Καπετάν Ζήσης, ιδιοκτήτης των ιστιοφόρων «Σειρήν» και «Άγιος Γεώργιος». Το πρώτο, με καπετάνιο τον Λουκά Κουταλιανό, έφερε στην Κύπρο τον πρώτο οπλισμό της ΕΟΚΑ και αργότερα με καπετάνιο τον Θεόφιλο Ξανθόπουλο έφερε τον Διγενή και τον Σωκράτη Λοϊζίδα στο νησί

Ρόδου μετείχαν ο Νίκος Δημητρίου, που εργαζόταν στον Δήμο Ρόδου, ο Δημήτρης Μακρής, που εργαζόταν στη Διοίκηση Δωδεκανήσου, ο Αρχικελευστής του Λιμενικού Βασίλης Παπαθεοδώρου, ο Φραγκίσκος Χάρης, ανταποκριτής των εφημερίδων 'Ακρόπολις' και 'Εθνικός Κήρυκας' της Αθήνας και η κυρία Σισμάνη, υπεύθυνη του γραφείου Τουρισμού στη Ρόδο». Αναφορά των ονομάτων κάνει και ο Διγενής στο «Χρονικό».

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται για τη συμβολή του Αρχικελευστή Παπαθεοδώρου, που ήταν ο φύλακας άγγελος του Αρχηγού κατά την παραμονή του στη Ρόδο, προτού αποπλεύσει με το «Σειρήν» για την Κύπρο. Γράφει ο Διγενής: «Ευρισκόμενος ο Παπαθεοδώρου εις Ρόδον, εμυήθη διά την μεταφοράν του Διγενή εκ Ρόδου εις Κύπρον. Συνέβαλε μεγάλως εις την καθοδήγησιν του πλοιαρίου 'Σειρήν', του οποίου, λόγω σφοδράς θαλάσσοις αραχώς εις Ρόδον, απωλόεσθον τα ίκνη, προσορμισθέντος αρχικώς εις Λίνδον. Τούτο ανευρεθέν μετά εξαήμερον αναζητήσιν, ειδοποιήθη και κατέπλευσε εις λιμένα Μανδρακίου και εκεϊθεν εις Καλλιθέαν, όπου επιβιβάσθη ο Διγενής και οι συνεργάται του. Μετέπειτα, ο Παπαθεοδώρου εχρησιμοποιήθη εις όλας τας διά Ρόδου διελεύσεις πλοιαρίων μεταφερόντων οπλίον εις Κύπρον».

Παράλληλα με τον Διγενή και τον Αζίνα αναφορά ονομάτων πατριωτών που προσφέρθηκαν να βοηθήσουν την Κύπρο φιλοκερδώς στη διεξαγωγή του Απελευθερωτικού της Αγώνα κάνει και ο φλογερός Παπασταύρος στο βιβλίο του «Η Μαριτριά μου», που αποτελεί κατάθεση ψυχής για τον αδικαιώτο εθνικό αγώνα της Κύπρου. Όπως γράφει ο ρασοφόρος αγωνιστής, τον Νιόβρη του 1957, μετά την επιστροφή στην Αθήνα των τεσσάρων εξόριστων από τις Σεχέλλες, Αρχιεπίσκοπου Μακαρίου, Μητροπολίτη Κυρηνείας Κυπριανού, Πολύκαρπου Ιωαννίδη και του ίδιου του Παπασταύρου, ο Αρχιεπίσκοπος, που θα μετέβαινε στην Αμερική για την προβολή του Κυπριακού, του έδωσε άδεια να φροντίσει για την προβολή των βασανιστηρίων του κυπριακού λαού και ιδιαίτερα των γυναικών από τους Βρετανούς. «Κινήθηκα - γράφει - όπου μπορούσα. Πλησίασα διευθυντές εφημερίδων και άλλους δημοσιογράφους, καθηγητές πανεπιστημίων και λογιτέχνες. Η ανταπόκριση ήταν συγκινητική. Μόνο ένας καθηγητής πανεπιστημίου μου αρνήθηκε συμπαράσταση στον αγώνα μας. Το όνομά του δεν μπορώ να το αναφέρω... Προσεύχομαι να τον συγκωρήσει ο Θεός. Οι άλλοι όλοι προσφέρθηκαν να βοηθήσουν και να γράψουν».

Ήταν πράγματι ολόψυχη η συμπαράσταση των ελεύθερων αδελφών μας στον Απελευθερωτικό μας Αγώνα. Μόνο η κυβέρνηση Καραμανλή τον υπέσκαπτε στα σκοτεινά παρασκήνια. Και τελικά εγκατέλειψε την Αυτοδιάθεση - Ένωση και μας οδήγησε στην επάρατη Ζυρίχη.

ΤΟ ΠΛΟΙΑΡΙΟ «ΣΕΙΡΗΝ» ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟ ΟΠΛΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΟΚΑ.

ΕΝΟΠΛΟΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ ΦΡΟΥΡΟΥΝ ΤΟ ΣΥΛΛΗΦΘΕΝ ΠΛΟΙΑΡΙΟ.

Επιτακτική ανάγκη καταρτισμού Εθνικού Σχεδίου

MARIA ONOUFRIΟΥ
mronoufriou@gmail.com

Η ΑΔΡΑΝΕΙΑ ΕΤΩΝ ΟΔΗΓΗΣΕ ΣΤΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΥΣΙΑ ΜΕΤΡΩΝ ΘΑ ΕΠΙΦΕΡΕΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ, ΦΩΝΑΖΟΥΝ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΞΕΚΙΝΟΥΝ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΠΡΑΞΗ ΟΙ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ

Εκδήλωση διαμαρτυρίας θα πραγματοποιήσουν εννέα κοινότητες, αποκλειόντας το Ενεργειακό Κέντρο του Βασιλικού και όλες τις βιομηχανικές περιοχές στην περιοχή Καλαβασού και Πεντακώμου. Αύριο Δευτέρα, 20 Ιουνίου, από τις 6 το πρωί μέχρι τις 6 το απόγευμα, οι κάτοικοι θα ζητήσουν, μεταξύ άλλων, την ανάκληση της υπουργικής απόφασης για μεταφορά ασφατικών στην περιοχή Καλαβασού και την ανάκληση όλων των αδειών και επανέκδοσή τους με αυστηρότερους όρους για θέματα ασφαλείας. Ο κοινοτάρχης Καλαβασού και Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής Κοινοτήτων της περιοχής, Λευτέρης Φωκά, μίλησε στη «Σημερινή» για τις υποσχέσεις που δεν τηρήθηκαν, για τις προειδοποιήσεις

και για την αποφασιστικότητα των κοινοτήτων να μην αφήσουν να συνεχιστεί η κατάσταση αυτή.

Θα πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους

Μετά την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε την περασμένη εβδομάδα στη βιομηχανική περιοχή Καλαβασού, σε χώρο φύλαξης ελαστικών, με τον κίνδυνο επέκτασής της και εισινοφής τοξικών αερίων, οι κάτοικοι αποφάσισαν να λάβουν τα μέτρα τους, αφού, όπως λένε, οι αρμόδιοι φορείς απέτυχαν γι' ακόμη μια φορά να προλάβουν το κακό και τρέχουν πίσω από τα γεγονότα. Ως εκ τούτου, ανακοίνωσαν τη δυναμική εκδήλωση και τον αποκλεισμό του Ενεργειακού Κέντρου και όλων των βιομηχανικών περιοχών. Εκεί, θα ζητήσουν επιτακτικά την άμεση λειτουργία του Πυροσβεστικού Σταθμού και την ανάκληση της υπουργικής απόφασης για τη μεταφορά ασφατικών στη Βιομηχανική Περιοχή Καλαβασού πλησίον των ελαστικών. Επίσης, όπως ανέφερε ο κ. Φωκά, θα ζητήσουν τον τερματισμό της «ανεξέλεγκτης αδειοδότησης για οποιοδήποτε εργοστάσιο. Θα πρέπει, επίσης, να αναβαθμιστούν οι αδειοδοτημένες βιομηχανίες με αυστηρότερους όρους για ασφαλεία κατά τη λειτουργία τους». Ένα αίτημά τους επιπλέον είναι η άμεση σύσταση ομάδας επιθεώρησης των εργοστασίων σε τακτά διαστήματα και έρευνα για τις επιπτώσεις που θα υπάρξουν στην υγεία των κατοίκων μετά τις τοξικές αναθυμιάσεις. Οι κοινότητες επιθυμούν να συναντηθούν με τις Επιτροπές Εμπορίου και Περιβάλλοντος της Βουλής και τονίζουν ότι θα λάβουν νομικά μέτρα κατά παντός Υπευθύνου.

«Από το 1997 δεν τηρήθηκαν τα συμφωνηθέντα»

Ο κ. Φωκά, ερωτηθείς τι αναμένουν οι κοινότητες μετά την εκδήλωση δια-

μαρτυρίας, ανέφερε τη συνειδητοποίηση για τους κινδύνους που ελλοχεύουν από την κατάσταση. «Αναμένουμε ότι θα ανυψωθούν επιτέλους τον κίνδυνο και ότι οδηγούμαστε με μαθηματική ακρίβεια σε ένα επόμενο πιο μεγάλο ατύχημα με πιο καταστροφικές συνέπειες για την υγεία μας και το περιβάλλον. Αναμένουμε ότι, επιτέλους, θα υλοποιηθούν όλα αυτά που είχαμε συμφωνήσει. Αναμένουμε τον έλεγχο των εργοστασίων. Την αναβάθμισή τους και να σταματήσουν οι αυθαίρετες αδειοδοτήσεις». Τα τελευταία χρόνια έχουν σημειωθεί αρκετά ατυχήματα στις εκεί περιοχές, όπως ανέφερε ο κ. Φωκά, είτε στους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς είτε σε περιοχές με ελαστικά. «Από το 1997 που ανεβήκαμε στο Προεδρικό και συμφωνήσαμε για τη μετακίνηση των

ελαστικών, δεν έγιναν πολλά πράγματα. Παρατηρήθηκε αδράνεια. Συμφωνήσαμε όπως γίνει σταδιακή μετακίνηση, να υπάρχει 24ωρη φρουρική και σύστημα πυρόσβεσης, το οποίο να είναι κατάλληλο ν' ανταποκριθεί. Τότε είχε συμφωνηθεί το σύστημα πυρόσβεσης να ήταν με νερό, κάτι που φάνηκε ότι τελικά ήταν ακατάλληλο. Επίσης είχε οριστεί να υπάρχουν αποστάσεις, κάτι που επίσης δεν τηρήθηκε. Η μεταφορά των ελαστικών έγινε κατόπιν πίεσης προς την εταιρεία, με αποτέλεσμα να μαζευτούν χιλιάδες τόνοι ελαστικών. Όσο για τις επιθεωρήσεις, αυτές έγιναν από εμάς σε τακτά χρονικά διαστήματα. Όμως το κακό έγινε και απαιτούμε να ληφθούν μέτρα για να μην επαναληφθεί με χειρότερες συνέπειες». Ερωτηθείς αν υπήρχε κάποια επικοινωνία με το αρμόδιο Υπουργείο ή τον ίδιο τον Υπουργό

Γεωργιάς, ο κ. Φωκά ανέφερε ότι δεν υπήρξε καμία επαφή. «Από ευθιξία και μόνο έπρεπε να μας πουν μια συγγνώμη, να δουν άμεσα ποια μέτρα θα λάβουν απ' εδώ και πέρα», είπε.

Παρέμεινε ανεκμετάλλευτο η έκθεση του 2016;

Την περασμένη Κυριακή (12/6) η εφημερίδα μας φιλοξένησε τις δηλώσεις του Καθηγητή Εκτίμησης Κινδύνου του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, Δρος Γιώργου Μπουστρά, ο οποίος, μιλώντας στη «Σημερινή» πριν από το σχετικό ατύχημα, τόνισε την αναγκαιότητα ύπαρξης μιας «ομπρέλας», στην οποία θα λαμβάνονταν αποφάσεις και κάτω από την οποία θα συνυπάρχουν και θα συντονίζονται οι υπηρεσίες. «Με αφορμή την πυρκαγιά την οποία είχαμε, αυτό που είχα αναφέρει την περασμένη Κυριακή στην εφημερίδα είναι αυτό που είχα αναφέρει και το 2016. Δεν έχει αλλάξει κάτι. Και αυτό το οποίο αναφέρομαι από το 2016 είναι καταγεγραμμένο στην έκθεση που παραδώσαμε μετά τις πυρκαγιές στη Σολέα, είναι ότι θα πρέπει να επανεξετάσουμε - να μη μηδενίσουμε, να πούμε ότι έχουν ήδη γίνει βήματα, να γίνουν περαιτέρω βήματα, τα οποία θα φέρουν συντονισμό, διακλαδικότητα - διαλειτουργικότητα, δηλαδή τη δυνατότητα να δουλέψουν μαζί υπηρεσίες. Πρέπει να προσεγγίσουμε τη συνεκπαίδευση, μεταξύ των υπηρεσιών αλλά και με τους οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς και άλλους εμπλεκόμενους οργανισμούς. Η συνεκπαίδευση αυτή πρέπει να έχει θεσμική και υποστηρίξιμη μορφή».

Μπορεί να έχουν γίνει αρκετά βήματα βελτίωσης, ωστόσο, χρειάζεται ακόμη να γίνουν πολλά για να επιτευχθεί η πρόληψη και έπειτα η αντιμετώπιση τέτοιων καταστροφών. «Να τονίσουμε κάτι για να

μη γίνει κάποια παρεξήγηση. Όταν λέμε για πολιτική προσαίτια, δεν εννοούμε να δημιουργηθεί ένας οργανισμός και να καταργηθούν όλοι οι άλλοι. Αλλά να υπάρχει μια συνεκτική ομπρέλα, στην οποία να υπάρχει η δυνατότητα λήψης αποφάσεων - σε πολιτικό επίπεδο - για ταχύτητα και η οποία διασυνδέει τις υπηρεσίες και στις οποίες υπάρχει απόλυτος σεβασμός στην αυτονομία τους, με έμφαση στη δουλειά την οποία παράγουν. Θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα εθνικό κέντρο επιχειρήσεων, που να είναι ένας εθνικός μηχανισμός, ο οποίος θα έχει από την πρόληψη, την αντιμετώπιση και κατόπιν την αποκατάσταση και την παράλληλη αξιολόγηση όλων αυτών που συμβαίνουν σε μια καταστροφή, για να μειώσουμε τις καταστροφές - αυτό δεν θα πάρει ένα χρόνο ή δύο αλλά κάποιο χρονικό διάστημα». Η έκθεση του 2016, όπως εξήγησε ο καθηγητής, στηρίχθηκε σε μια φιλοσοφία που είχε ως στόχο τη δημιουργία μιας κοινωνίας, η οποία θα είχε ένα καλύτερο περιβάλλον ασφαλείας, δηλαδή στη δημιουργία μιας νέας νοοτροπίας. Αυτό περιελάμβανε δράσεις που είχαν να κάνουν με την παιδεία, με την εκπαίδευση, τη συνεκπαίδευση ένοπλων με οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τον καταρτισμό ενός Εθνικού Σχεδίου Παιδείας για την Αντιμετώπιση των Επιπτώσεων της Κλιματικής Κρίσης. «Ένα ατύχημα δεν συμβαίνει μόνο του. Πρέπει να μάθουμε να παρατηρούμε τα στοιχεία που συνετέλεσαν σε αυτό, να μάθουμε να διαβάσουμε τα "σημεία" και για να το πετύχουμε αυτό θα πρέπει να ανυψωθούμε τους κινδύνους. Θα πρέπει να πάρουμε τα μαθήματα από αυτό το οποίο συνέβη και να δούμε πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε δομές για να ελαχιστοποιήσουμε τους πιθανούς κινδύνους και να δημιουργήσουμε σιγά-σιγά μιαν ακόμη καλύτερη αποτρεπτική δύναμη, η οποία μπορεί να 'αντιμετωπίσει», ανέφερε.

ΗΡΘΕ ΚΙ ΕΔΕΣΣΕ
ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟ
ΚΑΙ ΤΗ ΓΙΩΤΑ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΣΤΙΣ 9:30

www.sigmatv.com | f sigmatvcy | t SigmaTV | @ sigmatvcy

LOVE IT
ΜΕ ΤΗΝ ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΛΕΣΚΟΥ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΣΤΙΣ 14:40

www.sigmatv.com | f sigmatvcy | t SigmaTV | @ sigmatvcy

Μεταναστευτικό: Αυξάνονται οι ροές και ο κοινωνικός αντίκτυπος

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕ Ο FRONTEX, Ο ΤΡΙΤΟΣ ΠΙΟ ΕΝΕΡΓΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ, ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΠΕΝΤΕ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ 2022, ΗΤΑΝ ΑΥΤΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ, ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΑ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Αν ήθελε κανείς να αποτυπώσει την εικόνα της Κύπρου σε σχέση με το Μεταναστευτικό, θα την ζωγράφιζε ως ένα πλοίο γεμάτο ασφυκτικά με Κύπριους πολίτες, να βουλιάζει αργά και σταθερά, την ώρα που η στεριά είναι πλημμυρισμένη από... «μετανάστες» που διοικούνται από τα κατεχόμενα αλλά και από το βαθύ κράτος της Τουρκίας. Εθνικό ζήτημα, οικονομία και κοινωνία πληττώνται την ώρα που το σκηνικό μοιάζει αδιέξοδο.

Ο Υπουργός Εσωτερικών, Νίκος Νουφρής, τον περασμένο Μάρτιο ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών της Βουλής ανέφερε πως «η Πράσινη Γραμμή είναι πλέον ο χώρος προφορίας του 90% του συνόλου των μεταναστών που φτάνουν στην Κυπριακή Δημοκρατία... καταβάλλεται τεράστια προσπάθεια ώστε να μπορούμε να αποφορτίσουμε τη χώρα». Παράθεση δε στοιχεία λέγοντας πως τους τρεις πρώτους μήνες του τρέχοντος έτους έχουν φτάσει σχεδόν 5.000 άτομα, τα οποία έχουν υποβάλει αιτήσεις ασύλου στη Δημοκρατία, κάτι το οποίο δημιουργεί μια πολύ δυσόκινη προοπτική για το 2022. «Είναι άλλο να μπορείς να επιστρέψεις 680 και άλλο να υποδέχεσαι την ίδια ακριβώς περίοδο 5.000, αυτό δημιουργεί έναν τεράστιο φόρτο για τη χώρα, τον οποίο δυσκολεύομαστε να αντιμετωπίσουμε και να διαχειριστούμε είτε σε θέματα υποδομών είτε και σε θέματα οικονομίας».

Τρομάζουν οι αριθμοί των εκτιμήσεων του Frontex

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2022 καταγράφηκε ο μεγαλύτερος αριθμός παράτυπων διελύσεων από τα εξωτερικά

σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 2016, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία που δημοσιοποίησε ο Frontex.

Ο τρίτος πιο ενεργός μεταναστευτικός διάδρομος ήταν αυτός της Ανατολικής Μεσογείου, κατά τους πρώτους πέντε μήνες του 2022, με σημαντικό μέρος της μεταναστευτικής κίνησης να αφορά την Κύπρο.

Ο αριθμός των ατόμων που μπήκαν παράτυπα στο έδαφος της ΕΕ το πρώτο τρίμηνο του 2022 ξεπέρασε τους 7.000 ανθρώπους, σημειώνοντας αύξηση 132% σε σχέση με την ίδια περίοδο το 2021.

Από ένα σύνολο 7.005 ατόμων που εντοπίστηκαν να έχουν διέλθει τα σύνορα παράτυπα στην Ανατολική Μεσόγειο, τα 5.100 είχαν εισέλθει παράτυπα στα εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας τους πρώτους μήνες του έτους. Ο αριθμός των πατύπων αφίξεων στην Κύπρο τριπλασιάστηκε σε σχέση με την ίδια περίοδο πέρσι.

Πιο συγκεκριμένα, τον Μάρτιο, ο αριθμός των μεταναστών που εντοπίστηκαν έχοντας μπει στην Κύπρο παράνομα διπλασιάστηκε σε σχέση με πέρσι, φτάνοντας στα 3.250 άτομα.

Στο 213% η αύξηση των πατύπων μεταναστών στην Κύπρο, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο της περασμένης χρονιάς και αφορά τα δύο τρίτα των διελύσεων στην περιοχή. Αν θέλουμε να μιλήσουμε πιο συγκεκριμένα, αφορά 9.230 άτομα.

Από πού έρχονται όμως οι περισσότεροι μετανάστες στον διάδρομο της Ανατολικής Μεσογείου; Νιγηρία, Συρία και Κονγκό (Κινοσάσα).

Παράλληλα, τον Μάιο ο αριθμός των πατύπων μεταναστών αυξήθηκε κατά

Ξανά προς ψήφιση οι «300»

Η ψηφοφορία του νομοσχεδίου για την πρόκληση 300 ειδικών αστυνομικών για επιτήρηση της Γραμμής Αντιπαράταξης για ανακρίσεις των μεταναστευτικών ροών, που ήταν προγραμματισμένη για την Ολομέλεια της περασμένης Πέμπτης, αναβλήθηκε εν μέσω διαφωνιών. Θα οδηγηθεί στην Ολομέλεια της Βουλής, ξανά, την επόμενη εβδομάδα. Την αναβολή ζήτησε το ΑΚΕΛ, προκαλώντας την οργίλη αντίδραση του ΕΛΑΜ, που δήλωσε πως μια εβδομάδα αναβολής αντιστοιχεί σε άφιξη άλλων 1.000 πατύπων μεταναστών.

Υπενθυμίζεται ότι τα καθήκοντα των 300 συμβασιούχων αστυνομικών θα είναι, μεταξύ άλλων, η περιπολική κάλυψη πιθανών σημείων διέλευσης από τη Γραμμή Αντιπαράταξης, η συνοδεία πατύπων μεταναστών και η φύλαξη των κέντρων φιλοξενίας.

55%, φτάνοντας στους 2.226 στην περιοχή της ΕΕ.

Συνολικά μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου του 2022 καταγράφηκαν σε όλα τα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 40.300 παράνομες διελύσεις, έχοντας αυξηθεί κατά 57% σε σχέση με την ίδια περίοδο το 2021. Σχεδόν οι μισές παράτυπες διελύσεις καταγράφηκαν στον διάδρομο των Δυτικών Βαλκανίων, ενώ η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στα ανατολικά σύνορα της ΕΕ λόγω της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, αν και η συντριπτική πλειοψηφία των Ουκρανών προσφύγων πέρασαν στην ΕΕ μέσω νόμιμων σημείων διέλευσης.

Στα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται οι πρόσφυγες από την Ουκρανία, καθώς και πρόσφυγες που περνούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω νόμιμων σημείων διέλευσης στα σύνορα. Επίσης, επισημαίνεται ότι οι αριθμοί

αφορούν τους εντοπισμούς πατύπων διελύσεων, με τη διευκρίνιση πως αρκετές φορές το ίδιο άτομο μπορεί να επιχερήσει να διέλθει τα σύνορα πάνω από μια φορά.

Στον διάδρομο των Δυτικών Βαλκανίων, όπου καταγράφηκαν σχεδόν οι μισές παράτυπες διελύσεις το πρώτο τρίμηνο του 2022, ο αριθμός αυξήθηκε κατά 115% στα 18.300 άτομα. Τον Μάρτιο ο αριθμός των πατύπων μεταναστών που εντοπίστηκαν αυτών ήταν Σύριοι και Αφγανοί.

Στα ανατολικά σύνορα της ΕΕ καταγράφηκε αύξηση κατά 714% στις παράτυπες αφίξεις, καθώς όπως σημειώνεται ορισμένοι Ουκρανοί πολίτες δεν πέρασαν την ΕΕ μέσω σημείων συνοριακού ελέγχου, αν και η πλειοψηφία επέλεξαν να επίσημα σημεία εισόδου. Οι αριθμοί των πατύπων διελύσεων κατά το πρώτο τρίμηνο

επιπλάσιόστηκαν αλλά παρέμειναν χαμηλοί στις 950, ενώ τον Μάρτιο δωδεκαπλασιάστηκαν στα περίπου 600 άτομα.

Τέλος, στο Κανάλι της Μάγχης τριπλασιάστηκε ο αριθμός των ατόμων που θέλησαν να κατευθυνθούν προς το Ηνωμένο Βασίλειο ξεπερνώντας τα 8.900 κατά το πρώτο τρίμηνο. Τα μισά από αυτά τα άτομα αποτράπηκαν από το να αναχωρήσουν από την ΕΕ και τα μισά διασωθήκαν από τις βρετανικές Αρχές.

Σύμφωνα με τον Frontex, ο οργανισμός έχει παρουσία 2.100 αξιωματικών και προσωπικού με αντικείμενο τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ.

Γιατί επιλέγουν την Κύπρο και πόσο κοστίζει ο επαναπατρισμός τους;

Τα ερωτήματα που τίθενται, πολλά: Γιατί επιλέγουν τις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου; Γιατί είναι κατά το πλείστον

άνδρες; Και, τελικά, πόσο κοστίζει στην Κύπρο να επιστρέψουν τους μετανάστες στις χώρες τους;

Πηγές ανέφεραν στη «Σ» πως ορδές ανδρών από τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό ταξιδεύουν μέσω Τουρκίας με την “Turkish airlines”, με στόχο να φτάσουν στην ελεύθερη Κύπρο. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, ο κάθε μετανάστης κοστίζει στην Κυπριακή Δημοκρατία 1000 - 1500 ευρώ για να επιστρέψει στην πατρίδα του.

Ποιος είναι ο αντίκτυπος στην κυπριακή κοινωνία;

Ο όγκος των μεταναστευτικών ροών προς την Κύπρο αυξάνεται επικίνδυνα και ο αντίκτυπος στην κυπριακή κοινωνία κάνει τα θεμέλιά της να τρίζουν. Όπως αναφέρει στη «Σ» ο κ. Ανδρέας Μορφίτης, «οι συνθήκες ανασφάλειας και αποσταθεροποίησης στην κοινωνική συνοχή δημιουργούν ταυτόχρονα σοβαρά ρήγματα στη δημογραφική σύνθεση του πληθυσμού με διαφαίνόμενο τον κίνδυνο να καταστούμε μειοψηφία στην ίδια μας την πατρίδα. Οι επανειλημμένες δηλώσεις των προέδρων κοινοτήτων αλλά και της πλειοψηφίας των κατοίκων των περιοχών που έχουν πληγεί περισσότερο, οι οποίοι περιγράφουν με τα πιο μελανά χρώματα τις συνθήκες ανασφάλειας και κοινωνικής αναταραχής που βιώνουν κάθε μέρα και κάθε βράδυ, ζητώντας και απαιτώντας την παρέμβαση της Πολιτείας για να επανέλθει η κατάσταση στοιχειωδώς στην ομαλότητα, επιβεβαιώνουν όσα προαναφέρονται».

Η κυπριακή κοινωνία έπαψε πλέον να είναι μια ασφαλή κοινωνία. Οι αξίες που την διέπουν έχουν αρχίσει να εκλείπουν η μία μετά την άλλη, ενώ την ίδια ώρα τίθεται ζήτημα προτύπων σε μια κοινωνία που σιγά-σιγά χάνει την ταυτότητά της.

Είναι οι Κύπριοι ρατσιστές;

Την ίδια ώρα ο Ψυχολόγος Στέλιος Κωνσταντίνου μάς απαντάει αν οι Κύπριοι είναι εγκλωβισμένοι στις ταμπέλες του ρατσισμού.

Όπως μας εξηγεί, «σε αυτό το ερώτημα χρειάζεται να λάβουμε υπόψη έναν σημαντικό παράγοντα... τις ατομικές διαφορές. Γνωρίζουμε ότι ο κάθε άνθρωπος διαμορφώνει τη δική του στάση βάσει ενός μεγάλου αριθμού παραγόντων. Υπάρχουν περιπτώσεις που κάποιο άτομο αν και αυτόκοο τέτοιων σχολίων, έχει τη δυνατότητα να επεξεργαστεί και να κρίνει τι είναι υγιές να υιοθετήσει και τι όχι... Σε άλλες περιπτώσεις παρατηρείται μια ακόμα “κατηγορία” ατόμων που χωρίς επεξεργασία κάποιες φορές υιοθετούν και μμούνται συμπεριφορές ρατσισμού... Η απάντηση αυτού του ερωτήματος είναι άμεσα συνυφασμένη με τον παράγοντα των ατομικών διαφορών... Ο κάθε άνθρωπος έχει τη δική του στάση, σωστή ή λανθασμένη».

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Πνευματικά Δικαιώματα

respect

Supplied by: EUIPO, ideas powered by, SICALIVE, European Union, European Commission, European Parliament

The publication reflects only the author's view. The Office is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

Το έργο που παράγει ο καθένας από εμάς, είτε αυτό είναι γραπτό κείμενο (λογοτεχνία) είτε είναι ποίημα είτε ρεπορτάζ είτε επισημονικό έργο ή καλλιτεχνικό έργο, όπως μια θεατρική παράσταση ή μια κινηματογραφική ταινία, ή ένα τραγούδι ή άλλου είδους έργο, που έχει δημιουργηθεί από κάποιον πολίτη, δεν μπορεί για κανένα λόγο να χρησιμοποιηθεί από κάποιον άλλο για αναδημοσίευση, προβολή κλπ, χωρίς τη δική μας έγκριση. Ο μόνος που έχει το δικαίωμα αναπαραγωγής είμαστε εμείς που το έχουμε δημιουργήσει.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει λάβει πολύ σημαντικές αποφάσεις γύρω από την πνευματική ιδιοκτησία και υποστηρίζει πολύ αυστηρές ποινές για τους παραβάτες.

Ποιο το χρονικό όριο

Συγκεκριμένα, σε όλες τις χώρες της ΕΕ, τα πνευματικά δικαιώματα προστατεύουν τη διανοητική ιδιοκτησία, επί 70 χρόνια μετά τον θάνατο, ή 70 χρόνια μετά τον θάνατο του τελευταίου επιζώντος δημιουργού σε περίπτωση έργου κοινής δημιουργίας.

Εκτός ΕΕ, στις χώρες που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση της Βέρνης, η διάρκεια της προστασίας μπορεί να διαφέρει αλλά διαρκεί τουλάχιστον 50 χρόνια μετά τον θάνατο του δημιουργού.

Το πιο σημαντικό και απαραίτητο που επιβάλλεται να κάνει κάθε δημιουργός ενός έργου, οποιασδήποτε μορφής, είναι η καταχώρισή του. Με τον τρόπο αυτό αποδεικνύει την αποκλειστική δημιουργία και ύπαρξη του έργου του και φυσικά λαμβάνει και νομική υπόσταση και κάλυψη αν το έργο τύχει εκμετάλλευσης από παραβάτες. Τα Πνευματικά Δικαιώματα παρέχουν τα εξής:

- Οικονομικά δικαιώματα, δηλαδή εγγυώνται ότι έχεις τον έλεγχο του έργου σας και δικαιούστε αμοιβή για τη χρήση του μέσω πώλησης ή αδειοδότσης.
- Ηθικά δικαιώματα - συνήθως αφο-

ρούν την προστασία του δικαιωμάτος σας να διεκδικήσετε την πατρότητα του έργου (δικαίωμα επί της απονομής της ιδιότητας του δημιουργού) και να απορρίψετε την τροποποίηση του έργου σας (δικαίωμα στην ακεραιότητα).

Ο τρόπος προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων σε λογοτεχνικό, επιστημονικό και καλλιτεχνικό έργο, είναι: κατοχυρώνονται αυτομάτως πνευματικά δικαιώματα, τα οποία ισχύουν από τη στιγμή της δημιουργίας του έργου σας, και άρα δεν χρειάζεται η υποβολή επίσημης αίτησης καταχώρισης.

Ωστόσο, μπορεί να χρειαστεί να ενημερώσετε και άλλα άτομα ότι είστε ο δημιουργός του έργου αυτού. Μπορείτε να προσθέσετε στο έργο σας ανακοίνωση για τα πνευματικά δικαιώματα - όπως τη φράση «Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος» ή το σύμβολο © μαζί με το έτος δημιουργίας του έργου.

Παράδειγμα

Στην επίσημη σελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, https://ec.europa.eu/info/index_el, σε ένα σχετικό παράδειγμα ανα-

φέρεται: Ο «Τιαγο» έχει ένα αρτοποιείο στην Πορτογαλία και επιθυμεί να δημοσιεύσει διαφήμιση σε τοπικό περιοδικό για την προώθηση της επιχείρησής του. Βρήκε λοιπόν μια ωραία φωτογραφία από ένα παραδοσιακό πορτογαλικό ψωμί σε έναν ιστότοπο και θέλει να χρησιμοποιήσει αυτήν τη φωτογραφία για τη διαφήμιση του αρτοποιείου του.

Πριν ο Τιαγο αποστείλει φωτογραφία στο περιοδικό, παρατηρεί ότι η φωτογραφία προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα και ο ιδιοκτήτης δεν επιτρέπει την ελεύθερη χρήση της φωτογραφίας. Επομένως, ο Τιαγο δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τη φωτογραφία στη διαφήμιση. Εάν επιθυμεί να χρησιμοποιήσει μια φωτογραφία δωρεάν, ο Τιαγο οφείλει να αναζητήσει φωτογραφίες που δεν προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα και είναι διαθέσιμες για εμπορική χρήση, όπως σε μια διαδικτυακή βάση δεδομένων. Στην περίπτωση αυτή, δεν πρέπει να ζητήσει άδεια από τον κάτοχο των δικαιωμάτων για να χρησιμοποιήσει τη φωτογραφία στη διαφήμιση του.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει λάβει πολύ σημαντικές αποφάσεις γύρω από την πνευματική ιδιοκτησία και υποστηρίζει πολύ αυστηρές ποινές για τους παραβάτες

ΕΝ ΤΩ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩ ΛΑΡΝΑΚΟΣ
Δικαιοδοσία Διαχειρίσεων

Αρ. Αίτ.: 112/2022

Επί τοις αφορώσι την Ειρήνη Κυριάκου Χειμώνα, το γένος Κώστα Παπαϊωάννου, εξ Αθηνών, Α.Δ.Τ.007763, Αποβιώσασα

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Διά της παρούσης δίδεται ειδοποίηση ότι μετά την παρέλευση οκτώ (8) ημερών από της δημοσίευσης της παρούσης Απόφασης Διαχείρισης θα υποβληθεί εις το Πρωτοδικολύκειο Διακρίσεων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας αίτηση, διά την παραχώρηση της του Ανδρέα Πετουρά, εξ Αθηνών, των εγγράφων διαχειρίσεως της περιουσίας της ως άνω αποβιώσασας, εξ Αθηνών, μετά επικυρώσεως Διαθήκης, οπότε εάν εντός της ως άνω προθεσμίας καταχωρηθεί σχετική ένσταση (CAVEAT) υπό οιαδήποτε ενδεδειγμένη κληρονομία, σύμφωνα με τον Νόμον εναντίον της τοιαύτης χορηγίας.

Ανδρέας Πετουράς
Δικηγόρος - Εκτελεστής της Διαθήκης της ως άνω αποβιώσασας

Χρειαζόμαστε ναυαγοσώστες

ΜΑΡΙΑ ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ
mroufriou@gmail.com

ΑΝΟΙΞΑΝ ΘΕΣΕΙΣ, ΒΕΛΤΙΩΘΗΚΑΝ ΟΙ ΜΙΣΘΟΙ, ΤΟ ΩΡΑΡΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ, ΑΛΛΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΧΑΜΗΛΟ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ!

Μπορεί καίδια να είναι καλύτερη συγκριτικά με τις προηγούμενες χρονιές, με ανανεωμένο εξοπλισμό, με νεόδοτους πύργους και παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών, ωστόσο το ανθρώπινο δυναμικό ακόμη αναζητείται. Ανοιχτές παραμένουν αρκετές θέσεις ναυαγοσωστών σε παγκύπρια κλίμακα, με τους αρμοδίους να καλούν τους ενδιαφερόμενους να συμπληρώσουν αίτηση.

Η παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στις παραλίες με απόθετο στόχο την πρόληψη και την ασφάλεια των λουομένων και την έγκαιρη αντιμετώπιση οποιωνδήποτε περιστατικών κινδύνου τίθεται σε ύψιστη προτεραιότητα, σε έναν τόπο που δέχεται εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο. Αυτό θα ήταν εφικτό αν υπήρχαν τα

Πόλυς Παλλήκαρος: «Ένα σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι στην Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας. Εκεί χρειαζόμαστε 15 άτομα και έχουμε ένα. Πρόκειται για δύο παραλίες του Πύργου και μια στα Πηγαίνα. Γίνεται πραγματική προσπάθεια για να εξευρεθούν λύσεις»

άτομα που να μπορούν να προσφέρουν αυτές τις υπηρεσίες.

Μειωμένο το ενδιαφέρον

Ανοιχτές οι θέσεις για όλες τις επαρχίες, ωστόσο τα κριτήρια εισδοχής ναυαγοσωστών είναι κάτι που εμποδίζει αυτούς που το σκέφτονται. Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ναυαγοσωστικής, Πόλυς Παλλήκαρος, μιλώντας στη «Σημερινή», εξήγησε ότι η εποχική φύση της δουλειάς ίσως δεν προσφέρει κίνητρο στους ενδιαφερόμενους. «Είναι γεγονός

ότι έχουν ανοίξει πολλές νέες θέσεις, αλλά το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι πως δεν έχουμε κόσμο να συμπληρώσει αυτές τις θέσεις. Αντιλαμβάνεστε ότι είναι μια εποχική δουλειά. Ένα σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι στην Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας. Εκεί χρειαζόμαστε 15 άτομα και έχουμε ένα. Πρόκειται για δύο παραλίες του Πύργου και μια στα Πηγαίνα. Γίνεται πραγματική προσπάθεια για να εξευρεθούν λύσεις».

Όσο για τα κριτήρια εισδοχής, ο κ. Παλλήκαρος εξήγησε ότι οι ενδιαφε-

ρόμενοι θα πρέπει να είναι κάτοχοι του τρίτου μεταλλίου της ομοσπονδίας. «Αυτοί οι οποίοι κάνουν αίτηση, υποβάλλονται σε εξέταση πρακτικής πρώτων βοηθειών και πρακτικής στο κολύμπι. Μια εξέταση που διοργανώνει η Επαρχιακή Διοίκηση και συμμετέχει εκπρόσωπος της ομοσπονδίας».

Γίνεται προσπάθεια αναβάθμισης των πτυχίων των ναυαγοσωστών σε πιο σύγχρονο χρονικό διάστημα. «Τα πτυχία θα πρέπει να φτάσουν στο επίπεδο που ζητά η κυβέρνηση, γι' αυτό προσπαθούμε να τα αναβαθμίσουμε».

Βελτιωμένες συνθήκες

Από τη μια αναζητούνται άτομα για τη στελέχωση θέσεων, από την άλλη οι συνθήκες εργασίας, τα ωράρια και οι μισθοί έχουν βελτιωθεί αρκετά. «Ηδη θα έχετε παρατηρήσει ότι, σε παγκύπρια βάση, δημιουργούνται νέοι πύργοι που αντικαθιστούν παλιούς. Επίσης, οι μισθολογικές κλίμακες των ναυαγοσωστών έχουν βελτιωθεί σε καλό βαθμό. Βελτίωση παρατηρείται και στα ωράρια, χωρίς, όμως, να σημαίνει ότι βρισκόμαστε σε σημείο λύσης των προβλημάτων. Υπάρχουν ενέργειες που

πρέπει να γίνουν ακόμη».

Το ωράριο σε παγκύπρια βάση είναι από τις 10:30 το πρωί μέχρι τις 6 το απόγευμα. Σε άλλα σημεία ισχύει και το σύστημα βάρδιας από τις 6:30 το πρωί μέχρι τις 8 το βράδυ.

Όσον αφορά τις υπηρεσίες των ναυαγοσωστών, αυτές αναβαθμίζονται, αφού, σύμφωνα με το Υπουργείο Εσωτερικών, οι ναυαγοσώστες θ' αποκτήσουν καινούριο εξοπλισμό με απινιδωτές και jet ski. Αναβάθμιση και στον μισθό, αφού οι ναυαγοσώστες μεταφέρονται από την κλίμακα Ε5-Ε6 στην Ε7-Ε8 με ισχύ από την 1η του περασμένου Απριλίου.

«Υπάρχουν ακόμη πολλά να γίνουν»

Ο κ. Παλλήκαρος επανέλαβε ότι έγιναν αρκετά βήματα, αλλά χρειάζονται πολλά ακόμη να γίνουν, ώστε ο κλάδος να είναι εκουγχρισμένος, οργανωμένος και στελεχωμένος. Ο ρόλος της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ναυαγοσωστικής στην απόκτηση πρόσθετων προσόντων από υφιστάμενους και νέους ναυαγοσώστες, ώστε να διοχετευθεί νέο προσωπικό προσωπικό στο σύστημα ναυαγοσωστικής, ήταν καθοριστικός. Γι' αυτόν τον λόγο επιμένει ότι πρέπει να προχωρήσουν στα επόμενα βήματα.

Ένα παράδειγμα που έθεσε, είναι αυτό του χειμερινού τουρισμού. «Είναι κάτι στο οποίο μπορεί η Κύπρος να επενδύσει και στο οποίο μπορεί ο κλάδος να συνεισφέρει. Υπάρχουν Επαρχιακές Διοικήσεις που αφήνουν μια παραλία ανοιχτή, υπάρχουν κι άλλες όμως που χρειάζεται να το κάνουν. Έτσι θα μπορεί να προσφέρεται ολόχρονη εργασία στους ναυαγοσώστες. Είναι κάτι το οποίο συζητούμε με το Υπουργείο Εσωτερικών και ελπίζουμε να βρεθεί σύντομα μια λύση».

Perofen®

Ιβουπροφαίνη

Διώξτε τον πόνο μακριά
Χαμογελάστε ξανά...

- ΠΟΝΟΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
- ΠΟΝΟΣ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΗ
- ΠΟΝΟΔΟΝΤΟΣ
- ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΣ
- ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΓΡΙΠΗΣ ΚΑΙ ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑΤΟΣ

- Συμβουλευτείτε τον γιατρό ή τον φαρμακοποιό σας.
- Δεν είναι απαραίτητη η συνταγή γιατρού.
- Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλώ ανατρέξτε στο φύλλο Οδηγιών Χρήσης του προϊόντος.

Remedica Ltd

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Τ.Κ. 51706, 3508 Λεμεσός, Κύπρος

Τηλ.: +357 25553000, Φαξ: +357 25390192 Email: info@remedica.com.cy ή DrugSafety@remedica.com.cy Ιστοσελίδα: www.remedica.eu

LF/0102/4 09.21 (GR)

Αγορά τροφίμων: Οι Κύπριοι ελέγχουν τις ημερομηνίες λήξης

ANNA-MARIA EUTYCHIOU
annamariaeutychiou@hotmail.com

LIFE-FOODPRINT: ΠΡΑΓΜΑΤΟ-ΠΟΙΗΘΗΚΕ Η 2Η ΚΥΡΙΑ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ – ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΟΙ ΠΙΟ ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΙΝΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΛΗΞΗΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΑΠΑΝΤΗΣΕ ΘΕΤΙΚΑ ΤΟ 95% ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ), Η ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΟ ΠΩΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΟΝΤΑΙ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ (90%) ΚΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΙΣΤΑΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΕ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ (89%)

“

Βελτίωση, έστω και μικρή, συγκριτικά με το παρελθόν επιβήθε στις συνήθειες των Κυπρίων όσον αφορά τις υπερβολικές αγορές τροφίμων και την αλόγιστη σπατάλη τους, καθώς και τα οικιακά απόβλητα των νοικοκυριών.

Ολοκληρώθηκε πρόσφατα η δεύτερη κύρια ποσοτική έρευνα στο πλαίσιο του έργου LIFE – FOODPRINT “Awareness – raising campaign to prevent and manage food waste among consumers, the food and hospitality industries” («Εκστρατεία ευαισθητοποιήσεων για την πρόληψη και τη διαχείριση της σπατάλης τροφίμων μεταξύ των καταναλωτών, των βιομηχανιών τροφίμων και φιλοξενίας») που αφορά τις συνήθειες και αντιλήψεις των καταναλωτών σχετικά με τη διαχείριση των οργανικών αποβλήτων στα νοικοκυριά. Η έρευνα διεξήχθη την περίοδο 11 – 13 Μαΐου 2022 με τη μεθοδολογία CAWI (Computer Aided Web Interviewing).

Συνολικά κάλυψε 551 άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω, τα οποία είτε είναι υπεύθυνα για τις αγορές τροφίμων είτε για προετοιμασία φαγητού στο νοικοκυριό τους. Η γεωγραφική κατανομή του δείγματος αντιστοιχεί με την πραγματική κατανομή του πληθυσμού.

Οι 8 από τις 16 ερωτήσεις της 2ης κύριας έρευνας ήταν ίδιες με της 1ης κύριας έρευνας, η οποία διεξήχθη την περίοδο 21 – 23 Οκτωβρίου 2020, έτσι ώστε να είναι δυνατή η σχετική σύγκριση των αποτελεσμάτων μεταξύ των δύο ερευνών για να διαφανεί κατά πόσον έχουν αλλάξει οι συνήθειες και αντιλήψεις των καταναλωτών στην ενδιάμεση περίοδο του έργου.

Συνοπτικά τα αποτελέσματα της έρευνας: Συνοπτικά η 2η έρευνα παρουσιάζει καλύτερη εικόνα, συγκριτικά με το παρελθόν, ως προς τις συνήθειες και την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων αλλά τα κύρια συμπεράσματα είναι παρόμοια με την 1η έρευνα. Πιο κάτω η ανάλυση των κοινών ερωτήσεων μεταξύ της έρευνας 2020 και 2022 και μετέπειτα τα συμπεράσματα των επιπρόσθετων νέων ερωτήσεων της έρευνας του 2022.

Κατά την αγορά και κατανάλωση των τροφίμων οι πιο συνήθεις συμπεριφορές των Κυπρίων καταναλωτών είναι ο έλεγχος της ημερομηνίας λήξης των τροφίμων

(απάντησαν θετικά το 95% των συμμετεχόντων), η προσοχή στο πώς αποθηκεύονται τα τρόφιμα (90%) και η δημιουργία λίστας πριν από την επίσκεψη σε υπεραγορές (89%). Και οι 3 αυτές συνήθειες βοηθούν στη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Οι λιγότερο συχνές συμπεριφορές είναι η χρήση υπολειμμάτων φαγητού για ετοιμασία άλλων φαγητών (52%) και η απόρριψη παλιών τροφίμων όταν αγοράζονται φρέσκα (31%). Το 63% δηλώνουν ότι αγοράζουν μόνο όσα χρειάζονται και το 65% δηλώνουν ότι τους αρέσει να διατηρούν αποθέματα στο σπίτι. Από αυτούς, το 33% δηλώνουν ταυτόχρονα και τα 2. Βλέπουμε δύο συνήθειες οι οποίες υπό κανονικές συνθήκες θα έπρεπε να ακυρώνει η μία την άλλη, αλλά ίσως να υπάρχει η αντίληψη ότι η τήρηση αποθεμάτων στο σπίτι είναι απαραίτητη.

Συγκριτικά με το 2020 δεν υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση στις συνήθειες αγοράς και κατανάλωσης των τροφίμων. Για τις πλείστες θετικές ενέργειες καταγράφεται οριακή αύξηση στο ποσοστό των νοικοκυριών που τις πραγματοποιούν.

Συνεχίζονται οι αγορές περισσότερων τροφίμων

Τα περισσότερα νοικοκυριά τείνουν να αγοράζουν περισσότερα τρόφιμα από αυτά που χρειάζονται. Στην ερώτηση για ποιους λόγους αγοράζουν περισσότερες από τις απαραίτητες ποσότητες τροφίμων, οι περισσότεροι απάντησαν ότι προτιμούν να έχουν αποθέματα σε περίπτωση που τύχει κάτι (43% απάντησαν θετικά), νιώθουν ασφάλεια όταν υπάρχει πολύ φαγητό στο σπίτι (34%) και ότι θέλουν να είναι προετοιμασμένοι για επισκέψεις στο σπίτι (33%). Μόνο το 26% δήλωσαν ότι δεν αγοράζουν περισσότερες ποσότητες απ’ ό,τι χρειάζονται.

Σε σύγκριση με το 2020, οι πιο συνήθεις λόγοι για την αγορά περισσότερων τροφίμων απ’ ό,τι χρειάζεται παρουσιάζουν μικρή αύξηση, ενώ το ποσοστό που δήλωσαν ότι δεν αγοράζουν περισσότερη ποσότητα απ’ ό,τι απαιτείται παραμένει στα ίδια επίπεδα (27% το 2020 και 26% το 2022). Οι συνήθειες των νοικοκυριών υποδεικνύουν πιθανόν κάποιες πολιτισμικές αντιλήψεις ότι υπάρχει η ανάγκη να υπάρχει περισσότερο φαγητό στο σπίτι και στο τραπέζι απ’ ό,τι χρειάζεται. Επίσης οι απόψεις των καταναλωτών πιθανόν να επηρεάζονται και από γεγονός της επικαιρότητας. Δεδομένου ότι η έρευνα διεξήχθη τον Μάιο 2022, οι αυξήσεις των ποσοστών σε σύγκριση με το 2020 για λόγους όπως η «τήρηση αποθεμάτων σε περίπτωση που τύχει κάτι» και η «αίσθηση ασφάλειας όταν υπάρχει πολύ φαγητό» ίσως να έχει επηρεαστεί από τον πόλεμο Ουκρανίας-Ρωσίας, ο οποίος δημιουργεί ρίσκα για έλλειψη τροφίμων και αβεβαιότητα για το μέλλον. Επίσης υπάρχει η πιθανότητα να είναι και στην προηγούμενη έρευνα (Οκτώβριον 2020) αυξημένα τα ποσοστά αυτά, δεδομένης της τεράστιας αλλαγής στη ρουτίνα των καταναλωτών λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και του φόβου έλλειψης προϊόντων από τα ράφια των υπεραγορών.

72% καταναλώνουν φαγητό τις αμέσως επόμενες μέρες

Σχετικά με τις συνήθειες των Κυπρίων σε ό,τι έχει να κάνει με το περίσσειμα του φαγητού φαίνεται ότι οι πιο συνήθεις ενέργειες είναι η κατανάλωση των περισσευμάτων τις επόμενες μέρες, η προσφορά ως τροφή σε κατοικίδια και η αποθήκευση στην κατάψυξη για μελλοντική χρήση. Οι καιναλωτές απάντησαν και ως προς τη συχνότητα που υλοποιούν τις συγκεκριμένες ενέργειες. Η κατανάλωση των περισσευμάτων φαγητού

είναι η συνήθεια που υλοποιείται πιο συχνά (72% το πράττουν αρκετά συχνά ή πάντοτε), ενώ η κομποστοποίηση φαίνεται να είναι η συνήθεια με τη λιγότερη συχνότητα αφού μόνο 9% των νοικοκυριών δηλώνουν ότι κάνουν κομποστοποίηση των περισσευμάτων τροφίμων σε συστηματική βάση. Το 15% δηλώνουν ότι το περίσσειμα φαγητού καταλήγει αρκετά συχνά ή πάντα στα σκουπίδια. Συγκριτικά με το 2020 όλες οι θετικές ενέργειες διαχείρισης περισσευμάτων φαγητού παρουσιάζουν αύξηση εκτός της συνήθειας «προσφορά ως τροφή σε κατοικίδια», που παραμένει στο ίδιο επίπεδο. Πιο έντονη είναι η αύξηση στη συχνότητα των συνθηθειών αποθήκευσης στην κατάψυξη για μελλοντική χρήση, η ετοιμασία άλλων φαγητών και η προσφορά σε άλλα άτομα.

Πετάμε φρούτα και λαχανικά

Σύμφωνα με την έρευνα, τα λαχανικά και τα φρούτα είναι οι κατηγορίες τροφίμων που πετιούνται πιο συχνά στα σκουπίδια. Το 56% των καταναλωτών πετούν λαχανικά τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τα φρούτα ανέρχεται σε 43%. Συγκριτικά με το 2020, όλα τα είδη τροφίμων κυμαίνονται σε παρόμοια ποσοστά στη συχνότητα που πετιούνται στα σκουπίδια εκτός από την κατηγορία των κρεατικών, όπου καταγράφεται μείωση της συχνότητας.

Στην ερώτηση ποιοι είναι οι κυριότεροι λόγοι που πετούν στα σκουπίδια τρόφιμα, φρούτα και λαχανικά στο νοικοκυριό τους, οι περισσότεροι δήλωσαν ότι περνά η ημερομηνία λήξης των τροφίμων (44%), ετοιμάζεται περισσότερο φαγητό στο νοικοκυριό απ’ ό,τι χρειάζεται (28%), κάποια μέλη του νοικοκυριού δεν καταναλώνουν όλο το φαγητό τους (27%) και το ότι αγοράζονται περισσότερα από τις πραγματικές ανάγκες του νοικοκυριού (27%). Ένα 15% δήλωσαν ότι δεν πετούν τρόφιμα στα σκουπίδια.

Σε σύγκριση με το 2020 οι κύριοι λόγοι απόρριψης τροφίμων είναι οι ίδιοι και τα αποτελέσματα δεν παρουσίασαν ιδιαίτερη διαφοροποίηση, εκτός από τον λόγο ότι το «φαγητό που περισσεύει και φυλάγεται, καλά και δεν είναι καιάλληλο για κατανάλωση» (24% το 2022 με 31% το 2020). Αυτό ίσως να οφείλεται στην καλύτερη φύλαξη των τροφίμων, που όπως φαίνεται από προηγούμενη έρευνα τα νοικοκυριά που συνθηθίζουν να

Η 2η έρευνα παρουσιάζει καλύτερη εικόνα, συγκριτικά με το παρελθόν, ως προς τις συνήθειες και την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων, αλλά τα κύρια συμπεράσματα είναι παρόμοια με την 1η έρευνα

αποθηκεύουν περισσεύματα τροφίμων στην κατάψυξη είναι περισσότερα το 2022 (32%) σε σχέση με το 2020 (23%).

Όταν οι καιναλωτές ρωτήθηκαν να υπολογίσουν την ποσότητα των τροφίμων που πετούν σε σύγκριση με αυτά που αγοράζουν, οι περισσότεροι (το 81%) απάντησαν ότι κάθε εβδομάδα το 10% - 30% των αγορών τους σε τρόφιμα πετιέται στα σκουπίδια. Σε σχέση με το 2020, το ποσοστό αυτό παραμένει το ίδιο (81%). Μόνο 5% των νοικοκυριών δηλώνουν ότι δεν πετούν στα σκουπίδια τρόφιμα, φρούτα ή λαχανικά και αυτό το ποσοστό επίσης παραμένει στα ίδια επίπεδα με το 2020 (4%).

Όσον αφορά τα αισθήματα των καταναλωτών όταν απορρίπτουν τρόφιμα στα σκουπίδια, το πιο σύνθετο αίσθημα είναι οι τύψεις (59%), μετά έρχεται η σπατάλη χρημάτων (51%) και μετά η ζημιά στο περιβάλλον (33%). Ένα 4% δηλώνουν ότι νιώθουν αδιαφορία. Οι αναφορές και στα τρία αυτά αρνητικά αισθήματα αυξηθηκαν κατά τα δύο τελευταία χρόνια, ενώ το ποσοστό που δηλώνουν αδιάφοροι μειώθηκε κατά την αντίστοιχη περίοδο από 10% σε 4%. Φαίνεται να υπάρχει μια θετική αλλαγή σε αυτήν την περίπτωση ως προς τις αντιλήψεις των καταναλωτών για την απόρριψη τροφίμων στα σκουπίδια.

Όμως παραμένει τρίτο στη σειρά, όπως και το 2020, το αίσθημα ότι προκαλείται

ζημιά στο περιβάλλον.

Ακολουθούν τα συμπεράσματα των ερωτήσεων οι οποίες δεν είναι επανάληψη από την έρευνα του 2020.

Ανησυχούν για το περιβάλλον;

Στην ερώτηση κατά πόσο θεωρούν σημαντική τη μείωση απορριμμάτων τροφίμων για τη προστασία του περιβάλλοντος, 8 στους 10 συμμετέχοντες την θεωρούν πολύ σημαντική (41%), είτε αρκετά σημαντική (39%). Παρόλα αυτά, σε άλλη ερώτηση για την καίριαση σημαντικότητας κινήτρων για μείωση των απορριμμάτων τροφίμων, η εξοικονόμηση χρημάτων (48%) και το ότι αυτό είναι το σωστό πράγμα να κάνει κάποιος (46%) αναφέρονται σε μεγαλύτερο βαθμό από το ενδιαφέρον για το περιβάλλον (39%). Παρόλο που φαίνεται να υπάρχει η αντίληψη ότι η μείωση των αποβλήτων τροφίμων είναι σημαντική για την προστασία του περιβάλλοντος, δεν είναι αυτό το κύριο αίσθημα όταν πετιούνται τρόφιμα στα σκουπίδια. Όπως είδαμε και σε προηγούμενη έρευνα, σε προσωπικό επίπεδο τα κύρια αισθήματα είναι οι τύψεις και η σπατάλη χρημάτων και τρίτη έρχεται η ζημιά στο περιβάλλον.

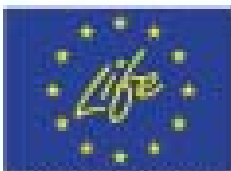
Οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν να υπολογίσουν το ποσοστό των αποβλήτων τους σε τρόφιμα σε σύγκριση με τα συνολικά απόβλητα, δεδομένου ότι στο μέσο κυπριακό νοικοκυριό το 50% είναι απόβλητα τροφίμων. Το 78% των καταναλωτών δήλωσαν ότι απορρίπτουν λιγότερο από 50%. Αυτό επιβεβαιώνει ότι υπάρχει υποεκτίμηση από τους καταναλωτές του μεγέθους του προβλήματος των αποβλήτων τροφίμων, αφού στην ουσία οι πιο πρόσφατες μετρήσεις δείχνουν ότι τα οργανικά απόβλητα στην Κύπρο είναι μεταξύ 47 – 52% κατά βάρος των Δημοτικών Στερεών Απορριμμάτων.

Σε εξόδους ή όταν έχουν καλεσμένους για φαγητό, η τηλεόληψη (61%) δηλώνουν ότι παραγγέλνουν/ ετοιμάζουν περισσότερο φαγητό απ’ ό,τι αναμένεται να χρειαστεί, ώστε να διασφαλίσουν ότι δεν θα ξεμείνουν από φαγητό. Αυτή η απάντηση συνάδει με τα αποτελέσματα στην ερώτηση για τους λόγους που αγοράζουν περισσότερα τρόφιμα απ’ ό,τι είναι απαραίτητο. Δηλαδή το ότι το 43% απάντησαν ότι θέλουν να διατηρούν αποθέματα στο σπίτι και το 33% θέλουν να είναι προετοιμασμένοι για ξένους στο σπίτι.

Πακέτο από το περίσσειμα φαγητού παίρνει μόνο το 15%

Κατά τις εξόδους των καταναλωτών, όταν περισσεύει φαγητό, μόνο το 15% το παίρνουν πάντα μαζί τους για μελλοντική κατανάλωση και μόλις 29% το παίρνουν αρκετά συχνά. Αν και τα αισθήματα κατά την απόρριψη τροφίμων είναι αρνητικά και μόνο το 4% δηλώνουν αδιαφορία, εντούτοις υπάρχει περισσότερο στην ουσία στο σπίτι αρκετά συχνά ή πάντα είναι μόνο 44%.

Και τελευταίο, σε ερώτηση κατά πόσον εφαρμόζουν την πρακτική του «Πρώτο έρχεται, Πρώτο καταναλώνεται» με τα τρόφιμα που αγοράζουν οι καταναλωτές, το 55% δήλωσαν ότι το πράττουν πάντα ή αρκετά συχνά. Αυτή η συνήθεια συνδέεται και με τη σωστή φύλαξη των προϊόντων στο ψυγείο και στα ερμάρια. Σε προηγούμενη έρευνα το 95% των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι ελέγχουν τις ημερομηνίες λήξης/κατανάλωσης και το 90% ότι προσέχουν πώς αποθηκεύουν τα τρόφιμα στο ψυγείο. Δεδομένων αυτών των ποσοστών θα περίμενε κάποιος να είναι πιο υψηλό το ποσοστό για τη συνήθεια «Πρώτο έρχεται, Πρώτο καταναλώνεται».

LIFE19-0675/2017-166

FOODprint project is co-funded by the LIFE Programme of the European Union

Any communication or publication related to the project, reflects only the author's view and the European Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

«Καταγραφή»: μια κριτική αποτίμηση

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΠΑΓΙΟΥ,
ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝ
ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ
«ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ»

ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΓΙΑΝΝΑΚΗ
ΟΜΗΡΟΥ

Με εαυθημαβαθ-
ταίς συγκίνη-
σες, ιστορικού
προβληματι-
σμού αλλά και
εθνικού άλγους
μελετήσαμε
πολλές και άγνωστες πτυχές του κυπριακού
δράματος μέσω των σελίδων του εσχά-
τως εκδοθέντος βιβλίου «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ»
του αγνού αγωνιστή των δημοκρατικών
ιδεωδών, τέως Προέδρου της ΕΔΕΚ, και
πρώην Προέδρου της Βουλής των Αντι-
προσώπων κ. Γιαννάκη Ομήρου.

Η Ιστορία, ως η εξόχως Παιδαγωγική
των λαών Επιστήμη, αποτελεί την πιο
πολύτιμη πηγή για τη γνώση και την
αξιολόγηση των ιστορικών γεγονότων
και των πρωταγωνιστών αυτών, ώστε με
πνεύμα νηφάλιο να εξάγουμε τα ιστορικά
μας διδάγματα. Όσο πιο αντικειμενική
είναι, τόσο πιο πολύ βοηθά τους μελετητές
της να γίνουν σοφότεροι και ωριμότεροι
στην κριτική τους αποτίμηση. Τόσο πιο
πολύ αποβαίνει μια αείροος πηγή φρο-
νηματισμού, που θα μας βοηθήσει να
χαράξουμε την πορεία του ιστορικού
μας μέλλοντος με επιτυχία.

Συνεπώς, αν για τον λαό μας αποτελεί
χρέος η μελέτη της, χρέος ακόμη πιο ιερό
και επιτακτικό αποτελεί η συγγραφή αυτής,
για κείνους που πρωταγωνίστησαν, με
πνεύμα, πρωτίτως, αντικειμενικό, νηφά-
λιο και τεκμηριωμένο, ώστε να διαλάβει
πάντοτε η ιστορική αλήθεια, η οποία ως
φάρος πλαισίωσης θα μας φρονιματίζει και
θα μας φωτίζει στην περαιτέρω πορεία μας.

Ο Γιαννάκης Ομήρου υπήρξε από τα
νεανικά του χρόνια ένας τέτοιος πρωτα-
γωνιστής στο ιστορικό γήπεδο των νε-
ότερης ιστορίας της πατρίδας μας. Τέκνο
της ευάνδρου Πάφου ανατράφηκε από
πνευματικά καλλιεργημένους και «σω-

τούς γονείς, με ιδιαίτερη σιτοργή και
φροντίδα για τα παιδιά τους» (σελ. 13).
«Η ατμόσφαιρα της εποχής - μάς ανα-
φέρει - η αίσθηση της καταπίεσης από
την αποικιοκρατία, ο απελευθερωτικός
Αγώνας, η εγκαθίδρυση της Δημοκρα-
τίας και τα όσα ακολούθησαν επηρέασαν
καθοριστικά τη μετέπειτα διαδρομή μου»
(σελ. 14).

Μελετώντας κανείς το ιστορικό τεκ-
μηριωμένο βιβλίο του Γιαννάκη Ομή-
ρου «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ» βιώνει μαζί με τον
συγγραφέα την αγάπη και τις αγωνίες
του για την πατρίδα μας, και τους συνε-
χείς αγώνες του πλησίον του μαχητικού
ιδεολόγου Βάσου Λυσσαρίδη, και δίπλα
στον μεγάλο μας Ηγέτη Αρχιεπίσκοπο
Μακάριο ενάντια στους ποικιλώνυμους
εχθρούς για τη σωτηρία της Κύπρου μας.

Μετά την εκδήλωση του προδοτικού
πραξικοπήματος, ο Γιαννάκης μαζί με άλ-
λους αγωνιστές ευρίσκεται στην πρώτη
γραμμή για την καταστολή του. Χωρίς να
λογαριάζει τη ζωή του αναλαμβάνει εκφω-
νιπής στον «ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΡΑΔΙΟΣΤΑΘΜΟ
ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ», «το ταπεινό αυτό οχυρό
της ελευθερίας» (σελ. 37), καλώντας τον
κυπριακό λαό να αντισταθεί παντοιοτρόπως
στο επαίσχυντο πραξικόπημα της Χού-
ντας. Για τη δράση του αυτή συνελήφθη,
ανακρίθηκε, χτυπήθηκε «αλλά αρνήθηκε
να δώσει οποιαδήποτε στοιχεία, παρά το
ότι οι περισσότεροι συντελεστές του σταθ-
μού, με πρώτο τον Νίκο Νικολαΐδη, είχαν
συλληφθεί, ανακριθεί και κακοποιηθεί»
(σελ. 45).

Το αγωνιστικό σθένος και η φιλοπα-
τρία του Γιαννάκη Ομήρου φαίνονται
ολοκλήρως στις γενναίες θέσεις του ως
Υπουργού Αμυνας στην κυβέρνηση
Γλαύκου Κληρίδη.

«Προβληματίστηκα έντονα - γράφει -
βασανιστικά και επί μακρόν κατά πόσον
θα κατέθετα δημοσίως τα όσα διαδρα-
ματίστηκαν σε ό,τι αφορά τη γνωστή και
ταλαιπωρημένη υπόθεση της παραγγελίας
και της θλιβερής κατάληξης του ρωσικού
πυραυλικού συστήματος S-300» (σελ. 82).
Τελικά κατέληξε στη δημοσίευσή με τη
σκέψη: Τα όσα παραιθνούνται... έχουν τη
μορφή αφήγησης των γεγονότων και λι-
γότερο κρίσεων γι' αυτά. Όπου ο κανόνας
αυτός παραβιάζεται, ο αναγνώστης έχει το
ελεύθερο της δικής του κρίσης και αξιο-
λόγησής των γεγονότων» (σελ. 83). Μέσα
από τη λεπτή αυτή προτροπή διαφαίνεται,
πλήρως, ο πνευματικά, δημοκρατικά και
πολιτικά καλλιεργημένος χαρακτήρας του
συγγραφέως. Μας το υπέδειξε αιώνες
προηγούμενος ο Μένανδρος «Ανδρός
χαρακτήρ εκ λόγου γνωρίζεται». (Μέ-
νανδρος, Αποσπ. 66).

Σίγουρα η συγγραφή του βιβλίου του Γιαννάκη
Ομήρου «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ» αποτελεί μια ειλικρινή
κατάθεση της πατριδολατρικής του ψυχής και ένα
ιστορικό χρέος τόσο για την παρούσα γενεά όσο
και για τις επερχόμενες. Ως εκ τούτου, επιβάλλε-
ται να μελετηθεί επισταμένως από τον κάθε πολί-
τη, γιατί η γνώση της ιστορίας μας συντελεί πάρα
πολύ στην πνευματική και εθνική μας ωρίμαση

Οι πύραυλοι S-300

Η έκθεση των γεγονότων που σχετί-
ζονται με το θέμα των πυραύλων S-300
αναπτύσσεται από τις σελίδες 95 μέχρι
145. Είναι αδύνατο να μελετήσει κανείς
τις σελίδες αυτές χωρίς να βιώσει τις θλί-
ψεις, τις αγωνίες, την πατριδολατρική και
αγωνιστική ψυχή του Υπουργού Αμυνας
κ. Γιαννάκη Ομήρου για την εκπλήρωση
αυτού του χρέους προς την πατρίδα μας.

Οι πατριωτικές του θέσεις όπως δι-
ατυπώθηκαν στην αθηναϊκή εφημερίδα
το «ΒΗΜΑ», με τίτλο «ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΣΤΡΟΦΕΙΣ ΤΟΥ», στις 22
Αυγούστου 1998, φανερώνουν Υπουργό
με υψηλό αίσθημα ευθύνης, που ήρθε και
το όνομά του και τη θέση του. Το κείμε-
νο καταλήγει με την εθνοπρεπή θέση:
«Με επίγνωση του εθνικού μας χρέους
και με γνώμονα την προοπτική και το
μέλλον του Ελληνισμού, οφείλουμε να
ανταποκριθούμε με σωφροσύνη, αλλά
και με αποφασιστικότητα στις εθνικές
μας ευθύνες» (σελ. 112).

Στη συνέχεια μελετούμε απνευστί τους
δραματικούς διαλόγους της σύσκεψης της
27ης Νοεμβρίου 1998, στην οποία η
πολιτική Ηγεσία της Ελλάδας προσπάθει
απεγνωσμένως και μεθοδικά να πείσει τη
δική μας πλευρά ότι είναι επιζήμια και
αδύνατη η έλευση των πυραύλων στην
Κύπρο. Η μετά παρηγορία λεπτομερής
αγόρευση του Γιαννάκη Ομήρου για τη
δυνατότητα της εγκαταστάσεως των πυ-
ραύλων στην Κύπρο «ήταν προφανές ότι
τόσο η ανατροπή του επικειμήματος Ιού
Σημίτη, περί αδυναμίας μεταφοράς των
πυραύλων εντός Κύπρου όσο και η παρά-
θεση των αντιστοίχων δυνατοτήτων
της Εθνικής Φρουράς είχαν ενοχλήσει»
την πολιτική Ηγεσία της Ελλάδας. Στο
παγερό εκείνο κλίμα της σύσκεψης πήρε
τον λόγο ο Πάγκαλος και μας απήθυνε
την ανεπίτρεπτα τραγική του προτροπή:
«Ξεχάστε, επιτέλους, την υπόθεση των
πυραύλων»... «Ήταν σαφές ότι η ελλη-
νική κυβέρνηση είχε πλέον εδραιώσει την
άποψη για ματαίωση της εγκατάστασης
στην Κύπρο του ρωσικού πυραυλικού
συστήματος, προκρίνοντας τη λύση της
Κρήτης» (σελ. 132).

Η κατάληξη αυτή δεν άφηνε πλέον στον
ευθύ χαρακτήρα του Γιαννάκη κανένα
περιθώριο παραμονής του στο Υπουργείο
Αμυνας. Διά τούτο και υπέβαλε ευθαρώς
την παραιτήσή του.

Ο αγνός και αγωνιστικός χαρακτήρας
του Γιαννάκη Ομήρου διαλάμπει κρυ-
στάλλινος μέσα από τα διαχρονικά και
ιστορικά κείμενά του που απήθυνε προς
τον διάδοχό του, και προς τους αξιωματι-
κούς και οπλίτες της Εθνικής Φρουράς.
Είναι κείμενα ελληνοπρεπή που γεμί-
ζουν την ψυχή σου με θαυμασμό, γιατί
αίρεται υπεράνω των προσωπικών του
θλίψεων που δοκίμασε, και ταυτίζεται με
τις διαχρονικές έννοιες της πολυφιλίας
πατρίδας μας, της ελευθερίας της και του
Ελληνισμού. Με πατριδολατρικά αισθη-
ματα προτρέπει: «Στον δικό σας τομέα
ευθύνης εμπίπτει το χρέος να υλοποιείτε
συνεχώς και να αναβαθμίζετε το Δόγμα
του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου Ελλάδας
και Κύπρου, ως κορυφαία επιλογή του
Ελληνισμού και ως θεμελιακό πυλώνα της
εθνικής μας στρατηγικής. Μην επιτρέψετε
ποτέ να εμφολωθήσει η αμφιβολία και

η έλλειψη εμπιστοσύνης προς τις αστεί-
ρευτες δυνάμεις του λαού μας και του
συνόλου του Ελληνισμού. Να σπριζέτε
με κάθε θυσία, έναντι παντός τμήματος
και ως κόρη οφθαλμού, έναντι παντός
τμήματος την εθνική ομοψυχία και την
άρρηκτη ενότητα Ελλάδας και Κύπρου...
είναι η παρακαταθήκη των πρώων και
μαρτύρων του λαού μας... να αγωνιστούμε
για μια ενωμένη και ελεύθερη Κύπρο».
(σελ. 147).

Σίγουρα η συγγραφή του βιβλίου του
Γιαννάκη Ομήρου «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ» απο-
τελεί μια ειλικρινή κατάθεση της πατρι-
δολατρικής του ψυχής και ένα ιστορικό
χρέος τόσο για την παρούσα γενεά όσο
και για τις επερχόμενες.

Ως εκ τούτου, επιβάλλεται να μελετηθεί
επισταμένως από τον κάθε πολίτη, γιατί
η γνώση της ιστορίας μας συντελεί πάρα
πολύ στην πνευματική και εθνική μας
ωρίμαση. Μας βοηθά, μέσω των ιστο-
ρικών μας επιτευγμάτων, να αντλούμε
πθικές δυνάμεις τις δυνατότητες της
Φυλής μας και, κυρίως, να μην επανα-
λαμβάνουμε τα λάθη του παρελθόντος,
στα οποία, δυστυχώς, εμείς οι Έλληνες
συνεχώς περιπιπτούμε.

Η ενδελεχής μελέτη του βιβλίου του
Γιαννάκη Ομήρου «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ» θα
μας βοηθήσει πάρα πολύ να συνειδητοποιή-
σουμε το «ΧΡΕΟΣ» μας απέναντι στην
επώνυμη Πατρίδα μας, όπως σαφέστατα
το προδιέγραψε ο ίδιος στο ιστορικό εκείνο
κείμενό του:

«200 χρόνια από την ελληνική επανάσταση- φωτεινή επέτειος»

«Χρέος μας σε αυτήν την ιστορική
επέτειο των 200 χρόνων από την Ελ-
ληνική Επανάσταση να δώσουμε το
μήνυμα ότι ο Κυπριακός Ελληνισμός
δεν θα γονατίσει. Ναι, με σωφροσύνη.
Ασφαλώς με υπευθυνότητα. Αλλά και
με απόρριψη της λογικής της αποδοχής
της υπέρτερης δύναμης του κατακτητή.
Και με άρνηση συνεχών υποχωρήσεων
στις πιέσεις ξένων που, αντί να στρέφον-
ται προς την πλευρά του κατακτητή και
παραβίαση του διεθνούς δικαίου, εξα-
κολουθούν, υποθετώντας κυνικά πολι-
τική δύο μέτρων και δύο σταθμών, να
ανατρέψουν καθημερινά κάθε έννοια
ηθικής και δικαιοσύνης.

»Το καθήκον μας σήμερα απέναντι στην
ιστορία και τον πολιτισμό μας είναι η με
κάθε κόπο και κάθε θυσία αποτροπή των
κινδύνων που απειράζονται στην πατρίδα
μας οι εχθροί της ελευθερίας. Θα πρέπει να
καταστήσουμε σαφές ότι δεν είμαστε δια-
θετοί να ξεγράψουμε δικαιώματα και να
ξεχάσουμε δίκαια. Κανένας εκβιασμός,
καμία απειλή, καμία δυσκολία και καμία
πίεση δεν πρέπει να μας οδηγήσουν στην
ταπεινωτική συνθηκολόγηση, που δεν θα
διασφαλίζει μακροχρόνια τη φυσική και
εθνική επιβίωση του Ελληνισμού στην
Κύπρο και την αρμονική συμβίωση με
τους Τ/κ συμπατριώτες μας.

»Να επιμένουμε στην κατοχύρωση των
δικαίων ολόκληρου του κυπριακού λαού,
την αποχώρηση των κατοχικών στρατευ-
μάτων και των εποίκων, τη διασφάλιση της
εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας
της πολιτείας, την ευημερία και πρόοδο
ολόκληρου του λαού της Κύπρου».

ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ

«Πτυχές και διαθλάσεις του κυπριακού 1821. Πρόσωπα, σχέδια και σκιάς»

Κυκλοφόρησε το καινούργιο βιβλίο του ιστο-
ρικού Πέτρου Παπαπολυβίου, με τίτλο «Πτυχές
και διαθλάσεις του κυπριακού 1821. Πρόσωπα,
σχέδια και σκιάς». Λευκωσία: εκδόσεις «Ρίζες»,
2022, σελίδες 446.

Η έκδοση διαρθρώνεται σε τέσσερα μέρη και
στο Επίμετρο, που αντιστοιχούν, συνολικά, σε 14
κεφάλαια. Παρουσιάζουν ποικίλες πτυχές του
θέματος, με την έμφαση να δίνεται στο ζήτημα της
κυπριακής συμμετοχής στην Επανάσταση, την
ανάδειξη του ρόλου συγκεκριμένων προσώπων
και του κατοπινού αντικτύπου του 1821 στην
Κύπρο. Στο πρώτο μέρος, με τίτλο «Η Κύπρος
στην εποχή του 1821», αναδημοσιεύονται και
οκολιάζονται τα τρία «επίσημα» κείμενα Κυπρίων
φυγάδων μετά την έκρηξη της Επανάστασης, με
σημαντικά νέα στοιχεία από τη δημοσίευση και
οκολιάζω, για πρώτη φορά, των 18 υπογρα-
φών της «διακήρυξης του Δεκεμβρίου 1821»,
μιας δεύτερης εκδοχής του ιστορικού εγγρά-
φου (Συλλογή Ιδρύματος Σύνθειας Ιωάννου),
διαφορετικής από την πρώτη δημοσίευση του
1910, την πασίγνωστη στη βιβλιογραφία. Επίσης

δημοσιεύεται ένα ανέκδοτο, αχρονολόγητο και
ανυπόγραφο σχέδιο οκτασέλιδης επιστολής με
πληροφορίες για την άγνωστη δεύτερη φάση των
προσπαθειών σύναψης του «κυπριακού δανεί-
ου», τις διαπραγματεύσεις με τους εκπροσώπους
των Ιωαννινών ιπποτών της Μάλτας στο Παρίσι,
οκολιάζονται οι ποικίλες σχέσεις του Ιωάννη
Καποδίστρια με την Κύπρο, από την εποχή της
Επανάστασης Πολιτείας μέχρι τη δολοφονία του στο
Ναύπλιο, ως πρώτου κυβερνήτη της Ελλάδας,
τον Σεπτέμβριο του 1831 και οι πληροφορίες
για τις κυπριακές εξεγέρσεις του 1833 από την
ειδοιογραφία του ελληνικού Τύπου της εποχής.
Στα πέντε κεφάλαια του δεύτερου μέρους, με
τίτλο «Ανθρώπων ίσχν», επιχειρείται η προσω-
πογραφία, τα δίκτυα και οι διαδρομές Κυπρίων
αγωνιστών της Επανάστασης και λογίων των
προεπαναστατικών και μεταεπαναστατικών χρόνων,
εκ των «επωνύμων» ή των αγνώστων. Το μεγα-
λύτερο κεφάλαιο του βιβλίου είναι αφιερωμένο
στον Χαράλαμμο Μάλν (1782-1855), τον πιο
σημαντικό Κύπριο αγωνιστή της Επανάστασης.
Το τρίτο μέρος, με τίτλο «Επειτακές καθιερώσεις

και συμβολισμοί», περιλαμβάνει δύο κεφάλαια.
Στο πρώτο εξετάζεται ο τρόπος πρόσληψης των
γεγονότων της 9ης Ιουλίου 1821, στην ελληνική
(ελλαδική και κυπριολογική) βιβλιογραφία του
19ου αιώνα και η σταδιακή ανάδειξη των σφραγών
του καλοκαιριού του 1821 και της θυσίας των
Εθνομαρτύρων σε κομβική ιστορική στιγμή για
τον Ελληνισμό της Κύπρου. Στο επόμενο κεφάλαιο
εξετάζεται ο αντίστοιχος απόηχος, οι προσλήψεις και
η ιδεολογική χρήση της Ελληνικής Επανάστασης
στη διεξαγωγή, τη ρητορική και τα σύμβολα του
απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ, της τελευ-
ταίας επανάστασης της νεοελληνικής ιστορίας.
Στο τέταρτο μέρος, με τίτλο «Φιλολογικά»,
παρουσιάζεται πρώτα το άγνωστο ημιτέλες μυ-
θιστόρημα «Ο Μορφιές Αβραάμ ή Η φιλική
Εταιρεία. Φονική τις σκηνή παρά τη μονή του
Αγίου Γεωργίου του Μακρού, εν Κύπρω», που
δημοσιεύθηκε σε έξι συνέχειες, τον Μάρτιο -
Απρίλιο του 1874, σε εφημερίδα της Αιγύπτου.
Στο τελευταίο κεφάλαιο του βιβλίου αναδημο-
σιεύεται ένα άρθρο του Λεωνίδα Παυλίδη για
την «9η Ιουλίου» του Βασίλη Μιχαηλίδη, στον

«Ρίζοσάπη» του Ιανουαρίου 1947, μεσοτύπος
του Εμφυλίου στην Ελλάδα.

Το βιβλίο κλείνει το Επίμετρο, με τον κατάλογο
των Κυπρίων αγωνιστών της Επανάστασης του
1821, που δημιουργήθηκε με βάση τις πληρο-
φορίες τις ειδικής και γενικής βιβλιογραφίας, τα
απομνημονεύματα των οπλαρχηγών, την έρευνα
στον Τύπο των επαναστατικών και των πρώτων
μεταελευθερωτικών χρόνων και σε διάσπαρτες
αρχαικές πηγές. Γίνεται μια σύντομη κριτική
παρουσίαση των βασικών βιβλιογραφικών πηγών
και καταγράφονται τα κύρια προβλήματα για
τη σύνταξη του καταλόγου που περιλαμβάνει
τα ονοματεπώνυμα 294 Κυπρίων αγωνιστών.

Το βιβλίο διατίθεται στα μεγάλα βιβλιοπωλεία
και στην ιστοσελίδα των εκδόσεων «Ρίζες» (www.rizosbooks.com).

Η κεντρική παρουσίαση του βιβλίου θα
πραγματοποιηθεί την Τετάρτη, 6 Ιουλίου 2022
και ώρα 7:30 μ.μ. στην Αίθουσα Τελετών στα
κεντρικά κτήρια του Πανεπιστημίου Κύπρου
(πρώην Παιδαγωγική Ακαδημία), Καλλιπόλεως
75, στη Λευκωσία.

Η παγίδα των προγραμμαμάτων ποσοτικής χαλάρωσης

ΤΑΣΟΣ ΓΙΑΣΕΜΙΔΗΣ
anastasis.giasemidis@kpmg.com.cy

Η ΧΩΡΙΣ ΟΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ, ΧΩΡΙΣ ΚΑΜΙΑ ΣΤΟΧΕΥΣΗ, ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΑ ΧΑΜΗΛΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ, ΟΔΗΓΗΣΕ ΤΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΑΓΙΔΑ, ΔΗΛΑΔΗ ΤΗΝ ΕΚΤΙΝΑΞΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΝΑ ΑΠΟΣΥΡΟΥΝ / ΝΑ «ΜΑΖΕΨΟΥΝ» ΑΤΣΑΛΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ

Εντείνονται οι κριτικές διεθνώς για τους σχεδιασμούς και τις αποφάσεις των κεντρικών τραπεζών όσον αφορά τα προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης. Η χωρίς όρια παροχή ρευστότητας, χωρίς καμιά στόχευση, σε συνδυασμό με τα χαμηλά επιτόκια, οδήγησε τις κεντρικές τράπεζες στη δική τους παγίδα, δηλαδή την εκτίναξη του πληθωρισμού (υπενθυμίζεται ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα -ΕΚΤ- είχε ως στόχο για τον πληθωρισμό το 2%) και την αναγκαιότητα να αποσύρουν / να «μαζέψουν» ατσαλά τα μέτρα.

Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι το διοικητικό όργανο της ΕΚΤ, μια βδομάδα μετά την απόφασή του για αύξηση των επιτοκίων, συνεδρίασε εκτάκτως για να ανακαταστήσει τη μεγάλη αύξηση των αποδόσεων των ευρωπαϊκών ομολόγων, κυρίως για χώρες της περιφέρειας όπως η Ελλάδα και η Ιταλία, και η «μεγάλη» απόφαση ήταν ότι θα προσαρμόσουν να βρουν έναν νέο μηχανισμό που θα αντιμετωπίσει τον

κατακερματισμό των αγορών.

Σημειώνεται ότι με την απόφαση για αύξηση των επιτοκίων η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι δεν χρειάζονται άλλα μέτρα, όμως αναγκάστηκε να αποσύρει αυτήν τη δήλωση σε μια βδομάδα. Φυσικά, μέχρι πρόσφατα, η ΕΚΤ στις αναλύσεις της θεωρούσε ότι ο πληθωρισμός είναι παροδικό φαινόμενο και δεν χρειαζόταν άμεση απόσυρση των προγραμμάτων που υιοθετούνταν.

Κάποιος θα πει ότι κανένας (!) δεν μπορούσε να προβλέψει την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, οπότε οι κεντρικές τράπεζες πιάστηκαν εξ απορόπτου. Οι αναλυτές σχολιάζουν ότι οι κεντρικές τράπεζες είναι μέρος του προβλήματος και το «εξ ουρανού ανεξάντλιο χρήμα» επιδεινώνει την κατάσταση.

Την ίδια κριτική για ερασιτεχνισμούς δέχεται και η Κεντρική Τράπεζα της Αμερικής, η οποία με μια επιθετική αύξηση των επιτοκίων ισορροπεί τις αγορές, την ίδια στιγμή που ο αντίκτυπος στον πληθωρισμό φαίνεται να είναι ανεπιθύμητος.

Θα πρέπει να σημειωθεί, όμως, ότι, με βάση τη σημερινή κατάσταση στην παγκόσμια και ευρωπαϊκή οικονομία, οι δυνάμεις της αγοράς δεν μπορούν να δράσουν ανεξάρτητα εφόσον οι περιορισμοί και οι κυρώσεις περιορίζουν τεχνικά την προσφορά σε αγαθά.

Τα προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης

Τα προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης αποτέλεσαν, τουλάχιστον στην αρχή, έκτακτα μέτρα νομισματικής πολιτικής ενίσχυσης της ανάπτυξης, με βασικό στόχο την αποκατάσταση του πληθωρισμού. Στην πορεία τα μέτρα αυτά παρέμειναν για μεγάλο χρονικό διάστημα, εφόσον η παγκόσμια οικονομία παρουσιάστηκε αδύναμη. Την ίδια στιγμή η κρίση του κορωνοϊού, με την αδραναιοποίηση των παραγωγικών μονάδων των οικονομιών, οδήγησε στην ενίσχυσή τους.

Τα στατιστικά προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης από μόνα τους δεν πέτυχαν τον στόχο της επαναφοράς των οικονομιών

Οι αναλυτές σχολιάζουν ότι οι κεντρικές τράπεζες είναι μέρος του προβλήματος και το «εξ ουρανού ανεξάντλιο χρήμα» επιδείνωσε την κατάσταση

σε πορεία ανάπτυξης. Υπάρχουν σοβαρές προκλήσεις, όπως οι πολιτικές προστατευτισμού που αποτελούν εμπόδιο στην ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας.

Η αυξημένη ρευστότητα που «δημιουργήθηκε» από την ΕΚΤ δεν διοχετεύτηκε μέσω αυξημένων χρηματοδοτήσεων, τουλάχιστον στον βαθμό που αναμενόταν στην πραγματική οικονομία, ενώ τα δομικά προβλήματα του Ευρωσυστήματος σε συνδυασμό με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν μεγάλες οικονομίες όπως αυτή της Ιταλίας ενισχύουν τις ανησυχίες.

Η αυξημένη ρευστότητα αποτελεί κόστος για τα τραπεζικά ιδρύματα, εφόσον υπάρχουν χρεώσεις από τις κεντρικές τράπεζες για τη διατήρησή τους. Αυτό οδήγησε στο φαινόμενο των αρνητικών επιτοκίων που είδαμε και στην Κύπρο.

Την ίδια στιγμή προκαλούνται ανησυχίες στις διεθνείς αγορές για τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιήθηκε η επιπλέον ρευστότητα. Πολλοί επενδυτές, αντί να προ-

χωρήσουν σε πωλήσεις των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διέθεταν για χρηματοδότηση νέων επενδύσεων (υγιής κύκλος για μια χρηματαγορά), προχώρησαν σε νέο δανεισμό, λόγω χαμηλού κόστους, για αγορά νέων ομολόγων και μετοχών. Αυτό, όπως ήταν αναμενόμενο, οδήγησε σε ενίσχυση των χρηματαγορών τα τελευταία χρόνια, όμως γίνεται αντιληπτό πόσο εύαλως είναι οι αγορές στην περίπτωση μιας νέας παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Σημειώνεται, επίσης, ότι οι διεθνείς επενδυτές προχώρησαν στη αναζήτηση νέων επενδύσεων με αποδόσεις εφόσον η διατήρηση καταθέσεων αποτεινόσε και αποτελεί ένα μη συμφέρον επενδυτικό πλάνο. Ως εκ τούτου υπάρχουν πολλές επενδύσεις σε αναδυόμενες αγορές, ακίνητα και άλλα προϊόντα χωρίς πολλές φορές να γίνεται σωστή αξιολόγηση και διασπορά των κινδύνων.

Το περιβάλλον των χαμηλών επιτοκι-

ων από τη μια βοηθά στην ευνοϊκότερη χρηματοδότηση έργων και από την άλλη επηρεάζει αρνητικά την κερδοφορία των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων, καθώς και τις αποδόσεις των επενδύσεων των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων.

Θα πρέπει επιπλέον να σημειωθεί ότι και το 2001 η Κεντρική Τράπεζα της Αμερικής προχώρησε στην εφαρμογή προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης, με την κατάληξη το 2008 να υπάρξει η μεγάλη οικονομική κρίση των δομημένων χρηματοοικονομικών προϊόντων, χωρίς φυσικά το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης να θεωρείται η μόνη αιτία. Υπενθυμίζεται ότι οι αγορές το 2008 έχασαν πέραν του 30% της κεφαλαιοποίησής τους, με την κινεζική να χάνει πέραν του 50%.

Το δημόσιο χρέος

Η πορεία του δημόσιου χρέους είναι ιδιαίτερα σημαντικός δείκτης για την οικονομία εφόσον καταδεικνύει τις «αντιστά-

σεις» που έχει σε περίπτωση αρνητικών εξελίξεων. Γίνεται κατανοητό ότι υψηλά ποσοστά δανεισμού / μόχλευσης, όπως και για τις επιχειρήσεις, επηρεάζουν τις δυνατότητες της πολιτείας να εφαρμόσει τη δημοσιονομική της πολιτική αλλά και να παίρνει δραστηριότητες αποφάσεις σε περιόδους ύφεσης.

Η αύξηση των αποδόσεων των ομολόγων στις διεθνείς αγορές αποτυπώνει την ανησυχία και την αβεβαιότητα που επικρατεί όσον αφορά την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας και των εθνικών οικονομιών, με την Ευρώπη να αντιμετωπίζει ίσως τις μεγαλύτερες αρνητικές συνέπειες από την υπάρχουσα κατάσταση. Υπενθυμίζεται ότι τα προγράμματα στήριξης των παραγωγικών μονάδων των οικονομιών την περίοδο εξάπλωσης του κορωνοϊού χρηματοδοτήθηκαν, στο μεγαλύτερο μέρος τους, μέσα από την αύξηση του δημόσιου χρέους. Οι αποφάσεις της ΕΚΤ αυξανόν το κόστος δανεισμού για τις κυβερνήσεις.

Θα πρέπει, ωστόσο, να πούμε ότι υπήρξαν κινήσεις αναχρηματοδότησης, προληπτικά και πριν από τη λήξη του χρέους από κυβερνήσεις, εκμεταλλευόμενες το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων, «απλώνοντας» τη λήξη τους, κάνοντας τις λήξεις των ομολόγων πιο διαχειρίσιμες. Χώρες με συγκριτικά υψηλά ποσοστά δημοσίου χρέους, όπως η Κύπρος, θα πρέπει να μείνουν προσλωμένες στη μείωσή του μέσω μιας στοχευμένης και στρατηγικά προσπωμένης δημοσιονομικής πολιτικής.

Οι προκλήσεις που δημιουργούνται είναι σημαντικές και ενδεχομένως να δούμε μια νέα περίοδο ύφεσης στην παγκόσμια οικονομία, η οποία φαίνεται «ασοσιμένη» από τις αποφάσεις των κεντρικών τραπεζών. Από την άλλη, η κατάσταση με τον πληθωρισμό δημιουργεί σοβαρές πιέσεις στην παγκόσμια οικονομία. Το ερώτημα που γεννάται είναι αν τελικά «άθελά» τους (κάποιοι αναλυτές αντιδρούν εντονότατα σε αυτό) έγιναν μέρος του προβλήματος.

ΑΠΟΨΗ

Ανταγωνιστικότητα και διαφθορά: ο ρόλος της κοινωνίας

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΛΑΤΗΣ, Διδάκτωρ Χρηματοοικονομικών του Πανεπιστημίου του Cambridge

Η Πατρίδα μας σημείωσε φέτος πτώση 7 θέσεων σε θέματα ανταγωνιστικότητας, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία από το Παγκόσμιο Κέντρο Ανταγωνιστικότητας IMD. Όπου ένας από τους κύριους παράγοντες ήταν οι αδυναμίες μας στο θεσμικό πλαίσιο, η γραφειοκρατία, τα θέματα διαφθοράς/διαπλοκής και η αδιαφάνεια στον τρόπο λειτουργίας του Δημοσίου.

Το έχουμε ξαναγράψει – διαν, σύμφωνα

με το Transparency International, ανήλθαμε τον Γενάρη φέτος, στην τραγική πρώτη θέση στην Ευρώπη με ποσοστό 65% όπως μετριέται από το Διεθνές Βαρόμετρο Διαφθοράς: Η διαφθορά και η διαπλοκή καταστρέφουν. Δεν χτίζουν. Επηρεάζουν αρνητικά την οικονομία μακροπρόθεσμα, ακυρώνοντας πολύ γρήγορα τα όποια πρόσκαιρα οικονομικά οφέλη μπορεί να επιφέρει το όποιο «λάδωμα» των γραναζιών. Υπονομεύουν τη λειτουργία των Θεσμών, αλλά και την αποτελεσματικότητα της κρατικής μηχανής, αφού δημιουργεί έναν φαύλο κύκλο και εξάρτηση από κίνητρα και διαδικασίες ως αποτέλεσμα της διαπλοκής. Εξάρτηση που, δυστυχώς, παραμένει για ένα σημαντικό διάστημα μετά. Ως αποτέλεσμα, επηρεάζονται οι πραγματικές και ωφέλιμες επενδύσεις στην οικονομία. Αποθαρρύνονται σοβαροί και θεσμικοί επενδυτές μέσα από το επιπλέον κόστος ή/και τις αδιαφανείς διαδικασίες που απαιτούνται, ούτως ώστε να δύνανται να λειτουργήσουν ως οικονομικές μονάδες, ενώπιον των επενδυτών τους. Και είναι αυτό ακριβώς που

μετρά ο δείκτης ανταγωνιστικότητας.

Αρα, με βάση τη λογική, όσο και τα αφράτα οικονομικά επιχειρήματα κατά της διαφθοράς, θα ανέμενε κανείς ότι το μόνο που θα χρειαζόταν για να εκριζώσουμε ανάλογες πρακτικές θα ήταν απλώς μια καλά ενημερωμένη κοινωνία των πολιτών. Που μέσα από την ψήφο τους θα απομάκρυναν πολιτικούς οι οποίοι είτε αποτελούν ενεργό μέρος της διαφθοράς είτε την υποβοηθούν και την υποθάλλουν μέσα από συγκάλυψη ή/και την άρνηση ότι αυτή υφίσταται. Λογικά αν η κοινωνία γνωρίζει για τη διαφθορά, και αφού ενυπάρχουν αδιαμφισβήτητοι στοιχεία και εμπειρικές μελέτες που καταδεικνύουν ότι το κόστος από τη διαφθορά είναι τεράστιο για τις μελλοντικές γενιές, αυτοί που υπόσχονται πόλεμο κατά της διαφθοράς θα δημιουργούσαν λαϊκό έρεισμα.

Δυστυχώς, όμως, η πραγματικότητα έρχεται να αμφισβητήσει τη βασική προϋπόθεση ότι οι ψηφοφόροι θα επένδυσαν χρόνο για να πληροφορηθούν επαρκώς για τις λεπτομέρειες (πολλές

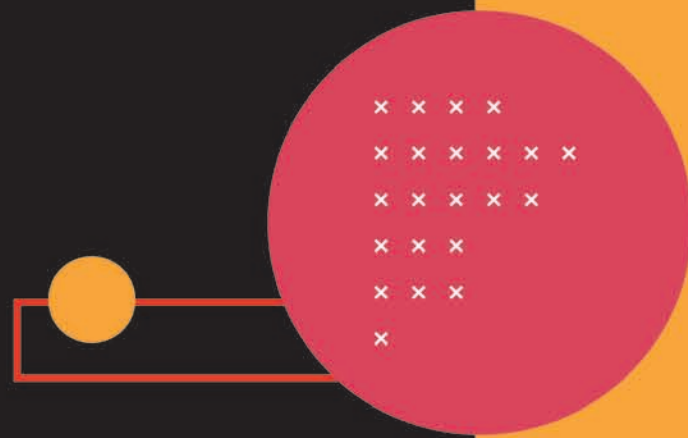
φορές τεχνικής φύσης) γύρω από τα όσα τόσο συγκεκριμένα ακούγονται και γράφονται για περιπτώσεις διαπλοκής και διαφθοράς. Ακόμη και σε έκδηλες και αιταποδείξιμες περιπτώσεις που είδαν το φως της δημοσιότητας. Όπως τις περιπτώσεις των «χρυσών διαβατηρίων», της κατάρρευσης του Συνεργατισμού, της εκπροσώπησης της Ryan Air, των δωρεάν ταξιδιών στις Σεϋνέλες, του πολέμου σε Θεσμούς, των παρεμβάσεων στις κυπριακές εποπτικές Αρχές. Ιδιαίτερα διαν στον θόρυβο της υπερ-πληροφόρησης της εποχής μας, αλλά και των ψευδών ειδήσεων, η διαδικασία ορθής πληροφόρησης καθίσταται πολύπλοκη, χρονοβόρα και δύσκολη. Πόσω μάλλον διαν ο πολίτης θεωρεί ότι η μία και μόνη ψήφος που διαθέτει δεν επαρκεί για να καθορίσει το όποιο αποτέλεσμα. Δημιουργώντας αυτό που ονομάζουν πολιτικοί μελετητές «ορθολογιστικά αδαείς» ψηφοφόροι.

Και έτσι, στην απουσία ενός αποτελεσματικού θεσμικού μηχανισμού καταπολέμησης της διαφθοράς, ο πολιτικός ανταγωνισμός από μόνος

του δεν είναι πάντοτε δυνατό να πολεμήσει τη διαφθορά και τη διαπλοκή.

Στην περίπτωση μας, όμως, ανάλογος μηχανισμός απλώς δεν υπάρχει. Και ούτε δυστυχώς και σημαντικός πολιτικός ανταγωνισμός, που να δύναιτο προς το παρόν να απειλήσει ανατροπή και αντιστροφή του φαινομένου. Τουναντίον, η πολιτική μας σκηνή όσο και η πλειοψηφία των παραδοσιακών ΜΜΕ φαίνεται να κυριαρχούν σήμερα από έναν πολιτικό χώρο και τις παραφροσύνες του. Δεν είναι τυχαία άλλωστε η βουτιά της πατρίδας μας σε θέματα διαπλοκής/διαφθοράς, ελευθερουπιότητας και ανταγωνιστικότητας. Αλληλπνένεται με βάση όλες τις εμπειρικές μελέτες στον χώρο.

Αρα, η μόνη δυνατή διεξόδος από τη διαβρωτική διαφθορά είναι αυτή που επιβάλλει τη μεταβίβαση της κοινωνίας μας από ορθολογιστικά αδαείς πολίτες σε καλά πληροφορημένους πολίτες. Μέσα από την αμφισβήτηση, την επένδυση στη γνώση, την αντίδραση και γενικά την πιο ενεργή ανάμειξη της κοινωνίας στα πολιτικά δρώμενα.

Εθνικό Βραβείο Energy Globe Κύπρου 2021 στη MUSKITA

Στη MUSKITA Aluminium Industries απένεμιν την Τρίτη, 7 Ιουνίου, η Πρόεδρος της Αυστρίας κ. Dorothea Auer και ο Επικεφαλής του Εμπορικού Τμήματος της Αυστριακής Πρεσβείας-ADVANTAGE AUSTRIA κ. Christoph Sturm, το Εθνικό Βραβείο Energy Globe Κύπρου 2021 για το μεγαλύτερο Φωτοβολταϊκό Πάρκο Οροφής στην Κύπρο, ισχύος 2,5 MW. Την τελετή τίμησαν με την παρουσία τους επίσημοι φορείς ΟΕΒ, ΚΕΒΕ και ΕΒΕΛ, καθώς και εκλεκτοί προσκεκλημένοι του επιχειρηματικού κόσμου. Με πάνω από 60 χρόνια ενεργού ρόλου και συμβολής στην κυπριακή οικονομία, η MUSKITA έχει μακρά ιστορία συνεισφοράς, παρέχοντας έμπρακτα αποτελέσματα στην κοινότητα της μέσης δωρεών, εκπαιδευτικών προγραμμάτων και περιβαλλοντικών πρωτοβουλιών. Η περιβαλλοντική εκστρατεία της εταιρείας, «GoBlue by MUSKITA», έχει ως σκοπό την ευαισθητοποίηση και τη δράση σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, τη βιωσιμότητα και την αειφόρο ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτής της αποστολής, η MUSKITA λαμβάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες για να μειώσει τις περιβαλλοντικές της επιπτώσεις. Η εξεύρεση βιώσιμων πηγών ενέργειας και τρόπων μείωσης του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας, ιδιαίτερα

για τη MUSKITA, παραμένει αδήριτη ανάγκη των τελευταίων δεκαετιών. Το Φωτοβολταϊκό Πάρκο Οροφής της MUSKITA, που βραβεύτηκε, βρίσκεται στις κεντρικές εγκαταστάσεις της εταιρείας στη Λεμεσό και αποτελεί πλέον το μεγαλύτερο φωτοβολταϊκό πάρκο οροφής στην Κύπρο ισχύος 2,5 MW. Στόχος της επένδυσης είναι η μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και της ενεργειακής κατανάλωσης του υπερσύγχρονου εργοστασίου παραγωγής αλουμινίου που στεγάζει η εταιρεία. Το Πάρκο αποτελείται από 6750 φωτοβολταϊκά πάνελ, καλύπτει έκταση 13.500 τ.μ., παράγει πάνω από 4.000 MWh πράσινης ενέργειας ετησίως και συμβάλει στο 30% των ενεργειακών αναγκών της εταιρείας, μειώνοντας τις εκπομπές CO2 κατά 2.500 τόνους ετησίως. Ως το πρώτο ιδιωτικό φωτοβολταϊκό πάρκο οροφής για βιομηχανική χρήση στον τόπο μας, η επένδυση της MUSKITA θεωρείται ως λύση βέλτιστης πρακτικής, αποδεικνύοντας την οικονομική βιωσιμότητα του έργου, υποστηρίζοντας παράλληλα τους στόχους της εταιρείας και της Κύπρου προς ένα πιο βιώσιμο μέλλον. Με περισσότερες από 180 συμμετέχουσες χώρες και περισσότερες από 2.000 υποβολές έργων, ο θεσμός των Βραβείων Energy Globe αποτελεί σήμερα παγκοσμίως το πιο αναγνωρισμένο περιβαλλοντικό βραβείο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΣΟΣ, Senior Manager, KPMG Limited, 22 207408, yroussos@kpmg.com

ΜΠΟΡΟΥΝ ΟΙ ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΝΑ ΜΕΤΑΤΡΑΠΟΥΝ ΣΕ ΕΞΥΠΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ; - ΜΙΑ ΕΞΥΠΝΗ ΠΟΛΗ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΔΟΜΕΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΣΥΡΜΑΤΑ ΔΙΚΤΥΑ, ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΑΝΤΑΛΛΑΖΟΥΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ, ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΧΡΗΣΤΗ ΤΗΣ ΣΥΣΚΕΥΗΣ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ

Ενα ρεύμα σκέψης το τελευταίο διάστημα αφορά τις Έξυπνες Πόλεις του εξωτερικού και γιατί οι κυπριακές πόλεις δεν μετατρέπονται και αυτές σε έξυπνες πόλεις. Μπορούν;

Η ψηφιοποίηση είναι στη ζωή μας είτε το παραδεχόμαστε είτε όχι.

Μέχρι το τέλος του 2020 υπολογίστηκαν 20 δις συνδεδεμένες συσκευές με το διαδίκτυο, και μέχρι το 2025 υπολογίζεται ότι θα φθάσουν τα 75 δις. Η σύνδεση αυτών των συσκευών και η επικοινωνία μεταξύ τους έχει ονομασθεί «The Internet of Things». Αυτή η αναλλαγή πληροφοριών τέθηκε σε εφαρμογή με καινοτόμες ιδέες για την καλύτερη ποιότητας ζωής στο αστικό περιβάλλον - γεγονός που έδωσε τις Smart Cities.

Τα σκίπια τα κατέχει το Αμερικανικό, το οποίο δημιούργησε την πρώτη ηλεκτρονική πόλη το 1994 για την προώθηση χρήσης του διαδικτύου (De Digitale Stad). Σύντομα ακολούθησαν και άλλες πόλεις με υιοθέτηση τεχνολογικών λύσεων, εγκαταστάσεις αισθητήρων και ελεύθερης παροχής διαδικτύου. Σήμερα, οι λύσεις αυτές ποικίλουν και ήδη λειτουργούν με επιτυχία.

Ως βάση, μια Έξυπνη Πόλη περιλαμβάνει δομές οι οποίες αποτελούνται από ασύρματα δίκτυα, στα οποία, συνδεδεμένες

συσκευές ανταλλάζουν πληροφορίες μεταξύ τους, και προς τον χρήστη της συσκευής, ο οποίος χρησιμοποιεί τις πληροφορίες στην καθημερινότητά του. Ο στόχος είναι σίγουρα η αναλλαγή πληροφοριών ανάμεσα στο κοινό αλλά και μεταξύ κοινού και υπηρεσιών, η βελτίωση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας, καθώς και η αναβάθμιση της ευημερίας των πολιτών.

Είμαστε ήδη δεκτές μιας παγκόσμιας ενεργοποίησης κάτω από τη συντομογραφία ΠΚΔ (Περιβάλλον, Κοινωνία, Διακυβέρνηση - ESG) με στόχο την καλύτερη και μετεξέλιξη της αστικής ζωής. Σημαντικός συνδετικός κρίκος πίσω από αυτήν την ενεργοποίηση είναι η τεχνολογία. Τα Ηνωμένα Έθνη υπολογίζουν ότι, μέχρι το 2050, το 70% του παγκόσμιου πληθυσμού θα διαμένει σε αστικές περιοχές, το οποίο μεταφράζεται σε αυξημένες εκπομπές ρύπων και αυξημένη κατανάλωση ενέργειας. Η ανάγκη για αναβάθμιση είναι ήδη εδώ.

Ορισμένα παραδείγματα που έχουν εφαρμοστεί στο εξωτερικό:

1. Έξυπνοι κάδοι απορριμμάτων, των οποίων προγραμματίζεται η παραλαβή από εταιρείες διαχείρισης όταν γεμίσουν.
2. Αισθητήρες οι οποίοι προειδοποιούν για διαρροές ή σφάλματα για υπηρεσίες κοινής ωφελίας (ηλεκτρισμός, ύδατοπληθία, κ.λπ.).

3. Έξυπνη διαχείριση οδικού φωτισμού και ενεργοποίηση / απενεργοποίηση με ανίχνευση κινήσεων.

4. Περιοχές ενεργειακά αυτόνομες με βιοκλιματικά κτήρια, φωτοβολταϊκά σε οροφές και ηλεκτρικά αυτοκίνητα.

5. Κτηριακή θέρμανση με ατμό από αποτέφρωση απορριμμάτων, και ψύξη με ανακυκλωμένο θαλασσινό νερό.

6. Μαζικά μέσα μεταφοράς χωρίς οδηγούς.
7. Απομακρυσμένη διακοπή και ενεργοποίηση συσκευών των καταναλωτών για εξοικονόμηση ενέργειας.

8. Αυτοκίνητα με έξυπνα λογισμικά, τα οποία επικοινωνούν με παρκόμετρα και σταθμούς φόρτισης και καθοδηγούν στα πλησιέστερα διαθέσιμα σημεία.

9. Παροχή διαδικτύου 5G δωρεάν σε όλη την πόλη και δημιουργία σταθμών γρήγορης φόρτισης συσκευών για το κοινό.
10. Ηλεκτρονική επισημάνση σημείων ενδιαφέροντος (τουριστικά σημεία, καταστήματα, δημόσιοι χώροι κ.λπ.).

Μια εύλογη προϋπόθεση της έξυπνης πόλης είναι μια έξυπνη (ευκίνητη) υποδομή που μπορεί να υποστηρίξει τις έξυπνες (καινοτόμες) λύσεις σε έξυπνα (λειτουργικά) κτήρια. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να υπάρχει έξυπνη (ευέλικτη) διακυβέρνηση, αλλά και έξυπνοι (προηγμένοι) πολίτες που θα μπορούν να λειτουργούν σε ένα έξυπνο (ΠΚΔ - ESG) περιβάλλον.

Σε αυτό το έξυπνο σκίναγραμμα, που βοσκομαστε εμείς:

Σίγουρα ο κορωνοϊός έχει επισημάνσει την κυπριακή ψηφιοποίηση σε αρκετό βαθμό, και έχουμε γίνει μάρτυρες μιας

καινούργιας τάξης πραγμάτων, όπως τηλεργασία, τηλεεκπαίδευση, διαδικτυακή εξυπηρέτηση, διαδικτυακά ψώνια κ.λπ. Η έξυπνη πόλη δεν σταματά όμως εκεί.

Σε πρόσφατο συνέδριο ακινήτων και κατασκευών, μια εύστοχη επισημάνση ακαδημαϊκού ήταν ότι η Κύπρος (στην εφαρμογή έξυπνων λύσεων) μοιάζει με τον φοιτητή που έμεινε ανεξέταστος και χροστιά μαθήματα. Μπορεί έφτασε η ώρα, παρά να σκεφτούμε στο αποτέλεσμα, να δομή και τη διαδρομή;

Σίγουρα δεν μπορεί η Κύπρος να μετατραπεί σε Σιγκαπούρη εν μιά νύκτα, αλλά και η Σιγκαπούρη από κάπου ξεκίνησε... και ίσως ήταν και χειρότερη.

Μια εύλογη προϋπόθεση της έξυπνης πόλης είναι μια έξυπνη (ευκίνητη) υποδομή που μπορεί να υποστηρίξει τις έξυπνες (καινοτόμες) λύσεις σε έξυπνα (λειτουργικά) κτήρια. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να υπάρχει έξυπνη (ευέλικτη) διακυβέρνηση, αλλά και έξυπνοι (προηγμένοι) πολίτες που θα μπορούν να λειτουργούν σε ένα έξυπνο (ΠΚΔ - ESG) περιβάλλον

Η APS αποκτά χαρτοφυλάκιο ΜΕΔ και ακινήτων από την Τράπεζα Κύπρου

Η APS ανακοινώνει την απόκτηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων και ακινήτων, συνολικής συμβατικής αξίας ύψους €147 εκατ. από τον Όμιλο της Τράπεζας Κύπρου. Η πώληση του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου είναι στο πλαίσιο της στρατηγικής της Τράπεζας Κύπρου, η οποία στοχεύει στην απομόλυνση μη βασικών στοιχείων ενεργητικού και την επίτευξη μιας βιώσιμης και κερδοφόρας μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης ανάπτυξης. Ο κ. Martin Machon, Διευθύνων Σύμβουλος της APS, σημείωσε: «Η αγορά της Ρουμανίας παραμένει πολύ σημαντική για την APS. Αυτή η συναλλαγή ενισχύει τη θέση μας στην αγορά ως του μεγαλύτερου επενδυτή και διαχειριστή προβληματικών χρεών. Μέσω του νέου APS Credit Fund, το οποίο μόλις έχει εισαχθεί στην αγορά, η στρατηγική μας είναι να συνεχίσουμε να αναπτύσσουμε, εξερευνώντας μοναδικές επενδυτικές ευκαιρίες και αγοράζοντας νέα χαρτοφυλάκια. Είμαστε πολύ ικανοποιημένοι που είχαμε την ευκαιρία να συνεργαστούμε με την Τράπεζα Κύπρου σε μια στρατηγική συναλλαγή μιας τέτοιας μεγάλης σημασίας. Ευχαριστούμε την Τράπεζα Κύπρου για την επαγγελματική της συνεργασία στη σύναψη αυτής της συμφωνίας». Ο

κ. Μιχάλης Αθανασίου, Διευθυντής Μεγάλων & Διεθνών Επιχειρήσεων Τράπεζας Κύπρου, σημείωσε ότι: «Η συναλλαγή αυτή αφορά την πώληση του αναπομεινάντος χαρτοφυλακίου στοιχείων ενεργητικού Ρουμανίας από την Τράπεζα, σε συνέχεια του τερματισμού των τραπεζικών εργασιών στη Ρουμανία κατά τα τελευταία έτη. Η συναλλαγή ενισχύει επίσης τις βασικές λειτουργίες της Τράπεζας και συνάδει με τη στρατηγική της Τράπεζας. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την APS για τη συνεργασία μας και για την εποικοδομητική προσέγγισή της για την ολοκλήρωση της εν λόγω συναλλαγής».

Η ΕΥ ανακοινώνει 4 νέους Συνεταίρους

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥ Κύπρου, Ronald Attard, χαίρει την ανακοίνωση 4 νέων Συνεταίρων στην κυπριακή εταιρεία. Ο Γιώργος Τζωρτζής αποτελεί μια εμβληματική προσθήκη στην ηγετική ομάδα της ΕΥ, καθώς εντάχθηκε από 1η Ιουνίου απευθείας ως Συνέταρος, μετά από μια αξιολόγηση σταδιοδρομίας στην Κύπρο και στο εξωτερικό, για να ηγηθεί των ταχώς αναπτυσσόμενων Συμβουλευτικών Υπηρεσιών της εταιρείας. Επιπλέον, η εταιρεία με υπερηφάνεια ανακοινώνει 3 νέους Συνεταίρους που προήχθησαν στα τμήματα Φορολογίας και Στρατηγικής & Συναλλαγών, αυξάνοντας τον συνολικό αριθμό των Συνεταίρων στην ΕΥ Κύπρο σε 28. Οι 3 νέοι Συνεταίροι, που θα αναλάβουν τους νέους τους ρόλους από 1η Ιουλίου 2022, είναι οι Ανδρέας Αναστασίου, Αντρία Κουκούνη και Άννα Παπαμιχαήλ. Οι νέοι Συνεταίροι: Γιώργος Τζωρτζής, Επικεφαλής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών: Ο Γιώργος έχει περισσότερα από 25 χρόνια εμπειρίας σε διοικητικούς και συμβουλευτικούς ρόλους με επίκεντρο τον Επιχειρηματικό και τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό. Έχει εργαστεί στις Ηνωμένες Πολιτείες, την Ελβετία και την Κύπρο βοηθώντας οργανισμούς σε διαφορετικούς τομείς της βιομηχανίας να μετασχηματιστούν και να αυξήσουν την αξία τους. Ηγήθηκε συμβουλευτικών ομάδων, ενήργησε ως ανώτερο στελεχος και υπήρξε μέλος σε ομάδες στελεχών διαχείρισης, φέρνοντας πάντα την οπτική του μετασχηματισμού και της τεχνολογίας στα διοικητικά

συμβούλια των οργανισμών. Εργάστηκε στο γραφείο τηλεπικοινωνιών του Πανεπιστημίου της Λουζιάνα για 2 χρόνια, ήταν μέλος της KPMG για 22 χρόνια, και διετέλεσε Διευθυντής Ψηφιακού Μετασχηματισμού, CIO και Σύμβουλος Ψηφιακής Οικονομίας και Μετασχηματισμού στην Τράπεζα Κύπρου. Ανδρέας Αναστασίου, Υπηρεσίες Στρατηγικής και Συναλλαγών: Ο Ανδρέας εργάζεται στο Τμήμα Στρατηγικής και Συναλλαγών της ΕΥ στην Κύπρο. Είναι κάτοχος βρετανικού πτυχίου στη Λογιστική και Χρηματοοικονομικά και είναι ποτοποιημένος Ορκωτός Λογιστής μέλος του ICAEW και του ΣΕΛΚ από το 2003. Πριν γίνει μέλος της ΕΥ, κατείχε διευθυντικές θέσεις σε άλλο μεγάλο ελεγκτικό γραφείο και σε όμιλο που δραστηριοποιείται στον τομέα της φιλοξενίας και των ακινή-

των. Παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε οργανισμούς του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, καλύπτοντας διάφορους τομείς της οικονομίας. Εξειδικεύεται, μεταξύ άλλων, σε ασκήσεις δέουσας επιμέλειας, συγχωνεύσεις και εξαγορές, εταιρικές αναδιοργανώσεις και αναδιορθώσεις χρεών, προετοιμασία μελετών σκοπιμότητας, επιχειρηματικών σχεδίων, και απομίσθωση για σκοπούς αξιολόγησης και άντλησης κεφαλαίων. Αντρία Κουκούνη, Φορολογικές-Νομικές Υπηρεσίες: Η Αντρία σπούδασε Νομική στο University of Warwick και απέκτησε μεταπτυχιακό δίπλωμα στο Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο από το University College of London (UCL). Έγινε Barrister-at-Law της Αγγλίας και Ουαλίας από το Honorable Society of Gray's Inn και έχει εκπαιδευτεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

(DG Consumer Protection). Είναι κάτοχος του Advanced Certificate της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και μέλος της Νομικής και Ρυθμιστικής Επιτροπής του Cyprus Investment Funds Association (CIFA). Διευθύνει το τμήμα των Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών, Επενδυτικών Ταμείων και Κεφαλαιαγορών της Προύντζος και Προύντζος ΔΕΠΕ/ΕΥ Law στην Κύπρο. Κατέχει εκτεταμένη πείρα στον τραπεζικό και χρηματοοικονομικό νομικό τομέα και ασχολείται εκτενώς με την ίδρυση και λειτουργία επενδυτικών ταμείων και επενδυτικών εταιρειών. Άννα Παπαμιχαήλ, Φορολογικές Υπηρεσίες: Η Άννα εντάχθηκε στην ΕΥ Κύπρου το 2008 στην ομάδα Φορολογικής Συμβουλευτικής και Συμβουλευτικής Επιχειρήσεων, όπου ειδικεύεται σε φορολογικά θέματα για τους τομείς των Τραπεζών, των Ασφαλίσεων, των Χρηματοοικονομικών και των Ακινήτων. Είναι κάτοχος πτυχίου Μαθηματικών, Στατιστικής και Λογιστικής και είναι επίσης Διπλωματούχος Ορκωτός Λογιστής. Κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας της στο Τμήμα Φορολογικής Συμβουλευτικής και Συμβουλευτικής Επιχειρήσεων, ηγείται ποικίλων έργων που καλύπτουν όλο το φάσμα της Άμεσης Φορολογίας. Έχει εκτενείς και εξειδικευμένες γνώσεις με τράπεζες, ασφαλιστικές και κατασκευαστικές εταιρείες καθώς και εργάζεται σε έργα αναδιάρθρωσης για κορυφαίες τράπεζες της Κύπρου, καθώς και για τους αγοραστές και πωλητές έργων δέουσας επιμέλειας για διάφορα τραπεζικά ιδρύματα.

3 ΕΚΑΤ. ΕΠΙΒΑΤΕΣ ΣΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥΣ ΑΙΘΕΡΕΣ ΣΕ ΕΞΙ ΜΗΝΕΣ

Παίρνει μπρος ο τουρισμός

ΘΕΟΔΩΡΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
nicolaouth@simerini.com

ΑΥΤΗΝ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΥΠΑΡΧΟΥΝ 709 ΠΤΗΣΕΙΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΔΥΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΕΝΩ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ ΟΙ ΠΤΗΣΕΙΣ ΘΑ ΑΝΕΛΘΟΥΝ ΣΤΙΣ 784 ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΝΟΔΟΣ ΜΕ 791 ΠΤΗΣΕΙΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Περίπου τρία εκατομμύρια επιβάτες ταξίδεψαν φέτος και μέχρι στιγμής από και προς τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου. Αριθμός που αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά τους επόμενους δύο μήνες, αφού, σύμφωνα με τα στοιχεία της Hermes Airports, αυξάνονται σταδιακά και οι πτήσεις. Στόχος για φέτος το καλοκαίρι είναι να καλυφθεί ένα σημαντικό μέρος των απωλειών στον τουρισμό λόγω της εισβολής στην Ουκρανία και των κυρώσεων εναντίον της Ρωσίας, αφού οι δύο χώρες αποτελούσαν το 22% της επιβατικής κίνησης στα κυπριακά αεροδρόμια. Κι αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω των ανοιγμάτων που έγιναν επιτυχώς για νέες αγορές. Όπως ανέφερε, εξάλλου, στη «Σημερινή»

η Ανώτερη Διευθύντρια Αεροπορικής Ανάπτυξης, Μάρκετινγκ & Επικοινωνίας της Hermes Airports, Μαρία Κουρούπη, «αυτήν τη στιγμή έχουμε ένα πλουραλιστικό πρόγραμμα από υφιστάμενες και νέες αγορές, προσφέροντας ένα ευρύ φάσμα δρομολογίων, κάτι που επιβεβαιώνει την εμπιστοσύνη των αεροπορικών εταιρειών στην Κύπρο ως προορισμό».

Ικανοποίησε ο Μάιος

Συνολικά περίπου 885 χιλιάδες επιβάτες ταξίδεψαν από και προς τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου τον μήνα Μάιο (+634 χιλ. επιβάτες περισσότεροι από την αντίστοιχη περίοδο του 2021). Η επιβατική κίνηση του Μαΐου βρισκόταν μάλιστα στο 78,3% του αντίστοιχου μήνα του 2019, χρονιά κατά την οποία καταγράφηκε ρεκόρ επιβατικής κίνησης στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου. Η συνολική κίνηση του Αεροδρομίου Λάρνακας για τον Μάιο ήταν στις 558 χιλιάδες (290 χιλ. αφικνούμενοι και 268 χιλ. αναχωρούντες επιβάτες). Οι αγορές με την καλύτερη απόδοση ήταν: Ηνωμένο Βασίλειο (141 χιλ.), Ελλάδα (104 χιλ.), Γερμανία (47 χιλ.), Ισραήλ (30 χιλ.), Σουηδία (29 χιλ.), Αυστρία (28 χιλ.), Πολωνία (24 χιλ.), Δανία (19 χιλ.), Ρουμανία (13 χιλ.), Ουγγαρία (12 χιλ.). Οι συνολικές διαθέσιμες θέσεις στο αεροδρόμιο Πάφου τον Μάιο ήταν 379 χιλιάδες, με μian αύξηση 316 χιλιάδων θέσεων σε σύγκριση με το 2021. Ο μέσος δείκτης πληρότητας των αεροσκαφών ήταν 85,5% (87,9% αφικνούμενοι και 83,2% αναχωρούντες επιβάτες). Η συνολική κίνηση για το Αεροδρόμιο Πάφου ήταν στις 325 χιλιάδες (167 χιλ. αφικνούμενοι και 157 χιλ. αναχωρούντες επιβάτες). Οι αγορές με την καλύτερη απόδοση ήταν: Ηνωμένο Βασίλειο (160

χιλ.), Πολωνία (24 χιλ.), Ελλάδα (23 χιλ.), Ισραήλ (20 χιλ.), Ιταλία (16 χιλ.), Γερμανία (10 χιλ.), Ουγγαρία (9 χιλ.), Ολλανδία (9 χιλ.), Γαλλία (8 χιλ.), Ισπανία (7 χιλ.).

Αυξάνεται η επιβατική κίνηση

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Hermes Airports, από την αρχή του χρόνου μέχρι και τα μέσα Ιουνίου, περίπου 3 εκατομμύρια επιβάτες ταξίδεψαν από και προς τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, δηλαδή 2,3 εκατομμύρια περισσότεροι επιβάτες σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2021. Για τον Ιούνιο, υπάρχουν ημερησίως, κατά μέσον όρο, 33 χιλιάδες αναχωρούντες και αφικνούμενοι επιβάτες. Όσον αφορά τον αριθμό των πτήσεων, όπως αναφέρει η Hermes Airports, αυτήν τη στιγμή υπάρχουν 709 πτήσεις την εβδομάδα και στα δύο αεροδρόμια της Κύπρου σε σύγκριση με τις 643 πτήσεις που είχε τον Μάιο. Σύμφωνα με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, τον Ιούλιο οι πτήσεις θα ανέλθουν στις 784 την εβδομάδα, ενώ τον Αύγουστο θα έχουμε μεγαλύτερη άνοδο με 791 πτήσεις την εβδομάδα.

Στόχος η κάλυψη της ζημιάς από Ρωσία και Ουκρανία

Όπως ήταν αναμενόμενο, η εισβολή στην Ουκρανία και οι κυρώσεις εναντίον της Ρωσίας επηρέασαν την αεροπορική κίνηση, καθώς -σύμφωνα με την Hermes Airports- ο προγραμματισμός των πτήσεων για τις δύο χώρες αντιστοιχούσε περίπου στο 22% της επιβατικής κίνησης. Η διαχείριση εταιρεία θεωρεί πως πρόκειται για έναν σημαντικό αριθμό που δεν είναι εφικτό να αναπληρωθεί απολύτως, παρόλα αυτά θεωρεί ότι σημαντικό μέρος του κενού που προκύπτει μπορεί να καλυφθεί από άλλες αγορές. Προσθέτει πως «έδο και αρκετό καιρό

γίνεται εντατική προσπάθεια της χώρας μας και σε άλλες αγορές τόσο από την Hermes Airports όσο και από άλλους φορείς του τουρισμού. Επομένως, θα πρέπει όλοι να προσαρμοστούμε στα νέα δεδομένα και να εστιάσουμε στοχευμένα και μακροπρόθεσμα στις νέες τάσεις και αγορές».

Νέοι προορισμοί και νέες αγορές

Στο πλαίσιο αυτό, νέοι προορισμοί όπως η Πίζα (με Ryanair), το Σάλτσμπουργκ (με Eurowings), η Βέρνη (με Helvetic) και η Νυρεμβέργη (με Correnton) εντάχθηκαν στο πρόγραμμα πτήσεων προς και από τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου. Εκτός από τα πέντε δρομολόγια που ξεκινούν, άλλα οκτώ επανήλθαν μετά από δύο χρόνια πανδημίας. Παράλληλα, σύμφωνα με την Hermes, οι προσπάθειες που έγιναν

τα προηγούμενα χρόνια για να διαφοροποιηθεί το πρόγραμμα με την επέκταση σε νέες αγορές, έχουν καρποφορήσει. Υπάρχει η αγορά της Γαλλίας, αλλά και της Ιταλίας οι οποίες αποδίδουν σταδιακά, αλλά σημαντικά και εδραιώνονται όλο και περισσότερο. Αυτό το καλοκαίρι υπάρχουν 12 εβδομαδιαίες πτήσεις για τη Γαλλία και 17 εβδομαδιαίες πτήσεις για την Ιταλία.

Όπως ανέφερε η κ. Κουρούπη, «η συνδεσιμότητα της Κύπρου παραμένει στο επίκεντρο της στρατηγικής μας, εξ ου και συνεργαζόμαστε με όλες τις αεροπορικές εταιρείες για την περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου τους. Αυτήν τη στιγμή έχουμε ένα πλουραλιστικό πρόγραμμα από υφιστάμενες και νέες αγορές, προσφέροντας ένα ευρύ φάσμα δρομολογίων, κάτι που επιβεβαιώνει την εμπιστοσύνη των αεροπορικών εταιρειών στην Κύπρο

ως προορισμό, καθώς τα πιπτικά τους προγράμματα έχουν αποκατασταθεί σε μεγάλο βαθμό. Υπάρχουν ακόμα πολλές δυνατότητες ανάπτυξης και θα πρέπει όλοι μας να στηρίξουμε τη ζήτηση και να αξιοποιήσουμε τις ευκαιρίες προκειμένου να διατηρήσουμε τη συνδεσιμότητα της χώρας μας σε μια σταθερή πορεία».

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Hermes Airports, για τον Ιούνιο, υπάρχουν ημερησίως, κατά μέσον όρο, 33 χιλιάδες αναχωρούντες και αφικνούμενοι επιβάτες

ΜΕΣΗΜΕΡΙ ΚΑΙ ΚΑΤΙ
ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΗΣΤΟ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΣΤΙΣ 11:30

www.sigmatv.com | f sigmatv | SigmaTV | @sigmatv

ΤΟΜΕΣ ΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ
ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΥΣΑΝΘΟ ΤΣΟΥΡΟΥΛΛΗ
ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ ΣΤΙΣ 20:00

www.sigmatv.com | f sigmatv | SigmaTV | @sigmatv

Υποψήφιοι για το αξίωμα του Προέδρου της ΚΔ: Ποιες οι θέσεις σας για την Ασφάλεια και Άμυνα;

Είμαστε πολίτες που ανησυχούμε για την ασφάλεια και άμυνα της Κύπρου και συντάξαμε το παρόν, επειδή οι υποψήφιοι δεν έδωσαν επαρκή στοιχεία για τις θέσεις τους στο μείζον εθνικό μας θέμα και ιδιαίτερα για το κεφάλαιο της ασφάλειας στη λύση που υποστηρίζουν για το Κυπριακό, καθώς και για την άμυνα της Κ.Δ., που θα έπρεπε να κυριαρχούν στην προεκλογική περίοδο, δεδομένου ότι σήμερα το μεγαλύτερο πρόβλημα, το οποίο αντιμετωπίζει η πατρίδα μας, είναι η συνεχιζόμενη επιθετικότητα της Τουρκίας. Ενισχύει με επιθετικά οπλικά συστήματα τις κατοχικές δυνάμεις, διεκδικεί παράνομα μεγάλο τμήμα της ΑΟΖ της Κ.Δ., άρχιζε εποικισμό της κλειστής περιοχής Αμμοχώστου, προγραμματίζει την κατασκευή αεροναυτικής βάσης στο Λευκόνικο-Μπوغάζι και προωθεί μουσουλμάνους μετανάστες στις ελεύθερες περιοχές για τη δημογραφική αλλοίωσή τους. Τελικός στόχος της Τουρκίας είναι ο έλεγχος όλης της Κύπρου.

Το εθνικό μας θέμα, το Κυπριακό, που είναι θέμα εισβολής, κατοχής, εποικισμού, εθνοκάθαρσης, ακολούθησε λανθασμένη πορεία και, με ευθύνη των δικών μας κυβερνήσεων, μετατράπηκε σε δικονομική διαφορά με την υιοθέτηση λύσης ΔΔΟ, η οποία επιβλήθηκε από την Τουρκία και τη Βρετανία προς εξυπηρέτηση των δικών τους συμφερόντων (νομιμοποίηση κατοχής, διαιώνιση παραμονής Βρετανικών Βάσεων) και με εισήγηση της Βρετανίας συμπεριλήφθηκε και στο ψήφισμα του Σ. Α. /ΟΗΕ 649/1990.

Σήμερα η Τουρκία μετακινήθηκε από τη συγκεκριμένη μορφή ομοσπονδίας δύο κρατών (Δ.Δ.Ο.), στην υποστήριξη συνομοσπονδίας δύο κρατών, που εξυπηρετεί καλύτερα τον στόχο της για έλεγχο όλης της Κύπρου. Είναι τραγικό και συνάμα ανεπίτρεπτο, παρά τη θέληση και την αποφασιστικότητα του Κυπριακού Έλληνισμού, ο οποίος απέρριψε με τη συντριπτική πλειοψηφία του 76,8% το Σχέδιο Ανάν, που ήταν λύση Δ.Δ.Ο., να καλλιεργούνται ολέθριες ψευδαισθήσεις ότι η Δ.Δ.Ο.

ΦΟΙΒΟΣ ΚΛΟΚΚΑΡΗΣ
 - Αντιστράτηγος ε.α., **ΖΗΝΑ ΠΟΥΛΛΗ** - Εκπαιδευτικός, **ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΟΥΜΕΝΙΑΝΗΣ** - Ταξίαρχος ε.α., **ΑΛΕΞΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ** - Ακαδημαϊκός-Δικηγόρος, **ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ** - Ταξίαρχος ε.α., **ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ** - Ταξίαρχος ε.α., **ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΗΣ** - Εκπαιδευτικός

δεν είναι το Σχέδιο Ανάν. Θυμόμαστε τη ρήση που επικράτησε στην Κύπρο τότε από τους μεσολαβητές του ΟΗΕ, «ένα σχέδιο από τους Κυπρίους για τους Κυπρίους», που τελικά εξυπηρετούσε τα συμφέροντα της Αγγλίας και της Τουρκίας, γι' αυτό και απορρίφθηκε. Δεν εξασφάλιζε συνθήκες ασφάλειας για τους Έλληνες της Κύπρου, γίνονταν κατάλυση της Κ.Δ. και η Τουρκία θα αποκτούσε τον έλεγχο όλης της νήσου.

Κύριοι Υποψήφιοι, η Τουρκία, διά της ισχύος της, υλοποιεί την επεκτατική της πολιτική, μεγεθύνεται η τουρκική απειλή και εμείς, αντί να ισοχυρούσαμε την άμυνα, δυστυχώς ακούγονται φωνές όπως

«η στρατιωτική αδυναμία μας είναι η δύναμη μας». Τα τελευταία 18 χρόνια (από εμφανίσεως του σχεδίου Ανάν) αιόνησε η προσπάθεια για συνεχή αναβάθμιση της αμυντικής θωράκισης του κράτους μας.

Στο νέο ασαθές παγκόσμιο γεωπολιτικό-στρατηγικό περιβάλλον και σε ό,π αφορά την Ν.Α. Μεσόγειο, λόγω του φυσικού αερίου και της επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας, εμείς δεν πράττουμε όσα θα έπρεπε για την άμυνα της Κύπρου. Ο πρόσφατος πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας απέδειξε περίτρανα ότι:

α) Το διεθνές δίκαιο δεν είναι αρκετό για την ασφάλεια μιας χώρας. Χρειάζονται και ισχυρές ένοπλες δυνάμεις (Ε.Δ.) και αποτελεσματική διπλωματία.

β) Τα κράτη, για την αντιμετώπιση εκθρικών απειλών, πρέπει να βασίζονται στις δικές τους Ε.Δ., για να ασκούν με αποτελεσματικότητα το δικαίωμα αυτοάμυνάς τους. Οι Έξνοι θα προστρέξουν σε βοήθεια μόνο αν εξυπηρετούνται τα δικά τους συμφέροντα και έχουν αναλλάγματα.

Η Κύπρος χρειάζεται ισχυρή άμυνα και ενδυνάμωση της δυναμότητας αυ-

τομυνάς της, αλλά οι κυβερνήσεις της Κ.Δ. δεν έπραξαν όσα θα έπρεπε για την αύξηση των δαπανών άμυνας, τον εκσυγχρονισμό των μέσων και οπλικών συστημάτων της ΕΦ. και την αγορά νέων στην ημικατεχόμενη πατρίδα μας, η οποία δεν έχει Πολεμικό Ναυτικό (Π.Ν.) και Πολεμική Αεροπορία (Π.Α.) με τις δυνατότητες που απαιτεί το σύγχρονο επιχειρησιακό περιβάλλον.

Μεγάλο μέρος του πολιτικού κόσμου υποτιμά την αξία του παράγοντα της στρατιωτικής ισχύος, με το σκεπτικό ότι είμαστε μικρή χώρα και είναι μάταιο να δαπανούμε μεγάλα ποσά για την άμυνα, όταν έχουμε να αντιμετωπίσουμε την πανίσχυρη Τουρκία. Είναι λανθασμένη αντίληψη που οδήγησε στην παραμέληση της άμυνας και στην αποδοχή το κράτος μας να μην έχει Ε.Δ. στο πλαίσιο λύσης του Κυπριακού. Επειδή οι ισχυροί δεν σέβονται τις ανοχύρωτες πολιτείες, όλες οι χώρες και οι πλέον μικρές, έχουν Ε.Δ., όχι για να ανταγωνιστούν τις ισχυρές, αλλά για να λειτουργούν αποτελεσματικά στην επιθετικότητα τους (οι ισχυροί να

υπολογίζουν κόστος σε αίμα και διεθνή κατακραυγή).

Τον Φεβρουάριο του 2023 θα γίνουν οι προεδρικές εκλογές και ζητούμε από εοάς τους υποψηφίους όπως τοποθετηθεί δημόσια για τις απόψεις-προτάσεις σας στο εθνικό μας θέμα (πιτυχή της ασφάλειας στη λύση του Κυπριακού) και την άμυνα της Κ.Δ., επειδή θεωρούμε αυτό το κριτήριο πολύ σημαντικό για την επιλογή Προέδρου της Κ.Δ., δεδομένου ότι το μέλλον προβλέπεται δυσοίωνο, λόγω της συνεχιζόμενης επιθετικότητας της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου και του κινδύνου για την

επιβίωση του Κυπριακού Ελληνισμού και του κράτους της Κ.Δ. Ιδιαίτερα θέλουμε να γνωρίζουμε αν προτίθεστε να αυξήσετε τις δαπάνες για την άμυνα και σε ποιο ποσοστό επί του ΑΕΠ και να αναθεωρήσετε τη θέση της Κ.Δ. για την αφοπλισμό του κυπριακού κράτους (να μην έχει δικαίωμα να έχει Ένοπλες Δυνάμεις στο πλαίσιο λύσης του Κυπριακού), ώστε να έχει αποτελεσματική ικανότητα έναντι εκθρικών απειλών.

Όχι ψευδαισθήσεις ΗΠΑ

Χρόνια τώρα ο ιταρίας της περιοχής, ο επονομαζόμενος και νεοσουλτάνος Ταγίπ Ερντογάν, επιμένει να προκαλεί, να δημιουργεί προβλήματα και ενίοτε να απειλεί ευθέως. Τον τελευταίο καιρό όμως έχει ξεπεράσει και τον εαυτό του. Βρίσκεται σε συνεχή έκσταση και οίστρο πολεμικό, απειλώντας ανοικτά για επιθετικές επιχειρήσεις στο Αιγαίο με στόχο να καταλάβει ελληνικά νησιά, υλοποιώντας το όνειρό του για τη μεγάλη Γαλάζια Πατρίδα όπως την οριοθετήσει και χρωμάτισε.

Η μετεξέλιξη αυτή του άλλοτε νεωτεριστή και ευρωπαϊστή Ερντογάν είναι αποτέλεσμα της ανοχής αλλά και των επαίνων, με τους οποίους κατά καιρούς οι Δυτικοί εταίροι τον επιδαψιλεύουν. Όχι μόνο οι Ευρωπαίοι, αλλά και οι πέραν του Ατλαντικού σύμμαχοι μας ζουν με την ψευδαισθηση ότι η Αγκυρα και όσοι χαράσσουν πολιτικές εκεί στην Ανατολία, με πρωτεργάτη τον Ερντογάν, θα πλησιάσουν κάποτε τον Δυτικό τρόπο σκέψης, ότι θα καταφέρουν κάποια μέρα να πολιτευθούν και να ενεργούν με βάση το διεθνές δίκαιο. Οποία πλάνη, όμως. Όλο και περισσότερο ο σουλτάνος απομακρύνεται από τους Δυτικούς συμμάχους οραματιζόμενος τη δική του αυτοκρατορία. Να γίνει ο ίδιος αφέντης στην περιοχή.

Είναι άξιον απορίας, γιατί οι Δυτικοί δεν βλέπουν αυτήν την πραγματικότητα. Γιατί αδυνατούν να εκτιμήσουν ουσιαστικά και να διαπιστώσουν ότι οι μόνοι αξιόπιστοι σύμμαχοι στην περιοχή είναι η Ελλάς και η Κύπρος. Γιατί δεν προσαρμόζουν ανάλογα την πολιτική τους ενισχύοντας τον πόλο αυτό για να αντιμετωπίσει την τουρκική επιθετικότητα.

Ιδιαίτερα τα τελευταία δείγματα της τουρκικής ρητορικής έχουν ξεφύγει κάθε ορίου. Όσο η Αθήνα συνεχίζει να τηρεί στάση αυτοσυγκράτησης και ψυχραιμίας, έχει καλώς. Τι θα γίνει όμως αν τα πράγματα ξεφύγουν και οδηγηθούν σε θερμό επεισόδιο; Τότε οι εταίροι θα βρεθούν σε εξαιρετικά δύσκολη θέση, αφού η νομιμοανατολική πύργυα του ΝΑΤΟ και όχι μόνο θα διαλυθεί, με απρόβλεπτες επιπτώσεις για τη συνοχή της συμμαχίας και της διεθνούς ειρήνης.

Μπροστά σ' αυτό το ενδεχόμενο

τόσο η Αθήνα, όσο και η Λευκωσία οφείλουν να προετοιμάζονται και να λαμβάνουν τη απαραίτητα αναγκαία μέτρα για προστασία του εθνικού χώρου, στην Ξηρά, θάλασσα και αέρα. Πρέπει να στείλουν το μήνυμα στον Ερντογάν ότι το οποίο επιθετικό του βήμα θα απαντηθεί με συντριπτικά πλήγματα. Οι οποιαδήποτε ενέργειά του κατά του Ελληνισμού θα βρει τους πανέλληνες ενωμένους και αποφασισμένους να υπερασπιστούν την πατρίδα και τα εθνικά δίκαια. Και είναι εδώ που απαιτούμε από την Ελλάδα να αναλάβει τις συμβατικές, αλλά και εθνικές υποχρεώσεις της έναντι της Κύπρου που, λόγω γεωγραφικών δεδομένων και άλλων συνθηκών, βρίσκεται σε ασθενέστερη θέση έναντι της τουρκικής επιβουλής. Μεγάλη ευθύνη γι' αυτήν τη μειονεκτική θέση έχουν όσοι για χρόνια τώρα καταληστεύουν τα χρήματα που ο κυπριακός λαός δεκάδες χρόνια εισφέρει για την άμυνα, με αποτέλεσμα το ταμείο αμυντικής θωράκισης να είναι λειψό. Αυτοί όλοι θα πρέπει να λογοδοτήσουν και να τιμωρηθούν παραδειγματικά.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα της τουρκικής επιθετικότητας επείγει η επανεκτίμηση της πολιτικής μας. Αντί να μελετούμε, να προβάλουμε και να προτείνουμε τα λεγόμενα ΜΟΕ, πρέπει να στραφούμε στην άμυνα. Να πάρουμε μέτρα για να είμαστε προετοιμασμένοι έναντι παντός ενδεχομένου. Να ξαναδούμε τους προσανατολισμούς μας. Δεν χρειάζεται να επαναλάβουμε ότι κανένας τρίτος και κανένας εταίρος δεν θα σπεύσει να μας βοηθήσει. Μοναδικό στήριγμά μας παραμένει η Ελλάδα. Μόνον εκεί σπριζόμαστε και ασφαλώς στις δικές μας δυνάμεις, γι' αυτό επιμένουμε ότι οφείλουμε να τις ενισχύουμε και να αυξάνουμε καθημερινά. Το παράδειγμα της Ουκρανίας πρέπει να κατευθύνει τις ενέργειές μας. Κι αν εκεί οι τρίτοι έσπευσαν να προσφέρουν κάποια βοήθεια, λόγω ιδιαιδισμών συνθηκών, για μας διαβεβαιούμε δεν θα ιδρώσει το αφτί κανενός. Άλλωστε έχουμε πικράν πείρα. Μπορεί να έχουμε κάποιους φίλους στην Ουάσινγκτον και το Κογκρέσο, αλλά δεν είναι τόσο ισχυροί που να επιβάλουν στα κέντρα αποφάσεων να κινηθούν υπέρ μας στην κρίσιμη ώρα.

Έτσι η Λευκωσία, οι κυβερνώντες έχουν ύψιστο καθήκον να πάρουν τις ανάλογες αποφάσεις. Να μην περιμένουν ότι με ευκολόγια θα εξορκίσουν την τουρκική επιθετικότητα. Ούτε να αναμένουν την εξ ύψους βοήθεια. Ούτε και να προσδοκούν σε αλλαγή ηγεσίας στην Αγκυρα. Όποιος και να αποφασίζει εκεί, η τουρκική πολιτική έναντι της Κύπρου και της Ελλάδας παραμένει πάγια και διαχρονική. Και δεν είναι άλλη παρά η διεκδίκηση κερδών στην Κύπρο, το Αιγαίο και τη Θράκη.

Προεδρικές εκλογές: οι υποψήφιοι αποκαλύπτονται

Η υποψηφιότητα Α. Μαυρογιάννη και κάποιες από τις δηλώσεις του επιβεβαίωσαν ότι ο ιεύς Υπουργός και ο νυν Υπουργός Εξωτερικών έχουν διαφορετική αντίληψη και προσέγγιση για το πώς θα διεκδικήσει η Κυπριακή Δημοκρατία το δίκαιο έναντι της Τουρκίας. Η επιδίωξη να επιφέρουμε πίεση στην Τουρκία με συνέπεια την απομόνωση αντικαταστάθηκε μόλις ανέλαβε ο κ. Κασουλίδης με τα ΜΟΕ, μάλιστα σε μια περίοδο κατά την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία καταδίκασε κάθετα και δικαίως την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Συνεπώς, ο Δημοκρατικός Συναγερμός και βέβαια ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Ν. Αναστασιάδης οφείλουν να εξηγήσουν γιατί υπήρξε, αυτήν την ώρα, η μεταβολή στην πολιτική διεκδίκησης μας, προς επίλυση του Κυπριακού. Μάλιστα, τούτο, ενώ οικονομικά και πολιτικά η Τουρκία του Ερντογάν αντιμετωπίζει δυσεπίλυτα προβλήματα και όμως καθημερινά εξαπολύει φραστικές απειλές προς την Ελλάδα και την Κύπρο. Έγινε τυχαία ως πεποίθηση άλλων εποχών του κ. Κασουλίδη προτού ο κ. Χριστοδουλίδης αναλάβει ως Υπουργός Εξωτερικών; Η μήπως ακολουθήσαμε, όπως σε πολλές άλλες περιπτώσεις στο παρελθόν, «συμβουλή ή άποψη» με κύρια προέλευση τη βρετανική στρατηγική που αποβλέπει, από το 1959, στη διαίτηρηση των λεγόμενων «κυρίαρχων» δυνατοτήτων της σ' ό,ι αφορά τις δύο στρατιωτικές Βάσεις της;

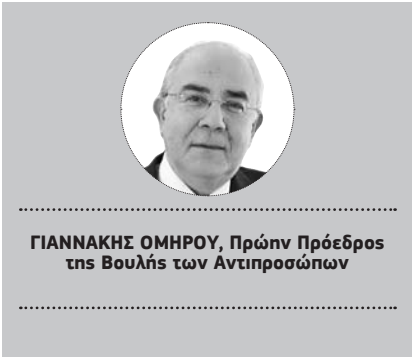
Η διαχρονική στάση του καλού παιδιού, που δεν αντιλαμβάνεται ότι η Τουρκία έχει εκμεταλλευτεί κάθε μικρή ή μεγάλη

υποχώρησή μας σε σχέση με το Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο, όπως και για το Δίκαιο της Θάλασσας, ορθά εγκαταλείφθηκε με την κοινή δράση των δύο Υπουργών Δένδια και Χριστοδουλίδη, γιατί κρίθηκε ότι Ελλάς και Κύπρος οφείλουν, επιτέλους, να μην υποκύψουν στην τουρκική βουλιμία.

Ο ιεύς Υπουργός Εξωτερικών κατέρχεται ως υποψήφιος εκτός Συναγερμού στον οποίο ανήκει, γιατί έχει άλλη, διαφορετική πολιτική φιλοσοφία και στρατηγική διεκδίκησης για ό,τι αφορά τη στάση μας

Ευθύβουλος Φονιάς - Εισ αποχαιρετισμόν

Ο Ευθύβουλος Φονιάς υπήρξε εμβληματική φυσιογνωμία για ολόκληρη την Πάφο. Γέννημα και θρέμμα της Κάτω Πάφου, ανέλαβε ολόκληρη τη ζωή του στην υπηρεσία της πατρίδας, της δημοκρατίας, της Εκκλησίας, του Συναγερτισμού και του αθλητισμού.

Μέλος της ΕΟΚΑ, υπεύθυνος της περιοχής Κ. Πάφου, αγωνίστηκε κατά της αγγλικής αποικιοκρατίας και συνε-

λήφθη και εγκλείστηκε στις φυλακές για τη δράση του.

Παρόν στον αγώνα κατά της τουρκοανταρσίας το 1963-64. Στην πρώτη γραμμή για αντιμετώπιση της ΕΟΚΑ Β. Και πρώτος από τους πρώτους κατά του εθνοκτονίου πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου του '74. Και πάλι στα κρατήρια του Κεντρικού Αστυνομικού Σιαθμού Πάφου. Οι αθλητοί πραξικοπηματίες επεφύλαξαν στον Ευθύβουλο την ίδια μεταχείριση με εκείνη των Άγγλων αποικιοκρατών.

Για δεκαετίες πρόεδρος της Εκκλησίας της Κάτω Πάφου. Αφοσιωμένος στην ορθοδοξία. Ποιος δεν θυμάται τον Ευθύβουλο στη γιορτή των Θεοφανίων να είναι ο τελετάρχης και να «μοιράζει» περισσότερα στους επισήμους; Δίπλα στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, τον Χρυσόστομο τον Α', τον Χρυσόστομο τον Β', τους Προέδρους, τους Υπουργούς, τους βουλευτές; Ποιος δεν θυμάται τον Ευθύβουλο τη

Λαμπρή να ανάβει τον «κούζαλο» στο προαύλιο της εμβληματικής εκκλησίας Παναγίας Θεοσκέπαστης Κάτω Πάφου. Αφοσιωμένος ακόμα στην ιδέα του Συναγερτισμού. Πρόεδρος της ΣΠΕ Κάτω Πάφου για 50 χρόνια, μέχρι που ανάγει οδήγησαν στην καίτρευσή του Συναγερτισμού.

Ποδοσφαιριστής η χρυσή εποχή του ΑΠΟΠ τις δεκαετίες του 1950-1960. «Ιοόβιος Αρχηγός» των κολυμβητών στα θρυλικά μπάνια του «Κέλλπειρη» στην Κάτω Πάφο.

Η «ψυχή» του Τμήματος Δημοσίων Έργων της Πάφου, στο οποίο ήταν αφοσιωμένος από την εφηβική του ηλικία. Τα γλέντια στο «πελεκανιό» παραμονές Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς έμειναν στην ιστορία.

Το τεκμήριο της μνήμης του Ευθύβουλου Φονιά θα είναι η σχέση του με τους πολλούς που συγκρότησαν τον δημόσιο χώρο του. Με τους ανθρώπους της

Κ. Πάφου, της Επαρχίας Πάφου, με την Εκκλησία που διακίνησε ισοβίως, τον Συναγερτισμό, με τους συναγωνιστές του στην Ένωση Αγωνιστών Πάφου και τον ηγέτη της Μίκη Τεμπρίωτη, την ΕΔΕΚ και τον Βάσο Λυσοαρίδη, τους συναγωνιστές του στην ΕΟΚΑ του '55-'59, με τους συμπαίκτες του στον ΑΠΟΠ, με τους κολυμβητές στου «Κέλλπειρη».

Πικραμένος ο Ευθύβουλος έφυγε από τη ζωή, αφού έχασε πρόωρα δύο παιδιά του, τον Γιαννάκη και την Άννα, και την σύζυγό του εκπαιδευτικό Ευδοκία.

Ο Ευθύβουλος «έφυγε». Η φυσική του σισοπή θα αναδεικνύει συνεχώς το μέγεθος του έργου και της προσφοράς του, τον πλούτο των αισθημάτων του και το ανεξάντλιτο περίσσειμα της διάνοιας και της ψυχής της.

Ένας τόσο απλός, αλλά και τόσο σπάνιος άνθρωπος.

Εμείς υπήρξαμε τυχεροί που ζήσαμε κοντά του ως φίλοι και συναγωνιστές.

Γυναίκες που άφησαν το στίγμα τους στην κυπριακή κοινωνία

Ένας μακρύς κατάλογος γυναικών ονομάτων σ' όλους τους τομείς της κυπριακής κοινωνίας, τόσο στους αγώνες εναντίον των διαφόρων κατά καιρούς κατακτιπών του δύσμοιρου νησιού μας, όσο και στην Παιδεία, στις Επιστήμες, στα Γράμματα και στις Τέχνες, στις αγαθοεργίες, στη φιλανθρωπία, στην πολιτική ζωή και αλλού.

Αρχίζοντας από πολύ παλιά, με τη Μαρία τη Συγκλητική, συνεχίζοντας με τις αγωνίστριες κατά τον Απελευθερωτικό Αγώνα εναντίον των Αγγλων κατακτητών, την Ουρανία Κοκκίνου και τις αδελφές της, την Ελενίτσα Σερραφείμ και τόσες άλλες γυναικές.

Στην παιδεία, πολυάριθμες αφοσιωμένες στο λειτούργημά τους δασκάλες, διευθυντρίες, καθηγήτριες, γυμνασιάρχες, για να αναφέρω λίγα ονόματα, η δασκάλα

ΚΛΑΙΔΙΑ ΤΟΜΠΟΥΗ ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ,
Δικηγόρος, πρώην Εισαγγελέας της
Δημοκρατίας

δεσποινίς Ελπίνικη που έκανε δωρεά όλα της τα βιβλία στο Δημόσιο, η καθηγήτρια Ήβη Πουλλίδου-Νηοιώτου, η Αθηνούλλα Ιερωνυμίδου, η διευθύντρια του Δημοτικού Φανερωμένης κ. Καρατζά, η γυμνασιάρχης Καλλιόπη Καραγιώργη, και πάλιν η γυμνασιάρχης Ουρανία Κοκκίνου, γυναίκες

με αρχές που τις μεταλαμπάδευσαν στις επόμενες γενεές.

Στα Γράμματα, συγγραφείς και ποιήτριες, η Κλαίρη Αγγελίδου, που διετέλεσε και Υπουργός Παιδείας, η Ρήνα Καιοελλή, που άφησε ένα τεράστιο και αξιόλογο συγγραφικό έργο, η Ρένα Ιωαννίδου-Αδαμίδου και άλλες.

Στην πολιτική, η Κωνσταντία Βάρδα που υπήρξε η πρώτη γυναίκα βουλευτής στην Κύπρο, στην τότε Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση, και πάλιν η Ρήνα Καιοελλή, που διετέλεσε βουλευτής Κερύνειας, η Στέλλα Σουλιώτη, που υπήρξε η πρώτη γυναίκα Υπουργός, Υπουργός Δικαιοσύνης και αργότερα Γενική Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Στα νομικά, η Ήβη Κασουλίδου, που υπήρξε η πρώτη γυναίκα δικηγόρος στην Κύπρο. Στην Ιατρική, η Γαλάτεια Δικαίου. Στην μουσική, η Λουλού Σ-

μεωνίδου, ιδρύτρια και πρώτη διευθύντρια του Εθνικού Ωδείου Κύπρου. Στις αγαθοεργίες, η Ευγενία Θεοδίδου και στη φιλανθρωπία, και πάλιν η Στέλλα Σουλιώτη, πρώτη πρόεδρος του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού.

Και ο κατάλογος των επαζών γυναικών ολόενα μακραίνει με τις σημερινές συνεχίστριες του έργου των παλαιωτέρων.

Αφορμή για το σημερινό άρθρο μου έδωσε ο πρόσφατος θάνατος της αλησμόνητης Ζέτας Ιωαννίδου-Αιμιλιανίδου, Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και πρώην Γενικής Διευθύντριας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, που άφησε εποχή με την εργατικότητα, ευθύτητα, εντιμότητα, εφευρετικότητα ριζοσπαστικών λύσεων, ευγένεια και επαγγελματικό ήθος της, αξία συνεχίστρια του έργου οπουδαίων γυναικών της Κύπρου.

Αιώνια ας είναι η μνήμη όλων τους.

Οι χιτλερικές μπλόφες του Ερντογάν και οι δέουσες απαντήσεις

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ,
Καθηγητής Πανεπιστημίου, Πρόεδρος
του Φ. Σ. ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

Οι τελευταίες ενορκη-στρωμένες επιθέσεις του Τούρκου σουλτάνου και των συν αυτώ, που επικεντρώνονται στην αμφισβήτηση της ελληνικής νησιωτικής κυριαρχίας με πρόσχημα τη δήθεν παράνομη στρατιωτικοποίησή τους, καθώς και την αμφισβήτηση της κυριαρχίας των θαλάσσιων ζωνών Ελλάδας και Κύπρου με την αποστολή ενός νέου ερευνητικού πλοίου, ανακαλούν στη μνήμη μας τις μπλόφες, με τις οποίες ο Χίτλερ επεδίωκε να επεκτείνει την κυριαρχία του, απειλώντας με πόλεμο τα γειτονικά του κράτη. Δυστυχώς η κατευναστική πολιτική των Chamberlain και Daladier αποθάρρυνε κράτη, που είχαν ισχυρή αμυντική βιομηχανία, όπως η Τσεχοσλοβακία, να αντιμετωπίσουν τους Γερμανούς αποτελεσματικά και με την πτωπαθή συμφωνία του Μονάχου αποδέχθηκαν το νέο status στην Κεντρική Ευρώπη, επιβραβεύοντας έτσι τον ναζιστικό επεκτατισμό.

Η κατάσταση όμως σήμερα δεν είναι αυτή του 1938, τουλάχιστον όσον αφορά τις ελληνικές προθέσεις, γιατί δυστυχώς φαίνεται ότι οι σύμμαχοί μας και, κυρίως, το ΝΑΤΟ, με την πολιτική των ίσων αποστάσεων αποδέχονται τις τουρκικές επεκτατικές αξιώσεις, παραπέμποντας την Ελλάδα σε μια υποχωρητική τακτική μέσω διαλόγου, περιβεβλημένη με τον μανδύα του ειρηνικού διαλόγου των γειτόνων προς επίλυση των διαφορών. Έχουμε επανειλημμένα διαπιστώσει ότι η θεωρία περί ευρωπαϊκών συνόρων, η παραβίαση των οποίων θα υποχρέωνε τους Ευρωπαίους συμμάχους σε σθεναρή αντίσταση, είναι μια απλή ουτοπία, όπως ήταν και η συμφωνία του Μονάχου για την αφαίρεση της Τσεχοσλοβακίας.

Από την εποχή του πατέρα των διεθνών σχέσεων, του Θουκυδίδη, η ισχύς είναι αυτή που διαμορφώνει νέες συνθήκες σε μια περιοχή και ο διαθέτων ισχύ επιβάλλει δυστυχώς τις αποφάσεις του στους ασθενέστερους. Έτσι είναι φανερόν ότι η μόνη αξιόπιστη διεξοδος από την παρούσα κρίση είναι η συνειδητοποίηση από μέρους της Τουρκίας ότι θα υποστεί συντριπτικό πλήγμα σε περίπτωση που αυτή θέλει να επαναλάβει την αποβατική ενέργεια του 1974.

Πολύ ορθώς η Ελλάδα ενισχύει τη θέση της στους συμμάχους, επιδεικνύοντας τον χάρτη του σουλτάνου περί γαλάζιας παιρίδας, αλλά είναι μάταιο να ελπίζει σε ενεργό υποστήριξη, πλην ίσως από μέρους της Γαλλίας, από την οποία πρέπει να ζητήσει ενίσχυση των όρων της αμυντικής συνδρομής. Αυτή που θα αναλάβει όλο το βάρος του πλήγματος σε αέρα, θάλασσα και ξηρά κατά των θραυστέλων Τούρκων είναι η ίδια η Ελλάδα, η οποία πρέπει κατεπείγουστος να ενισχύσει το οπλοστάσιό της με πολλαπλούς εκτοξευτές ρουκετών, αντιπλοϊκούς πυραύλους και αντιαεροπορικά συστήματα, όχι μόνο για να απαγορεύσει στην πράξη μια τουρκική απόπειρα κατάληψης ζωτικού ελληνικού χώρου, ιδίως του Καστελόριζου ή μέρους της ΑΟΖ νότια της Κρήτης, αλλά και να δώσει ένα μήνυμα στον Ερντογάν ότι θα διατρέξει κίνδυνο συντριβής της προβαλλόμενης ισχύος του και συνακόλουθα τη γεωπολιτική περιθωριοποίησή του. Άλλωστε μια ήττα της Τουρκίας ή μια απόλεια δικού της ζωτικού χώρου θα αποδεδμεύσει δυνάμεις στο εσωτερικό της Τουρκίας που θα κινηθούν προς την κατεύθυνση ανατροπής του σουλτάνου.

Η κατάσταση για τον σουλτάνο θα επιδεινωθεί όχι μόνο λόγω των ισχυρών πληγμάτων που θα δεχθεί

από την ελληνική αεροπορία και το ελληνικό ναυτικό, αλλά και από το ενδεχόμενο ισοδύναμο τετελεσμένου, κατάληψης δηλαδή τουρκικού νησιού, η οποία πρέπει να επιδιωχθεί από ελληνικής πλευράς, για να υπάρχει σχετική υπεροχή ή και αντίβαρο στις διαπραγματεύσεις που θα ακολουθήσουν.

Η Τουρκία διαθέτει βεβαία ένα πλεονέκτημα, δηλαδή ότι μπορεί να αντικαταστήσει άμεσα τις απώλειές της μέσω της ισχυρής αμυντικής βιομηχανίας που έχει, αφού κάθε προσπάθεια για ανάπτυξη ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας (βλ. ΤΟΜΑ ΛΕΩΝΙΔΑΣ και ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ, Α/Α πυραυλικό σύστημα ΑΡΤΕΜΙΣ και πολλά άλλα), υπομονεύθηκε εκ των ένδον, χωρίς ποτέ κανείς να λογοδοτήσει γι' αυτήν τη μειοδοσία. Αλλά οι επιθέσεις κορεσμού με πυραυλικά συστήματα από μέρους της Ελλάδας, αν υπάρξουν κατά συρροή, θα εξουδετερώσουν το πλεονέκτημα αυτό της Τουρκίας.

Πρέπει να διαμνηστούμε επίσης στους «συμμάχους μας» ότι το άρθρο 51 του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ, ως jus cogens, υπερτερεί οποιασδήποτε άλλης διακρατικής συνθήκης και δίνει το δικαίωμα σε μيان απειλούμενη χώρα να προβεί ακόμη και σε προληπτική επίθεση για τη διασφάλιση της επικράτειάς της. Η Τουρκία θα κλιμακώσει τις απειλές της, όσο διαπιστώνει ότι η χιτλερική αυτή τακτική της επιθετικής μπλόφας μπορεί να οδηγήσει σε υποχώρηση την Ελλάδα. Αν όμως η Ελλάδα καταστήσει σαφές σε φίλους και εχθρούς ότι θα αντιτάξει πείσμονα και σθεναρή αντίσταση σε κάθε απόπειρα αναθεωρητισμού και αμφισβήτησης των συνόρων της, τότε οι θραυστέλοι Τούρκοι θα αναθεωρήσουν τις αποφάσεις τους.

Ο παραδοξισμός στον οποίον βρίσκονται ο σουλτάνος, απειλώντας ευθέως κατάληψη ελληνικών νησιών, για να επιβάλει τις ιδιότυπες ανυψήσεις του περί δικαίου, χωρίς μάλιστα την παραμικρή αντίδραση από τον ΟΗΕ, την Αμερική και την Ευρώπη, πρέπει να κινητοποιήσει άμεσα τα εθνικά αντανάκλαστικά με κατεπείγουσες αθρόες αγορές πυραυλικών συστημάτων από οποιαδήποτε πηγή δυνατής προμήθεάς τους (Σερβία, Σουηδία, Τσεχία κ.ά.), για να κατισχύσει στο Αιγαίο και να αναστείλει τις ορέξεις και άλλων δορυφόρων, όπως η Αλβανία. Η πρόσφατη επίθεση της τελευταίας να μην ορίσει την ΑΟΖ με την Ελλάδα με βάση το Διεθνές Δίκαιο, αλλά με βάση τις διαθέσεις της, οφείλεται σε αποθράσυνσή της μετά την κατάληψη του γιουγκοσλαβικού Κοσσυφοπεδίου με τη βοήθεια των συμμάχων, των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ.

Είναι μάλλον καίριος η διεθνής κοινότητα να τελειώσει άπαξ διά παντός με την τουρκική επιθετικότητα, επιτρέποντας την αυτοδιάθεση των Κούρδων, που διαβιούν στην Τουρκία (25 περίπου εκατομμύρια) υπό ένα σκληρό καθεστώς εθνικής καταπίεσης. Αποτελεί όνειδος για τον ΟΗΕ, τις ΗΠΑ και την ΕΕ η μη στήριξη και η μη αναγνώριση ενός αυτόνομου κουρδικού κράτους μέσα στην Τουρκία, ώστε στη συνέχεια να ενωθούν με τους κουρδικούς πληθυσμούς του Ιράκ και της Συρίας.

Οι υπερφίλες και αλαζονικές δηλώσεις του σουλτάνου θυμίζουν την ύβριν που διέπραξε ο Ξέρξης απέναντι στην Ελλάδα και για την οποία πλήρωσε βαρύνοντα τίμημα. Και η ύβρις του Ερντογάν επαυξάνεται, λόγω των απειλών του για νέο 1922, ορόσημο για το οποίο η Ελλάδα έχει μεγάλη ευαισθησία, λόγω των αλησμόνητων πατριδών, που υπήρξαν φάροι πολιτισμού για το ευρωπαϊκό και παγκόσμιο πνεύμα και που είναι φυσικό, αν η Τουρκία αμφισβητεί τη Συνθήκη της Λωζάννης, να τίθενται σε εκκρεμότητα.

Αν η διεθνής κοινότητα επιτρέψει σε χιτλερικούς τύπου Ερντογάν να καταρρακώσουν τη διεθνή έννομη τάξη, είναι βέβαιοι ότι η μακράν, ένδοξη και δαφνοστεφής ιστορία της Ελλάδας δεν θα το ανεχθεί.

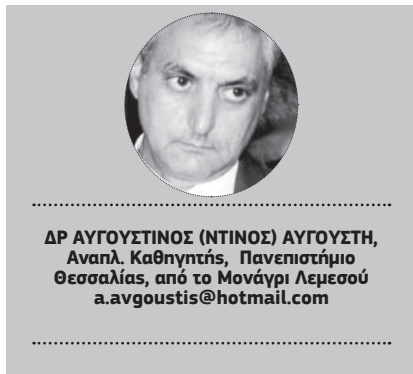
Ο απροκάλυπτος αναθεωρητισμός της Τουρκίας: τραβάει επικίνδυνα το σχοινί η Άγκυρα

Έντιμος προβληματισμός επικρατεί στην Αθήνα για την κλιμάκωση της έντασης από την Τουρκία, η οποία ρίχνει ασταμάτητα λάδι στη φωτιά στις σχέσεις της με την Ελλάδα. Η Άγκυρα συντηρεί σε καθημερινή βάση την ένταση, θέτοντας συνεχώς στο «τραπέζι» ανύπαρκτα ζητήματα. Η διάθεση του Ρεϊτζέπ Ταγίπ Ερντογάν να αναβαθμίσει την επιθεικότητα της Τουρκίας εκφράζεται με πρωτοφανείς εκφράσεις (όπως «συνέλθετε»), ενέργειες, διεκδικήσεις και προκλήσεις, θέτοντας θέμα αποστρατιωτικοποίησης ελληνικών νησιών, την ώρα που διενεργεί σε συνεργασία με γύρω χώρων (μεταξύ τους Αζερμπαϊτζάν, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Σκόπια, Πακιστάν, Αλβανία, Καζακιστάν, Κιργιστάν, Η.Π.Α., Ιταλία, Γαλλία! - γιατί άραγε;) αποβατική άσκηση στο Αιγαίο.

Ο Ερντογάν απειλεί ανοικτά με πόλεμο λέγοντας μεταξύ άλλων: «Προετοιμούμε

για άλλη μια φορά την Ελλάδα να συνειπεί, να μείνει μακριά από όνειρα, ρητορικές και ενέργειες που θα την οδηγήσουν σε αποτυχίες για τα οποία θα μετανιώσει, όπως συνέβη έναν αιώνα πριν». Τους λεονταρισμούς του Τούρκου Προέδρου ενισχύει το παραλήρημα Τούρκων αξιωματούχων που επικρατούν να «γκριζάρουν» νησιά του Αιγαίου. Με τον εκπρόσωπο του κόμματος του Ερντογάν, Ομέρ Τσελίκ, να ζητά απροκάλυπτα αποστρατιωτικοποίηση των νησιών μας θέτοντας με τη σειρά του θέμα κυριαρχίας.

Μηνύματα στήριξης των ελληνικών θέσεων και μαζί αποδοκιμασίας της επιθετικής ρητορικής της Τουρκίας εκκρίνονται από πολλά και διαφορετικά σημεία του ορίζοντα, κάτι ιδιαίτερος σημαντικό, το οποίο ωστόσο από μόνο του δεν φτάνει. Διότι, η εξάπλωση αυταρχικών καθεστώτων, καθώς και των ρευμάτων οπισθοδρομικών και απομονωτισμού σε χώρες όπως η Τουρκία, είναι αποτέλεσμα της αποδυνάμωσης του

ΔΡ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ (ΝΤΙΝΟΣ) ΑΥΓΟΥΣΤΗΣ,
Αναπλ. Καθηγητής, Πανεπιστήμιο
Θεσσαλίας, από το Μονάχι Λεμσεού
a.avgoustis@hotmail.com

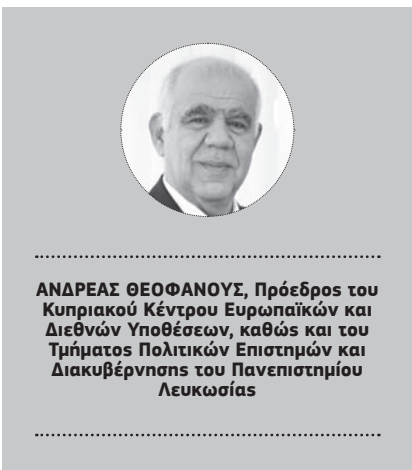
διεθνούς δικαίου και της ανοχής (πολλές φορές και στήριξης) δικτατορικών όπως είναι ο Ρεϊτζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Δυστυχώς, ο Τούρκος Πρόεδρος και η πλειοψηφία των Τούρκων πολιτικών είναι ισακωμένοι με το δίκαιο, τη δημοκρατία και την αλήθεια. Κατά συνέπεια, οι απλές αποδοκιμασίες και καταδίκες από μόνες τους δεν φτάνουν. Χρειάζεται να γίνουν

Ο στρατηγικός ανταγωνισμός μεταξύ Ρωσίας και Δύσης και η ΕΕ

Μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου ο διάσημος Καθηγητής του Σιάτφορντ, Φράνσις Φουκουγιάμα, κατέθεσε την άποψη ότι αυτό σηματοδοτούσε το τέλος της ιστορίας. Για τον Φουκουγιάμα, ο θρίαμβος της φιλελεύθερης δημοκρατίας συνεπαγόταν μια νέα εποχή χωρίς ιδεολογικούς ανταγωνισμούς. Ωστόσο, οι ανταγωνισμοί, ιδεολογικοί και στρατηγικοί, παρέμειναν μέρος της πολιτικής και της μετα-ψυχροπολεμικής εποχής. Υπό αυτήν την έννοια, η τρομοκρατική επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 εναντίον των ΗΠΑ ήταν ένα σημαντικό γεγονός με πολλαπλές προεκτάσεις για το διεθνές περιβάλλον. Για αρκετούς αναλυτές, η 11η Σεπτεμβρίου 2001 παρέχει υποστήριξη στη θεωρία Χάνιγκτον για τη σύγκρουση των πολιτισμών.

Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία στις 24 Φεβρουαρίου 2022 αποτέλεσε με τραγικό τρόπο υπενθύμιση του συνεχιζόμενου ανταγωνισμού μεταξύ Ρωσίας και Δύσης. Πράγματι, πρόκειται για τη μεγαλύτερη σύγκρουση μεταξύ Ρωσίας και Δύσης από την κουβανική κρίση του 1962. Κρίνοντας από τα αποτελέσματα, είναι θλιβερό το γεγονός ότι δεν υπήρξε ουσιαστικός διάλογος μεταξύ Ρωσίας και Δύσης μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου.

Το δυτικό αφήγημα είναι ότι ο Πούτιν και η Ρωσία έχουν παραβιάσει το διεθνές δίκαιο και ότι αυτό αποτελεί μέρος ενός συνολικού σχεδίου για την αποκατάσταση της Ρωσικής Αυτοκρατορίας. Εν ολίγοις, η Ρωσία ακολουθεί μίαν αναθεωρητική πολιτική. Και η Δύση δεν μπορεί να το δεχτεί αυτό. Επιπλέον, υπάρχουν σοβαρές κατηγορίες για παραβιάσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών στη Ρωσική Ομοσπονδία και πέραν αυτής. Η Ρωσία προβάλλει τη θέση ότι η «επένδυσή» της δεν είχε να κάνει

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ, Πρόεδρος του
Κυπριακού Κέντρου Ευρωπαϊκών και
Διεθνών Υποθέσεων, καθώς και του
Τμήματος Πολιτικών Επιστημών και
Διακυβέρνησης του Πανεπιστημίου
Λευκωσίας

μόνο με την προστασία του ρωσόφωνου πληθυσμού του ανατολικού τμήματος της Ουκρανίας, αλλά και με τη δική της εθνική ασφάλεια. Η Μόσχα κατηγορεί τις ΗΠΑ για την επέκταση του ΝΑΤΟ προς ανατολάς από το 1991, αυξάνοντας τα κράτη μέλη από 18 σε 30, παρά τις υποσχέσεις περί του αντιθέτου.

Εκτός από την ανθρωπιστική διάσταση αυτής της τραγωδίας, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι η κλιμάκωση δημιουργεί περαιτέρω κινδύνους. Η Ρωσία σήμερα είναι το κράτος με τις μεγαλύτερες και περισσότερες κυρώσεις εις βάρος του. Σύμφωνα με τη σχετική θεωρία, όταν επιβάλλονται τέτοιες κυρώσεις, ο στόχος είναι ο περιορισμός και η αποδυνάμωση της εν λόγω χώρας, καθώς, ενδεχομένως, και η αλλαγή καθεστώτος.

Δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τον αντίκτυπο που έχει αυτή η κατάσταση στην ΕΕ. Όλα τα κράτη μέλη βιώνουν ήδη έντονες πληθωριστικές πιέσεις. Επιπλέον, ο φόβος ότι η ΕΕ θα αντιμετωπίσει σύντομα το πρόβλημα του στασιμολιθωρισμού είναι μεγάλος. Δυστυχώς, η διαίωσιση της κρίσης συνεπάγεται λιγότερη ασφάλεια και λιγότερη ευημερία για την ΕΕ.

Αυτά τα γεγονότα εξελίσσονται, ενώ

διεξάγεται η συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης. Ο διάλογος αυτός, ο οποίος είχε ενθαρρυνθεί από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, είχε ξεκινήσει περισσότερο από ένα χρόνο πριν από την έναρξη της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία στις 24 Φεβρουαρίου 2022. Είναι προφανές ότι το περιεχόμενο αυτής της συζήτησης έχει πλέον αλλάξει δραματικά, καθώς ο πόλεμος οδηγεί σε τεκτονικές αλλαγές στο διεθνές σύστημα.

Η ΕΕ και η Δύση καλούνται να επανεξετάσουν τις επιλογές τους εν όψει της σύγκρουσης, που είναι πιθανό να εξελιχθεί σε έναν νέο παραιταμένο ανταγωνισμό μεταξύ Ρωσίας και Δύσης. Σημειώνω συνάφως ότι τα συμφέροντα και οι στόχοι μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών της ΕΕ δεν είναι πανομοιότυπα. Και σίγουρα οι βρετανικές προσεγγίσεις είναι διαφορετικές από αυτές της Γερμανίας και της Γαλλίας. Επιπλέον, τα συμφέροντα των ΗΠΑ και της ΕΕ δεν είναι τα ίδια σε σχέση με αυτό το κρίσιμο ζήτημα. Σε γενικές γραμμές, τρία σενάρια αναδύονται ως προς τη μελλοντική εξέλιξη αυτής της κρίσης:

(α) Συνέχιση της σύγκρουσης και του ανταγωνισμού μέχρις ότου μία από τις δύο πλευρές επιτύχει τους διακηρυχθέντες στόχους της.

(β) Τέλος του πολέμου στην Ουκρανία και επίτευξη ψυχρής ειρήνης. Αυτό συνεπάγεται τη διαίωσιση των περισσώτερων κυρώσεων κατά της Ρωσίας και τη μετεξέλιξη του πολέμου σε μια παγωμένη ανεπίλυτη σύγκρουση.

(γ) Σοβαρές διαπραγματεύσεις μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας και μεταξύ Ρωσίας και Δύσης για την επίτευξη διαρκούς ειρήνης που θα συνεπάγεται εξομάλυνση των σχέσεων και της συνεργασίας.

Δυστυχώς, το τρίτο σενάριο παρουσιάζεται ως η πιο απίθανη προοπτική αυτήν τη στιγμή.

Το κατά πόσον η απάντηση της Δύ-